

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

23'üncü Toplantı

14 Şubat 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun görüşmeleri yapılacak kanun teklifinin Komisyon gündemine getiriliş usul ve şekline ilişkin açıklaması

2.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun (2/1585) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1585)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

23'üncü Toplantı

14 Şubat 2017 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 16.10'da açılarak iki oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, görüşmeleri yapılacak kanun teklifinin Komisyon gündemine getiriliş usul ve şekline ilişkin bir açıklamada bulundu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1585) görüşmelerine başlanarak 5'inci maddesine kadar kabul edildi.

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın (2/1585) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 00.03'te toplantıya son verildi.

14 Şubat 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 23'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde, 2/1585 esas sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Şimdi, teklif sahibi Sayın Elitaş burada yok ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, usul hakkında...

BAŞKAN – Sayın Bakan, teklifle ilgili olarak sizden bir açıklama alacağım ama öncesinde tabii ki Sayın Kuşoğlu size söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, gene bugün için size bir ek gündem olarak 1/812 esas sayılı Vergi Usulü Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nı da göndermiştik ancak tasarımı gündemimize bugün almayacağız.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun görüşmeleri yapılacak kanun teklifinin Komisyon gündemine getiriliş usul ve şekline ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; söz aldım usul olarak ama gerçekten utanarak sıkılarak söz aldım. Her torba kanunda aynı sorunu, sıkıntıyı ben tekrar etmekten gerçekten sıkılıyorum ama aynı konuların, aynı hataların, aynı sorunların, eksikliklerin tekrar tekrar Hükümet tarafından getirilmesini nasıl yorumlayacağım, onu da bilemiyorum. Bunları da söylemek zorundayız. Yine bir torba kanun olarak geldi, yine cuma günü bizlere bildirildi, bugün bir tasarıyla değişiklik yapılmak istendi, maddeler de artmış vaziyetteydi. Şimdi öğrendiğimize göre o da -tasarı da- herhâlde gündeme alınmayacak, teklif üzerinden gidilecek. Yine etki analizi yok. Burada, gereği, ilgili kuruluşlara, sivil toplum kuruluşlarına bunun dağıtıldığı söyleniyor ama onların görüşleri bize gelmiş değil, etki analizi de yok, ilgili komisyonların görüşleri de yok, ilgili kurumların görüşleri de yok, bu şekilde bir çalışma yapmamızın da sağlığı yok tabii ki hiçbir zaman, olmadı. Daha şu günlerde Türkiye Varlık Fonu'nu mesela konuşuyoruz. Biz bunu yaz aylarında çıkarmıştık, aradan birkaç ay geçtikten sonra uygulamaya daha geçilmeden kanun hükmünde kararnameyle değişiklik yapıldı biliyorsunuz, ekleme yapıldı. Bunlar da bu şekilde alelacele getirilmiş, yine bunlarda da önemli eksiklikler var, sorunlar var, sıkıntılar var. Daha usul olarak bile sorunlu, sıkıntılı. Gerçekten konuşmaya utanıyorum, çekiniyorum ama mecbur olduğumuz için, söylemek zorunda olduğumuz için, bunları tutanaklara geçirmek zorunda olduğumuz için söz aldım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Evet, görüşmelere başlıyoruz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1585)

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu teklif üzerinde sizin bir değerlendirmenizi alabilir miyiz lütfen Hükûmet olarak.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, geniş halk kitlelerini ilgilendiren ve topluma önemli yararlar getiren bir kanun teklifini görüşmek için bugün Komisyonumuz toplanmış bulunmaktadır. Burada yapılan düzenlemeler gerek gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerimiz bakımından gerek sektörel anlamda konut sektörü bakımından gerekse aylık fonu düzenlemesi bakımından bütün esnaflarımızı ilgilendiren hükümler içermektedir.

Diğer taraftan, yine, genel sağlık sigortası sisteminde özellikle sistemden yararlananlar bakımından primlerin hesaplanmasında kolaylıklar getiren hükümler de kanun teklifinde yer almaktadır. Eğer Komisyonumuz uygun görürlerse, teklifle getirilen, getirilmek istenen düzenlemeler hakkında kısa kısa komisyonumuzu bilgilendirmek isterim.

Öncelikle, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergisini gününde ödeyen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ilişkin vergisel teşvik getirilmesi konusunda, biliyorsunuz, Maliye Bakanlığı olarak uzun süredir çalışma yaptığımızı burada, Komisyonumuzda daha önce paylaştım ve 2017 yılbaşından sonra da bu düzenlemeyi Meclise getirme konusunda bir gayretimiz olduğunu ifade etmiştim. Bugün burada görüşmesine başladığımız kanun teklifinde de 1’inci madde itibarıyla gerçekten vergiye gönüllü uyuma destek verecek önemli bir düzenlemeyi getirmiş bulunuyoruz.

Getirilen düzenlemeye göre ticari, zirai veya mesleki kazancı nedeniyle verilen yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin yüzde 5’lik kısmının ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilebilmesini öngörüyoruz. Bu düzenlemeden yararlanacak mükellefleri belirlerken bazı kriterleri de maddede göz önünde bulunduruyoruz. Burada önemli olan bu yüzde 5 indirimden gönüllü vergi uyumu programına uyan mükelleflerin yararlanması. Bu açıdan öncelikle indirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla belirlenecek tutarın üzerinde vadesi geçmiş vergi borcunun bulunmaması şartı aranmaktadır. Yani, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi biliyorsunuz, şubat, mart veya nisan aylarında verilmektedir. Bu aylar itibarıyla, beyannamelerin verildiği ay itibarıyla mükellefimiz normalde herhangi bir vergi borcunun bulunmaması gerekir. Ancak, düzenlemeyi yaparken bazen bazı vergiler bakımından çok küçük tutarlarda mükellefin de dikkatinden kaçabilecek birtakım borç ödememe durumlarıyla karşılaşabiliyoruz. Bu açıdan Maliye Bakanlığı olarak burada bir yetki alıyoruz. Hani, küçük tutarlı olduğunu düşündüğümüz veya belirleyeceğimiz tutarın altında bir borç varsa bu şartın gerçekleştirilmesi bakımından bu borcun ödenmemiş olması bir sıkıntı oluşturmayacaktır. Aksi takdirde 50 liralık bir damga vergisi borcunun ödenmemiş olması nedeniyle mükellefimizin yararlanacağı bir imkândan yararlanamaması gibi bir durumla karşılaşmasın istiyoruz.

Ayrıca, indirimin hesaplanacağı yıl dâhil olmak üzere son üç yıla ait beyana dayalı tüm vergilere ilişkin beyannamelerin gününde verilmiş ve tahakkuk eden vergilerin de süresinde ödenmiş olması gerekiyor. Burada özellikle dikkatinizi çekmek istediğim husus, mükelleflerin sadece beyana tabi

vergiler bakımından vermeleri gereken beyannameleri süresinde vermiş olmaları, yine bu süresinde vermiş oldukları beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergiyi de yine kanuni süresi içerisinde ödemiş olmasını arıyoruz. Bu tabiatıyla zaten bu düzenlemenin temelinde yer alan bir husus.

Son olarak, üç yıllık bu süre içerisinde beyana tabi tüm vergi türleri itibarıyla geriye dönük, ikmalen, resen veya idarece yapılmış bir tarhiyatın da bulunmaması şartını öngörüyoruz. Bu üç şartın bir arada sağlanması hâlinde gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri beyanname üzerinden hesaplanan verginin yüzde 5'lik kısmını ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edebileceklerdir. Gelir İdaresi bu konuda beyanname üzerinden bilgileri kontrol etmek suretiyle mükellefimizi bu imkândan yararlanıracak. Örneğin, şartları taşıyan bir kurumlar vergisi mükellefi kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan örneğin 400 bin liralık bir verginin yüzde 5'lik kısmını yani 20 bin liralık kısmını ödemeyecek. Şayet ödenecek gelir veya kurumlar vergisi bulunmazsa, olabilir, mükellef zarar beyan etmiş olabilir veya beyan ettiği verginin tutarı yararlanabileceği tutardan daha düşük olabilir. Bu durumda indirim veya mahsup hakkını kullanmasını da sağlıyoruz. Bu takdirde mahsup yoluyla faydalanılamayan tutar mükellefimizin aynı yıl içerisinde beyanlarına istinaden doğacak diğer vergi borçlarından da düşülebilecek, mahsup edilebilecek. Dolayısıyla, her hâl ve takdirde mükellefimiz bu imkandan yararlanmış olacak.

İnşallah, Komisyonunda yapılacak değerlendirmelere göre madde son şeklini alacak ve özellikle her yeniden yapılandırma kanunu çıktığında vergisini süresinde ödeyen mükellefler bakımından bir düzenleme yok mu? şeklindeki haklı beklentiyi de bu madde düzenlemesiyle sağlamış olacağız. Burada vergi idarelerinin özellikle gönüllü vergi uyumunu teşvik edecek yasal ve idari düzenlemeleri ve uygulamaları da artırması gerekir. Nitekim, Maliye Bakanlığı olarak son dönemlerde gönüllü vergi uyumunu teşvik edecek birçok yasal ve idari düzenlemeyi yaptık, uygulamayı da hayata geçirdik. Bu düzenleme de inşallah vergisini tam ve süresinde ödeyen mükelleflerimiz bakımından önemli destekleyici bir unsur olacaktır.

Yine, tasarı içerisinde Komisyonumuza getirdiğimiz önemli düzenlemelerden bir tanesi de konut sektörüne yönelik katma değer vergisi istisnası düzenlemesidir. Bu da özellikle inşaat sektörü gibi birçok başka sektörü etkileyen bir sektör olması hasebiyle son derece önemli bir düzenlemedir. Getirilen düzenlemede ülkemize döviz girişini artırmak ve inşaat sektörünü desteklemek amacıyla Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimî temsilcisi vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut ve iş yeri teslimlerinde katma değer vergisi istisnası sağlamak suretiyle konut ve iş yeri satışlarını teşvik etmek istiyoruz. Özellikle yabancılara konut ve iş yeri satışı teşvik etmek suretiyle aslında netice itibarıyla ihracat veya döviz kazandırıcı işlem sayılması gereken bir sektöre önemli bir itici gücü de sağlamış oluyoruz.

Yine, kanun teklifiyle yapılmak istenen düzenlemelerden bir diğeri de özellikle inşaat sektöründe... Biliyorsunuz, inşaatın başlangıç aşamasından sonra farklı farklı aşamalarda farklı sözleşmeler düzenlenmektedir. Burada inşaat sektörü üzerinde aslında damga vergisi ve harç önemli bir maliyet yükünü oluşturmaktadır. Çünkü, bir inşaatın yapımına başladıktan sonra çok farklı aşamalarda, gerek arsa sahibiyle yapılan sözleşmeler bakımından gerek inşaatın yapımı sırasında üstlenilen taahhüt sözleşmeleri bakımından çok sayıda sözleşme düzenlenebilmektedir. Bu kanun teklifinin 2'nci maddesinde bu bakımdan düzenlenen dört farklı sözleşmede de damga vergisi oranını farklılaştırma bakımından yetki alıyoruz. Burada, özellikle, resmî şekilde düzenlenen kat karşılığı ve hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri, önemli bir sözleşme türü; yine resmî şekilde düzenlenen kat karşılığı ve hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler

arasında düzenlenen inşaat taahhüdü sözleşmeleri; kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmeti sözleşmeleri ve yapı denetimi hizmet sözleşmelerinde binde 9,48 olan damga vergisi oranını, sektöre ilişkin yapılacak değerlendirmeler bağlamında sıfıra kadar indirebilme konusunda farklılaştırmak suretiyle düzenleme yapma yetkisini alıyoruz.

Diğer taraftan, kanun teklifinde yer alan 3'üncü madde düzenlemesinde de tapu harçlarına ilişkin olarak, özellikle, vergi politikası bakımından uygulamayı yönlendirebilmek, belirli alanları teşvik etmek bakımından da harçlarla ilgili bir vergi oranı farklılaştırma yetkisi alıyoruz. Biliyorsunuz, bugün hâlihazırda, Harçlar Kanunu'nda, tapu harcı, alıcı ve satıcıdan, kanuni oranlar itibarıyla yüzde 1. Ancak, burada Bakanlar Kuruluna verilen yetki çerçevesinde, hâlihazırda, tapu harcı, alıcı ve satıcıdan şu an itibarıyla, geçerli oranlar itibarıyla söylemek gerekirse yüzde 2 ve yüzde 2 şeklinde. Burada yapmış olduğumuz düzenlemede... Şu anda kanuni oranların yüzde 1 olduğunu tekrar ifade edeyim. Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen oranların da yüzde 2, yüzde 2 olduğunu ifade edeyim. Burada, Bakanlar Kuruluna almak istediğimiz yetki çerçevesinde, vergi oranlarını gayrimenkul türleri itibarıyla farklı belirlemeye yetki alıyoruz. Mesela, gayrimenkulün türü bakımından konut veya iş yeri olmasına bağlı olarak yüzde 2-yüzde 2 olan vergi oranını farklılaştırabileceğiz, gayrimenkul türü itibarıyla söyleyeyim. Gayrimenkul sertifikası karşılığı, gayrimenkul edinimi bakımından vergi oranını farklılaştırabilme yetkisi alıyoruz. Burada da özellikle, biliyorsunuz, yakın zamanda düzenlemesi de yapılan gayrimenkul sertifikası sistemine vergi yoluyla, bu bakımdan, gerekirse destek olabilmek bakımından eğer bir konut, gayrimenkul sertifikası kullanılmak suretiyle edinilmiş ise tapu harcını gerekirse daha düşük oranda belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki vermiş olacağız.

Yine, gayrimenkulün sınıfı itibarıyla vergi türünü farklılaştırabiliriz. Burada, biliyorsunuz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yapmış olduğu düzenlemelere bağlı olarak farklı farklı inşaat sınıfları vardır; işte, birinci sınıf inşaat, ikinci sınıf inşaat, lüks inşaat şeklinde. Bu bakımdan da bir yetki almış olacağız.

Yine, gayrimenkulün büyüklüğüne göre vergi oranını farklılaştırma yetkisini alacağız. Mesela, biliyorsunuz, bizim katma değer vergisi uygulaması bakımından, 150 metrekaresinin altındaki konut teslimlerinde katma değer vergisi oranı farklıdır, 150 metrekaresinin üstündeki konut teslimlerinde katma değer vergisi oranı farklıdır. Burada, gerekirse harç uygulaması bakımından da vergi oranını farklılaştırabileceğiz.

Yine, taşınmazın bulunduğu yere göre harcı farklılaştırma yetkisi alacağız. Aynı şekildeki yetkiyi geçmişte katma değer vergisi için aldık. Bugün katma değer vergisinin uygulaması bakımından vergi oranını büyükşehir olan yerler ile diğer iller bakımından farklılaştırmış durumdayız. Burada, gerekirse gayrimenkulün bulunduğu yere göre, büyükşehir veya il olmasına bağlı olarak harcı farklılaştırabilelim istiyoruz.

Bir başka parametre de vergi değeri itibarıyla harcı farklılaştırma. Burada da katma değer vergisi bakımından böyle bir düzenlemeyi geçmişte yapmıştık. Yani, konutun veya iş yerinin üzerinde yapıldığı arsanın emlak vergi değerinin aralığına bağlı olarak veya tutarına bağlı olarak harç tutarlarını farklılaştırabileceğiz. Burada bütün bu parametreleri ayrı ayrı kullanarak oran farklılaştırması yapabileceğimiz gibi birden fazla veya bütün parametreleri de birlikte kullanmak suretiyle de farklı harç oranları belirleyebileceğiz.

Burada yapmış olduğumuz düzenleme, aslında, vergi politikasında ihtiyaçlara uygun olarak farklı politika seçeneklerini uygulama bakımından yürütme organına bir esneklik vermektedir. Ancak, burada yapılan düzenlemede, vergi hukuku bakımından, Anayasa hukuku bakımından bakıldığında da alt ve üst limitleri kanuni sınırlarla belirlendiği için, bu sınırlar içinde kalmak koşuluyla Bakanlar Kuruluna bir yetki verilmesi söz konusudur. Bu da özellikle, gayrimenkul sektörüne dönük olmak üzere ileride

yapacağımız düzenlemelerde önemli bir belirleyici olacaktır. Bunun da özellikle, inşaat sektörü ve buna bağlı diğer sektörler bakımından önemli bir imkân sağlayacağını düşünüyorum. Temelde vergiyle ilgili düzenlemeler bu maddelerden oluşmaktadır.

Onun dışında, aslında, kanun teklifinin içinde yer alan önemli düzenlemelerden bir tanesi de Ahilik Fonu'yla ilgili düzenlemedir. Biliyorsunuz, mevcut sistemde, özellikle, iş gücü piyasasında, çalışanlar bakımından, işsiz kaldıkları dönemde belirli bir miktarda asgari gelir üretmek amacıyla veya gelir sağlamak amacıyla bir İşsizlik Sigortası Fonu uygulamamız hâlihazırda var. Burada, özellikle, esnafımızın da... Olur yani insanlar farklı nedenlerle iş yerlerini kapatabilirler veya kapatmayı tercih edebilirler; böyle bir durumda, yeni bir iş yeri açana kadar o ara dönemde böyle bir tasarruf sandığı yaklaşımıyla bir fon kuralım, esnafımızı iyi gün diyebileceğimiz günde buraya çok cüzi miktarlarda katkı yapsın, devlet de elini taşın altına soksun, devlet de bu sandığa katkı versin, böylelikle oluşacak fondan oluşacak tasarrufla esnafımızdan iş yerini kapatanlara böyle bir imkân sunalım diye, özellikle de esnaf odalarıyla da, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Birliğiyle de yapmış olduğumuz istişareler çerçevesinde böyle bir kanun düzenlemesini de Komisyonumuza getirmiş bulunuyoruz. Burada, esnafımız yüzde 2 oranında prim ödeyecek, kendi BAĞ-KUR prim matrahına bağlı olarak yüzde 2 prim ödeyecek; diğer taraftan, yüzde 1 oranında da devlet buraya katkı sağlayacak ama bu oranları farklılaştırma konusunda da Bakanlar Kuruluna ihtiyaca bağlı olarak yüzde 50'lik bir değiştirme yetkisi de veriyoruz. Tabii, böyle bir fon kurulduğunda, ister istemez, bu fonun uzun vadeli aktüeryal dengesini koruyup koruyamayacağı veya gelir gider dengesi bakımından sürdürülebilir olup olmadığı gündeme gelebilir, doğru ve önemli bir konu. Burada da BAĞ-KUR priminin yüzde 1'i ve yüzde 2'si. Dolayısıyla burada, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hazine Müsteşarlığından arkadaşlarımız özellikle bu prim oranları ve fondan yararlanmak koşullarını birlikte değerlendirdiklerinde, burada toplanacak fon varlığının da rasyonel bir şekilde değerlendirilmesi hâlinde fonun gelir gider dengesinin uzun vadeli trendi konusunda finans bakımından gerekli analizleri de yapıldı, teknik arkadaşlarımızın yaptığı analizlere göre de bu fon...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu analizlerden biz de alabilir miyiz? Bu analizlerden ne kadar toplanacak, ne alınacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar onu ilgili madde geldiğinde açıklayacaklardır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onlar gizli tutuluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, gizli saklı değil arkadaşlar ya. Ne kadar böyle gizli saklı şeyini yapıyorsunuz. Merak etmeyin arkadaşlar, gelecek, ben size etki analiziyle ilgili tabloyu birazdan dağıtacağım yani, merak etmeyin, ödevime hazırım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kervan yolda düzülür.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, değil değil, arkadaşlara gerekli hazırlıkları yaptırarak, ben şimdi... Ama, şimdi Sosyal Güvenlik Kurumundan arkadaşlarımız burada, beni de dinliyorlardır, Ahilik Fonu'yla ilgili... Yani şunu söylemek istiyorum: Temelde böyle bir fon kurulduğunda tabii ki bunun sürdürülebilirliği, mali sürdürülebilirliği her işin başında gelen temel bir konu çünkü bu fonun yarın açığa düşmemesi gerekiyor, fonun da gelir veya prim... Yani prim toplanmasıyla dağıtması arasında bir rasyonel ilişki olması gerekiyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu fonun da Varlık Fonu'na geçme ihtimali var mı, soru olarak soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya değerli arkadaşlar, yani bu tartışmayı farklı bir noktaya çekmeye gerek yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, yoksa “Yok.” deyin yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her şey geçiyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani gene beni siyaset alanında karşılıklı polemige mi getirmek istiyorsunuz, yapmayın Allah’ınızı severseniz, şurada güzel güzel anlatıyorum, yapmayın, şey yapmayın.

Yani burada Ahilik Fonu’yla ilgili sizin kafanızda bir soru olmasın diye ben baştan böyle bir meseleyi açıyorum, bakın hiç açmayabilirdim, yok, açıyorum yani, bu önemli bir konu. Dolayısıyla, Ahilik Fonu’yla ilgili bu düzenlemenin detaylarını da arkadaşlar anlatacaklardır.

Yine, tasarının içerisinde yer alan önemli düzenlemelerden bir tanesi de genel sağlık sigortası sistemine ilişkin bir düzenlemedir. Biliyorsunuz, burada, sistemde temelde iki grup var genel sağlık sigortasında. Özellikle bir iş yerine bağlı olarak çalışanlar bakımından kişilerin elde ettiği kazançla bağlı olarak bir genel sağlık sigortası primi sistemi var. Bir de bu şekilde kayıtlı olmayıp da farklı kaynaklardan gelir elde eden veya elde edemeyen ve gelir testine bağlı olarak da prim ödeyen gruplar var. Burada arkadaşlar detayı geldiğinde sizin sorularınıza göre de daha detaylı açıklamalar yapacaklardır. Ama burada özellikle geçmişe dönük uygulamaya baktığımızda, gelir testinin yapılması konusunda birtakım zorluklar yaşıyoruz. Özellikle bir kısım tabii vatandaşımız burada gelir testine gelmediği için yapılan tahakkuklar bakımından da aslında gerçek durumla örtüşmeyen de birtakım sonuçlarla karşılaşabiliyoruz. Burada özellikle gelir testine girenler bakımından -sanıyorum 53 liraydı- 53 liralık bir prim miktarı belirlenmek suretiyle bütün gelir testi dışında kalan grupların sisteme girmesi sağlanıyor, bunun detaylarını da ilgili maddelerde anlatacağız.

Temelde yasal düzenleme içerisinde yer alan konulardan önemlice gördüğüm düzenlemeler bu şekildedir. İlgili maddeler geldiğinde de detaylı bir şekilde bu maddeler konusunda da düzenlemeler yapacağız ama özellikle bu teklifle getirilen düzenlemelerin merkezî yönetim bütçesi olsun Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesi olsun bu bakımlardan da arkadaşlara hazırlatmış olduğum etki analizi çalışmasını da Komisyon üyelerimizle paylaşacağım. Burada bazı düzenlemeler tabiiyle geleceğe dönük ilk defa geldiği için etki analizini, yani geleceğe dönük o işlemten kaynaklanacak vergi kaybının hesaplanması mümkün olmayan yerlerde bunu izah ettik ama o kalemin toplamında ne kadarlık bir gelir elde ettiğimizi de burada belirledik. Ayrıca, bu tabloyla ilgili olarak sizin ilave soracağınız sorular konusunda da gerekli açıklamaları yaparız ama buradaki belki en kritik kalem, tabiatı itibarıyla, geçmişe dönük olarak teklifin 12’nci maddesiyle genel sağlık sigortası prim borçlarının yeniden yapılandırılması nedeniyle vazgeçilen vergi prim alacağı tutarı. Burada 6,7 milyar lira olarak ifade ediliyor ama şunu da söylemek gerekir ki yani bu prim tahsilatında hâlihazırda zaten prim tahsilat oranları son derece düşük, benim hatırladığım yüzde 8,2 düzeyinde. Aslında biz burada yani zamanında kişiler, tabii bunu da söylemek gerekiyor, gelir testine gelmediği durumda mevcut kanun düzenlemesine göre en yüksek tavandan prim hesaplaması yapıp tahakkuk ettiriliyor. Dolayısıyla buradaki rakamları da yani gerçekten bu kişilerin bu kadar gelir elde ettiği ve bu kadar prim ödemek zorunda oldukları şeklinde de anlamamak gerekiyor. Onun için, mesela yeni getirilen öneride sistemi tersine döndürüyoruz. Mevcut sistemde kişinin gelip gelir testini yaptırması gerekiyor, gelir testine göre kişinin priminin hesaplanması gerekiyor. Kişi gelmediğinde o zaman en yüksek tavandan prim hesaplanıp ona göre tahakkuk yapılıyor. Yeni sistemdeyse vatandaşın gelir testine gelmesi gerekmiyor. Bu yeni sistemde 53 liralık prim doğrudan doğruya tahakkuk ettiriliyor ama kişi gelip gelir testine girerse, eğer gelir testinden geçen geliri belli bir tutarın altındaysa o primi hiç ödemeyecek. Onun için yani kendi hazırladığımız tablodaki 6,7 milyar liralık rakam gerçekten bu kadar bir alacağın olduğu, gerçekten bu kadar bir primin olduğu anlamına da gelmemelidir, bunu da özellikle söylüyorum. Bu sadece ve sadece kişiler gelmediği

için varsayımsal olarak bu kadarlık bir prim tahakkuku yapılmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, bu düzenleme esas itibarıyla 7,2 milyon da insanı ilgilendirmektedir. Yani buradaki vazgeçildiği ifade edilen tutar, aslında büyük bir çoğunluğu itibarıyla da gelir bakımından en düşük grupta olan toplum kesimlerini de ilgilendirmektedir, G1 dediğimiz gruptan oluşuyor.

Sayın Başkanım, eğer bu da arkadaşlarımıza, Komisyon üyelerimize dağıtılsa bu konuda da gerekli açıklamaları Komisyonumuza yaparız.

Ben tekrar Komisyon çalışmalarında vereceğiniz katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum. Bu yapılan düzenlemelerin memleketimize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturma Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN - Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, şimdi teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Temizel, söz almak ister misiniz?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, kısa da olsa bir aradan sonra tekrar bir araya geldik. O nedenle hepinize bu süreç içerisinde de sağlıklı çalışmalar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Geçtiğimiz dönem içerisinde birçok kanun teklifi geçti buradan, aşağı yukarı hepsi torbaydı. Son dakikada eklenenler, hâkim olamadığımız maddeler ama hâkim olabildiğimiz ve herhangi bir katkıda bulunacaklarımıza da büyük bir gönüllülük içerisinde uğraşarak, çırpınarak, bazen tartışarak katkılarda bulunmaya çalıştık. Tasarılar yasalaştı, yürürlüğe girdi. Fakat aradan geçen süre içerisinde bir de baktık ki biz burada benimsemediğimiz için tasarıdan çıkarttığımız -bu Komisyonunun genel arzusunu gösteriyor, bizim derken hepimizi kastediyorum, yanlış anlaşılmasın- değiştirdiğimiz ve sakıncalı olduğunu düşündüğümüz bazı hükümlerin birdenbire olağanüstü hâl kanun hükmündeki kararnamele içerisinde yeniden çıkartılmaya başladığını gördük. Dolayısıyla, bu Komisyonun işlevi birdenbire tartışılır hâle geldi. Eğer ekonomik niteliği itibarıyla ve özellikle de olağanüstü hâl kapsamında değerlendirilmeyecek olan ekonomik olayların olağanüstü hâl kararnamelelerine konu olması, biliyorsunuz, Anayasa'ya aykırı. Çok net bir şekilde olağanüstü hâl ile ilgili -tırnak içerisindeki ibaresiyle- bütün bunların hepsi yer aldı. Öyle maddeler çıktı ki gerçekten, bazen yani ne diyeceğimizi şaşırır bir hâle geldik. Önümüze uzatılan mikrofonlara “Ya, burada mutlaka başka bir şey vardır, böyle bir düzenleme yapılamaz.” demek zorunda kaldık, o kadar bunaldık.

En basit örneklerden bir tanesini hemen şimdi size vermek istiyorum. En son kararnamede Bankalar Kanunu'nda yapılan bir değişiklikle birdenbire bankaların yapmış olduğu bazı işlemlerin bankacılık kurallarına ve Bankacılık Kanunu'na uygun olarak yapılan işlemlerden dolayı bunu yapanlara zimmet çıkartılmayacağına ilişkin bir madde var, aradaki şeyleri sonra söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, Bankalar Kanunu'na uygun, bankacılık teamüllerine uygun bir şekilde verilmiş olan krediler nedeniyle Türkiye'de şimdiye kadar bir zimmet unsuru çıkartılıyor muydu? Nedir bu düzenleme? Gerçekten bu düzenleme nedir? Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak herkese soruyorum. Birdenbire böyle bir düzenleme, herkes şaşkınlık içerisinde. Okuyoruz, okuyoruz, sağından okuyorum, solundan okuyorum, cümleleri bölerek okuyorum, virgülleri atarak okuyorum, buna göre işlem yapan hiç kimsenin Türkiye'de zimmet suçuyla suçlanması mümkün değil. Ama, bu kuralların adı altında yapılmış işlemler nedeniyle geçmişten gelen ve yargılanan da insanlar var. Böyle bir düzenlemeyi uluslararası kuruluşlardan da eski mesleğim nedeniyle veya sorumluluğum nedeniyle telefon edip

soruyorlar: “Bu ne?” Türkiye’de böyle bir kanun mu vardı da şimdi bu olay değişti? Ya da bu kanuna, Bankacılık Kanunu’na ve bankacılık teamüllerine uygun olarak kredi verenlere zimmet mi çıkartıldı Türkiye’de? Ne oldu değerli arkadaşlar? Ben yanıt veremiyorum.

Son zamanlarda çıkartılan kanun hükmünde kararnamelerle getirilen madde sayısı 726. Bu 726 maddenin 295 tanesi biraz önce söylediğim ekonomik nitelikli düzenlemeler. Yani, olağanüstü hâlde hiçbir ilgisi yok, hiçbir ilgisi yok; zorlasınız da sokamıyorsunuz. Zorlayarak içerisine sokacağımız bazı şeyler var, tamam, işte, şu “müsadere” falan filan gibi hükümler, “terör örgütüyle ilintili bulunan veya belli olanların mallarına el koyma”yla ilgili hükümler falan filan. Bunları dolaylı olarak ilgilendirseniz bile 295 tane hükmün tamamının ekonomik olduğunu görüyorsunuz. Baktığımız zaman şeylerin içerisine müsadere edilen şirket, ortaklık payları ve varlıklarının satış ve tasfiyesine ilişkin düzenleme, Trafik Kanunu’na eklenen kış lastiği zorunluluğuyla ilgili düzenleme... Değerli arkadaşlar, vallahi bu var, Sayın Bakanım, sizin de imzanız var. Kış lastiğiyle zorunluluk düzenlemesi olağanüstü hâl kararnamesiyle mi yapılır?

MUSA ÇAM (İzmir) – Tipi var tipi tipi, çok kış var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Şimdi, bunlarla ilgili olarak aslında Plan ve Bütçe Komisyonunda özel bir değerlendirme isterim. Eğer Komisyon da uygun görürse şurada direkt olarak Komisyonun yetkisinde olan ve normal çalışan bir Parlamentoda bu Komisyondan esas komisyon olarak geçmesi gereken düzenlemelerin hepsine bir bakalım, yapacak bir şeyimiz yok. Anayasa Mahkemesi de zaten reddederdi, “Hayır, ben bunları görüşmem.” dedi. Peki, ne olacak bu, yani ne olacak? Çok açık bir şekilde kış lastiği düzenlemesini getirmiş bunun içerisine koymuşuz.

Varlık Fonu’na devrettiğimiz Varlık Fonu’yla ilgili tartışmaları bir hatırlayın. “Bakanlar Kuruluna verdiğimiz sınırı belli olmayan bu yetkiler anayasal değildir.” dedik burada. Daha sonradan bir de baktık ki 4’üncü maddeye (d) fıkrası eklendi olağanüstü kararnameyle. Madem bu ekonomikti, mademki sınırları zorluyor idi, orada yeniden sınır getirildi. Bu yetki bizimdi. Buraya gelinip kurulacak olan veya buraya katılacak olan her kuruluşun teker teker değerlendirilmesi uygundur arkadaşlar verilsin, uygundur verilsin, şu koşullarda verilsin, şöyle değerlendirilsin, böyle değerlendirilsin diye teker teker değerlendirmemiz gerekirdi. Olmadı, o şekilde gitti.

Şuradaki örnekleri çoğaltmak gerçekten mümkün. Çok çarpıcı olanlardan birkaç tane daha belirtmek istiyorum. Örneğin, dolar kuruyla ilgili olarak Türkiye’nin yaşamış olduğu geçici kriz nedeniyle birdenbire yine 683 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle, birdenbire, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak kamu payı olan özel kanunlar ile kurulmuş olan ortaklıklarda niteliğine bakılmaksızın yabancı para cinsinden yurt içi ödeme yükümlülüğü olanların alacaklarını borçlunun talebi üzerine 2/1/2017 tarihindeki Merkez Bankası kuruyla Türk lirası olarak tahsil edilmesine ilişkin düzenleme. Buna ne diyeceğiz değerli arkadaşlar? Bu uygulama nedeniyle hangi kurumlarda ne kadar zararın ortaya çıkabildiğini, ne kadar yükümlülüğün yerine getirilememesi nedeniyle ve döviz borçlarında daha farklı bir şekilde kur farklarından ötürü zarar yazacaklarını, bütün bunların hepsinin en azından o kişilerin sorumluluklarını ortadan kaldırır şekilde düzenlenmesi burada yapılacak bir olay değil miydi?

Daha fazla ayrıntısına girmeden şu konuya gelmek istiyorum: Yine, heyecanla katılacağımız düzenlemeler geldi. E, peki yani bugün burada uğraşıp çırpınıp bir şeyler yaptıktan sonra yarın buradaki bütün değişikliklerin veya yaptığımız bütün maddelerin hepsinin değiştirilmeyeceğini garanti edebiliyor muyuz? O zaman niye uğraşıyoruz yani niye uğraşıyoruz, ne yapıyoruz biz burada şimdi?

Ahilik fonu koruyoruz ve “Ahilik fonu zorunlu.” diyoruz, güzel. Ahilik fonuyla ilgili olarak bir bakıyorsunuz 3,5 sayfa bir madde, bir madde 3,5 sayfa. Daha önceden işsizlik fonu kurmuşuz, bireysel emekliliği çıkarmışız; Her birisini teker teker süzme maddelerle sorumlularını, sorumluluklarını, yapılacak işleri, yapılmayacak işleri belirlemeye çalışmışız. 3,5 sayfalık tek bir maddeyle bir kanun düzenlemesi, kanun maddesi düzenlemesi olur mu? Yani, niye bunu doğru dürüst bir Ahilik fonu kurulmasına ilişkin... Burada kimsenin itiraz edeceğini zannetmiyorum, sadece bu zorunluluk hükmü nedeniyle kıyameti koparabilirler. Bunun sorumluları da vardır, ilgilileri de vardır, gelirler “Ya, niye bizi bu yükümlülüklerin altına sokuyorsunuz? Size vereceğimiz paraları biz biriktirsek belki sizden daha iyi değerlendiririz.” diyecekler de çıkacaktır buna. Bunlar olabilir, bunlar tartışılabilir ama bunun bir kanun hâlinde olması lazım ya da bilmem nereye Ahilik fonu eklenmesi hakkında kanun diye bütün hükümleriyle, 11 madde mi yapıyorsunuz, 15 madde mi yapıyorsunuz, getirirsiniz yaparsınız. Yönetim kuruluyla, sorumluluklarıyla, fonlarını değerlendirme biçimine kadar gidebiliriz bunun hepsinde. Artık fon deneyimimiz var, ne yapacağımızı biliyoruz, nasıl yapacağımızı biliyoruz. Şimdi sadece bu kadar geniş bir maddenin okunup geçilerek bittiği zaman, şu kanun çıktığı zaman, sizi temin ederim, burada olan herkes istediği kadar soru sorsun, Sayın Bakan istediği kadar açıklamada bulunsun, mutlaka anlamadığımız noktaları kalacak. Diğer maddelerde tek bir olayı bile bir maddeyle çözerken, burada koskoca bir kurum için 3,5 sayfalık tek madde. Bunu yapamayız. Yani “Artık buranın bir işlevi kalmadı.” falan diyor isek o ayrı bir olay. Anayasa’ya aykırı diye karşı çıkacağız bazı konularına. E, Anayasa Mahkemesi de zaten bunların hiçbir tanesini kabul etmemeye başladıysa ne olacak bizim demokrasi? Burada yaptığımızın mutlaka bir anlamı olmalı. Burada yaptığımız kanunların, gerçekten buradan çıkarttığımız kanunların, emrivakilerle çıkmayanların her birisinin kanun niteliği var, çıkanları gördüm. Gelmiş, belirli yerden sürülmüş, bürokrasinin katkısı olmuş, özellikle ilgili kuruluşların katkısı olmuş -itirazlar ayrı bir olay- muhalefetin, bu tarafta oturan insanların katkısı olmuş, kanunların hepsi işliyor, yürüyor. Bir sorun çıktığı zaman da hep beraber “Evet, bunu yanlış yapmışız.” diyebiliyoruz.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerinde konuşurken söyleyeceğim olay, ana fikri itibarıyla Türkiye’de ekonomiyle ilgili yasal düzenlemelerin ne şekilde yapıldığı ve yapılması gerektiği konusunu size bir defa daha hatırlatmaktı. Bu hatırlatma içerisinde biraz önce söylediğim kanun hükmündeki kararnamedeki bankacılık mevzuatıyla ilgili kısmı olduğu gibi bir daha okumak istiyorum size: “Bankacılık mevzuatı ile bankacılık usul ve prensiplerine uygun kredi kullandırma zimmet suçunu oluşturmaz.”

Ne zaman oluşturdu Sayın Bakanım? Hiçbir zaman oluşturmadı, oluşturması mümkün değil.

Devam ediyorum: “Bu kredileri temdit etme veya ek kredi kullandırma zimmet suçunu oluşturmaz.” Evet, oluşturmaz, kime sorarsanız sorun oluşturmaz bu, öyle şey mi olurmuş?

“Taksitlendirme, teminata bağlama.” Teminata bağlama niye zimmet suçunu oluştursun ki? Ha ama bu arada farklı işlemler yapılıyor, 5 kuruş etmeyen teminatı 500 bin lira olarak değerlendirip de bir kredi veriliyor ise, bu nedenle insanları suçsuz saymak gerekiyor ise eğer, işte bunu da yapmaya zaten bu kanun ve bu hüküm de yetmez. Öyle şey olur mu? Dolayısıyla, burada “teminata bağlama” dediğiniz andan itibaren, bu teminata bağlamanın da bankacılık mevzuatı ve bankacılık usul ve prensiplerine uygun olması gerekiyor. Eğer bunlar usulüne göre yapılıyorsa böyle bir şeye ne gerek var? Ben bunu açıklayamıyorum kimseye. Bu şekilde yapılmış olan düzenlemeler gerçekten çok fazla. 294 tane düzenleme saydık, bunların içerisinde ciddi anlamda böyle değerlendirilecekler var. O nedenle, olağanüstü hâl nedeniyle, belki de zorunluluk nedeniyle bazı şeyler çıkabilir de, edebilir de, olabileceğini... Yani, terör örgütünün devlet içerisinde nerelere kadar girdiğini, dolayısıyla hangi

işlemlerle ve çok çabuk olarak, ivedi olarak neleri düzeltmemiz gerektiğini bilemediğimiz için böyle yetkiler kullanabiliriz de ama bunu bir yerde yeniden hukuk zeminine oturtmamız gerekiyor. Hukuk zemine oturtulacak kademelerin ilki de burası, buradan başlamamız gerekiyor.

Özet olarak bunları dikkatinize sunmak istedim genel üzerine yaptığım konuşmada.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Temizel.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Diğer gruplar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teamüle göre önce gruplar konuşuyordu.

BAŞKAN – Peki, o zaman...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teamüllere uyalım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, merhabalar.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri hepinizi selamlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikle, gerçekten, bir brifing vermenizi beklerdik çünkü Plan ve Bütçe Komisyonu burada haftalardır çalışmıyor ama siz sürekli kanun hükmünde kararnameler çıkarıyorsunuz. Yani, ne kadarının bütün Bakanlar Kurulunun iradesinde olduğunu bilmiyoruz çünkü biliyoruz ki kanun hükmünde kararnameler ivedi olarak gördüğünüz şeyler, orada imzalar atılıyor, sonra üstünün bir şekilde doldurulduğunu duyuyoruz ediyoruz, öyle olduğunu da biliyoruz çünkü bu kadar hızlı kanun ve kanun hükmünde kararnama ancak tek bir yerin inisiyatifıyla çıkar, istişareyle çıkmaz. Sayın Bakanımızın da ifade ettiği, en azından 295 ekonomik konuyla ilgili olan kanun hükmünde kararnameyle ilgili, gerçekten, benim önerim -Sayın Başkan, hepimizin ihtiyacı var çünkü- Sayın Bakanın bir brifing vermesini isteriz. Yani çünkü bunların tamamına yakını Plan ve Bütçe Komisyonunun konuları. Bazılarını inceledik, inceleyebildik; bazılarının gerekçelerini bilmiyoruz, etkisini bilmiyoruz, bütçeye ne kadar sonuç getirecek bilmiyoruz. Pek çoğu da temel insan hakları, mülkiyet konularıyla ilgili olan kanun hükmünde kararnameler. Ciddi hak ihlalleri var, bunlarla ilgili alabileceğimiz tedbirleri belki konuşmamız gerekiyor. O açıdan, önerim Sayın Başkan, gerçekten, bununla ilgili Sayın Bakana -Sayın Bakan da kabul ederse- bir bilgilendirme yaparsanız çok makbul geçer. Yani, bu, şimdi de olabilir, yarın da olabilir, çok iyi olur. Yani bir oturumda bunu değerlendirelim derim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onlar Genel Kurula gelmedi mi? Geldi galiba bu hafta.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bakın, onların Genel Kuruldan ne şekilde geçeceğini hepimiz biliyoruz ama Plan ve Bütçe Komisyonu yoğunlaşmış bir komisyondur. Siz kanun hükmünde kararnameleri bile düzeltiyorsunuz. Belki bizim de önerilerimiz olur “Ya, burada bir hak ihlali var, şunu biraz da şöyle değerlendirderseniz.” gibi. Atıyorum, bütün bu kanun hükmünde kararnameler bütçeye ne kadar yük getirecek, 30 milyar mı, 50 milyar mı, 2017 yılı sonunda bütçemizi ne kadar etkileyecek? Bütün bunlarla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunun en azından bir bilgilendirme hakkı yok mu? Belki de önerilerimiz olur, “Sayın Bakan, şu maddeyi şöyle yapmışsınız Hükümet olarak, şunu şöyle düzeltin.” diyebiliriz, el birliğiyle. Sonuç olarak ciddi yaralar açabiliyor. Yani, istişare edilmemiş her yasada olduğu gibi etkisi bazen bilmediğiniz noktalara savrulabiliyor. Pek çok eleştirimiz var, şimdi

süremi onunla harcamayayım. Benim önerim, yarın siz bize bir sunum yapın madde madde, biz de size önerilerimizi söyleyelim, eleştirilerimizi söyleyeyim. Bu, ekonomik konularla ilgili olan maddelerle ilgili bir oturum düzenleyelim derim.

Sayın Başkan, tabii ki öncelikle size bu önerim ve tabii ki Komisyon arkadaşlarıma. Sayın Bakan da tabii ki bu konuda Hükûmet adına gerekli değerlendirmeyi yaparsa çok iyi olur. Yani, Sayın Bakan Zekeriya Bey söylediği için tekrara girmek istemiyorum. İlgili maddelerle ilgili notlarım vardı, oradan devam edeyim. Belki bu önerim kabul görürse zaten devam etmeme gerek yok.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi bir torbayla daha karşı karşıyayız. Neyse ki artık torbaya bile şükredecek duruma geldik Sayın Başkanım, Sayın Bakanım. Hani, torbayı hep istemiyorduk ama şimdi kanun hükmünde kararnameler olduğu için torbaya da şükür edecek duruma geldik maalesef. Hiç yoksa, Plan ve Bütçe Komisyonunu ve Meclisi bir şekilde kale alıp buraya getirmişsiniz, bari bunlar üzerinde değerlendirme yapalım.

Şimdi, bir torbanın ruhunda daha, maalesef, kriz durumunu yönetme, kriz yönetimi ruhu var. Yani, ekonomik güven duygusuyla ilgili, ekonomik güven göstergeleriyle ilgili ciddi sıkıntılarımız var, bunu hepimiz biliyoruz. Geçen yılın başlarından itibaren aşağıya doğru giden güven endeksleri var her anlamda ve yaşadığımız pek çok olaydan dolayı toplum ciddi bir gelecek kaygısına düşmüş durumda, ekonomi iyi bir şekilde işlemiyor, Hükûmet olarak da pek çok tedbirler almaya çalışıyorsunuz yani yangında su dökmeye çalışıyorsunuz. Oysa, bütün bu maddeler, geçmiş torba yasalarda, kanun hükmünde kararnamelerde ve şimdi aldığımız pek çok tedbirin de çaresi başka bir yerde. Yani, ben hep söylüyorum, sosyal bilimlerde Sayın Bakanım, o güven duygusunu nasıl yaratabiliriz, insanlar niye kaygılanıyorlar, niye gelecek kaygısına düştüler? Tüketici niye güvenmiyor, niye daha az harcıyor? Yatırımcı niye yatırım yapmaktan imtina ediyor? Bütün bunlarla ilgili cevaplar var bende. Yani çünkü sizin pek çok uygulamanız... Veya tamam, olağanüstü şartlardayız, siz bunu bir beka meselesi olarak topluma sunuyorsunuz ama beka meselesinden hep beraber çıkmamızın yolu hep beraber demokratik yollarla buradan çıkabileceğimiz duygusunu yaratmaktır. Yani, toplumu kutuplaştırıp, kamplaştırıp “‘evet’ diyenler şöyledir, ‘hayır’ diyenler böyledir.” diye taraflara böldüğümüz zaman... Ki anketlerde de çıkıyor, “evet”-“hayır” aşağı yukarı kafa kafaya yürüyor. Bu toplumun yaklaşık yarısı “evet” diyecek, yaklaşık yarısı “hayır” diyecek ve bu sonuca rağmen Hükûmet politikasında da, Sayın Cumhurbaşkanının politikasında da, Başbakanın bugünkü grup toplantısında da dinlediğim kadarıyla stratejiniz belli referandumda: Kutuplaştırıp, kamplaştırıp çoğunluk olan kimlik nasıl olsa kazanır duygusuyla... Yani, “Türk kimlikli olanlar ve Müslüman kimlikli olanları biz bir tarafa alalım, öyle gösterelim, diğerlerini öteki tarafa atalım. Nasıl olsa bu kimlikli olanlar fazlalar. Biz nisana kadar bunu böyle geçirelim, ondan sonrasına bakarız.” duygusuyla siz bu yasalardan, gerçekten, kriz yönetimi anlamında istediğiniz kadar getirin, “Yabancıardan KDV’yi vallahi billahi almayacağım.” deyin, “Tapu harcı almayacağım hatta üste de para vereceğim.” deyin, gerçekten zor gelir yabancılar. Yani, niye bu ülkeye yerli... Dünyanın en güzel yerlerinden birisiyiz, ben bütün dünyayı görmüş bir insan olarak söylüyorum. Herkes bu ülkede yaşamak ister, gerçekten, öncelikle tabii ki Türkiye vatandaşları olarak. Yabancılar da bu ülkede yatırım yapmak, yaşamak isterler ama yüz yıldır beceremediğimiz bir demokrasi meselemiz var. Bu meselemizi çözersek hepimize fazlasıyla... Demokrasi ve eşitlik tabii ki yani siz istediğiniz kadar pastayı büyütün, pastanın yüzde 80’ini yüzde 1’e vererseniz orada eşitlik meşitlik olmaz. Sosyal adalet duygusuyla demokrasimizi geliştirebilirsek bu yasaların hiçbirine gerek yok.

Sayın Bakanım, siz çok iyi biliyorsunuz ki sizin bütçeniz yara alıyor her bir yasayla, eminim mutlu değilsiniz bunları çıkarırken.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mutluyum, yapma Allah aşkına.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır çünkü her bir maddede 3 milyar oraya gitti, 5 milyar burada gitti, 8 milyar oraya gitti... Ya, geçen sene bir asgari ücret, bakın, o son üç aya 1 milyar lira fark edecek diye gerçekten kırk dereden su getirttiniz Sayın Bakan. Elli kere size söyledik, sonunda ikna oldunuz, 1 milyar lira bir asgari ücret. Ama bakın şimdi bol keseden veriyorsunuz, 5 milyar oraya, 8 milyar buraya, 7 milyar buraya, gidiyor, hep bütçe dengelerinden gidiyor. Bütün bu bütçe...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapma.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya sonuçları göreceğiz, maalesef bakın... Umarım ki iyi olur ama bütçenizin yara alacağı kesin, hiç kuşkusuz. Siz şimdi yangına su dökmek için “Vergi almayacağım.” diyorsunuz ama bakın, dünyada yatırım yapılan ülkelere bakın, demokrasisi güçlü ülkelere bakın, hiçbir tanesi “Vergi almayacağım, gelin tapu harcı almayacağım.” diye yasalar çıkarmıyorlar yani ekonomik güven dengeleri olan, demokrasisi güçlü ülkelere zaten geliyor. Onlar vergisini de alıyor, harcını da alıyor, yıllık vergilerini de alıyor, her türlü yatırım vergisini alıyor, oralarda elbette vergi alınıyor. Çünkü niye? Sermaye, para, insan kendini güvende hissediyor. “Benim de bu ülkede yaşamamım bedeli budur.” diyor. Ama bunu beceremeyen ülkeler yani demokrasisini beceremeyen ülkeler, iç barışını beceremeyen ülkeler... “Gel vatandaş, vergi almayacağım. Gel burada ucuz işçilik var. Gel bedava toprak vereceğim, gel yatırım yap.” diye diye insanları çağırıyorsunuz, gerek yok. Dünyanın en güzel ülkesine sahibiz, her şeyimiz var. Yeter ki şu demokrasimizi becerelim, demokrasi sorunumuzu, meselemizi becerelim.

Yani siz kanun hükmünde kararname uygulamalarıyla mahkeme kararı olmaksızın, bakın altını çizerek söylüyorum, mala mülke el koyarsanız, mahkeme kararı olmadan mala mülke el koyarsanız o ülkeye yatırımcı gelmez çünkü bugün “Şu şu şu kişileri ben sevmiyorum, onların da suçları olduğunu düşünüyorum. Mahkeme kararına da gerek yok, ben malına el koyuyorum.” dersiniz yarın buraya gelen yatırımcı “Yarın bu Hükûmetle benim işim ters giderse, bir kanun hükmünde kararname benim malıma el koyarsa ne yapacağım?” der. Ya, bu çok açık bir uygulamadır. Mahkeme kararı olmadan kanun hükmünde kararnameyle insanların malına mülküne el koyup kayyum atıyorsunuz. Bu anlamda bunlar ciddi sıkıntılar Sayın Bakan. Bir an önce demokrasiye dönmenizi salık veriyorum. Bütçemiz de böyle daha güçlü olur, ekonomimiz de böyle daha güçlü olur. Olağanüstü hâli kaldırın -bakın hiçbir yasaya gerek yok- demokratik şartları getirin. OHAL’de -şu referendum geliyor artık- “‘Evet’ diyen de, ‘hayır’ diyen de şöyledir, böyledir.” demeyin, “İkisi de başımızın tacıdır. ‘Hayır’ çıksa da kabul edeceğiz, ona göre haddimizi bileceğiz. ‘Evet’ çıkarsa da şöyle yürüyeceğiz.” deyin. O zaman hiç bu ekonomik şartlara, böyle maddelere gerek yok Sayın Bakan.

Biraz da maddelere geçeyim. Bu konut sektöründe KDV iadesi... Sayın Bakan, emlak vergimiz son derece düşük. Dünyadaki şu anda OECD ülkeleri içinde bakın emlak vergisi oranları dahilinde en düşük olan ülkelere birisiyiz. Emlaktan vergi almadığınız için de tasarruflar emlake doğru yürüyor yani üretim sektörlerine doğru yürümüyor, gayrisafi yurt içi hasıla içinde üretimin payı gittikçe düşüyor. Ranta doğru yürüdü insanlar. Maalesef emlak sektörü duvara çarpmak üzere çünkü bütün kaynaklar oraya doğru akın ederse belli fiyat şişmeleri söz konusu oldu son dört, beş yılda özellikle, o fiyat şişmelerinden şu anda geriye doğru gidiş var, ciddi bir krizle karşı karşıya kalabiliriz. O açıdan emlaki daha fazla teşvik edici yasalardan bence imtina edin derim.

Bir de yabancılara KDV’siz -diyelim ki- mal sattınız. Ben burada maddenin detayında belki var mı diye size soru sormak istiyorum. Bir yabancı geldi mal aldı. Yüzde 18 KDV de indirdi. Diyelim ki 1 milyon liralık mal aldı, 180 bin lira KDV’den kurtardı. Bu yabancı beş gün sonra, üç gün sonra, üç ay

sonra, beş ay sonra, sekiz ay sonra -diyelim ki hülleyle bir mal almış Ahmet'in, Mehmet'in de akrabası bu yabancı- geldi Ahmet'e bu malı sattı. Bu 180 bin lira ne olacak Sayın Bakan? 180 bin lira bu hülleyle alınan bu mal ne olacak? Var mı bir sınır burada, var mı efendim? Malı sattınız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Maddeler geldiğinde açıklamada bulunacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani yabancı aldı malı, Ahmet'in de Almanya'daki Almancı akrabası geldi 1 milyon liraya aldı, 180 bin lira KDV'den de kurtardı; beş gün sonra, beş ay sonra bir yıl sonra iki yıl sonra da Ahmet'e bu malı sattı. Bu devletin 180 bin lira olan zararı veya haksız rekabet ne olacak? Bu hüllelerle ilgili bir tedbir var mı bu maddede? Bu haksız rekabete girmeyelim Sayın Bakan, bunun önüne geçemeyiz. Bakın, Sayın Mehmet Şimşek'in de benzer açıklamaları vardı ilk bu madde önerisi geldiğinde, çok benzer açıklamaları vardı, ben onunla konuşmuştum bunu, "Böyle bir şey olamaz." demiştim, kendisi de basına bu şekilde açıklamalar vermişti. Bu maddeyi bence bu şekilde bunun incesinde düşünmemiz lazım.

Ahilik fonu Sayın Bakan. Esnaf odalarından görüş biz görmedik. Esnaf odaları burada mı, bilmiyorum. Umarım onların görüşlerini alırız Sayın Başkan. Bakın, İşsizlik Sigortası yapıldı. İşsizlik Sigortası'nda da 100 milyarın üzerinde bir kaynak birikti ve hesaplamanın ne kadar yanlış yapıldığını görüyoruz çünkü işçiden de bu para kesiliyor ciddi anlamda ve siz şimdi şöyle bir şey getiriyorsunuz: "Kriz var, ben işverene bedava işçi veriyorum, onun maaşını da buradan ödeyeceğim." diyorsunuz. Bu işçinin hakkı mıdır, işverene verilen bir para mıdır, İşsizlik Fonu'nun konusu mudur Sayın Bakan? Diyorsunuz ki: "Bir yıl çalıştır, maaşını ben buradan vereceğim." Bu, işverene verilen bir teşviktir yani İşsizlik Fonu'nun bir konusu değildir, değildir, değildir tabii ki. Sayın Bakan, işçi için toplandı bu paralar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama temelde yanlış değerlendirme...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olsun ama mevcut işçiler bu fonu koydular, mevcut işçiler bu parayı koydular.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Son üç aydan önceki dönemde sistemde olup da prim ödeyip son üç ayda işsiz olan vatandaşlarımız sisteme bu sayede girecekler ve geçmişte ödedikleri primden dolayı yeniden iş sahibi olacaklar. Bu doğru bir değerlendirme değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, yani lütfen bakın, öyle değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu böyle, tam da böyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, öyle değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapmayın, tam da böyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle değil. Sonuç olarak siz işverene bedava işçi veriyorsunuz İşsizlik Fonu'ndan, böyle oluyor yani işçiye direkt bir yapılandırma değil. Bakın, bu parayı işçiler koymadılar mı? İşçilerin hakkını, hukukunu yapılandıran, işçinin borcunu yapılandıran, işçiye kaynak sağlayan, işçinin hakkını geliştiren bir düzenleme değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1,5 milyon insan iş sahibi olacak. Bu insanlar İşsizlik Fonu'na geçmişte prim ödeyen insanlar, onlar yararlanacak bundan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, siz sonuç olarak işverene bedava işçi veriyorsunuz İşsizlik Fonu'ndan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, bakın, çok...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir kere sermayeye karşı bu olumsuz bakmayın ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani sermayenin karşısı bakmak değil bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz sürekli sermaye karşısı bir söylem geliştiriyorsunuz, bu yanlış.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değil efendim. İşçiye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki, bakın, şöyle: İşverene bu desteği vermekle aslında dolaylı olarak işçiye buradan imkân sağlıyorum. Neden? Yüzde 35 işçilik maliyetlerinde indirim yaptığım için işveren daha fazla eleman işe alacak. Kimi alıyor? İşçi alıyor. Sonuçta kim kazanıyor? İşçi kazanıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İşveren kazanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşçi kazanıyor, yapmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, işveren, bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, şunu kabul etmem asla mümkün değil: Bu sistem üzerinden, bu getirilen düzenleme üzerinden işverenlere bir kaynak aktarılıyor varsayımı...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen öyle oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...veya önermesi hem fiilî durumla hem hukuki durumla bağdaşmıyor., onu da ifade edeyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İşverenlere direkt bir kaynak aktarıyorsunuz. Sonuç olarak o işçiye parasını ödemesi gereken işverendir. Siz işçinin fonundan işçiye maaş ödettiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşçinin fonundan işçiye iş sahibi olması için imkân yaratıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, işçinin fonundan işverenin ödemesi gereken maaşı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil arkadaşlar ya olaylara ne kadar garip bakıyorsunuz. Hayretle karşılıyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynen böyle, aynen böyle.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) - Daha önce işverenden...

BAŞKAN – Sayın Paylan, siz konuşmanıza devam ederseniz, lütfen...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

Sayın Bakan, aynen böyle oluyor. Sonuç olarak bu para işçinin işsiz kalması durumunda veya işçilerle ilgili düzenlemeler olsa anlayacağım. Yani “İşçinin borcunu harcını yapılandıracağım, şöyle yapacağım, böyle yapacağım, işçinin özlük haklarını geliştireceğim. İşçiye ekstra yakacak yardımı geliştireceğiz.” gibi bir şey olsa işçinin direkt cebine giren bir nokta olur. İşçi zaten çalışacak, maaşını siz işçinin fonundan vereceksiniz. Yani işçinin cebinden işçiye maaş ödemiş oluyorsunuz, aynen budur bunun sonucu.

Ahilik fonunun da Sayın Bakan, bakın Sayın Zekeriya Temizel’in söylediği gibi ayrı bir kod yasa olarak gelmesi gerekir, üzerinde tartışmamız gerekir ve bu kısıtları koymamız gerekir. “Ahilik fonu esnaf yararına kullanılacaktır ve bunun dışında kullanılamayacaktır.” diye bir madde getirirseniz anlarız ama İşsizlik Fonu 100 milyar birikti, o kadar iştah kabartıyor ki Varlık Fonundan her yere kadar İşsizlik Fonu konuşuluyor ve ne açık olsa İşsizlik Fonu’ndan gidip karşılanmaya çalışılıyor, bu doğru değil. Bunun da çerçevesini iyi bir şekilde çizmeliyiz.

Son olarak genel sağlık sigortasını, Sayın Bakan, anlamak için soruyorum, 6,7 milyardan vazgeçiyorsunuz. Şimdi, yüzde 9’u ödedi bunu değil mi? Yüzde 9 ödedi. Ya, sonuç olarak hani hep ödeyenler keriz durumuna düşüyor ya memlekette bir şekilde. Bu yüzde 9, bu ödeyenler ne olacak Sayın Bakan? Yüzde 9 ödedi bunu, değil mi? Düzenli ödedi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Düzenli ödediğini söylemek mümkün değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse ödedi sonuç olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ödeyenler gene keriz mi olmuş oldular Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Keriz değil. Yok, öyle değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle oluyor. Peki, onunla ilgili de açıklama yaparsınız.

Şimdilik geneli üzerinde bu kadar Sayın Başkan. Ben özellikle o ilk önerimi tekrarlıyorum, Başkanlık Divanı olarak değerlendirerseniz...

BAŞKAN – Değerlendirilecektir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yarın Bakanımız bir sunum yapsın. Biz de görüşlerimizi KHK’lerle ilgili söylersek çok daha isabetli olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Paylan.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kuruluşlarının değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Evet, Sayın Başkan, “Durmak yok, torbaya devam.” diyoruz yani yeni bir torba düzenlemesi görüşüyoruz. Yine öncüsü teklif olarak geldi, artçısı tasarı olarak geldi. Sayın Komisyon Başkanımız artçıyı bertaraf etti, artçıyı almayacağız yani Bakanlar Kurulu tasarısını dikkate almıyoruz, teklif üzerinden gideceğiz. Tasarıda yer alan maddelerle ilgili buraya bir aktarma yok, sadece 2 maddelik bir konu aktarılacak.

Yine her zamanki söylediğimiz mevzuat hazırlamayla ilgili yönetmeliğe uymuyoruz, 5018 sayılı Kanun’a uymuyoruz. “Ben yaptım oldu.” mantığıyla düzenlemeleri burada görüşmeye devam ediyoruz. Düzenleyici etki analizi yine yok maalesef. Sayın Bakanım “Vereceğim.” diyorsunuz da yani 4 rakam değil biliyorsunuz düzenleyici etki analizi yani kapsamlı, yapılan düzenlemenin getirisini, götürüsünü ortaya koyan, etkilerini ortaya koyan bir çalışma olması lazım. Mevzuat amir hüküm olarak öngörüyor ama bu amir hükme maalesef uyulmuyor; hukuka uygun bir düzenleme, bir mevzuat çalışması yapamıyoruz.

Yine 5018’de bu mali boyutla ilgili amir hükümler var ama yine teklifin maddelerinin mali boyutuyla ilgili hiçbir bilgimiz yok. Yine aktüerya hesabı yapılacağını öngörüyor 5018; teklifin ekinde gerekse de tasarının ekinde herhangi bir hesap yok.

Sayın Bakanım, ben özellikle... “Daha sonra rakamlar vereceğim.” dediniz. Bu vergi, vergi matrahına göre gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin istatistiğini yayınlıyordu daha önceden Maliye Bakanlığı yani sayısal olarak onları yine alabilirsek yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mükellef sayıları...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Mükellef sayıları ve matraha göre ya da ödenen, tahakkuk eden vergiye göre...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzdelik dilimler hâlinde mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani sayısal bilgiler, belli bir rakama kadar, kademeli bir şekilde; ne kadar mükellef var? Yani tasarıda bu vergi indirimiyle ilgili sağlıklı bir değerlendirme yapma anlamında bize ışıktutacak bir istatistik.

Evet, vergi indirimi defalarca...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dilim, dilim...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet, dilim dilim... Daha önce vardı bildiğim kadarıyla Maliyenin o tür istatistikleri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir çıkaralım onu, vardır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam.

Vergisini düzenli ödeyenlere bir indirim getirilmesiyle ilgili bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak öteden beri gerek Plan ve Bütçe Komisyonunda gerekse Genel Kurulda gündeme getirdiğimiz bir düzenleme şimdi burada geliyor. Sayın Bakana da bu anlamda teşekkür ediyorum. Daha önceki torba kanun görüşmelerinde söz vermişti, kamuoyuna yaptığı açıklamalarda da bu konuda söz vermişti. Şimdi, bu söz konusu düzenleme teklifte yer alıyor.

Burada benim şöyle bir tespitim var, tabii tüm detayıyla ayrıntılı inceleme fırsatımız olmadı, madde üzerinde görüşürken daha ayrıntılı da gireriz. Verginin yüzde 5'i 1 milyon liraya kadar yani kabaca kurumlar vergisinde matrahın yüzde 1'i yani yüzde 20 olunca...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, verginin yüzde 5'i...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çıkan verginin, var olan verginin...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, nereden baktığınıza bağlı olarak değişir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Matrah yüzde 20 değil mi kurumlar vergisi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Matrah değil.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kurumlar vergisi oranı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Matrah değil, biz vergimizden vazgeçiyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok yok, vergimizden vazgeçiyoruz da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Matrahtan vazgeçmiyoruz ki.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok neticede o bir matrah üzerinden tahakkuk eden vergi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 100 lira vergi ödüyorsa, 5 lirasını almaktan vazgeçiyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani bana biraz rakamı yüksek göstermek için “5” denmiş gibi geldi. Mesela, bakın, Sayın Bakan, SGK’da 5 puandır, SGK’da prim oranında 5 puandır, burada 5 puan değil. Yani verginin üzerinden bir hesaplama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizinkini değil, bizimkini getirelim; bu yanlış.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi, böyle yapınca özellikle küçük esnaf, küçük işletme sahiplerine çok fazla bir şey getirmeyecek bu, yani bir 10 bin lira vergi ödeyene herhâlde 500 lira mı olur kabaca bir hesap. O anlamda, daha anlamlı hâle getirelim diyorum. 1 milyonu biraz geri çekebiliriz, azaltabiliriz ama oranı matrah üzerinden de yapabiliriz, vergi dersiniz vergiyi daha yüksek bir oran koyup toplam varabileceği rakamı biraz geri çekebiliriz Maliyeye çok yük gelmesin diye.

Sayın Bakanım, burada şu söyleyeceğimi siz de kabul edersiniz herhâlde: Vergisini en düzenli ödeyenler çalışanlardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onlara 2008’den beri indirim yapıyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Nerede indirim yapıyoruz Sayın Bakanım, etmeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2008 yılından beri asgari geçim indirimi üzerinden en az yüzde 51, en yüksek yüzde 91 oranında çalışanların ücretlerinden almamız gereken vergiden vazgeçiyoruz.

Bakın, burada yüzde 5, orada en düşük yüzde 51.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, onu biliyorum da, onu da vergi tarifesinin dilimlerini artırmayarak oradan geri alıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Olur mu?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani son yıllara bakın -bende rakamları var hepsinin, mesela bu yılını söyleyeyim- yeniden değerlendirme oranında ilk dilimde bir artış var, ondan sonraki dilimlerde hiç artış yok. Yani kanun “Yeniden değerlendirme oranında artırılır.” demiş ama orada bir yüzde 5’lik bir yetki vermiş Maliyeye, Maliye o yetkiyi kullanarak bir anlamda hiç artırmamış, yani bu yolla da çalışanların daha az vergi ödemesini sağlayacak uygulamayı bertaraf etmişiz. Yani vergi tarifesi dilimlerinde artırmamız gerekiyor yeniden değerlendirme oranında. Hani “Küsuratlar atılır.” diyor kanunda yüzde 5’e kadar. Tabii, yüzde 5’e kadar değil de tüm rakamı atsan onu ancak karşılar. Yani o kullanılarak çalışanların bir anlamda vergi yükünü daha ağırlaştırmış oldunuz.

Sayın Bakanım, maddede daha ayrıntılı konuşuruz, bu konutlarla ilgili KDV istisnası, yine yabancı uyrukluların aldığı iş yeri ve konutlarla ilgili bir KDV istisnası getiriyoruz. Yani vergi adaletsizliğini kendi vatandaşımız aleyhine devam ettiriyoruz. Kendi vatandaşımızdan, aldığı konutta, iş yerinde KDV alırken her ne kadar son bir geçici 150 metrekaresinin üzerindeki olanları düşürdük ama neticede bildiğim kadarıyla yüzde 1 150 metrekaresinin altındaysa, üzerindeyse de metrekaresi/birim değerine göre 8.18’di onu kısmen geçici olarak düşürdük. Ama neticede kendi vatandaşımızdan vergi alıyoruz, katma değer vergisi alıyoruz ama yabancı uyruklulara katma değer vergisi istisnası getiriyoruz. Bu, açıkça bir haksızlıktır, vergi adaletsizliğidir, bunu ifade etmek istiyorum.

Bir diğer konu, teklifle yapılan düzenleme, bu GSS’yle ilgili yapılan düzenleme. Hemen hemen her torbada bu GSS’yi bir türlü düzene sokamadık, mutlaka GSS’yle ilgili hükümler yer aldı geçtiğimiz yıllarda. Yaşı yükselttik, 20 yaş, 25 yaş dedik yükseköğrenimli olursa. O zaman da silmiştik geçmiş borçları. Şimdi yine GSS borçlarını silen, yapılandıran bir madde. Gerçi GSS’ye de yeni bir sistem -ki bana göre de uygun olmuş- öngörüyoruz. Yüzde 3’e indiriyoruz ve gelir testi zorunluluğunu kaldıran bir uygulama getiriyoruz. O yönüyle doğru olmuş. Ama biz baştan beri şunu söyledik hep: Özellikle gençlerimiz bir işe girmeden önce GSS primiyle karşı karşıya kalıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, biz onu düzelttik.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Daha önceki bizim önerimizden bahsediyorum. Aile içi gelir testi yapıp gencin hiçbir geliri olmadığı hâlde aile içi gelir testine göre bir gelir GSS primiyle karşı karşıya kalıyor idi, bu da hakikaten hem aileler açısından hem çocuklarımız açısından, gençlerimiz açısından büyük sıkıntı oluyor.

Şimdi, en son işsizlik verilerine baktım, genç işsizlik oranı yüzde 21,2. Baktığınız zaman, ne istihdamda ne eğitimde olan gençlerimizin oranı, 15-24 yaş, yani gençlerde yüzde 24,3. Eğitim düzeyine baktığımız zaman, özellikle üniversite mezunlarında yüzde 34,5'e çıktığını görüyoruz. Yani ne eğitimde ne istihdamda yer alan 15-24 yaş arası gençlerimizin, üniversite mezunu gençlerimizin oranı. Yani hep bunu söyledik Sayın Bakanım biz, yani bu çocuğun işi yok, zaten iş bulamamaktan dolayı bunalıma giriyor, bir de “GSS primi öde.” diye ümüğüne çöküyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öğrenci mezun olduktan sonra iki yıl boyunca prim almıyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O iki yılı da, biz “işe girinceye kadar” dedik. Yani aile... Neticede gençlerin sağlık faturası daha düşüktür eğer bir şey yoksa, genelde yaşlandıkça sağlık hizmeti artar. Yani o süre zarfında ailesinin sağlık sigortasından yararlınsın, gençlerimize de böyle bir yük bindirmeyelim dedik. Dediklerimizde de haklı çıktık Sayın Bakanım, ikide bir silelim silelim diye teklif geliyor, düzenleme geliyor. İnşallah yeni sistemde böyle bir mahzurla karşılaşmayacağız.

Yine bu kayıt dışı ve sahte sigortalılarla ilgili bir yıllık teşviklerden yararlanma yasağı, biraz esnetiyoruz. Maddede bir ifade var, o dikkatimi çekti, bir örnek verebilir misiniz bilmiyorum, diyorsunuz ki: “Kasıt olmaksızın ihmal veya başka nedenle...” Kasıt olmaksızın ihmal veya başka nedenle nasıl kayıt dışılık olur? Nasıl sahte sigortalı olur? Sahte sigortalı yaptıysa zaten...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangi maddede?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maddenin numarasını bilmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – GSS mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, kayıt dışı ve sahte sigortalılarla ilgili teşviklerden yararlanmama, 5510'daki hüküm, 11'inci madde. Yani orada “Kasıt olmaksızın ihmal veya başka nedenle...” demişiz. Yani buradaki amaç iyice anlatılırsa belki uygulamada çıkabilecek mahzurları da giderebiliriz, uygulamada çünkü o bir mahzur yaratabilir, yani kasıtlı olduğunu nereden bileceğiz? Ha, yani Suriyeli çalıştırmalar filan var, belki onu biraz daha açarak, uygulamada bunu yine uygulayamazsınız ama. Yani neticede Suriyeli çalıştıran hemen hemen hiçbir işletme yok benim elimde. Yani onlarla ilgili tespitlerde, tabii ki, işletmeler için çok ağır bir bedel ödettiliyor. Onu bilmiyorum, başka türlü düzenlese daha uygun olacak gibi. Yani mevcut düzenlemede uygulamada yine sıkıntılara yol açabilir.

Bu esnaf Ahilik sandığı bizim yine Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerek seçim beyannamemizde gerekse yaptığımız konuşmalarda kurulmasını öngördüğümüz bir sistem. Biz “esnaf işsizlik fonu” demiştik, “esnaf Ahilik sandığı.” Ancak, Sayın Bakanım, esnafın çok büyük sıkıntısı var. Yani bir yüzde 2 prim daha ödeme gücü yok. Yani daha önceki torbalarda da hep tartıştık, yüzde 34,5 prim ödüyor zaten esnaf, primini ödeyemediği için sağlık sigortasından yararlanabilsin diye Bakanlar Kurulu özel düzenlemeler yaptı, yani esnaf mevcut prim borcunu ödeyemiyor, bir de buraya nasıl prim yatırabilecek? Aslında normal primlerinden azaltma yapıp bu fonu öyle oluşturmak daha doğru olur diyorum.

Bir de bu “esnaf Ahilik sandığı” diyoruz, adı gibi olsun, hakikaten esnaf olsun Sayın Bakanım. Mesela şirket yönetim kurulu üyelerini niye kapsıyor? Yani o şirketler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onlar da BAĞ-KUR'lu

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Onlar da BAĞ-KUR’lu, onu kapsam dışına alsak daha doğru olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olmaz, onlar iyi para kazanıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok bu esnaf neticede. Şirket batarsa şey vereceğiz ya, açıkta kaldı, işsiz kaldı diye, onun bir mantığı da tam yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne kadar çok olursa sigortacılık da...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama biraz daha hakkaniyete uygun olsun, hep para diye bakmayalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama yönetim kurulu için de geçerli, şirket herhangi bir şekilde kapandığında yönetim kurulu üyesi de bundan yararlanacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bilmiyorum. Yani maddede yine ayrıntılı tartışalım, bana biraz şeyi uygun gelmedi.

Bir diğer konu, İŞKUR’dan arkadaşlarımız varsa madde gelince bu yurt içi ya da uluslararası kuruluşlarla ilgili iş birliği nedir? Yani hangi konularda nasıl, hangi projelerle ilgili bir çalışma olacak, o konuda bilgi alalım.

Bir de bu DSİ’yle ilgili madde var Sayın Bakanım, bu baraj ve baraj mücavir alanda kalanların iskânıyla ilgili. Çok ilginçtir, maddede Bayındırlık Bakanlığı ya da “Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkilerini DSİ de kullanabilir.” demişiz. Yani uygulama esaslarını da Bakanlar Kurulu belirleyecek. Yani benim orada anlamak istediğim, yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapamadı mı bu iskân işini de, DSİ’ye böyle kendi görevlerini devrediyor? Onunla ilgili madde görüşülürken arkadaşlarımız bilgi verirse...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Barajın etrafındaki yerler.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, biliyorum, baraj ve baraj mücaviri alanlar, bizim başımızda da var Sayın Bakanım, bizim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birkaç kurum aynı anda yapmaya kalkınca bu sefer yapılamıyor, DSİ hepsini yapsın geçsin diyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok yok, iskân işi Çevre ve Şehircilik Bakanlığındadır Sayın Bakanım, zaten maddeye bakarsanız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, öyle de şunu diyorum: Biz eğer bu yetkiyi o bakanlıkta bırakırsak DSİ o projeyi gerçekleştirirken bu sefer Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onu yapmasını bekliyor, bu sefer de iş gecikiyor. Tek bir noktadan barajla ilgili bütün konuları DSİ yapsın, bitirsin istiyoruz. Anlatırız yani onu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şeyde sorun var: Bizim Hadim ilçemize bağlı Dedemli -eski kasaba- barajın altında kaldı, yerleşim birimi. Kamulaştırmalar yapıldı ama iskân işi bir türlü yapılamadı. Yani yıllardır oradaki insanımız nereye yerleştirileceklerini bir türlü öğrenemediler, yerleştirilemediler. O anlamda sıkıntı var ama maddenin düzenleniş hâline baktığınız zaman, “Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen yetkiler DSİ tarafından da kullanılabilir.” diyor. Yani “Bu bakanlık yapamıyor, DSİ daha iyi yapar.” der gibi bir anlam çıkıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maddeyi tam okuyun Sayın Bakanım, o anlam çıkıyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ondan değil de, maksat itibarıyla işler iyi gitsin diye.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Madde okunurken zaten dikkatinizi çekecek sizlerin de.

Son olarak, bu çiftçilerin kredi borçlarının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili bir madde gelecek teklife ilave. Biz bunu olumlu buluyoruz. Daha önceki yeniden yapılandırmayla ilgili kanun görüşülürken de hem Komisyonunda hem Genel Kurulda ifade etmiştik. Gerçekten çiftçimiz çok zor durumda. Şu anda bankalara olan borcu, BDDK verilerine göre, 72 milyar lirayı aşmış durumda. Her şeyi ipotekli, tarlası, arazisi, evi barkı, hakikaten çok zor durumda. Bugün Tarım Bakanımız da bu konuda açıklama yaptı, bunu biz olumlu bir düzenleme olarak görüyoruz.

Buna ilave olarak çiftçilerin, sulama birliklerinin, sulama kooperatiflerinin TEDAŞ’a geçmişten kalan borçlarının da artık tümüyle silinmesi için yani bir madde ilave edelim diyorum. Bundan hem devletimizin hem de çiftçimizin faydası, yararlanması söz konusu olacak. Bununla ilgili de çiftçilerle ilgili hazır kredi borçlarının yapılandırılması getirilecek. Bir de bu elektrik borçlarını, geçmiş, TEDAŞ’a olan elektrik borçlarını bu yapılandırma kapsamına alalım. Faizsiz bu borçlarını ödeme imkânı sunalım. Hem borçlarıyla ilgili kamu olarak alacaklarımızın tahsilini sağlamış oluruz hem de çiftçimiz, sulama birliklerimiz, kooperatiflerimiz bu sıkıntıdan kurtulur diyorum.

Ben teşekkür ediyorum, maddelerde ayrıca ayrıntılı görüşlerimizi ifade ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce Cemal Öztürk kardeşime başsağlığı diliyorum, El Bab şehitlerinden Teğmen Furkan Yayla yeğniydi, bütün şehitlere Allah’tan rahmet diliyorum.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bu olup bitenlere, bugün de burada yasa yapma tekniğimize, aceleciliğimize baktığımız zaman karamsarlığa kapılıyor, Türkiye’nin geleceğiyle ilgili karamsarlığa kapılıyorum. İşte soruyoruz “Sayın Bakan, etki değerlendirme var mı, yapıldı mı?” filan. İşte “Yapılacak yapılacak...” arkaya dönüyor, “Arkadaşlar burada.” filan, alelacele, ayaküstü...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle değil bak Sayın Bakanım, gördük, izledik, ayaküstü iki tane rakam veriliyor, diğerleri es geçiliyor. Yani niye böyle yapılıyor bunu anlamakta gerçekten zorlanıyorum, gerçekten hani Türkiye Büyük Millet Meclisini görev yapmaz, işe yaramaz bir organ, bu kadar millî iradeyi yücelten, millet diyen bir siyasi ekip, bir siyasi parti, Hükümet nasıl oluyor da Türkiye Büyük Millet Meclisini, millî iradenin bu tecelligâhını bu şekilde küçük düşürür gerçekten anlamakta zorlanıyorum.

Sayın Bakanım, yani ben psikiyatri uzmanıyım, sosyal psikoloji, politik psikoloji, birçok şeylerle uğraştım, ekonomiyi de yavaş yavaş öğreniyorum hepinizden ama şöyle bir şey fark ediyorum son beş altı aydan beri, belki de bir senedir: Bir taraftan dövizle filan uğraşıyorsunuz, döviz baskısıyla karşı karşıyasınız, dövizin yükselmesi, bununla ilgili tedbirler alıyorsunuz, aslında faizler 3-4 puan çoktan yükseldi ama sanki faizler yükselmiyor gibi göstererek para arzını, Türk lirası arzını kısarak talebi artırıyorsunuz, böyle bir şey yapıyorsunuz, bu reel sektörde yani gerçek sektörde ciddi bir para sıkıntısı, nakit sıkıntısı oluşturuyor. Nereye gidersek işte “Para yok.” diyor. Bütün bunları şey yapmak için de alelacele torba... İşte bugün yapılanlara bakalım, cuma günü elimize bir teklif geldi, niyedir, nedir filan diye anlarken bugün alelacele bir o tekliften bazı maddeler çıkarılmış, bazı maddeler eklenmiş bir

tasarı geldi. Sonra burada bir ayaküstü görüşmelerle filan o tasarı tekrar çekildi. Bütün bunlar yani bu işin gerçekten ciddi bir şekilde ele alınmadığı yani ciddi bir şekilde ele alınmaması yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin ciddiye alınmaması anlamına geliyor, böyle alalecele işler yapılıyor. Torbalarla ilgili defalarca arkadaşlarımız konuştu, hiçbir şey söylemeyeceğim.

Şimdi, Sayın Bakan, geçenlerde Varlık Fonu'na bazı şirketlerin, kamu iştiraklerinin devredilmesiyle ilgili yaptığımız açıklamada, yanılmıyorsam, dediniz ki: "Biz komisyonlarda muhalefetin katkısını alarak bunları yapıyoruz." Yine, hiç yanıldığımı sanmıyorum, kanun hükmünde kararnameyle düzenlenen -Sayın Bakanım söz ettiler, Sayın Temizel- bir düzenleme aslında Varlık Fonu değil, af diyelim, kamu alacaklarının affıyla ilgili konu görüşülürken şey yapıldı, bankaların yapacakları birtakım eksikliklerde zimmet olup olmayacakla ilgili konu, madde burada görüldü. Bir şekilde arkadaşlarımızın yapmış olduğu itirazlarla da düzeltildi, değiştirildi ama on gün sonra ya da on beş gün sonra OHAL kanun hükmünde kararnamesiyle beraber yeniden geldi. Yani OHAL kanun hükmünde kararnamesiyle beraber yeniden gelenlere bakıyoruz, 23/7/2016'dan bu yana çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerde neredeyse OHAL'e sebep olan durumla ilgili çıkarılanlardan çok daha fazla, hiç bu konuyla ilgisi olmayan kanunlarda yapılan değişiklikler gündeme geliyor. Bu zaten son derece çoğunluğunuzu bence aşırı bir şekilde zorlayarak usule, yasalara, Anayasa'ya uygun olmayacak şekilde davranıyorsunuz, öyleydi zaten, bu yetmemiş gibi 15 Temmuz müdahalesinden sonra OHAL ilan edilmesinden sonra olağanüstü hâli -turnak içinde söylüyorum, alınmayın lütfen- istismar ederek, aşırı bir şekilde zorlayarak Meclisi devre dışı bıraktınız Sayın Bakan. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa değişikliğinin, şu anda görüşülen, referanduma sunulan Anayasa değişikliğinin reddedilmesi, "hayır"ın önemi giderek artıyor, "hayır" demenin önemi artıyor. Daha bu geçmeden fiili durum oluşturarak Türkiye Büyük Millet Meclisi yok sayılıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinde iktidar partisi çoğunluğu, Plan Bütçe Komisyonunda bulunan iktidar partisi milletvekili arkadaşlarım bunu nasıl taşıyorlar, buna nasıl ses çıkarmıyorlar, nasıl itiraz etmiyorlar gerçekten anlamakta zorlanıyorum. Arkadaşlar, yani tamam, şöyle ya da böyle partiniz sizi aday göstermiş olabilir ama siz on binlerce insanı temsilen burada bulunuyorsunuz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin öneminden her vesileyle söz ediyorsunuz. Nasıl oluyor da bu kadar bu yanlışlıklara alet oluyorsunuz -başka kelimeler bulamıyorum- ya da bu yanlışlıkları görmezden geliyorsunuz -bu da yumuşak bir kelime oluyor- anlamakta gerçekten zorlanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu sizin ekibiniz kadar bu konularda devlet olma ciddiyetini, kurum olma disiplinini asgari ölçüleri, kuralları, teamülleri tanımayan, çiğneyen bir başka siyasi ekip, Hükümet gelmemiştir diye düşünüyorum. Bunlar yanıştır arkadaşlar, bütün bunlar gerçekten Türkiye'de demokrasinin nereye gittiği, demokrasi nereye gidiyor derken aslında ekonomi de nereye gidiyor, işte Türkiye'deki büyüme nereye gidiyor, gelir dağılımı nereye gidiyor, Türkiye'nin uluslararası prestiji nedir, ne oluyor, nereye gidiyor? Bütün bunların sorusuna da cevaptır demokrasi nereye gidiyor sorusuna vereceğimiz cevap.

Şimdi, önümüze konulan bu torba yasayla da birbiriyle bağlantısı olmayan, değişik kanunlarda değişiklik yapılıyor ve önümüze böyle bir metin kondu. Sayın Bakanımız çok genel şeyleriyle bir açıklama yaptı, bilmiyorum, ne yapılmaya çalışılıyor, bu açıklama yeterli oldu mu, hepimiz anladık mı bilmiyorum. Umarım maddeler geldiği zaman bu konu üzerinde tekrar konuşacağız, bu konu, bu maddelerin tek tek ne anlama geldiğini tekrar konuşacağız ama birkaç madde üzerinde durmak istiyorum. Bunlardan bir tanesi, bu yabancılar yani bunu... Şu gerekçe yeterli değil Sayın Bakanım, yani "Türkiye'nin döviz ihtiyacı var, dolayısıyla, döviz gelmesi için böyle bir şey yapıyoruz." Yani Anayasa'nın en temel ilkelerinden bir tanesi, maddelerinden bir tanesi eşitlik ilkesidir. Eğer bir anayasa, toplumsal sözleşme, eşitlik ilkesini gözetmiyorsa o toplumsal sözleşmenin gerçekten toplumsal sözleşme olup olmadığı tartışma konusudur. Şimdi, siz yabancılarla yapılan konut satışlarını KDV'den

muaf hâle getiriyorsunuz ve bunun makul bir gerekçesini de maalesef, ortaya koymuyorsunuz. Efendim, “Memleket satılıyor, değerlerimiz gidiyor.” filan bunlar ayrı konular ama en azından eşitlik ilkesi açısından yaptığınız bu işin doğru olmadığını ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Hükûmet -öyle anlaşıyor ki- Nisan ayında yapılacak referanduma gidene kadar bütün 2017 bütçesini bütünüyle harcayacak. Sanıyorum, önümüzdeki günlerde -umarım Plan Bütçe Komisyonuna gitmez, başka ilgili komisyonlara gider- çiftçi borçlarıyla ilgili de bir düzenleme yapılacak. Kim kaldı başka, yani bütün toplum kesimleriyle ilgili alacaklarından vazgeçiyor ama şimdi iyi bir şey de yaptınız, daha evvel vergi ve prim alacaklarından vazgeçerken ya da yapılandırırken bütün muhalefet gruplarından arkadaşlarımız “Peki, peşin bu vergileri düzenli şekilde ödeyenlerin durumu ne olacak, bunlarla ilgili bir şey yapmayı, bir indirim yapmayı düşünür müsünüz?” diye sormuştu, o zaman pek cevap verilmemişti, şimdi böyle bir düzenleme getiriliyor. Bu hiç kuşku yok ki olumlu bir düzenlemedir hem yani peşin vergilerini ödeyen insanların hakkını teslim etme açısından hem eşitlik ilkesi açısından da doğru bir düzenlemedir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye iki ay sonra belki de Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en önemli dönüm noktalarından birisi 16 Nisan referandumuna gidiyor. Buraya giderken şöyle bir hava seziyorum -konumuzla ilgili değildirdenilebilir ama konumuzla ilgilidir bu- Hükûmet bu 16 Nisanda yapılmaya çalışılanın ne olduğu konusunda insanların önünü kapatıyor, ne olduğu konusunu anlamamaları için önünü kapatıyor. Aslında böylesine önemli bir konu, 18 maddelik bir Anayasa değişikliği gibi gözüküyor ama belki de Anayasa’nın 100’e yakın maddesinde değişiklik yapıyor. Bize göre rejim değişikliği, iktidar partisi ve ortağı Milliyetçi Hareket Partisine göre hükûmet şekli değişikliği. Çok önemli bir değişikliktir. Türkiye’nin siyasetini, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yapısını, işleyişini bütünüyle değiştirecek bir değişiklik. Böylesine bir değişikliğin konuşulmadan, vatandaş ne anlama geldiğini bütünüyle anlamadan, “Filanlar böyle söylediğine göre biz şöyle davranıyoruz, işte filanlar ‘hayır’ diyorsa biz ‘evet’ diyoruz; bizim liderimiz ‘evet’ diyorsa siz de ‘evet’ deyin.” tazındaki bir propagandayla bunun geçirtilmesi gerçekten üzücüdür. Benim önerim Hükûmete ve hepinize değerli arkadaşlarım, hepinize benim önerim çok şeylere girmeden, tırnak içinde söylüyorum, en iyi ifade bu terimle ifade edildiği için söylüyorum, belden aşağı çalışmadan, bu maddelerin tek tek ve bir araya geldiğinde ne anlama geldiğini millete anlatalım. Gerçekten millet bunu istiyorsa elbette olacak, istemiyorsa da olmayacak ama milletin ne istediğine karar verebilmesi için bu maddeleri tek tek anlatalım, milletin gözünü boyamayalım. Milleti, milli iradeyi bu kadar yücelten, bu konuyu ağzından düşürmeyen bir siyasi ekibin bunu yapmaması gerekiyor değerli arkadaşlarım. Bakın, bütün karşı çıkışlara rağmen Adalet ve Kalkınma Partisi içindeki -tırnak içinde- makul seslerin “Böyle değildir, ‘Evet’ verenler de, ‘hayır’ verenler de kıymetlidir.” gibi mahcup açıklamalar yapmış olmalarına rağmen maalesef Sayın Cumhurbaşkanı da, Sayın Başbakan da ısrarla ve inatla hayır diyenleri, bir şekilde bu Anayasa değişikliğine karşı çıkanları, bunun yanlış olduğunu söyleyenleri terörle ilişkilendirmek konusunda ellerinden geleni yapıyorlar. Bunu kınıyorum değerli arkadaşlar, bu yanlış bir şeydir, bunu engelleyin, bunu önleyin. Bu şekilde yapılacak bir kampanyayla... Şimdi, Başkanım bana müdahale edecek diyecek ki: “Yeter, konuyla ilgili değil.” Bu şekilde yapılacak bir kampanya sonucunda “evet” de çıksa “hayır” da çıksa bu milleti bir arada tutmakta zorlanırsınız değerli arkadaşlarım, bütün kamuoyu araştırmalarında, yapılan anketlerde şu anda evet ve hayır baş başa gidiyor, bir grup yurttaşımız henüz karar vermemiş ya da kararını açıklamıyor, dolayısıyla 50 artı 1’le “evet” ya da “hayır”, 50 artı 2’yle “evet” ya da “hayır” çıkacak. Buradan “evet” ya da “hayır” çıkabilir, zaten yurttaş, seçmen kararı verecektir, millet kararı verecektir, bunun için yapılacak başka bir şey kalmamıştır, artık milletin önüne gidiyor ama bunun sonrasında “evet” de çıksa bu ülkeyi yönetme imkânı bırakalım, “hayır” da çıksa bu ülkeyi yönetme imkânı bırakalım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, önümüze yine bir torba yasa geldi. Yani torba yasalar üzerine konuşmaktan biz de sıkıldık. Bir yasa kendi içinde hükümlerle gelir ki bütün etrafını görebilelim. O yasadan bir madde, bu yasadan bir madde sonuçta bir çuval ve üzerine konuşmak zorunda kalmak kötü bir şey, usule uygun bir şey değil ama kural oldu.

Tabii, bu Mecliste, bu salonda benim iki tane kötü hatıram var; bir, bombalandığında her tarafı çökmüştü, o beni gerçekten kötü etkilemişti, üzülmüştüm. İkinci üzüldüğüm şey de OHAL’le bu Meclise vurulan ikinci darbe ve kanun hükmünde kararname ve bu şekilde önümüze getirilen, hiçbir şekilde milletin vekili olarak bizi buraya seçip gönderen insanların Anayasa’ya göre verdiği hakkı kullanamamış olarak önümüzde, bir anda, sabah Resmi Gazete’de gördüğümüz OHAL kararname, üstelik OHAL’le hiç ilgili olmayan, terörle hiç ilgili olmayan, Meclisin yetkilerini gasbedecek şekilde çıkarılan kararname.

Şimdi, bu torba yasada ne getiriyorsunuz? Öncelikle bir Genel Sağlık Sigortası primiyle ilgili bir tür af. Zaten Genel Sağlık Sigortası priminin kendisi kötü bir şeydi. Yoksul insanları, ödeyemeyecek insanları, işsiz gençleri babasına mahcup edecek şekilde kamuyu finanse etmek üzere varlıklardan vergi alınması gerekirken bu, yoksullardan toplanan bir şeydi. Zaten toplayamamışsınız; yüzde 8,5 toplanmış ve kalan yüzde 92 ödeyemediği için de şimdi bir tür af geliyor. Öncelikle, bu ödeyen yüzde 8,5’un da primlerinin iade edilmesi gerekiyor adalet bilinci açısından çünkü ödeyene ceza verirsiniz bir daha kimse ödemez; bu en basit vergi ve prim mantığıdır.

İkinci mesele: Bu ahilik fonu bir tek maddede. 3,5 sayfa sürüyor bir tek madde. Sayın Temizel bildirdi. Arkadaşlar, bunu ayrı bir ahilik kanunu olarak getirirdiniz, biz de bunun bütünü üzerinde muhalefet olarak görüşlerimizi bildirirdik ama ayrı bir kanun olurdu. Çünkü bu ahilik fonuyla bir tür işsizlik fonu yaratıyorsunuz; esnaftan yüzde 2 ek prim alacaksınız, yüzde 1’i de devlet koyacak, yani İşsizlik Fonu’na çok benzeyen bir düzenleme getiriyorsunuz. İşsizlik Fonu’ndaki tecrübemiz nedir? İşsizlik Fonu’ndan, cari olarak, işsizler şu an verdiği para kadar yararlanamıyorlar. İşsizlik Fonu Hazineye park edilmiş durumda ve Hazineyi finanse eder hâle gelmiş durumda; bu da yetmiyor, GAP adı altında ve diğer adlar altında, İşsizlik Fonu’nun mantığına son derece aykırı olarak, müteahhit ödemeleri de İşsizlik Fonu’ndan yapılmış durumda. Yani, işsiz kendi İşsizlik Fonu’ndan yararlanmadığı gibi de hem işveren üzerinde hem çalışan üzerinde hiç bilmedikleri bir yük hâline gelmiş durumda. Şimdi bir ahilik fonu yaratılıyor, “yönetim kurulu” deniliyor. Bu ahilik fonunun yönetim kurulu kimlerden oluşuyor, ben kanunda görmedim. Galiba yok, değil mi? Kim? Mesela esnaf temsilcileri var mı yönetim kurulunda?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Kanunda mı yazıyor? Hızlı okuduğum için... Kimlerden oluşuyor yönetim kurulu, bilmiyorum ama.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Hazine temsilcisi var, Bakanlık temsilcisi var, İŞKUR Genel Müdürü var, esnaf temsilcisi var, bir de işçi ve işveren temsilcisi var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Kaç kişi? 5 kişiden mi oluşuyor?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - 6.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - 6 kişiden. Çoğunluk yine devlet tarafından.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - 3 seçilmiş, 3 atanmış. İşsizlik Fonu'nu yöneten yönetim kurulu üyeleri.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - İşsizlik Fonu'nu yöneten yönetim kurulu üyeleri...

Şimdi, buradaki maddeye baktığımda “prime esas kazancın yüzde 2’si sigortalı, yüzde 1’i devlet payı” deniliyor ama bir başka maddede “Sandığın bir önceki yıl prim gelirlerinin yüzde 15’i kurum bütçesine aktarılabilir.” diyor. Yani, toplanan primin yüzde 15’i tekrar kuruma aktarılacak bu maddeyle.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Efendim, şöyle: Mesleki eğitimleri veya yeniden meslek sahibi olmaları için kullanılmak üzere o yüzde 15.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Şimdi, bu madde şöyle önemli, bu ibare şöyle önemli: “Esnaf ahilik sandığı bir önceki yıl prim gelirlerinin yüzde 15’i, 48’inci maddenin (7)’nci fıkrasında belirtilen amaçlarla hizmet sunmak için kurum bütçesine aktarılmak suretiyle kullanılabilir.” İşsizlik ödemesi dışında primlerin yüzde 15’i de kurum bütçesine aktarılacak.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Ama bu, onlar için yine iş edinmek, yeni iş sahibi olmak için, meslek öğrenmek üzere kullanılmak üzere...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Anladım, yani “Devlet, koyduğu paranın yüzde 15’ini geri alacak.” demektir bu. Normalde devletin görevi bu. Yani, o zaman yüzde 1 devlet payı; “3 pay” diyorsa yüzde 33. Bu, fiilen yüzde 17’ye düşürür durumu; onu 1’inci şeyde tespit edelim.

Şimdi, bence bu şeydeki en rahatsız edici madde, en kötü madde, halkımız ve milletimiz için en üstünde durmamız gereken madde, madde 4. Madde 4 şöyle diyor: “Yapılan düzenlemeyle, ülkemize döviz girişinin artırılması ve inşaat sektörünün teşvik edilmesi amacıyla inşa edilen işyeri ve konutların satış bedelinin yurt dışından getirilecek döviz olarak ödenmesi şartıyla, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimî temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara ilk satışı, katma değer vergisinden istisna edilmektedir.” Gerekçesi şu: “Yabancılar veya yabancı şirketlere yapılacak konut ve işyeri satışları katma değer vergisinden istisna edilmiştir.”

Arkadaşlar, bu bir kapitülasyondur. Bu, yabancı şahıs ve şirketlere Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilmeyen bir hakkın verilmesi demektir. Şu an geçici olarak vergi yüzde 8’e düşürülmüş olsa da konutta KDV yüzde 18’dir. Bu durumda, 100 bin liralık konut alacak bir Türk yurttaşı 118 bin lira ödeyecekken yabancı 100 bin lira ödeyecek demektir. Bu, memleketimizdeki konutlarımızın ve topraklarımızın yabancılara geçeceği anlamına gelmektedir. Konut satışı bir ihracat değildir arkadaşlar. “Şimdi, ne olacak ki? Yabancılar gelsin, konut alsın.” diye düşünenler, Abdülhamid’i çok anıyorlar ya... Abdülhamid’e Filistin topraklarının satılması konusunda gelenlere Abdülhamid şu cevabı vermiştir; “Evet, satılabilir ama alındığı şekilde, kanla satılabilir.” demiştir. Daha sonra Filistin’den toprak alanlar ve Filistin tarihini bilenler toprak satışının, özellikle kontrolsüz toprak satışının, konut satışının, iş yeri satışının bir millet için, bir devlet için ne anlama geleceğini öğrenmelidirler.

Şimdi, Türkiye ekonomisinin döviz ihtiyacı var. Türkiye ekonomisinin döviz ihtiyacının olmasının ve bu döviz sıkıntısının, döviz krizinin sebebi tam da bu kanunu getirenlerdir. Döviz kuru 3,60’ın üzerinde seyrediyor ve insanlar buna seviniyor çünkü 3,90’dan dönmüş bir döviz kuruyla karşı karşıyayız. Şu an bizim elimizde ithalatımızı, borç geri ödemelerimizi karşılayacak bir dövizimiz yok; sağlıklı bir ihracat ortamı ve turizm gelirleri ortamı da yok. Zaten turistin gelmediği ülkeye yabancı sermaye de gelmiyor ve belli ki döviz kuru kısa ve orta vadede artmaya devam edecek. Buna bulunan çözüm nedir? Memleketin topraklarının ve konutlarının yabancılara satışındır. Bunun çok ağır sonuçları

olur çünkü şimdiye kadar stratejik tüm kurumlarımız, altyapı kurumlarımız, tekeli niteliği taşıyan kamu kurumları yabancılara satılmıştır: TELEKOM, havalimanları, TEKELE, tarım şirketleri, madenler, bankalar, sigorta şirketleri ve borsamız ağırlıklı yabancılara elindedir. Bu, şu demektir: Türkiye'ye en çok gelir getirecek yani sağımı inek veya "cash cow" niteliği taşıyan ve kamusal hizmet niteliği taşıyan, tekeli veya oligopol piyasalarında hizmet gören, yani bütün halkımızın fatura ödemek zorunda kaldığı temel kurum ve kuruluşlar yabancılara satılmıştır. Bu gelirler yenilmiş, şimdi bunların Türkiye'den elde ettikleri gelirler yabancı ülkelere transfer edilecek demektir. Bunlar Türkiye ekonomisinin en önemli kuruluşlarıdır, döviz sıkıntısı bu yüzden başladı zaten. Balayı döneminiz bitti, şimdi borç ödeme dönemine geldik. Ama siz referandum veya sonrasında kadar bir rejim dönüşümünü finanse etmek uğruna toprak veya konut sattığınızda artık sadece şirketlerimiz değil, konutlarımız da yabancılara eline geçmiş olacak ve biz kendi vatanımızda parya gibi yabancılara kira öder hâle geleceğiz. Üstelik bunu yaparken de bir kapitülasyon veriyorsunuz, kendi vatandaşlarımızdan daha ucuza konut satma hakkı veriyorsunuz. Ben bu konuda Milliyetçi Hareket Partisinin de ne düşündüğünü kişisel olarak merak ediyorum, eminim ki anlatacaklardır. Çünkü yabancılara bu şekilde Türkiye'nin topraklarını ve konutlarını satmak çok çok çok çok ağır bedellere yol açacaktır. Şunu yapabilirsiniz: Nitelikli ihracat yapabilirsiniz, nitelikli hizmet sunabilirsiniz, başta turizm olmak üzere. Bunları yapamayıp ve eldeki kamu varlıkları da bittiği için son çare olarak toprakların, kıyıların, konutların, meraların, tarım arazilerinin satılması "İflas edilmiş." mantığını doğurur.

Değerli arkadaşlar, bu düzenleme ayrıca Anayasa'nın "eşitlik" ilkesine aykırıdır. Üstelik Anayasa'nın "eşitlik" ilkesi Türk vatandaşları aleyhine, yabancılara lehine dengeyi bozmaktadır. Bakın, "Bugün inşaat şirketleri daha fazla konut satsın." diye bunu yapmak doğru bir şey değil. Eğer satamıyorlarsa -madem kapitalist mantığa inanıyorsunuz- fiyatında indirim yapmaları gerekmektedir; bütün sektörlerde böyle olmaktadır. Ancak ağırlıklı şekilde inşaat şirketinin iktidar partisine yakın olduğu düşünüldüğünde, kentsel dönüşüm, TOKİ veya Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı üzerinden Türkiye Büyük Millet Meclisi bu inşaat şirketlerinin pazarlama grubu değildir. Bütün kamuya yük getiren işler yapıyorsunuz ve kamuya yük getiren bu işlerde de yabancılara kıyak geçiriyorsunuz, yabancılara iyilik yapıyorsunuz, üstelik varlıklarımızı satarak yapıyorsunuz. Bu düzenleme son derece yanlıştır, bu yanlıştan dönmek zorundayız. Yasanın en tehlikeli maddesi budur. Ben bunu Plan ve Bütçe Komisyonunun vicdanına havale ediyorum. İsterseniz aranızda konuşun isterseniz yasalaştırın ama şunu bilin ki yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra çocuklarımız ve torunlarımız bu ekonomik mantığın sonucunda yabancılara paryası olduğunda "Nasıl olacak?" diye soracaklar ve bizim ömrümüz yetiyorsa biz önce bunu değiştirmeye çalışacağız, kurtarmaya çalışacağız ama sebep olanları da anlatacağız. Biz kendi vatanımızın topraklarının yabancılara bu şekilde peşkeş çekilmesine karşıyız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sataşmadan, Sayın Kalaycı, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Sataşmadım, sordum sadece.

BAŞKAN - Açık sataşmaydı bu.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın (2/1585) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sataşma değil de ben aslında Aykut Bey'e hem de teşekkür edecektim, yani şu anlamda: Bu konularda Milliyetçi Hareket Partisinin hassasiyetini dile getirmiş olması dolayısıyla, yani vatan topraklarına karşı herhâlde en hassas olarak Milliyetçi Hareket Partisini gördü.

Tabii ki bu konuyla ilgili genelinde görüşlerimi kısaca ifade ettim. Yabancılar toprak satışı ya da taşınmaz satışı ayrı bir mevzu, burada getirilen düzenleme onunla ilgili ama vergi yönüyle ayrı bir mevzu.

Yabancılar taşınmaz satışıyla ilgili bizim görüşlerimiz çok net: Yani, stratejik yerlerle ilgili, ülkemizin millî güvenliği açısından önem arz eden yerlerle ilgili satışa biz de karşıyız ama genel anlamda yabancılar taşınmaz satışına bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak bir karşı çıkışımız yok. Burada getirilen düzenleme ise vergi boyutuydu, onu da biraz önce ifade ettim: Yani, bu bir haksızlık, eşitsizlik. Yabancı uyrukluya KDV istisnası, kendi vatandaşımıza KDV uygulaması. Bu büyük bir vergi adaletsizliğidir. Yabancılar lehine kendi vatandaşımızı kollamayan bir düzenleme. Yani, vergi adaletsizliği var burada. Ama yabancılar taşınmaz satışı, biraz önce dediğim gibi, ayrı bir mevzu, çok derin bir mevzu. Mevcut uygulamada -ki defalarca kanun geçmiştir Meclisten- her geçen kanunla ilgili de biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşlerimizi ifade ettik. Yani, bir köyün toptan satılabilmesine imkân veren düzenlemeye biz karşı çıkıyoruz mesela; hâlihazırda var, mevcut düzenlemede. Kıyılarımızdaki, dediğim gibi, stratejik yerlerdeki, millî güvenliğimiz açısından önemli olan yerlerdeki taşınmazların satışına biz karşıyız ama genel anlamda yabancılar taşınmaz satışına karşı değiliz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1585) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, sivil toplum örgütlerinin çok saygıdeğer temsilcileri, kıymetli basın mensupları; hepinizi en içten duygularla selamlıyorum.

Vergi indirimi teklifini görüşürken uzun uzun tartıştık ama getirilen taslakta da görülüyor ki Hükûmetin en iddialı olduğu birim, vergisini süresinde ve zamanında ödeyen mükelleflere yüzde 5 indirim öngörülmesi, en öne çıkan noktalardan biri. Teklife göre, mükellefin, indirimin yapılacağı yıl ve ondan önceki iki yılda düzenli beyanname vermiş ve vergisini gününde ödemiş olması gerekecek. İndirim tutarı 1 milyon liradan fazla olamayacak ve diğer vergilerden mahsup edilebilecek. Bu, bizim sürekli üzerinde durduğumuz bir konuydu ama Hükûmet yine geç kalmış, referandum öncesi bir hamle olarak piyasaya getirdi.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, vergi affı yapılandırma görüşülürken, vergisini tam zamanında ödeyenler için ilave önergeler vermişti ama iktidar partisinin oylarıyla reddedildi. O zaman bu düzenlemeler yapılabilirdi. Sık sık yineledik, sivil toplum ve mali müşavirlerden ciddi görüşler alınarak

bunun tartışıldıktan sonra burada görüşülmesinin ciddi katkılarının olacağını ve sık sık düzenlemelere de gerek olmayacağını ifade etmiştik ama ne yazık ki dikkate alınmamıştı. Ama, her zaman olduğu gibi, “Biz yaptık, oldu.” zihniyeti devam etmektedir.

Vergi ödemesi pekiyi olan mükellefe indirim sağlıyorsunuz. Vatandaşın bu süreçte vergisini ödemeye bile takatının kalmadığını aslında siz de biliyorsunuz. Kötü yönettiğiniz ekonomiyi Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ertelemesi, yapılandırma ertelemesi ve en son da yeterince tartışmadan bunu getirdiniz. Biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, anımsarsanız şöyle bir geriye doğru döndüğümüzde, ödedikleri vergiler toplamı kadar bir sonraki yıl yıl başında devlet o parayı mükellefin hesabına versin; otuz altı yılda, altmış ayda değil, on iki ayda ya da on sekiz ayda mükellef düzgün aralıklarla bunu ödemesini devlete yapsın, böylece vergisini ödeyen yurttaş teşvik edilsin, ödüllendirilsin istiyorduk Sayın Bakanım. Vergisini tam ve zamanında ödeyenler için sadece indirim yeterli değil. Daha önce de dediğimiz gibi, ödedikleri vergi ve sosyal güvenlik primleri tutarı kadar faizsiz işletme kredisini mutlak gündeme almak durumundasınız. Esnafın durumu gerçekten çok zordur.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda vergi affı görüşülürken defalarca söyledik, yineliyoruz yine de: Vergisini bugüne kadar düzenli olarak ödedikleri hâlde finansman sıkıntısından zora düşenlere de kolaylık getirilemez ise yatırım, üretim, istihdam zarar görür, ekonomimiz de zarar görecektir. Yatırım, üretim, istihdam olmadan ekonominin ayakta kalması imkânsızdır. Yatırımı, üretimi, istihdamı yaratan firmaları yaşatmaya da mecburuz. Bunların can suyuna ihtiyacı olduğunu siz de biliyorsunuz, yaptığınız uygulamalar da bu anlamda.

Değerli milletvekilleri, her kanun düzenlemesinde gördüğümüz garabetlere burada rastlıyoruz. Kanun teklifinde, Türkiye’de gayrimenkul alan yabancılara katma değer vergisi muafiyeti getiriliyor. İş yeri ve konutların satış bedelinin yurt dışından getirilecek dövizle ödenmesi koşuluyla Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kurumlar konut satışında KDV ödemeyecek. Bu ne demek? Yani, vatandaşı olduğumuz ülkemiz ev, iş yeri aldığımızda bizden vergi alacak ama yabancılardan tek kuruluş vergi almayacak. Hamaset nutuklarına gelince “millet” lafzını dilinden düşürmeyenler söz konusu döviz ve sermaye olunca vatandaşlarını kendi ülkelerinde ikinci sınıf vatandaş hâline getirmeye devam ediyorlar.

Döviz karşısında erittiğiniz Türk lirası için Hükûmetin suni çözüm yöntemlerinden biri de budur sanırım. Ekonomi böyle mi kurtulacak? Bu, düpedüz varlıklarımızın yabancılara altın tepside sunulmasından başka bir şey değildir. Dövizî ülkemizde kat kat değer kazanan yabancı uyruklular gelip ülkemizin en güzel yerlerinde, bizim vatandaşlarımızın el bile uzatamayacağı mekânlarda yaşayacak, mülk sahibi olacak, üstelik KDV’den de muaf olacak. Kendi vatandaşı su alırken, ekmek alırken bile KDV ödeyen bu ülkede milyonlarca dolarlık mülkler KDV’den muaf olacak.

Tüm bütçe yükünü vatandaşa yüklerken sırf döviz girdisi adına bu haksızlıkları reva görmenizi anlamakta zorlanıyoruz ama nafile gibi görünüyor. Küçülüp çekilen bankalar, iş çevreleri yatırım yapacağı ülkelerde bazı özellikleri ararlar; barış, huzur ortamı, güven, dünyayla entegre olmayı hedefleyen bir modern ülke, bağımsız yargı ve her türlü kanun ve yasalarıyla güven veren bir ülkeyi şiddetle ararlar ama dönüp baktığımızda ülkemizde, yaşadıklarımızda bunlar var mı? Maalesef yok. OHAL yönetimi, kanun hükmünde kararnameler, basın özgürlüğü ve insanın kişisel yaşam alanına Hükûmet müdahaleleri bunların görüntüleridir, yabancılar da bunları gözlemektedir. Zaten böyle hamleler yapmasına da gerek yoktur, zaten elindeki dövizî değersizleşen Türk lirası karşısında katbekat değerini de almaktadır.

İnşaat sektöründe de ekonominin etkileri görünüyor. Kötü gidişatı durdurmak için bu sektörde de satışı artırma stratejisine gidilmektedir. Düzenlemeyle inşaat sektörünü de yükseltmeye çalışmak amaçlanmaktadır. Ekonomi büyük ölçüde inşaat sektörü üzerine kurulmaktadır. Son dönemde inşaat, konut satışlarında düşüşler olması nedeniyle inşaat sektörüne yönelik teşvikler buradan hedefleniyor. Hem vergi indirimi şeklinde teşvikler, özellikle yabancıların mülk edinmesini kolaylaştıran birtakım düzenlemeler bize istediğimiz sonucu getirmeyecektir.

Yine bu düzenlemeyle Ahilik sandığının kurulması... Ahilik, Ahi Evran tarafından kurulan esnaf dayanışma teşkilatıdır; halkın sanat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında yetişmelerini sağlayan bir örgütlenmedir. Bu dayanışma ruhuna, Ahilik ruhuna uygun bir düzenleme yapılması gerekirdi. Esnafın beklentisi budur. Ahilik, üyelerini hem ekonomik hem de ahlaki yönden yetiştiren bir yapıdır. Ahilik sandığı kepenk kapatmaya yüz tutmuş yüz binlerce esnafın dardına derman olacak mı merak ediyoruz. Asıl çözüm esnafın sorunları üzerinde yaratılmalıdır. Esnaf odaları sürekli krediye başvuran esnaflarla dolup taşıyor. Peki neden? Çünkü esnaf ayakta duramıyor, sifatsız geçen günlerin açığını krediyle kapatmaya çalışıyor. Ama esnaf kredi çekse de esnaftan alışveriş yapacak, para akışı sağlayacak insan yok. Çünkü ücretlinin parası döviz artışı ve enflasyon karşısında pula dönmüş durumda, insanlar zor geçiniyor. Bu basit denklemden en büyük ekonomik tıkanma ortaya çıkmaktadır.

Esnaf bu sandığın kurulmasından umutlu ama çekinceleri çok büyük. Malum, Hükümetimizin bu fonlarla ilgili sicili pek de parlak değil. Her sıkışıldığında talan edilen bir İşsizlik Fonu'muz var. İşçinin parası her yerde kullanılıyor. Çünkü bu fon, malum, her noktayı düzenlediğiniz, millî kaynaklarımızın devrinde bile keyfiyetle çıkarttığınız 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle bu kez işverenlerin hizmetine sunuldu. Sayın Bakanımız açıklama yaptı, "İstihdamı teşvik için işverene hem prim desteği hem vergi indirimi yapılacaktır. 2017 2016 dan daha iyi olacak." dedi. Biz artık bu içi boş, dayanaksız politikalarla ekonominin arzu edilen noktaya çıkacağına inanmıyoruz. Ekonomi umutla, temenniyle yürüyecek bir çark değildir. İşçinin alın teriyle biriken İşsizlik Fonu işverenin emrinde olacak, işçi maliyeti düşecek, işverene kıyak geçilecek ama işçiye reva görülen zam bir ay bile demeden eriyip gidecek ve bunu görmeyen bir Hükümet olacak.

Bu teşvik paketi işçinin parası ve halkın vergileriyle işverenlerin desteklenmesi anlamına geliyor. Bu teşvikin bedeli İşsizlik Fonu'na 13 milyar maliyet doğuracak. 2002 yılından bu yana işsizlere sadece 14,3 milyar TL ödeme yapan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan bir çırpıda 13 milyar TL başka işveren için kullanılacak. İşte esnafın da en büyük korkusu budur, işçinin emeğinin talanı Ahilik fonunda da olacak ise, esnafın emeği başka kaynaklar için kullanılacaksa bu düzenlemenin pek anlamı da kalmıyor. Büyük umutlarla sunduğunuz İşsizlik Fonu gibi esnafın emeğinden biriken paralar başka yerlerde kullanılacak mı, bu sandıkla ilgili en önemli çekince de budur. Esnaf bu fonun korunma garantisini şiddetle istemektedir.

Tasarının 3'üncü maddesindeki düzenlemeyle esnafın işsizlik sigortasından yararlanma koşulu işçilere göre daha zor. Özellikle en az yedi yüz yirmi gün prim ödemiş olmak çok ağır bir koşul. Bu koşul işçilerde altı yüz gün olarak uygulanıyor. Altı yüz gün bile birçok işsiz işsizlik sigortası ödeneği almasını engelliyor. Dolayısıyla, işsizliğin çift haneli olduğu bir dönemde işsizlik sigortasından yararlanma koşullarını kolaylaştırmak Hükümetin en asli görevi olmalıdır. Ayrıca, işsizlik sigortasından yapılan ödemelerin tutarının da artırılması gerekiyor. Hükümet bu fonlarda biriken paraları popülist amaçlarla kullanmak yerine işsiz kalan işçi ve esnafa rahatlıkla verme yolunu artık hayata geçirmelidir.

2020 yılında ödemelere başlanacağı söyleniyor. Peki, bu üç yıllık sürede erimeye devam eden, kepenk kapatan yüzlerce esnafın durumu ne olacak? 3 yıl çok uzun bir süre, bu insanlar nasıl geçimini sağlayacak? Bugün prim ödeyemeyecek, kredi borcuyla cebelleşen yüzlerce esnaf var, bunların

primleri nasıl düzenli yatacak? Hâlihazırda iş yeri kapatan esnaf yıllarca emek vermiş ama bugün prim ödeyecek üretimi yapamıyorsa onlar için çözüm öneriniz neler olacaktır? Gelirin bir bölümü istihdam programına ayrılacak sanırım, bu sistem nasıl işleyecek? Esnaf teşvik olmadan nasıl yeniden iş yeri açacak? Esnaf, sorunlarına köklü çözümler getirilmesini bekliyor.

Türkiye’de esnaf ve sanatkârlarımızın durumunun iyileştirilmesi işçinin, memurun ve çiftçinin gelir düzeyinin iyi olmasına bağlıdır. Hâlen en büyük sorun piyasalardaki talep daralmasına bağlı azalan iş hacmi ve bunun yansımalarındaki sorunlardır. Öncelikle ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlar, teknolojik gelişim, gros, hiper ve süpermarketlerin kontrolsüz, mantar gibi çoğalmasıyla birlikte oluşan haksız rekabet, uygulanan bölgesel teşvikler, hızla artan ithalat girdileri ve kendi kontrolleri dışında gelişen piyasa koşulları esnafı zorlamaktadır. Bütün bu olumsuzlukların yanında uygun koşullu finansman sorunu, yetersiz mevzuatlar, yetersiz pazarlama ve mesleki bilgi eksikliği, planlama, adaletsiz vergi ve sosyal güvenlik sistemi, iş yeri temini, ihracat ve danışmanlık hizmetlerinin yetersizliği ve eksikliği ana başlıklar olarak esnaf ve sanatkârlarımızın ciddi sorunlarının başında gelmektedir.

Çözüm olarak ülke ekonomisinin canlandırılması, esnaf ve sanatkârlarımızın hak ettiği ve Avrupa Birliği ülkelerindeki meslektaşlarının seviyesine ulaştırılması için acilen yasal düzenlemelerin yanında özel teşvik ve destek paketleri bir an önce hazırlanmalıdır.

Kısaca, esnaf ve sanatkârlarımız, Ahi kültürünün üstün vasıflarına mensup, devletine, milletine bağlı, ülkesine hizmeti vazife ve şiar edinmiş, bilgi ve becerisini alın terine katarak ülkesine hizmet eden güzide insanlardır. Umuyoruz ki en kısa zamanda esnaf ve sanatkârlarımız ülkemiz ekonomisi içinde sosyal ve siyasal yaşamında hak ettiği yeri alacaktır. Ama esnaf ve sanatkârların çekinceleri vardır. Sandığın isteğe bağlı hâle getirilmesi öncelikli talepleridir. Çünkü esnafımız bu konuda ülkemizde yaşananlardan, kanun hükmünde kararnamelerden kaygılı ve endişelidir. Sigortalı payı yüzde 2 ve devlet katkısı 1 olarak belirlenmiş. Oranların sigortalı payının yüzde 1, devlet katkısının da 2 olarak değiştirilmesi talep edilmektedir çünkü devlet sık sık bu fonlara el atıp dilediği gibi kullanmaktadır zaten. 4447 sayılı Kanun’un “işsizlik ödeneği ödemesinde hak düşürücü nedenler” başlıklı 52’nci maddesi hükümleri Ahilik fonuna uygulanmamalıdır.

Sandıktan faydalanma şartlarında –az önce de ifade ettiğim- minimum yedi yüz yirmi günün altı yüz güne çekilmesini beklemektedirler. Söz konusu sandık kendi nam ve hesabına çalışanları kapsadığından “kurumca sağlanacak hizmetler” başlığı adı altında yer alan “yeni bir iş bulmanın” “yeni bir iş kurma” olarak değiştirilmesi gerektiğini ifade etmektedirler. Sandığa sigortalılığın bitiminden sonra otuz gün içinde başvurmayanların başvurduğu süre kadar ödenekten mahsup edilmesine ilişkin düzenlemenin çıkarılmasının daha doğru olacağını ifade etmektedirler. Yine, sandığa ödeme yapan ancak ödenek alma şartlarını sağlayamadan sigortalılığın sona ermesi hâlinde hiç ödenek alamayanların daha sonradan yeniden sigortalı ve sandığa üye olması hâlinde geçmiş haklarının canlanmasına ilişkin düzenleme eklenmesinin kaçınılmaz olduğunu ifade etmektedirler.

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Yine aynı düzenleme içerisinde, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta olan büyük yatırımların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İskan Kanunu’yla ilgili değişiklikleri talep edilmektedir. Bu konuda biraz daha açıklama yapılır, bu değişikliklerin insanların iskânı noktasında yabancılara uygulama alanının olup olmadığı gibi konularda da Komisyonumuz bilgilendirilirse seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Öncelikle şehitlerimize Allah’tan rahmet, kederli ailelerine ve Cemal Bey’e -burada mı bilemiyorum ama yok galiba- başsağlığı diliyorum.

Şimdi, maalesef yine hızla hazırlanmış bir torba yasa karşımızda ve maalesef yine sorunların köklü çözümlerinden ziyade, sorunlara anlık kompresler uygulayan bir torba yasa mantığı var. Hatta, her yerinden yana yakıla hissedilen bir finansman ihtiyacı da gerçekten ortada, çok net hissediliyor.

Şimdi, ardından da çiftçi borçlarıyla ilgili yapılandırma geleceğini duymuştum, tam içeriğini bilmiyorum, tabii ki karşı değiliz, tabii ki olsun, hatta içinde sulama borçlarının olması gerektiğini de düşünürüm, karşı değiliz asla. Ama, işte, hep böyle yara üzerine bir kompres ya da ağrı kesici veriliyor. Ortada gerçek ve kalıcı bir tedavi maalesef olmuyor.

Şimdi, bu yabancılara satış konusunda tabii ki satışları artıracaktır ama vergi adaletsizliği de var, bunu da düşünmek lazım. Oysa şöyle düşünelim: Ekonomiyi iyileştirici, güçlendirici, kalıcı çalışmalar yapılmış olsa, kendi vatandaşlarımızın alım gücü artırılmış olsa daha iyi değil mi? Şimdi, oysa şöyle bir şey deniyor: “Bizim vatandaşlarda para bitti, suyunu çekti, zaten bunlar mahvoldu, perişan durumdalar, o zaman gelsin zengin yabancı, alsın, biz finansal olarak rahatlayalım, sektör de durmasın, bizimkiler de kenardan kenardan baksın.” Mantık bu olunca, tabii, üzücü oluyor. Ben birkaç yerle konuşmuştum bu konuda ne düşündüklerini. Bakın, bütün emlak piyasası şunu düşünüyor: İşte, bu yasa geçer, satışlar patlar falan. İşte, dışarıdan Körfez sermayesi gelir, şu gelir, bu gelir. Ama, bunlar hep geçici çözümler. Oysa belirttiğim gibi, ekonomiyi güçlendirecek adımların atılmasının aslında kalıcı gerçek anlamlı çözümler olacağı kanısındayım her zaman. Bu şekilde “Gelsin zengin yabancı, bizimki baksın.” şeklinde bir yapılanma değil.

Diğer taraftan, esnaf Ahilik sandığı kanun teklifiyle ilgili, şimdi, bütün bir esnaf Ahilik sandığı oluşturulmasıyla ilgili düzenlemelerin tek maddeyle düzenlenmiş olmasında sıkıntı görüyoruz. Ben özellikle bu konuda uzman kişiler, akademisyenler ve esnaf odalarıyla filan da görüşüyorum. Şimdi, çok detaya girmeyeceğim ama daha sonra bu madde geldiğinde onların da görüşlerini içeren birtakım konuşmalar yapacağım. Ama şimdi şunu söyleyeyim: Çok uzun fazla atfı olan, kurumsal yapıda zorunlu sigortalılığa kadar, primlerden gecikme cezalarına kadar bütün düzenlemeler tek maddeye sığdırılmış. Kurumsal yapı, gelirler giderler, zorunlu sigortalılık yararlanma şartları, sağlanan haklar, kötüye kullanma ve bunun gibi bütün konular tek bir maddede düzenlenmiş. Bu düzenlemenin ilave edildiği... Yani yeterli değil buradaki maddeler, orada iki madde var ama 4447 sayılı Kanun’un sistematığına da aykırı diye düşünüyoruz. Tek maddelik bir sigorta kanununa aslında alışılmış da değil gibi geliyor bize.

Bir başka nokta, teklif İŞKUR’a iki ayrı fon yönetme görevini vermiş oluyor, gördüğümüz üzere. İşsizlik Sigortası Fonu ve esnaf Ahilik sandığı fonu. Bunun üzerinde düşünmek lazım. İki fonun aynı ilkelerle yönetilip yönetilmeyeceğine ayrıca iyi düşünmek, bakmak gerekiyor. Bunları, olumlu gidişatın olması için ifade etmeyi bir görev biliyorum.

Yine sandığın isminde sanki bir fazlaca zorlama var gibi geliyor. Yani şunu demek istiyorum: Şimdi, “Ahilik” kelimesini biz zaten biliriz. Hani Ahilik, üyelerini hem ekonomik hem de ahlaki yönden geliştiren bir yapıdır. Hani Selçuklu ve Osmanlı döneminden biliyoruz tarihten. İyi ahlakı, doğruluğu, kardeşliği, yardımseverliği, yani tüm güzel meziyetleri birleştiren sosyoekonomik bir düzeni ifade eder, bunu anlıyorum ama “Ahilik” kelimesi sadece geleneksel bir müessese çağrıştırıyor, başka bir anlam taşıyor mu burada? Ya da sandığın ve fonun çalışma ilkeleri ile Ahilik arasındaki ilişki kurulacak bir

yaklaşım ile bütünleştirilemez miydi veya bütünleşme yok diyeyim. “Esnaf” ismi orada kısıtlayıcı çünkü bu sandık kapsamında esnaf olmayanlar da var. Zaten kapsamda... İlgili olarak atıf yapılan madde hariç olanları belirttikten sonra hani “işteğe bağlı sigortalılar, jokey ve antrenörler, tarımsal faaliyette bulunanlar, çiftçiler ile muhtarlar” gibi denilmiş. “5510 sayılı Kanun’un 4/B maddesi kapsamında olan kişiler” denilmiş. Bu durumda Kapsam, gelir vergisi mükellefi olanlar ticaret erbabı ile Esnaf ve Sanatkâr Siciline kayıtlı olanlar ve şirket ortaklarını da alıyor. Burada şirket ortaklarının işsizliği, tabii onu da göz önüne sermek lazım, üzerinde durulması gereken bir başka konu diye düşünürüm. Yani “esnaf sandığı” ismi biraz kısıtlayıcı kapsamı ifade ediyor ama hani hadi o kadar çok üstünde durmayalım derim. Bence bağımsız çalışanlar gibi bir kapsamı ifade ediyor, bu içerik. Bu sandığın amacı küçük esnafı korumak ise 5510 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesinde, gelir düşüklüğü sebebiyle zorunlu sigortalılık kapsamı dışında bırakılan küçük esnaf ve sanatkârlarla ilgili düzenlemeyi gözden geçirmek gerekir diye düşünmek lazım. 5510 sayılı Kanun’a göre bunları zorunlu sigortalılıktan muaf tutup sandık için “zorunlu” demek, SGK bakımından da kayıtlar ve primlerin toplanması bakımından da problem yaratmaz mı? Bunu düşünmek lazım. Yani bürokratlar belki bunu cevaplayacaklardır. Zorunlu sigortalılığın kapsamı hani bu açıdan gözden geçirilmeli diye düşünürüm.

Yine başka bir nokta: Prim oranları ve devlet katkısı konusunda bir şey söylemek için hani belli bir hesapları da görmek lazım, miktarları görmek lazım ama şu var: İşsizlik sigortası için 14 milyon 4/A’lı prim öderken, esnaf sandığı için 2 milyondan az kişi prim ödeyecek. Diğer taraftan, bu grupta bulunanların iş yerini kapatma, sonlandırmaları sıklıkla zaten rastlanan bir durum. Bu sebeple yüzde 3 yeterli olacak mı? Olmayabilir. Nitekim bu risk görülmüş olmalı ki Bakanlar Kuruluna bu oranı artırma, azaltma yetkisi zaten verilmiş.

Yine bir diğer nokta, bir önemli gerçek var ki prime esas kazançlar bakımından alt sınır asgari ücret, üst sınır asgari ücretin 7,5 katı. Yani yanıyorsam düzeltin lütfen. Ancak neredeyse 4/B’lilerin tamamı, yüzde 99’u diyebilirim buna, primlerini asgari ücret üzerinden ödüyorlar. Sistemin gelirlerinin bu bakımdan da yetersiz kalma ihtimalini yüksek gördüm incelediğimde.

Yine, hak kazanma şartları işsizlik sigortasına benzetilmek istenmiş burada gördüğüm kadarıyla. Ancak, ilk dilim işsizlik sigortasında yirmi ay altı yüz gün iken burada yedi yüz yirmi gün yapılmış. Yani, hak kazanma şartları eşitlenmemiş, iki tarafta hak kazanma şartlarında bir eşitlik yok gibi.

Yine, bir başka nokta: Ödenek miktarları işsizlik sigortasıyla aynı oran ve miktar olarak belirlenmiş. Asgari ücretin yüzde 40’ı ancak hani brüt tutarın yüzde 80’ini geçmeyecek de iki ayrı fon düşünülürse bu oranın benzeşmesi belki normal düşünülebilir. Burada şimdi asıl sorun, ödeneğe hak kazanmayla ilgili şartlar. İflas istemiyle mahkemeye başvurmak veya iflas yoksa iş yerini kapatmak, mahkeme süreci ve süresiyle ilgili bir değerlendirme yapmak da burada çok mümkün olmamakla birlikte, bu sürecin uzaması ödenekten faydalanmayı imkânsız ve anlamsız hâle getirir mi, getirmez mi?

Bir diğer nokta: Ödenekten faydalanmak için iş yerini kapatma şartı, işsizlik sigortasına benzerlik kurma bakımından makul görülmekle birlikte kişinin yeniden aynı işi yapabilir kılmasını mümkün kılmak, işi sürdürmeye esas almak gerekir diye düşünüyorum, çok önemli bu nokta. İş yeri açma ve kapama faaliyetleriyle ilgili süreçlerde bu şartları da değerlendirmek gerekir diye altını çizmek istiyorum.

Yine, bu konuda son söylemek istediğim şu: “Düzenleme bakımından açık bırakılan yerlerde İşsizlik Sigortası Kanunu’na atfen kıyasla düzenlenir.” deniyor. Şimdi, bakın, bu çok bariz bir örnek ki bu kanun teklifiyle ilgili çalışmaların acele ve yeterli gerekçelendirme yapılmadan yürütüldüğünü gösteriyor bence. Yani, kusura bakmayın, bu böyle. Sürekli atıflarla işleyen, çok hızlı hazırlanmış bir çalışma olarak gördüm.

Genel sağlık sigortasıyla ilgili bir iki bir şey söyleyeceğim. Şimdi, genel sağlık sigortası Türk sosyal sigorta hukukunda doğrularla yanlışların böyle atbaşı gittiği alanlardan biri diyebiliriz. Herkesi eşit şartlarda kapsama almak ne kadar doğru ise uygulamada o kadar yanlışlıkların yapıldığı bir alan oldu artık bu süreçte, izliyoruz çünkü. Aflar, süre uzatmaları, istisnalar arka arkaya birbirini takip ediyor, işte bu da sonuncusu. Yani, yine, kalıcı çözümler yerine, kompresler, yara kompresleri... Olumlu yönü, basitliği ve genelliği olabilir sistemin. Ancak, uygulanabilir mi, ondan şüpheliyim, düşünmek lazım. Bütün sır gelir testinin sağlıklı yapılmasında bence. Gelir testi sağlıklı yapılıyorsa o tamam. Asgari ücretin yüzde 3'ü üzerinden primle genel sağlık sigortası kapsamına almak sade, basit ve uygulanabilir görünüyor aslında ama bu değişiklik zorunlu sigortalılarla ilgili diğer düzenlemelerin de yapılmasını gerektirir bence önümüzdeki süreçte, devamını getirir, ihtiyaç hissettirir. Çok yüksek gelirlerin bile asgari ücret üzerinden yüzde 3'le bütün genel sağlık sigortası hizmetlerinden faydalanabildiği bir uygulamayla çalışan ancak geliri yetersiz olandan sırf çalıştığı için yüzde 12,5 oranında hem de asgari ücretin 7,5'i kadar prim almak çok savunulabilir mi? Hani bunu da bu açıdan düşünmek lazım, çok savunulabilir değil gibi geliyor.

Yine, teklif, genel sağlık sigortasının mevcut sorunlarına çözüm için pragmatik bir yol getirdiği ölçüde çalışan, geliri olan ve bunun üzerinden prim ödeyenler için de o kadar adaletsiz hâle getiriyor aslında. Buradaki düzenlemeleri bu adaleti -eğer yapılacaksa- sağlayarak yapmak önemli diye düşünüyorum. Üzerinde düşünmek lazım bunun. Yani, bir öneri bütün sigortalılar için genel sağlık sigortası bakımından bir üst sınır getirebilir. Primlerin en fazla asgari ücretin 2 veya 3 katından kesilebilir gibi bir görüş de değerlendirebilir. Yani, kısaca şöyle diyeyim bu konuda: Genel sağlık sigortasıyla ilgili düzenleme prensip olarak doğru ama diğer alanlara yansımalarını, prim oranlarının farklılığı, uygulamanın sağlıklı olup olmaması ve sağlıkta adaleti sağlama gibi hani bu diğer yansımaları da bu süreçte çok iyi düşünmek gerekir.

Ayrıntılarına maddelerde değineceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık, teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine bir torba kanunla karşı karşıyayız. Ama, torba kanuna geçmeden önce 9 Ağustos 2016 saat 15.45'te Varlık Fonu'yla ilgili bir kanunu burada görüştük, uzun müzakereler yaptık. Bu konudaki ciddi eleştirilerimizi dile getirdik. Şimdi geçtiğimiz günlerde çıkartılan kanun hükmünde kararnamelerle Varlık Fonu'na devredilen varlıklarla ilgili birkaç şey söylemeden geçmek mümkün değil.

Aslında bilmem katılır mısınız bilmiyorum ama dünyanın en muhteşem hatta doğa üstü güçlerine sahip Bakanlar Kurulu bana göre Türkiye'de. 15 Temmuzdan beri kanun hükmünde kararnamelere boğuluyoruz. Binlerce ihraç ve kapatma kararının yanında yüzlerce maddelik kanun değişikliği bu kanun hükmünde kararnamelerde mevcut. Neredeyse her konuda kural olan bu kanun hükmünde kararnamelerin sonuncusunda, örneğin, kış lastiği düzenlemesi bile var, dökümünü şöyle vereyim isterseniz: 679 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 8 madde ve 7 farklı liste, 6 Ocak yayımlanma tarihi. 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 87 madde, 6 Ocak, Resmî Gazete'de yayımlanma tarihi. 681 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 100 madde, 6 Ocak yayımlanma tarihi. 682 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 39 madde ve 3 çizelge, 23 Ocak yayımlanma tarihi. 683 sayılı Kanun Hükmünde

Kararname 9 madde ve 3 liste, 23 Ocak tarihinde yayımlanma. 684 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 13 madde, 23 Ocak tarihinde yayımlanma. 685 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 15 madde ve 23 Ocakta yayımlanma. 686 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 6 madde, 4 liste, 7 Şubat'ta yayımlanma. 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 14 madde ve 9 Şubat'ta Resmi Gazete'de yayımlanma.

Peki, bu kadar çok düzenlemeyi Bakanlar Kurulu ne zaman yapmış? Verdiğim tarihler sizi yanıltmasın arkadaşlar, bunlar Resmi Gazete'de yayımlanan tarihler. Bakanlar Kurulu akıl almaz bir performans göstererek tüm bu düzenlemeleri 2 Ocak 2017 tarihinde gerçekleştirmiş. Tüm kanun hükmünde kararnamelerin tarihi bu toplantıdaki haberlere göre yedi saat sürmüş. Bu süre içerisinde birbirine benzemeyen bir çok yasaya ilişkin 291 madde görüşülmüş, 14 liste ve 3 çizelge kabul edilmiş; bu listeler içerisinde atılan on binlerce kamu görevlisi, kapatılan kurum ve kuruluş var. Daha da aynı tarihli kaç tane kanun hükmünde kararname çıkacağını bilmiyoruz. Eğer 2 Ocak tarihinde bir mucize gerçekleşmemişse normal insanlardan oluşan bir kurulun yedi saat içerisinde bu kadar çok şeyi görüşüp karara bağlaması bana göre imkânsız. Bu ne anlama gelir? Bu kanun hükmündeki kararnameler sadece sebep, konu ve amaç unsurları açısından değil, yetki açısından da ağır bir şekilde hukuka aykırıdır. O gün görüşülmemiş, hatta muhtemelen okunmamıştır. En iyi ihtimalle, konu başlıkları söylenmiş, imzaya açılmış, tüm bakanlar ne olduğuna bakmadan imzalamıştır. Kötü ihtimalde bu dahi olmamıştır. Bu nedenle de Bakanlar Kurulunun bir kolektif kararda olması gereken ortak iradesini yansıtmamaktadır. Salt bu nedenle bile tamamının iptal edilmesi gerekir.

Unutmadan ekleyeyim: Dünyanın en muhteşem Anayasa Mahkemesi de bizde olduğu için bu kanun hükmündeki kararnameler denetlenemiyor. Bu ne anlama gelir? Aslında Bakanlar Kurulunun toplanmasına, bir şey görüşmesine falan da gerek yoktur. 3.500 maddeyi yarım saatte kabul etse ve OHAL kanun hükmünde kararnamesi olarak ilan etse de AYM'ye göre bu OHAL kanun hükmünde kararnamesi olduğu için denetlenemez. Ne kadar muhteşem bir şey olduğunu hep birlikte görüyoruz.

5 Şubat Pazar akşamı Başbakan ile Cumhurbaşkanı dört saati aşan bir toplantı yaptılar. Ardından alelacele mükerrer olarak çıkarılan Resmî Gazete'de 2 Bakanlar Kurulu kararı yayımlandı. Cumhurbaşkanının da onayladığı bu kararlarla değeri milyarlarca doları bulan kamu varlığı Türkiye Varlık Fonu'na devredildi. Daha önceki kanun hükmünde kararnameyle at yarışları, Millî Piyango ve şans oyunları devredilmişti, bu çıkarılan son kanun hükmündeki kararnameyle yüz elli dört yıllık Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, yüz yetmiş yedi yıllık Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, BOTAŞ, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Borsa İstanbul Anonim Ortaklığı ve TÜRKSAT Uydu Haberleşme ve İşletme Anonim Şirketindeki Türkiye Cumhuriyeti Hazinesine ait hisselerinin tamamı, Türk Telekomünikasyon Şirketindeki Hazine payı ve Eti Maden İşletmeleri ile Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye Varlık Fonu'na devredildi. Sırada Halk Bankası ve Türk Hava Yollarının olduğunu düşünüyorum.

Kısacası, evde dededen kalan son gümüşleri de Hükümet bütçe disiplini ve Sayıştay denetiminin de dışında tutarak ve hazine birliği ilkesine açıkça aykırı olarak kurduğu Hazine-i Hassaya yani özel hazineye devretti. Hükümet, yanlış politikaları nedeniyle uzunca bir süredir dış piyasalardan borçlanmakta zorlanıyor. Şimdi elde kalan son gümüşleri rehin ederek yeni dış borçlar almaya çalışacak. Tabii, bu borçlar ödenmezse de bir sabah uyandığımızda ilk Osmanlı Anayasası, Kanun-i Esasi'yi hazırlayan Mithat Paşa'nın kurduğu Ziraat Bankasının, millî petrol arama şirketimiz Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının sahip olduğu imtiyazlarla birlikte borç veren yabancılara kapıtıldığını göreceğiz. Osmanlı'yı çökerten zihniyet işte budur. Bunun sonu Duyun-ı Umumiye'dir.

Başka ülkeler, varlık fonlarını sahip oldukları doğal zenginliklerden elde edilen gelir fazlasını değerlendirip gelecek kuşaklara aktarmak için kuruyor, bu Hükümet ise bize atamızdan, dedemizden kalan varlıkları rehin verip borç almak ve referandumla kadar ekonomideki dalgalanmaların üzerini örtmek için Varlık Fonu kurdu. Kaynak sıkıntısı çeken AKP Hükümeti tam bir hayırsız mirasyedi gibi davranıyor.

Yine yayımlanan bir diğer Bakanlar Kurulu kararıyla da Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na ait 3 milyar TL nakit para Türkiye Varlık Fonu'na üç aylığına borç verildi. Eski parayla 3 katrilyon TL'den bahsediyoruz değerli arkadaşlar. Sınırlarımızdaki yangın devam ederken, her gün onlarca şehidimiz gelirken ve bu şehitlerin sayısı 70'e varmışken savaşılan ordumuzun kullanabileceği bu kadar yüksek bir meblağın üç aylığına özel hazineye devredilmesinin nedeni nedir? Daha yeni, yatların, gezi teknelerinin ÖTV'sini sıfırlayan Hükümet, savaşılan ordumuzun silahlarını üretmekte kullanılacak paraya neden el uzatıyor, niçin elini uzatıyor? Bu kadar acil ve önemli olan nedir? Sayıştay denetimine tabi olmayan, yönetim ve denetleme kurulu üyeleri doğrudan Başbakan tarafından atanan ve Başbakana bağlı olan bu özel hazineye aktarılan 3 milyar TL nerelere harcanacaktır? Diğer taraftan, fona devredilen Hazineye ait kurum, kuruluş ve hisselerin devir tarihindeki kâr, zarar ve borç durumu nedir bunu bizler bilmiyoruz.

Ben, ana muhalefet partisinin bir milletvekili olarak bu soruları millet adına Hükümete huzurunuzda soruyorum, Sayın Bakandan da bu konuda bir yanıt, bizleri tatmin edecek bir yanıtı, bizleri doyuracak bir cevabı da kendilerinden duymak istiyorum. Bunlar cevaplanması gereken sorulardır. Haklı kuşklarımız vardır ve bu kuşkları gidermek de Hükümetin Sayın Bakanına düşmektedir.

Aslında, Hükümetin önümüzdeki üç ayda en önemli önceliği malumdur. Bu, öyle büyük bir önceliktir ki Kıbrıs gibi millî bir davadan bile önemlidir. Bunu Sayın Başbakan Kıbrıs görüşmeleri için Cenevre'ye neden gitmediğini açıklarken basın mensuplarına açıkça ifade etti. Hükümet için başkanlık yani otoriter, partili tek adam rejimine geçiş en önemli iştir. Evde kalan son gümüşleri de, son altınları da sınırlarımızdaki yangın sürerken Savunma Sanayiinin kasasındaki parayı da Hükümetin referandumdan “hayır” çıkmasını önlemek için harcayacağından endişe ediyoruz. Özellikle ciddi anketler milletimizin büyük kararlılıkla otoriter, partili başkanlık rejimine geçişe, keyfi yönetime, diktatörlüğe “hayır” diyeceğini gösteriyor. Bu anlaşıldıkça, Hükümet “FETÖ'yle mücadele edeceğim.” diye ilan ettiği OHAL kapsamındaki yetkilerini millete otoriter, partizan başkanlık rejimini kabul ettirmek için sık sık Anayasa'ya aykırı olarak istismar ediyor. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 121'inci maddesine göre olağanüstü hâlin gerekli kılmadığı konularda kanun hükmünde kararname çıkarılamaz. Geçtiğimiz günlerde yayımlanan bu Bakanlar Kurulu kararlarının önünü OHAL kapsamında geçtiğimiz ay çıkarılan son OHAL kanun hükmündeki kararnameler açtı. Kamu varlıklarını, kaynaklarını Varlık Fonu'na devretmenin önünü açan kanun hükmünde kararnameler olağanüstü hâlin nasıl bir gereğidir Sayın Bakandan burada duymak istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zimmet suçunun esnetilmesinin 2 kamu bankasının Türkiye Varlık Fonu'na devredilmesiyle ilişkisi sorgulanmak zorunda. Sayıştayın Halkbank ve Ziraat Bankasının 2015 yılına ilişkin denetim raporları, Halkbank için yakın izlemedeki kredilerdeki artışlara, Ziraat Bankası için de riskli kredi yapılandırılmalarına ve geri dönüşü riskli kredi kullandırmalarına dikkati çekiyordu. 2016 yılı faaliyetlerinde keyfi kredi kullandırma ve usulsüzlükler var mıdır veya artış eğiliminde midir? Buna ilişkin bir Sayıştay denetim raporu çıkabilecek mi? AKP'nin içini boşalttığı ve Meclis adına değil de Hükümet adına denetim yapar duruma soktuğu Sayıştay denetimlerinden bile bu denli ürküyor olması hayra alamet değildir. Hazineye olan özelleştirme borçları yanında bankalara olan

kredi borçlarını da ödemekte güçlük çeken şirketler Varlık Fonu'nun kuruluş nedenleri arasında mıdır? Başka deyişle, hem bu şirketleri hem de onlara kredi açmaya zorlanan bankaları kurtarmak da hedefler arasında mıdır?

İzmir Limanı'nın fona aktarılması ise, Varlık Fonu'na aktarılan varlıklar ve kuruluşlar âdetâ buz dağının sadece görünen yüzüdür çünkü aktarılacak kamu varlıkları ve kuruluşları için hiçbir sınır tanımlanmamıştır. Peki, şimdi sırada hangileri var? Bu arada, İzmir Limanı'nın iptal edilmek zorunda kalınan bir özelleştirme teşebbüsündeki alıcısının şimdiki Başbakanın yeğeni olması da bu fona aktarma işini daha ilginç kılmıyor mu?

AKP'nin bugün geldiği Varlık Fonu aşaması üç önemli kaynağın tüketilmesi sonrasındadır. Birincisi: Ülke daha önce görülmemiş ölçeklerde dış borçlandırılmıştır. Toplam dış borç 2002'de 129,6 milyar dolardan 2016 Eylül sonunda 416,7 milyar dolara çıkmıştır. Bu, öyle bir artış ölçeğidir ki cumhuriyet döneminin tüm kümülatif borçlanma tutarını misliyle aşmıştır. Bu tarihler arasındaki özel sektör dış borçlanması özellikle dikkat çekicidir: 43 milyardan 293 milyara... Bunun bir ülke borcu olduğunu unutanlara uluslararası finans kuruluşlarınca her an hatırlatması yapılıyor.

İkincisi: KİT'ler ve diğer kamu varlıkları, imtiyazları satılarak, kiralanarak, işletme hakları devredilerek elde edilen gelirlerdir. Haraç mezat satılsa da bunların AKP döneminde 70 milyar dolara yakın bir getirisi olmuştur. Büyük ölçüde devletin üretim alanındaki faaliyetlerden çekilmesi anlamına gelen bu özelleştirmelerden elde edilen gelirler, daha doğrusu satılan kamu şirketlerinin güzelleştirilmesine harcananlardan arta kalanlar ya geri kalan zarardaki şirketlerin takviyesine ya da bütçelerin finansmanına ayrılmıştır. Buradan sağlanan net gelirlerin kullanıldığını varsayabileceğimiz en önemli kamu yatırım alanı duble yollar ve otoyollar olmuştur. Yani, üretimden çekilen ulaştırma yatırımlarına aktarılmıştır. Ama daha önemlisi kamu-özel servet transferleridir, daha doğrusu toplumsal servetin tarumarıdır.

Bu kaynakların aşırı tüketimi sonrasında, üçüncü olarak, gene bir borçlanma modeli olan ve Osmanlı'nın bağımlılık modeli olarak da mali tarihe geçmiş olan Yap-İşlet-Devret (YİD) veya "Yİ" veya sadece "İ" modelleri mega projeler ve kamu-özel ortaklık modelleri devreye sokulmuştur. Bunların gelecek dönemlere aktardığı mali yüklerin 150 milyar doları aşmış olduğu tahmin edilmektedir. Ancak, bunların bir bölümünün henüz yapım finansmanı tam çözüme kavuşturulmamış, bazılarının geri ödeme yükleri hızla büyümeye başlamış, Çanakkale Köprüsü, Kanal İstanbul gibi ilave mega kamu yatırımlarının finansmanı da sağlanamamıştır. Böylece, bugünkü siyasi yönetimin iktidarda kalmayı garantilemek adına sürdürdüğü ve bugünkü ihtiyaçlarla zayıf bağları olan göz boyama yatırımlarının topluma yüklediği yüksek maliyetlerin karşılanması için daha fazla borçlanmaya gereksinim duyulmaktadır. Bu, aynı zamanda, AKP iktidarını taşımanın ilave bir faturası olarak hem toplumun he de kamu maliyesinin sırtında birikmektedir. İşte şimdi sıra örtülü ödeneğin de sınırlarına gelinmesi sonrasında kamu varlıklarının rehin edilmesine gelmiştir. Bunu ilk defa Özal, o zaman hiç de gereği yokken, köprü gelirlerini karşılık göstererek gelir ortaklığı senetleri çıkararak iç borçlanmaya giderek yapmıştı. Ama şimdiki durum farklıdır. Hazine zaten kendi olağan iç borçlanmasını yaparken, buna ek olarak iç ve dış borçlanmaya gidecek yeni bir kamu fonu ortaya çıkarılmaktadır. Hazine teminat göstermeden borçlanabilirken, şimdi ona rakip olarak çıkarılan Varlık Fonu, kamu varlıklarını karşılık göstererek ipotek, rehin etmeyi teklif ederek borçlanma pazarına çıkmaktadır. Bu bir aczin ifadesidir. Dünyada örnekleri görülen ulusal kalkınma varlık fonlarından bu bakımdan tamamen ayrı düşmektedir. Varlık Fonu, bütçe imkânlarının çok ötesinde yatırım ve rant aktarma projelerine girişen bir iktidarın yeni kaynaklar peşinde koşma düzeneği olarak temayüz etmektedir. Yükselen kurların ve düşen kredi notunun da etkisiyle giderek kıtlaşan ve pahalılaşan dış kaynakların, özelleştirmenin cazibesini

yitirdiği bir konjonktürde daha da geri çekilmesini nasıl aşabileceksiniz? Daha yüksek faizler ödeyerek ve daha fazla teminat göstererek; Hazineden daha fazla faiz ödeyerek ama giderek onun faizlerini de yükseltecek etkiler doğurarak. İçeride özel sektör borçlanmasına rakip olacağınız için onun da borçlanma maliyetlerini yükselterek. Sahi, bu arada, faizlerin düşürülmesi arzu ediliyordu değil mi?

Oluşturulan fon, yeni gelir yaratamadığı için finansman kaynaklarında akım gelirlerden ziyade varlık transferine yer vermektedir. Aynı şey şimdi kamu bankaları için de geçerli olacaktır. Kendi varlıklarının tümünü ortaya koyarak dış kredi sağlamaya yöneldikleri andan itibaren, olağan güven ilişkilerinin sınırlarına geldiklerini de ifade etmiş olmazlar mı? Âdeta varını yoğunu ortaya koyarak borçlanma teminatı oluşturmaya çalışan bir iktidar türü acze düşmüş sayılmaz mı?

Varlık Fonu, aslında olmayan varlıkların fonudur; ortada bir varlık fonundan ziyade varlıkları rehin etme fonudur. Bu nedenle, bundan sonraki çıkarılacak kanun hükmündeki kararlameleri de çok yakından takip edeceğimizin bilinmesini istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada AKP Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş'ın imzasını taşıyan bir kanun teklifiyle sigortasız işçi çalıştırdığı ya da bildirilen kişilerin fiilen çalışmadığı tespit edilen işletmelere verilen bir yıl süreyle teşviklerden yararlanamama cezası bir aya indirilmektedir. Düzenleme kaçak, sigortasız, asgari ücretin altında işçi çalıştırmanın önünü açacak, iş cinayetlerini de artıracak. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Şubat 2017 verilerine göre zaten Türkiye'de kayıt dışı istihdam oranı çok yüksek; yüzde 33 bu oran, bu teklifle daha da artacaktır. 5510 sayılı Kanun'un ek 14'üncü maddesinde yapılacak düzenleme gerekçesi ise "İşyerine uygulanan teşviklerden bir yıl süreyle yasaklama işlemi işlenen fiil ile orantılı olmamaktadır." olarak gösterilmektedir. Bu düzenlemenin bu dönemde yapılması elbette tesadüf değil. Bunun anlamı: Kayıt dışılığı teşvik etmek. Suçun karşılığını geriye doğru götürdüğünüz için siz bunu artık daha rahat yapabilirsiniz. Bunu otuz güne indirmek işverenler açısından kayıt dışı ya da sahte sigortalı işçi çalıştırmanın artık büyük bir maliyet olmaması demek. Bu bir teşviktir aynı zamanda.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen toparlayalım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Toparlıyorum.

Yani, bu düzenlemeyle sigortasız, asgari ücretin altında işçi çalıştırmanın önü açılmaktadır. Ayrıca, hem güvencesiz hem de sosyal ve ücret güvencesi olmayan bir istihdam biçimini daha da derinleştiren bir durum karşımıza çıkmaktadır. Toplamında sermayeye yönelik, emekçiler üzerinden yürüten bir teşvik politikası yürütülüyor âdeta. Referandum öncesi böyle bir düzenlemenin gelmesi tabii ki tesadüf değil.

Varlık Fonu aynı zamanda bir teşviktir. Teklifte konut satışlarını artırmak için gayrimenkul satın alan yabancılara sağlanan Türk vatandaşlığı hakkına KDV teşviki de ekleniyor. Türkiye'de en az 1 milyon dolarlık gayrimenkul satın alan yabancılar Türk vatandaşlığı hakkını elde edecek. Söz konusu kişiler KDV de ödemeyecek.

Son zamanlarda esnaflarda sık sık iflaslar yaşanıyor, güvencesiz kalıyorlar, GSS'yi ödeyemiyorlar. Onlar için bir sandık kuruluyor. Tabii ki esnaf ve sanatkârlarımız sıftah yapmadan kapattıkları, kepenk açmadan kapattıkları bu şeyi eğer bu sandıkla çözeceklerse buna bir itirazımız yok, bunu da destekleyeceğiz.

"Doğrudan vergiler" dediğimiz, alınan vergiler gene burada düşürülüyor. 12 Eylül'den bu yana kurumlar vergisi, sermayeden alınan vergiler düşürülüyor ve bunun yerini dolaylı vergiler -KDV, ÖTV gibi- alıyor. Bu, toplumdaki gelir eşitsizliğini artıran bu durum çünkü vergiyi toplum ödüyor ne yazık ki.

Ekonomi büyük ölçüde inşaat sektörü üzerine kuruluyor. Son dönemde inşaat, konut satışlarında düşüşler olması nedeniyle inşaat sektörüne yönelik teşvikler burada da var hem vergi indirimi şeklinde teşvikler, özellikle yabancıların mülk edinmesini kolaylaştıran birtakım düzenlemeler temel olarak bu düzenlemeyle getirilmiş.

İş güvencesinin olmaması, kaçak çalışmanın başka bir sonucu da iş cinayetleri. Kayıt dışılığın yoğun olduğu sektörler, aynı zamanda sendikal örgütlülüğün zayıf olduğu iş cinayetlerinin sık yaşandığı sektörler olarak görülüyor. Kayıt dışılığın yüksek olduğu inşaat, tarım gibi sektörlerde işçilerin çalışma ve yaşam koşulları diğer sektörlerle göre oldukça ağır. Düzenlemeyle şartlar ağırlaşacak, iş cinayetleri artacak. İş cinayetlerinin, emek piyasasındaki düzensizliklerin, eşitsizliklerin, sömürünün en çarpıcı kısmı olduğunu kayıt dışılığın artmasıyla iş cinayetlerinin daha da artacağını rahatlıkla söylemek mümkündür.

İşsizlik Fonu'nda bir yağma, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından başlatılan istihdam seferberliğinin altında, patronlara İşsizlik Fonu yağması çıkmıştı. 9 Şubatta çıkan kanun hükmünde kararnameyle bu yıl sonuna kadar işe alınacak her kişi için İşsizlik Fonu'ndan şirketlere günlük 22 lira 22 kuruş ödeme yapılması kararlaştırılacak bu düzenlemelerle. Biz tabii ki, Türkiye'de işsizliğin önlenmesini istiyoruz, bunun için birtakım radikal kararların alınması gerekir doğru. Ama, işçilerin ve işverenlerin ödemiş olduğu yaklaşık 100 milyar liraya yaklaşan İşsizlik Fonu'na sürekli el atılması, GAP'a, Doğu Anadolu'daki duble yollara, otoyollara buradan kaynak aktarılması, sonradan işsizliği önleyemeyince İşsizlik Fonu'na buradan el atılması kabul edilebilecek bir tutum ve davranış biçimi değildir.

Hükümet daha önce yine aktarılan teşvik paketini açıklamıştı. Şirketlere yeni kıyaklar getiren düzenlemelerin bazıları da şöyledir: İşte, bu cazibe merkezlerini ve yine Sayın Başbakanın söylemiş olduğu gibi ekonomik yavaşlamaya ve işsizlikteki artışa karşı alınacak önlemleri açıkladı. Bütün bunların hepsi bu referandum öncesi yapılan olağan düzenlemelerdir. Bugüne kadar AKP Hükümetinin on beş yıllık iktidarı döneminde yapılan bu vergi indirimi, KDV indirimi, ÖTV indirimi dâhil olmak üzere, vergilerin ve sigortaların yeniden yapılandırılması dâhil olmak üzere yapılan bu düzenlemeler belki de cumhuriyet döneminde en fazla on beş yıllık AKP Hükümetleri döneminde yapılan olağan düzenlemelerdir.

Bunların hem seçim öncesinde hem de referandum öncesinde sürekli hâle gelmiş olması Türkiye'de vergi düzeninin ne kadar yanlış ve istikrarsız bir şekilde kullanıldığı, vergisini veren insanların enayi yerine koyulduğu... Ama bu düzenlemeyle vergisini ödeyen insanlara yüzde 5 oranında bir indirimin yapılması düzenlemesi doğru bir düzenleme. Geçtiğimiz yıl yapılan torba kanunda biz bu düzenlemeyi öneri olarak getirdik ama her ne hikmetse o gün kabul edilmedi, şimdi referandum öncesinde bunun tekrar gündeme getirilmesi tabii ki manidardır.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen toparlayın, son sözlerinizi...

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben maddeler üzerindeki bu konudaki düşüncelerimizi tekrar dile getireceğim.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, ayrıca, mobbing de uygulamayın.

BAŞKAN – Ben siz çok yoruldunuz diye yoksa yani kendim için bir şey istemiyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok naziksınız.

BAŞKAN – Sizin yani nefes, boğaz... Yoksa ne olabilir?

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bu torba kanunu neden getirdik, gerekçeniz nedir? Çok net yazmıyorsunuz ama kriz... Türkiye’de bir kriz var, özellikle esnaf büyük bir sıkıntı içerisinde. Esnafla ilgili olarak esnafı bu sıkıntılardan, bu krizden çıkarmak ya da onun sorununu çözmek için getirdik değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, kriz yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok mu, öyle bir hedefiniz yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunların hepsinin krizle ne alakası ne var?

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Bakan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiç krizi falan düşünmediniz yani kriz yok, sıkıntı yok.

BAŞKAN – Sayın Bakan, size söz vereceğim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bunun bugünle ne alakası var. Ahilik Fonu ne kadar stratejik ve uzun dönemli bir bakış açımız olduğunu ortaya koyuyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangisi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ahilik Fonu bugüne ait bir sorun.

BAŞKAN – Sayın Bakan, size soru soracağız, siz sormayacaksınız, onda da size söz vereceğim.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, Mikail Bey’e soralım bir Kırşchirli olarak. Ya, Ahilik Fonu’nu burada kullanmanız bile yanlış. “Ahilik” ismini burada, bu fonda kullanmanız bile yanlıştır. Ahiliği bile istismar ediyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir şey söyleyebilir miyim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, dayanamıyor, bir söz verin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Ahilik” ismi özel olarak bakın...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ahilikle hiç ilgisi yok bu işin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika söyleyeyim.

Sivil toplumun “Ya böyle bir düzenleme yapacaksınız biz ‘Ahilik’ isminin bu düzenlemenin içerisinde olmasından büyük memnuniyet duyarız.” diye talepleri üzerine konuldu. Ne kadar milletin taleplerine duyarlı bir bakış açımız var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ahilik hepimiz için özel bir isim, özellikli bir isim.

BAŞKAN – Tam da ne kadar duyarsızsınız diyorsunuz ama neyse toparladınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hepimizin duyarlılık gösterdiği bir zaman, bunu burada kullanmanın bir anlamı yok ki. Esnafla ilgisi kalmamış, esnafı “Evet, sen iflas ettin, biraz daha, birkaç ay -bir yıl bile değil, birkaç ay- biraz daha yaşayabilirsin, sana ölmeyeceğin kadar bir para veriyorum, ondan sonra da ne yaparsan yap.” demektir. Bunun Ahilikle ne ilgili var, Ahilik bu mudur, Ahilik felsefesi bu mudur? Bu, nasıl bir düşünce?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Lale Hanım herhâlde gitti. Lale Hanım o kadar güzel açıkladı ki. Lale Hanım Ahilik nedir...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben, hakikaten CHP milletvekilimiz Sayın Lale Hanım’a teşekkür ediyorum, çok güzel bir açıklama yaptı ve destekledi yani şaşıyorum; parti içinde anlaşmazlık var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, çok büyük bir siyaset yaptın Sayın Bakan. “Parti içinde açılma...” Bravo yani tebrik ediyorum, öğreniyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kuşoğlu pes etti Sayın Bakanın bu görüşleri karşısında.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müsaadenizle devam edeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz de sakal bıraktıktan sonra bu mübarek görüntüye kavuştunuz ama hâlâ eski şeylerde devam ediyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kendini bir tek aynada bakınca görüyor, bir tek aynada görüyor kendini.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, gerçekten, şakayı bir tarafa bırakalım, cumhuriyet tarihinin en köklü ve yapısal bir kriz döneminden geçiyoruz; büyük sıkıntılarımız var, esnafın çok büyük sıkıntıları var.

BAŞKAN – Teğet geçti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, yapısal bir kriz bu, böyle teğet geçecek bir kriz değil, onun için çok daha köklü önlemler alınması lazım. Ben, her konuşmamda aşağı yukarı Genel Kurulda da, burada da bunların yeterli olmadığını söylüyorum, siz de “Daha yapacağız, daha getireceğiz.” diye ilavede bulunuyorsunuz Sayın Bakanım ama bunlarla bu sorunlar, sıkıntılar çözülemez.

Türkiye’de hem tüketicinin çok büyük borcu var, halkın, toplumun çok büyük borcu var devletin dışında; artık alabilme kapasitesine erişmiş vaziyette hem de üretimle ilgili arzın artmasıyla ilgili sorunlar var. Bunlara böyle yaklaşmakla çözmemiz mümkün değil, bunlar yapısal biraz önce söylediğim gibi, bunların çözümü çok daha farklı, çok daha temelli, onun için daha farklı yaklaşım gerektiriyor.

Şimdi, gayrimenkul ve inşaat sektörüyle ilgili bazı önlemler getirmişsiniz, işte vergiyle özellikle bazı şeyleri çözmeye çalışmışsınız. Hâlâ bu kadar temelli bir sorun varken gayrimenkul sektörüyle, inşaat sektörüyle uğraşıyorsunuz, onu canlandırmaya çalışıyorsunuz ama üretime geçmiyorsunuz. Bakın, üretim canlanmadığı sürece, farklı bir üretim anlayışı Türkiye’de olmadığı sürece bu krizi bizim aşmamız mümkün değil; çok önemli bir konu. Hâlâ biz inşaata takılıyoruz, hâlbuki onu aşmamız lazım, üretmemiz lazım, sanayileşmemiz lazım, imalat sektörünü özellikle büyütmemiz lazım, teşvik etmemiz lazım. Gayrimenkul sektörüne, inşaata verdiğimiz teşviklerin yarısı kadar imalat sektörüne teşvik versek çok daha önemli başarılar elde ederiz, toplum için çok daha güzel şeyler yapmış oluruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu Komisyonun takdirleriyle ve kabulleriyle geçen, altı ayda bu Komisyondan imalat sanayisine, genel anlamda sanayiye, üretime, yatırıma çok olağan olumlu destekler verecek yasal düzenlemeleri de sizlerin sayesinde getirdik ve geçirdik. Dolayısıyla,

bugün getirdiğimiz “İnşaat sektörüyle ilgili düzenleme dışında hiçbir düzenleme yapmadık.” demeyin, sizlerin onayıyla yaptık, sizlerin katkılarıyla yaptık ve şimdi ben oturup bunları saymaya başlasam bir saatte bitiremem.

BAŞKAN – Size söz vereceğim bunun için Sayın Bakan.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçenlerde bir gazetemizde vardı, isim vermeyeyim, reklam olmasın, diyor ki: “İnşaat sektörünün, gayrimenkul sektörünün yaptığı baskılar sonucu -tabii, demokrasilerde normal- çok fazla teşvik elde etmesi ama imalat sektörünün aynı başarıyı baskı konusunda gösterememesi nedeniyle geride kalması söz konusu.” ve bunları da gayet güzel sıralamış, güzel bir haber yapmışlardı, onu tavsiye ederim.

BAŞKAN – Hangi gazeteydi, biz de okuyalım onu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mesela, otomobil sektörünü...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bir müsaade eder misiniz, yeri gelmişken...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ama her birinin yeri var yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilimizin de hoşuna gidiyor, böyle tartışma biçimindeki konuşmayı seviyor.

BAŞKAN – Yok, Aykut Bey’i de çağırayım ben o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, burada seviyeli bir tartışma var.

Yani, şunu söyleyeyim: Hani inşaat sektörü konusunda böyle çok profesyonelce hazırlanmış bir haber olduğu anlaşılıyor. Yani, o haberi hazırlayan arkadaşlarımız diğer sektörler konusunda da ne kadar düzenleme yaptığımızı haberine dâhil etseydi veya bize sorsaydı, görecektiniz ki orada birçok düzenleme yaptık, hiçbir vergi düzenlemesini herhangi bir şekilde baskı altında yapmamız asla söz konusu değil. Bütün sektörlerle dönük bakın, tekrar söylüyorum, bu Komisyondan geçen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – En çok da sigortacılara çalıştınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...çok sayıda düzenleme var, yatırıma, üretime, ihracata katkı vermek üzere ve sizin de çok güzel katkılarınız oldu, ben tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bir şeyi düzeltelim. Komisyonumuzun bütün üyeleriyle yapmış olduğumuz görüşmeler her zaman seviyeyi tutturur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Seviyeli her zaman Sayın Bakan... Onu bir art niyet olarak söylemediniz ama yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok söylediğimden öyle bir anlam, mefhumumuhaliifinden bir anlam çıkarmayın, sadece şimdi tabii, aynı meslekten gelmenin verdiği bir meslektaş olmanın verdiği bir şeyle, bir iletişim kanalı üzerinden belki keyifli bir tartışma yürütüyoruz, onu işaret etmek istedim; hiçbir milletvekilimize herhangi bir şekilde...

BAŞKAN – Anlaşıldı. Bizim size bugüne kadar hâlâ keyiflenemediğimizi biliyoruz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öyle bir şeyi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, siz de meslektaş değilsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) –mefhumumuhaliifinden bir anlam çıkarılmasın.

BAŞKAN – Ben de keyif veremediğimi biliyorum dedim canım, hayret bir şey yani.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, SGK verilerine göre, geçen yıl çok daha fazla BAĞ-KUR’lu vardı, 2 milyon 900 küsur bin BAĞ-KUR’lu sayısı bu sene 2 milyon 800 binin altına düştü; son rakam nedir ben de bilmiyorum, alamadım böyle alelacele gelince, dersimize tam olarak çalışamadık. Ama, önemli ölçüde esnaf sayısında düşme var hem Sanayi ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre hem SGK verilerine göre öyle. TESK’in verilerinde de önemli ölçüde düşme var, cirolarda önemli ölçüde düşme var, esnafın cirolarında da önemli ölçüde düşme var. Dolayısıyla, bunun, esnafa Ahilik sandığının bir çözüm getirmesi hakikaten mümkün değil.

Bakın şunu getirseydiniz, üniversitelerden atılan hocalar için bir sandık kursaydınız, onu daha makul karşılardım. Hükümetin attığı öğretim üyeleri sandığı, yardımlaşma sandığı ya da Hükümetçe atılan memurlarla ilgili yardımlaşma sandığı daha güzel olabilirdi. İşçiler için var, şimdi esnaf için kuruyorsunuz, bir de hocalar için de lazım. Bu, çok incelikli bir eleştiri oldu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben, sizi dikkatle izliyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Maddelere geçince, bu esnaf Ahilik sandığıyla ilgili olarak özellikle önemli tespitler var, piyasa şartlarında kaynakları değerlendirmek gibi birçok şey var, ne olduğunu anlayamadığım ibare var, bunlarla ilgili konuşmak istiyorum. Evet, onları maddelere geçince devam ettirelim.

Sayın Bakanım, esnafın yine SGK kayıtlarına göre dörtte 3’ünün prim borcu var şu anda. Yani, 3 milyona yakın esnaf varsa, BAĞ-KUR’lu varsa 2,5 milyonu yaklaşık 2 milyon 300 bin olması lazım borçlu durumda, sadece 500 bine yakın BAĞ-KUR’lunun borcu yok. Şimdi, burada borçlu olanların yararlanması mümkün değil tabii ki, borçlu esnafın bu sandıktan yararlanmaları da mümkün değil. Dolayısıyla, kime hizmet edecek bu sandık, hangi esnaf bundan yararlanacak? Ki esnaforda esas olan esnafın kendi işini devam ettirmesidir yani işini devam ettirmeye yarar bir sandık olması lazım Ahilik, o esnafın kendi mesleğini devam ettirmesini sağlar. Biz, sadece ona ücret veriyoruz, çok düşük bir ücret veriyoruz, ondan sonra da ne yaparsan yap diyoruz, biraz önce onu söylemeye çalıştım. Bunun adının esnaf Ahilik sandığı olması mümkün değil çünkü amacı esnafıktan çıkarmak olmuş bunun. O kişiyi, esnafı kendi işinin dışında başka bir alana taşımak olmuş, ona destek olmak olmuş; bunun daha farklılaşması lazım yani eminim, bu konuda faaliyet gösterenler de eğer Ahilik de kullanılacaksa bunun daha farklı mesleği devam ettiren bir yapıya bürünmesini, bir toplu para, toplu yardımda bulunulmasını daha makul karşılarlar ama esnafa bir yük getirmemek kaydıyla. Şu anda yüzde 35’e yakın bir prim ödeniyor ortalama olarak, bu primi biz bir taraftan da artırıyoruz, o primi ödemiyor bakın esnafın dörtte 3’ü bunu ödeyemiyorken biz o primi bir daha artırıyoruz, ondan sonra da onların yardım almasını sağlamaya çalışıyoruz. Mümkün değil ki zaten dörtte 3’ü borçlu bunların, nasıl olacak, nasıl yararlanacak bunlar? Mümkün değil.

Evet, diğer konuları, vergiyle ilgili yapılan eleştirileri ya da diğer konuları tekrarlamayayım, bir daha bir daha aynı şeyleri konuşmamış olalım, maddelerde daha ayrıntılı olarak konuşuruz.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, bakanlıklarımızın bürokratları, değerli basın mensubu meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce Sayın Bakan bahsetti, son altı ay içinde buradan işte birçok maalesef hepsi torba yasa şeklinde geçti ama birçok doğruyu, biz işte ekonominin daha iyileşmesini, düzelmesini sağlamak amacıyla çoğunluğu aftar olan ama bazı düzenlemeleri de içeren kanunlar çıkardık. Yalnız hatırlatmak isterim ki bu altı ay içinde ülkemizi içeriden olsun, dışarıdan olsun ekonomimizi yakından izleyen uluslararası saygıdeğer rating şirketlerinin hepsi de biz bu kanunları çıkardığımız süre içinde sürekli olarak bizim notumuzu düşürdü, ekonomimizin genel görünüş notunu düşürdü. Aslında bakarsanız bir paradoks gibi gözükmekle birlikte buradaki görüşmeleri, oldukça samimi ortamda geçen bu görüşmeleri yakından izleyen birisi için bu çok da garip, çok da beklenmeyen bir sonuç değil çünkü burada gerek bizim gerekse diğer muhalefet partilerinden değerli arkadaşlarımızın vurguladığı bir husus vardı. Ne yaparsak yapalım, hangi düzenlemeyi yaparsak yapalım güvenliği ve güveni sağlayamadığımız sürece biz ekonominin gidişatını düzeltemeyiz. Yani görüşleri nedeniyle akademisyenlerin yani Türkiye'nin yetişmiş bilgi birikiminin, bilimin akademiden atıldığı görüşleri nedeniyle gazetecilerin yani bizleri doğrusak doğru, eğriyse eğri diye uyarın, ayna görevi gören basın mensuplarının cezaevlerinde aylardır daha iddianamelerini görmeden... Bakın, yedi aydır cezaevinde olup iddianamesi çıkmayanlar var, kendi çalıştığım geçmişte Cumhuriyet gazetesinin 11 çalışanı, yöneticisi, idarecisi üç ayı geçti artık -yüz günü geçti- geçtiğimiz süreçte iddianameleri olmadan, ortada bulunmadan neyle suçlandıklarını bilmeden cezaevlerinde duruyorlar.

Bunların diyebilirsiniz ki ekonomiyle ne ilgisi var? Çok ilgisi var. Hukuka güvenin oluşmasını sağlayacak olan ana unsur yani bir yabancı için ya da bir yerli girişimci için evet bu ülkede hukuka güvenebiliriz, başımıza bir iş gelmez diyebilmesi için gazetecilerin içeride olmaması lazım, akademisyenlerin içeride olmaması lazım, milletvekillerinin içeride olmaması lazım. On binlerce kişi şu anda yargıya gidmeden, haklarını arayamadan hangi nedenle atıldıklarını hangi nedenle tutuklandıklarını, hangi nedenle ihraç edildiklerini bilmeden mağduriyetler yaşamakta. Bunları gören ne yerli ne yabancı hiçbir girişimci Türkiye'ye düzgün bir yatırım yapmak istemiyor. Gelenler kısa vadeli -sizler benden çok daha iyi bilirsiniz- getiriler elde etmek için geliyor ve tabii ki de gidecekler. Gidişini engellemek için her türlü önlemi alsak da yine gidecekler. Hele hele uluslararası rating kuruluşlarının art arda verdiği negatif notlar... Bakın, biz burada sürekli topluyoruz sabahlara kadar çıkarıyoruz, sonra Genel Kurulda benzer şekilde çıkarıyoruz yasaları ama dediğim gibi aynı zamanda hukuk güvenliğini sağlayamadığımız sürece bunda bir düzelme olmasını beklemeyin, bu torba için de böyle.

Burada beni bu Komisyonun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en saygın komisyonlarından başında gelen bu Komisyonun bir üyesi olarak çok üzen bir durumu da aslında Sayın Zekeriya Temizel ve diğer saygın mevkidaşlarımız da aktardı ama burada ben de vurgulamak isterim, o da şu: Bizler burada oturuyoruz, konuşuyoruz, ekonomiyi bir bütün olarak görmemiz lazım yani bir bütünü değerlendirirken siz bir şey getiriyorsunuz, biz ama bu şöyle diyoruz: Bazısında dinliyorsunuz, bazısında dinlemiyorsunuz ama sonra buradan geçiyor, Genel Kurulda benzer şekilde yapıcı katkılar olsun, eleştirilerle olsun kanun hâlini alıyor, geçiyor, çıkıyor. Ama sonra bir sabah uyandığınızda biz o çıkardığımız kanunla ilgili hatta burada konuştuğumuz, çekincelerimizi ifade ettiğimiz bizi dinlediğinizi düşündüğümüz hususlarda bir anda aslında hiç dinlenmediğimiz, aslında tam tersine dinler gibi yapılan, sadece biz değil yani diğer partiler de sadece Cumhuriyet Halk Partisi değil, diğer muhalefet partileri de eleştirilerini getiriyorlar, yapıcı eleştiriler de oluyor bazıları ama sonra bir bakıyoruz hem çıkardığınız kanunlarla ilgili hem de burada aslında baştan sona ele almamız gereken hususlarla ilgili birçok konu bir kanun hükmünde kararnamenin içine doldurulmuş; ne Genel Kurul bunu tartışabilmiş, ne bu Komisyon tartışabilmiş.

Ondan sonra, ben şimdi size sıralayacağım, KHK'yla bir bölümü çıkıyor, sonra bir bölümü buraya geliyor. KHK'yla bir bölümü çıkıyor, bir bölümü buraya geliyor, burada geriye çeviriyoruz, bu olmaz, bakın bu başımıza ülke olarak dert açar, bankacılığı böyle yapmayalım diyoruz. Tamam dendiğini düşünüyoruz, öyle algılıyoruz biz burada ama bir hafta sonra KHK'yla karşımıza çıkıyor ki işte bankalar, bankacılar ve zimmet konusunda olduğu gibi. Varlık Fonu'nda keza öyle, buraya getirilen bir kapsam varken kapsamı sınırsız hâle getiren bir paragraflık bir düzenleme KHK'yla çıktı. Bu açıkçası öncelikle tabii bu Komisyon sadece muhalefet üyeleri değil aynı zamanda iktidar partisindeki değerli arkadaşlarımıza da, onların birikimine, onların burada bulunma misyonlarına, amaçlarına bence saygısızlıktır Sayın Bakanım; Hükûmete bunu aktarmak istiyorum, gerçekten ama aynı zamanda da yüce Türk milleti temsil eden yüce Meclisi oradan kanun çıkarıyoruz Genel Kuruldan, yine orada da sadece muhalefeti kastetmiyorum ama bir bütün olarak yüce Meclisin tüm milletvekillerini aynı şekilde bir saygısızlık, onların bilgi donanımına yani siz konuşun, ne yaparsanız yapın, hangi kanunu çıkarırsanız çıkarın ben de bir irade olarak KHK'yla... Ki bu KHK da niçin alındı, biliyorsunuz hepimizin ortaklaşa karşı çıktığı 15 Temmuz kanlı FETÖ'cü darbe girişimine, onu işte planlayanlarla hesaplaşma gerekçesiyle çıkarıldı, biz olağanüstü hâle gerek olmadığını, her türlü kanunu, her türlü düzenlemeyi birlikte çıkaracağımızı söyledik ama iktidar olarak sizler bir OHAL ilan ettiniz, sürekli uzatıyorsunuz. Bu OHAL kapsamında bazı KHK'larda bu askerî darbe girişiminde rolü olanların işte TSK'dan, diğer kamu kuruluşlarından uzaklaştırılmasına ilişkin düzenlemeler yapıldı ama bunun ötesinde işte ben size sayayım. En son 687'de yeni işçi istihdam edecek işverenlere sigorta prim desteği verilmesi, bu Komisyon ve Genel Kurulun onayı aranmaksızın istihdam edilecek yeni işçiler için vergi indirimi, keza bankacılık ve zimmet suçuna dair düzenleme yine bu Komisyon, Genel Kurulumuz, Meclisin diğer komisyonlarının hiçbir şekilde onayı, düşüncesi, siz ne diyorsunuz diye sorulmadan yapıldı. Çok önemli bir husus, seçim yasalarına uymayan özel TV'lere ceza veriliyordu maddi cezalar, bu kaldırıldı. Bunların hepsine, tabii siz iktidar olarak karar verdiniz ama buna benzer 684'te mesela vazife malullerinin işte alacakları maaşlarının katsayılarına ilişkin bir düzenleme yine hiçbir şekilde burada konuşulmadan, edilmeden... Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının banknot basımının dış kaynak teminiyle yapılmasına ilişkin düzenleme, konut satışında sözleşmelerden dönülmesine ilişkin düzenleme ve tüm hepimizin rahatsız olduğu, aslında gerçekten özellikle de bu Komisyonun en fazla üyelerinin rahatsız olduğu... Sadece muhalefet değil, inanıyorum ki iktidar partisinde de bu alanda ben o tartışmaları hatırlıyorum, iktidar partisi milletvekilleri de kendi bilgi, donanımlarını, deneyimlerini bizlerle paylaştılar Varlık Fonu tartışılırken, onların da bence bilgi ve deneyimlerini hiçe sayan, işte iktisadi devlet teşekkülleri ve tüm kamu işletmelerinin Varlık Fonu'na alınabilmesine imkân sağlayan düzenleme 684 sayılı KHK'yla çıktı. Bunlar yanlıştır, bu şekilde yapılması yanlıştır ve doğal olarak iyi bir şey yapmaya çalışsanız dahi eleştirilmenize, daha fazla eleştirilmenize ve Meclisten bunun kaçırılmasının arkasından ne tür amaçlar, gizli niyetler olduğunun sorgulanmasına neden olacaktır. Halkın kafasında da Varlık Fonu çıkarken yapılan basındaki tartışmalara bir bakın, bir de KHK'yla bu yetki verdikten sonra ve daha sonrasında da Bakanlar Kurulu kararıyla içine koyduğunuz kamu kurumlarına ilişkin karardan sonra halkın kafasındaki soru işaretlerine bir bakın, sadece biz söylemiyoruz, iktidar partisinden milletvekilleri de memleketlerinde insanların kafasındaki soru işaretlerini çok iyi biliyorlardı.

Benzer şekilde daha onlarca düzenleme sayabilirim ve bu Komisyonun doğrudan ilgisi olan, bu Komisyonla görüşülmesinde mutlak surette fayda olan düzenleme bir gece yarısı kararnameleriyle buradan, Meclisin diğer komisyonlarından, Genel Kuruldan yani halkın temsilcileri olan bizlerden kaçırılarak çıkarıldı, bu son derece yanlış. Bunun en büyük yanlışsı yine size çünkü ekonominin yani burada biz bir değerlendirme yaparken önümüze getirdiğinizde başka bir şeyi yani gizli saklı çıkarmayacağınızı varsayarak konuşuyoruz. Ama mesela bu torbada da biz bazı değerlendirmelerimizi

paylaşacağız maddelere geçildiğinde, torbaya hep karşı çıkıyoruz, zannedeceğiz ki burada yaptığımız tartışma, burada yaptığımız görüşmeler nihai olacak ama aslında bilmeyeceğiz ki hiçbirimiz -iktidar partisindeki arkadaşlarımız da dâhil olmak üzere- biz burada ne dersek diyelim, haklı gözükene eleştirilerimize karşı siz yine de bir başka KHK'yla, bir gece yarısı KHK'sıyla aynı şekilde başka düzenlemeleri getireceksiniz. Bunun yanlış olduğunu bir kere daha vurguluyorum.

Tekrar başta söylediğim hususa dönüyorum yani piyasada, ekonomide olağan hâle geçmediğimiz sürece, ülkenin genelinde olağan hâle geçmediğimiz sürece milletvekilleri, gazeteciler, akademisyenler, suçsuz olan binlerce, on binlerce yurttaşımız olağan hâle dönmediği sürece, cezaevlerinden çıkmadığı sürece hem ekonomide, piyasada ülkenin güvenliğine ilişkin bir kafalardaki tedirginlikler gitmediği sürece benzer şekilde kurumlar arası esnafın, tüccarın kendi arasındaki güven ilişkisi yeniden öteye serilmedikçe biz ne yaparsak yapalım çok zor olacaktır. Bunun yolu da olağan hâle dönmekten geçiyor, olağanüstü hâli bitirmekten, sona erdirmekten, ülkemizde hukuk devletinin kurallarının işler hâle dönmesinden geçiyor, bunu vurgulamak isterim.

Önümüzdeki kanun teklifine ilişkin de arkadaşlarım vurguladılar ama ben de birkaç hususa dikkatinizi çekmek isterim. Birincisi, tabii özellikle istihdama yönelik getirdiğiniz maddede resmen kaçak çalışmayı teşvik etmektesiniz. Biz burada defalarca gelen birçok pakette, birçok konuda Türkiye'nin en büyük sorununun kayıt dışı olduğunu vurguladık. İktidar partisi de bunu biliyor, sayın buraya gelen bakanlar da hep söylerler, siz de öyle ama bu teşvik maddesi yani kayıt dışılıkla mücadelede net bir darbe vuracaktır, ki Türkiye'de hâlen yüzde 40'lara yakın seyreden kayıt dışılık oranını daha da artıracaktır. İşçinin, çalışanın hakkını vermeyen, sigortasını yapmayan işverene İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işçinin kendi parasıyla oluşturulan fondan destek verilmesi, teşvik verilmesinin yolunun açılması başlı başına çok büyük bir sıkıntıdır Sayın Bakanım. Bunun maddeler sırasında geri çekilmesini ya da yeniden düzenlenmesini ya da farklı bir şekilde bakılmasını rica ediyoruz.

Benzer şekilde Sayın Bakanımız söylemişti, bu esnaflar için Ahilik Fonu konusunu. Sayın Temizel de vurguladı, belki ayrı ele alınmasında fayda var ama şu hâliyle Hükûmet esnafa değil kendisine bir fon yaratmaktadır, aynı İşsizlik Fonu'nda olduğu gibi çünkü esnaf... Ben Eskişehir'de, işte Meclisin ara verdiği dönemde dolaşma fırsatı buldum yani açık esnaf sayısı inanılmaz şekilde azalmış durumda, birbiri ardına kapanıyor, BAĞ-KUR primlerini zor ödüyorlar yani şimdi getirdiğiniz bu düzenleme Hükûmete bir fon olacak, esnaf ardı ardına kepenk kapatırken iki yıl bekleyecek ki durumu düzelsin ve işte, kepenk kapattıktan sonra işsizlik dönemine ait sorununu, sıkıntısını giderecek bir şey alabilsin. Yani, esnafa değil, kendisine fon yaratma arayışını burada görmekteyiz. Aslında işsizler için harcanması gerekirken işsizler dışında neredeyse her yere harcanmaya başlayan İşsizlik Fonu gibi bir fon oluşturulması da benim görebildiğim kadarıyla, niyet olarak gözükmektedir.

Maddeler sırasında daha detaylı görüşeceğiz ama şunu da vurgulamak isterim ki: Tabii ki dış politika, Türkiye'nin içeriden, dışarıdan algılanmasında önemlidir. Suriye'de Türk askerinin varlığının kalıcılaşacağını gösteren her türlü açıklama yani geçici değil, kalıcı olduğuna, daha da derinlere ineceğimize, daha da kalıcı olacağına ilişkin her türlü açıklama, biz hangi düzenlemeyi çıkarırsak çıkaralım ekonomiyi olumsuz etkileyecektir. O yüzden, biz tabii ki tezkereye terörle mücadele bağlamında destek verdik ama bu tezkereye verdiğimiz destek Suriye'de kalıcı olarak bölgenin jandarması olalım diye değil. Bakın, sayısı 70'e ulaştı El-Bab'ta verdiğimiz şehitlerin sayısı. Benim seçim bölgem olan Eskişehir'de 2 kardeşimiz El-Bab'da şehit oldu. Şimdi biz Hükûmet yetkililerinden gelen açıklamalara bakıyoruz "El-Bab tamam, şimdi sırada Rakka var, daha derinlere ineceğiz. Birlikte operasyon yapalım. Onlarla yapmayın, bizimle yapın." gibi... Tabii ki Türkiye stratejik çıkarlarını korumalıdır ama bu çıkarları korumanın tek yolu Mehmetçik'i sınır dışında ucu bucağı

belirsiz maceraların içine atmak değildir. Türkiye, askerimiz Orta Doğu'nun bataklığının jandarması olmamalıdır. Çıkarlarımızı korumak, sınırlarımızı korumakla başlar. O yüzden, bu konuda da bir an önce Hükümet, bu tür, işte, Suriye'de ya da bölgede Türk askerinin, Mehmetçik'in kalıcı olacağı, ne zaman döneceğinin belli olmayacağı şeklindeki açıklamalardan kaçınmalıdır. Türk askerinin Suriye'den dönmesi, inanın ki Türkiye'nin dışarıda, Suriye'de kalıcı olarak bulunmayacağının güvencesinin verilmesi ya da bir şekilde, artık, oradan çıkış, "exit" stratejimizin belirlenmesi ekonomiye de olumlu katkılar yapacaktır. Türkiye'yi sürekli çatışma bölgesi, işte, savaş bölgelerinin içinde asker bulunduran bir ülke, Orta Doğu'nun jandarması gibi bir konumda tutmak ekonomiye fayda sağlamayacaktır.

Diğer konuları da maddelere geçildiğinde tabii ki birlikte değerlendireceğiz.

Teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çakırözer.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kısa bir ilave yapacaktım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, demin konuşmamda tam vurgulamadım; geneli üzerinde konuşurken özellikle şu 15'inci maddede, yürürlük maddesinde önemli düzenlemelerin çok daha sonra devreye gireceğini görüyoruz. Neden bunu şimdiden yani bir an önce devreye sokmuyoruz da erteliyoruz? Bu düzenlemelerin bir an önce devreye girmeleri gerekmez mi? Onunla ilgili olarak da cevap verebilerseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkanım, bir ekleme yapabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Çok teşekkür ederim.

Yine, vurgulandı ama kayda geçmesi için bir kere daha bu yabancılara konut alımında Türk vatandaşlarına göre yüzde 18'lik avantaj sağlanacak olmasının da adaletsiz, eşitsiz, Anayasa'ya aykırı bir uygulama olduğunu hatırlatmak isterim. Bunu da geri çekmekte fayda olduğu kanaatindeyim.

BAŞKAN – Zabıtlara geçmiştir.

Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, bu GSS'yle ilgili yüzde 8,2'nin ödemediği söylenmişti. Bunun sayısal olarak rakamı kaçtır, bunu öğrenmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, tasarının geneli üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, öncelikle bütün yapılan eleştirilere, değerlendirmelere teşekkür ediyorum. İnşallah maddelere geçildiğinde de bu konularla ilgili daha detaylı, daha teknik düzeyde bilgiler de vereceğim. Ama, geneli itibarıyla yapılan eleştirilere ve değerlendirmelere bakıldığında şunu söylemem gerekiyor ki bu düzenlemeler genel anlamda

ekonomide farklı toplum kesimlerinin beklentilerine karşılık olmak üzere getirilen düzenlemelerdir. 3 ana omurgası var: Vergi kanunları, İşsizlik Sigortası Kanunu ve sosyal güvenlik, genel sağlık sigortası sistemine ilişkin düzenleme. Devlet Su İşleriyle ilgili olan düzenleme tabii ayrı bir düzenleme olarak ayrıca bulunuyor.

Burada vergi kanunlarıyla ilgili yapmış olduğumuz düzenlemede 1'inci madde itibarıyla söylemek gerekirse uzun süredir ne zaman yeniden yapılandırma yasasını buraya getirsek hep beraber "Vergisini süresinde ödeyen mükelleflere herhangi bir iyileştirme yapmaksızın belirli sürelerde tekrar tekrar yeniden yapılandırma kanunları yapılmakta, böylelikle vergisini süresinde ödeyen mükellef cezalandırılmaktadır." şeklinde değerlendirmeler vardı. Biz de Bakanlık olarak haklı gördüğümüz bu değerlendirmeler konusunda gerekli çalışmaları yaptık. Bakanlar Kurulunda da bu konuyu Bakan olarak ben kendim sundum ve bugün Komisyona gelen hâliyle birlikte belirli koşullar altında mükelleflere böyle bir imkân getiriyoruz. Uygulamaya da ilk defa 2018 yılında verilecek beyannamelerden itibaren başlayacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, 2020 mi olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle değil, hayır. Geriye işleyecek ama 2018 Mart ayında beyannamesini verdiğinde geçmiş üç yıla ilişkin ödeme yükümlülüklerini sağlamışsa yararlanabilecek. Burada Gelir İdaresi Başkanlığının, tabii, bu sistemle ilgili bir altyapı kurması lazım, bununla ilgili bir... Zaman zaman söylüyorum, mükellefin bir vergi karne sistemini oluşturmamız lazım. Hem beyan, hem ödeme hem de vergi denetimi bakımından beyanname verildiği anda bu bilgilerin hazır olması lazım. O anlamda bir süreye ihtiyacımız var. Çok doğru bir soru sordunuz, ilk defa 2018 yılında verilecek beyannamelerde uygulanmaya başlayacak, dolayısıyla 2015, 2016 ve 2017 yıllarında üç yıl arka arkaya kanunda öngörülen şartları taşıyan mükellefler bu uygulamadan yararlanacak. Onun için, bu düzenleme -bu teklifin içinde getirilmiş olması- hani, son anda ortaya çıkan, aceleyle hazırlanılan bir düzenleme değil, gerçekten üzerinde uzun süre çalıştığımız bir düzenleme.

Diğer taraftan, tasarıda vergi kanunlarıyla ilgili ikincil düzenleme konut sektörüyle veya inşaat sektörüyle ilişkili. Burada da inşaat sektörüyle ilgili, aslında, uzun süredir sektörde maliyetlerin düşürülmesi ve talebin artırılması konusunda çalışıyoruz. Bundan önce Bakanlar Kurulu kararıyla da sektörde talebi artıracak ve maliyetleri düşürecek bir kısım düzenlemeleri de yaptık. Burada da yine sektörün özellikle inşaat maliyetleri içerisinde gerçekten tekrar tekrar maliyet oluşturan, vergi doğuran sözleşmelerle ilgili düzenlemeler yapıyoruz. Ama, tabii, ben hak veriyorum, burada yabancılara konut ve iş yeri satışı konusu önemli bir konu yani politik düzeyde tartışılması doğru bir konu.

Bizim buradaki temel bakış açımız, özellikle, Türkiye, son dönemde olmak üzere yabancılardan çok ciddi anlamda konut talebinde bulunulan bir ülke. Yani, gerek Türkiye Cumhuriyetlerinden gerek Avrupa'dan gerek Körfez'den çok farklı ülkelere insanlar gelip Türkiye'de tatil yapmak istiyorlar. Hatta, tatil yaptıkları dönemden bir süre sonra da düzenli olarak Türkiye'ye gelme kararını vererek konut edinmeyi de bir tatil yapma yöntemi olarak seçiyorlar. Özellikle tatil yörelerinde çok sayıda insan bu şekilde konut ediniyor ve bu insanlar için, aslında, konut edinmeyi Türkiye için uzun vadeli döviz kazandırıcı işlem olması bakımından da teşvik edilmesi gereken bir sektör olarak görüyoruz. Burada konut sektöründe getirdiğimiz imkân konut sektörüne getirilen bir imkân olmaktan öte, aslında turizm sektörüne getirilen bir imkân. Ülkeye döviz kazandırıcı gelir sağlaması bakımından aslında yapısal bir düzenleme.

Zaman zaman hep anlatılır, İspanya’da çok ciddi anlamda böyle “yabancıların satışına arz edilen tatil siteleri” diye farklı uygulamalar vardır ve turizm sektörünü İspanya bu şekilde ciddi anlamda büyüttüştür. Türkiye, olarak inşaat sektörü ve turizm sektörü bu yapacağımız düzenleme neticesinde aslında çok uzun soluklu bir şekilde yurt dışındaki rakip ülkelere göre önemli bir pazar avantajı elde edecek diye düşünüyoruz.

Burada yabancıların konut edinimi veya iş yeri edinimi sınırsız değil, kuralları var, kaideleri var, Tapu Kanunu’nda bu konuyla ilgili kısıtlar var, düzenlemeler var. Dolayısıyla, o düzenlemelerin de olduğunu bir tarafa not etmek gerekiyor. Burada herhangi bir şekilde kendi vatandaşlarımızın aleyhine bir durum oluşturmak değil, Türkiye’ye döviz kazandırıcı bir işlem yapmak amacıyla bunu teşvik ediyoruz. Nitekim, katma değer vergisi sistemi içerisinde farklı argümanlar söyleyebilirsiniz ama hani, yolcu beraberinde götürülen mallarda katma değer vergisi iadesi var. Yani, Türkiye’de tatilde bulunduğu süre içerisinde alışveriş yapan bir kişi havalimanında veya yetkili mükellefler nezdinde, almış olduğu mallardan dolayı katma değer vergisinin iadesini alabiliyor veya yine, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda yurt dışındaki müşterilere yapılan bir kısım hizmetler katma değer vergisinden müstesna. Yani, burada meseleye biz olumlu bakıyoruz. Turizm sektörünün, inşaat sektörünün gelişmesi, uzun vadede Türkiye’ye döviz kazandırıcı işlem bakımından olumlu bakıyoruz. Buradan yapmış olduğumuz düzenlemeden dolayı umut ediyoruz ki bu döneme ait bir konjonktürel konu olarak yaklaşıyoruz, genel anlamda yabancıya konut sektörü birçok sektörü beraberinde etkileyecektir düşünüyorum.

Ahilik Fonu’yla ilişkili olarak -Esnaf Ahilik Fonu’nun adından başladık tartışmaya ama- inanın, bu, sivil toplum örgütleriyle de gerçekten birlikte çalışarak, birlikte hazırlanılarak, onların görüşleri alınarak, ismine varıncaya kadar görüşleri de dikkate alınmak suretiyle hazırlandı ve getirildi. Arkadaşlar ilgili maddede teknik olarak açıklayacaklardır, gerekli bilgilendirmeyi de yaparlar. Maliye olarak sürdürülebilirliği olan bir fondur. Aktüeryal dengesi, prim ödeme oranları ve yararlanma koşulları belirlenirken hesap edilen bir fondur. Dolayısıyla, burada esnafımız bakımından aslında talep edilen bir konuydu. Yani, burada düzenlemenin getirilmesinin arkasında kabul etmek gerekir ki esnaflarımızın, sivil toplum örgütlerinin de bu yönde talebi de olmuştur. Ama, sistemin işleyişine ilişkin olarak bu madde geldiğinde, öneriler, görüşler, bazı konularda tereddütler olduğunu gördük. Yani, arkadaşlar onları not aldılar, ben de kendilerinden hazırlık yapmalarını istedim. Bu manada, bu sistem çalışmalı; gerçekten, iş yerini kapatan bir esnaf için bu imkân sağlanmalı.

Adında “esnaf” olsa bile aslında burada kapsam BAĞ-KUR iştirakçileri yani bizim eski BAĞ-KUR düzenlemesine bağlı olarak... Artık, alıştık yani “BAĞ-KUR’lu” diyoruz ama yeni sistemde SGK’lı. O jargondan gidecek olursak hani, ilk anda “esnaf” demeyeceğimiz birtakım meslek grupları da burada kapsam içerisinde ama netice itibarıyla bakıldığında aslında mevcut mevzuatta aynı grupta sosyal güvenlik prim iştirakçisi oldukları için onları dışarıda bırakmamız doğru olmaz diye düşünüyoruz.

Genel sağlık sigortası konusuyla ilgili yapılan değerlendirmelerde, benim gördüğüm, genel anlamda düzenleme olumlu karşılanıyor. Özellikle alt gelir gruplarında yapılan tahsilat bakımından sistemin gerçekten zorlukları var. Özellikle, gelir testi sistemini ilk çıkardıktan sonra, hatırlarsanız, sanki bir veya iki defa daha tekrar müracaat imkânı getirdik yani “Gelin, müracaat edin, durumunuza uygun olarak prim tahakkuklarını yenileyim.” diye ama orada da bekleneni alamadık. Burada sistemi tersine çeviriyoruz, herhangi bir şekilde gelir testi yapmaya gerek yok ama kişi bunu da ödemek istemiyorsa o takdirde gelip kendisi ihtiyari olarak gelir testini yaptırabilecek.

Son olarak -Devlet Su İşleriyle ilgili yapılan düzenlemede- bilebildiğim kadarıyla, zaman zaman bu baraj imalatlarında, baraj yapımlarında, barajın yapıldığı alanda yapılan kamulaştırmalara bağlı olarak veya baraj alanını çevreleyen alanlardaki birtakım düzenlemeler nedeniyle başka kamu kurum

ve kuruluşlarının da bu konuda harekete geçmesi gerekiyor. Fakat aynı derecede, tabii birden fazla kamu kurumunun aynı işte görevli olduğu durumlarda da uygulamada ve icrada sıkıntılar meydana gelebiliyor. Devlet Su İşleri burada iskân meselesinde çok daha hızlı bir şekilde çözüm üretmek, proje bütünlüğü içerisinde bu uygulamayı yapabilmek bakımından böyle bir yetki istiyor ama her türlü soru bakımından, her türlü değerlendirme bakımından ilgili kurumdaki arkadaşlarımız da gelip açıklamalar yapacaklardır.

Son olarak, yürütme maddesiyle ilgili olarak, özellikle, belki bu gayrimenkul sektörüyle ilgili olarak yapılan düzenlemede 7'nci ayın 1'i olarak 4'üncü maddeyi düzenledik ama bu düzenlemeyi de aslında belki de yakın bir zamana çekmek mümkün olabilir. Eğer uygun karşılanırsa yürütme maddesindeki konut satışıyla ilgili düzenlemeyi de en yakın zamana çekelim, öbür türlü, bu defa da satışların ötelenmesi gibi bir durumla karşı karşıya kalabiliriz diye düşünüyorum. O konuyla ilgili de bir önergemiz olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ara vermiyor musunuz?

BAŞKAN – “İlk 4 maddeyi yapalım, kapatalım.” dedik. O şekilde konuştuğumuz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yine de ara verelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, saat üçten beri hiç ara vermedik ve hep burada oturduk.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yarım saat ara verin.

BAŞKAN – Peki değerli arkadaşlar, birleşime saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.12

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 23'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1'nci maddeyi okutuyorum:

**GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga mükerrer 121 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

MÜKERRER MADDE 121- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç olmak üzere kurumlar vergisi mükelleflerinden, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hal ve takdirde 1 milyon liradan fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 liraya kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),

2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda, bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dahil) 1.000 liranın üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının, indirimden yararlanıldıktan sonra, tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi halinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler ile bunlara ilişkin cezalar açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu maddede geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katma kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, gerçi açıklama yaptınız ama maddeye ilişkin çok kısa bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey, kısa bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Buyurun Adnan Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 1'inci maddesi, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında bir vergi indirimi öngören bir düzenleme. Şimdi, kısaca bu vergi indirimiyle ilgili sizlere bilgi vermek istiyorum. Söz konusu vergi indiriminden yararlanabilmek için ya ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetinizle bir gelir vergisi mükellefi olmanız gerekiyor ya da kurumlar vergisi mükellefi olmanız gerekiyor ancak finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar vergisi mükellefleri bu uygulamadan yararlanamıyor.

Hesaplanacak indirim miktarı, ilgili döneme ait gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinin yüzde 5'ini aşmıyor. Eğer indirilecek miktarı tutturacak kadar bir vergi hesaplanmış değilse bunu bir senelik bir süre zarfında diğer vergilerden mahsup imkânınız da var. Fakat bu indirimden yararlanabilmek için birtakım şartlar da var teklif maddesinde öngörülen. Örneğin, birinci şartımız, son üç döneme ait beyannamelerin süresinde verilmiş olması gerekiyor. Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak daha sonra, kanuni süresinden sonra verilen düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmıyor. İkinci olarak, geçmiş o üç yıllık dönemde bu beyannamelere tahakkuk eden vergilerin de zamanında ödenmiş olması gerekiyor. Fakat bazen kusurathı eksik ödemeler söz konusu olabilir düşüncesiyle teklifte her bir beyanname itibarıyla 10 liraya kadar eksik ödemeler bu şartın ihlali olarak da sayılmıyor.

Yine, bu üç yıllık süre zarfında gelir ve kurumlar vergisiyle ilgili olarak herhangi bir şekilde ikmalen, resen veya idarece tarhiyata muhatap olmamış olmak gerekiyor çünkü bunlar aslında ödenmesi gereken vergilerin doğru beyan edilmediği ve zamanında ödenmediği anlamına geliyor.

Son olarak da, bu beyannamenin verildiği an itibarıyla, verginin hesaplandığı an itibarıyla asli olarak bin liranın üzerinde herhangi bir vergi borcunuzun bulunmaması gerekiyor. Bu uygulamadan Vergi Usul Kanunu 359’uncu maddesinde sayılan fiilleri işleyenler yararlanamıyor. Tabii, bu şartların ihlal edildiği eğer sonradan anlaşılırsa bu eksik ödenen vergilerden dolayı vergi ziyayı doğmuş addolunuyor. Örneğin, yine, bir vergi incelemesiyle ilgili dönemler itibarıyla ödemesi gereken vergilerin doğru ödenmediğine ilişkin bir tespit olması durumunda bunlar geriye dönük olarak tekrar ikmalen ya da resen tarh edilmek suretiyle geri alınıyor cezalı bir şekilde.

Bir de, son olarak, Maliye Bakanlığı ve Bakanlar Kuruluna birtakım oran ve tutarları da belirlemeyle ilgili yetkiler veriliyor, usul ve esas belirlemeyle ilgili yetkiler veriliyor.

Arz ederim.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

1’inci madde üzerinde söz talep eden üyelerimiz...

Sayın Bakanım, siz mi?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bülent Bey konuşsun, sonra ben konuşurum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, demin Sayın Bakanın belirttiği 2018’le ilgili olarak... “Geriye doğru beyannameler dikkate alınacak, 1/1/2018’den itibaren bu uygulama başlatılacak.” dedi. 2018’in hangi döneminde bu yüzde 5 indirim söz olacak yani hangi dönemde ona hak kazanacak? Onu bir sormak istiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2018’in martında vereceği beyannamede yararlanacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uygulamayı bir yapmamız gerekiyor yani uygulamada böyle bir örnek verebilirseniz iyi olur, hatta yansıtabilirsek daha da düzgün görünür, bir.

İkincisi, her bir beyanname itibarıyla 10 liraya kadar yapılan eksik ödemeler... Çok düşük kalacak bu 10 lira, bunun daha artması lazım, bir 100 lira falan olması lazım diye düşünüyorum. Yani bu kasıtlı bir şey değil ki, eksik ödemede bir kasıt söz konusu olmaz zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela, birçok vergide 100 lira aslında ödenmesi gereken verginin belki de yarısı olabilen durumlar olabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Beyannameli mükellefiyetlerde yoktur o kadar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, var, olur mu. Yani kişinin diyelim ki ödenecek katma değer vergisi 200 lira çıkar. Çıkamaz mı? Çıkar. Yani, yarısını ödemiş olur. Yani, buradaki maksat normalde tam ödemesi ancak olabilir ki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yani 10 liraya kadar, hiçbir şey değil ki bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle, bakın, tekrar söylüyorum: Buradaki uygulama mükellefin vergisini eksiksiz ödemesi varsayımına dayanıyor ama olabilir ki herhangi bir şekilde bir maddi hata yaparak 10 liraya kadar hataen eksik ödemeyi kastediyoruz. Şöyle bir şey veriyor durumuna düşmeyelim yani... Hatta kendimiz vergi ödemek konusunda sanki mükellefi tersine teşvik etmiş oluyoruz: Ya 100 liraya kadar vergi ödeme. Yani, bunu böyle teşvik ediyor görüntüsü

de doğru olmaz. Onun için biz... Normalde, aslında şunu yazmamız lazım: “Vergisini eksiksiz ve tam ödemek...” Yani, 1 kuruş bile eksik ödediye bundan yararlanamaz. Ama burada, uygulamada olur ki maddi hata nedeniyle, 10 liraya kadar bir kısım için bunu kullanalım diye biz bunu yazdık. Yani 100 lira birçok vergi bakımından, yerine göre, gerçekten ödenecek verginin belli bir hacmine, oranına ulaşır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece gelir ve kurumlar vergisi değil; katma değer ve diğer beyannameleri de kapsama alıyorsunuz, hepsini dikkate alarak bu 10 lirayı koyuyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mükelleflerin geçmiş üç yıldaki beyanname vererek ödediği tüm vergiler bakımından beyannamelerin süresinde verilmesi ve ödemelerin süresinde yapılmasını arıyoruz. KDV, gelir stopaj, varsa damga vergisi mükellefiyeti, varsa banka, sigorta muameleleri mükellefiyeti, bütün hepsi bakımından karnesini çıkarıyoruz. Beyannameyle verilmesi gereken -mesela motorlu taşıtlar vergisi beyannameyle verilmesi gereken bir vergi değil, onu dikkate almayacağız, harç değil- vergiler bakımından hangi beyannameleri o dönem zarfında vermesi gerekiyorsa onları zamanında verip vermediği, o beyannamelerde tahakkuk eden vergiyi de kanuni süresinde, bakın... O dönemde arkadaşlar bu detayı de söylesinler, yanlış anlama olmasın. Yani, tecil ederse yine yararlanamayacak. Yani, o sürede o ödemeyi mutlaka yapması lazım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Maliye vergi dairelerine Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, bu, Maliye vergi dairelerine, doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İnşallah, bu, mükellefi bir cezalandırmaya dönüşmez sonuçta.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır, biz dedik ya, karnesi pekiyi olan mükellefe bu imkânı sağlayacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz beceririz onu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnşallah.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “İnşallah.” diyor Sayın Bakan.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yaptığınız uygulamalarla zaten temel kuralları koyuyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Anayasa’mıza göre vergi, herkesin ödeme gücüne göre, eşitlik ilkesi dâhilinde yerine getirilmesi gereken bir yükümlülük. Bu yükümlülük böyle keyfilik ya da ödememe, ödeme ilkeleriyle ilgili değil, zor alım ilkesine dayanır, zor alımdır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vergi alınır, verilmez.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dolayısıyla “vergiye uyumlu mükellef” diye bir kavram yoktur, “vergisi alınan mükellef” kavramı vardır yani alınmadığı takdirde bunun bedeli ağır olur. Dolayısıyla, birçok mükellef bu konularda yasalara saygıyı kesin her şeyin önünde tutarlar ve vergilerini düzenli olarak öderler, bazıları da ödemezler. Bu ödemeyenlerle ilgili olarak biz burada o kadar çok düzenleme yaptık ki affede, affede, affede bizim bile başımız döndü, bu arada da vicdanen rahatsız olmaya başladık. En fazla da rahatsız olanlar şu sıranın başında oturan arkadaşlarımızdan başlayarak bizler olduk yani madem böyle düzenlemeler yapılıyor hiç değilse vergisini de düzenli ödeyenlere bir iyilik yapalım

anlamında. Aslında böyle bir hakkımız yok. Esas yapmamız gereken vergisini düzenli ödeyenlere bazı avantajlar sağlamak değil, vergisini ödemeyenlerden zorla bunu almak, hiç gözünün yaşına bakmadan almak. Bu toplumun içerisinde yaşıyorsa, bu toplumun vergilerle yapılmış olan olanaklarından sonuna kadar yararlanıyorsa o zaman bunlara da katılacak, bunun başka hiçbir yolu yok, bunu yapmak zorundayız zaten. Dolayısıyla, birilerine avantaj sağladık, onların zor alım yükümlülüklerini yerine getirmemeleri nedeniyle cezalarını da affettik hatta, toplumdaki yüklerini de ağırlaştırmadık, e bu koşullar altında hiç değilse bunu da yapaalım dedik. İyi, peki, yapaalım, yapaalım ama vergi ilkesine aykırı olduğunu düşünerek yapaalım.

Şimdi, bununla ilgili olarak ne yaptık? Gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan vergilerden son üç yıl içerisinde herhangi bir şekilde vergiye uyumla ilgili bir eylemi tespit edilmemişse vergilerinden yüzde 5 indirim yapaalım dedik. Peki, kimlerden? Bir baktık “1 milyon liradan daha fazla ödenemez.” diyor, birinci sınırlandırma bu. Bu yüzde 5 vergi hesabıyla yaptığınız zaman bu şu anlama geliyor: Ortalama 20 milyon lira vergi ödeyenlerden yani aşağı yukarı kurumlarda 200 milyon lira kazanç beyan edenlerden yüzde 5 indirim yapacağız, bunun üstünde olanlardan da yine yüzde 5 yapacağız, herkese yapacağız, az veya az olmaması gerekiyor ama her hâlükârda 1 milyon lirayı geçemeyecek. Bu şu anlama geliyor: Yani, sonuç olarak, 100 milyon liralık matrah üzerinden -pardon, 200 milyon lirayı yanlış söyledim- yüzde 20 kurumlar vergisi ödüyorsa 20 milyon liralık vergisi üzerinden yüzde 5 indirim yapacağız. Bu, biraz önce de belirtildiği gibi aslında matrah üzerinden yüzde 1’e geliyor, biz vergiden fedakârlık yaptığımız için yüzde 5’lik oranı kullanıyoruz. Tamam, buraya kadar hepsi iyi, geldik ama bu arada kendi içerisinde bazı sınırlamalar daha yapıyoruz. Örneğin, diyoruz ki, bankacılara, sigortacılara vesairelere bu indirim yapılmaz. Biz “vergide eşitlik” diye bir kavramdan yola çıktık, niye yapılmıyor? Yani, niye yapmıyorsunuz onlara? Zaten 1 milyar lira kâr beyan edene de, 5 milyar lira kâr beyan edene de, hatta 4,5 milyar lira vergi verene de hepi topu 1 milyon lira yapıyorsunuz, o zaman hiç değilse vergide eşitlik ilkesiyle ilgili olarak bir kavramı zedelemenin ne manası var? Kıyamet kopsa, bütün bankaları ve sigorta şirketlerin hepsini saysanız şu kadar tutar, kaldı ki onların hiçbir tanesi bu kavramdan yararlanamaz. Yani üç yıl içerisinde hiçbir sorunla karşılaşmayacak, yoktur öyle bir olay.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bankalar...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bankalar, hepsi, istisnasız, hepsinde vardır, olmaması mümkün değildir.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Damga vergisi var Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Damga vergisi sayılmıyor burada, oradan kurtaramıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oradan kurtaramazlar.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Neyse, ben seviyorum yani bankacılık ve finans sektörünün bu kadar destek görmüş olması iyi bir şey.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, desteklenmesinden değil, sadece vergi ilkelerinden gidiyoruz, hepsi o kadar. Yani, yaptığımız herhangi bir olayda yarın bireysel olarak dava hakkını kullanıp da Anayasa Mahkemesine giden bir tane kurum düşünün. Yani “Bu kanunu, onu bile mi yapamadık?” dememek için bunları söylüyorum. Yoksa, yani, sadece böyle bir duruma düştüğümüz için sıkıntı çekmekle beraber, üzölmekle beraber yaptığımız yasal hataları anlatmaya çalışıyorum. Yani, bunu yapıyorsanız gelecekte böyle bir olayla karşı karşıya kalmamak için de böyle bir ayırım yapmamanız gerekir ya da ayırım yapıyorsanız bunun çok net olarak belirtilmesi gerekir. Niye banka,

sigorta şirketleri, finans kurumları bunların dışında kalıyor? Yani, kalmaları için bir neden varsa, tamam; yoksa, eşitlik ilkesi gereği olarak bireysel başvuru hakkını kullanan herkes bizim yaptığımız bu yasayla ilgili olarak ciddi sorun yaratır.

İki, önemli bir konu: Şimdi, üç yıl boyunca vergi beyannamelerine idare bakacak. Yani, kişiler “Ben çok dürtüstüm, vergiyle uyumlu mükellefim, hadi bana bu indirimini verin.” demiyor. Siz fiilen kendi bilgilerinizden hareketle bakıyorsunuz, evet, üç yıl boyunca bunlar gayet iyi davranmışlar, herhangi bir sorunları yok hadi önümüzdeki yıl yani dördüncü yıl verilen beyanname üzerinden bunu yapalım yani üçüncü yılın dördüncü yılda verilen beyannamesi üzerinden bunu yapalım diyorsunuz, bu tamam ancak daha sonra da bu dönemlere ilişkin olarak ikmalen, resen herhangi bir tarhiyat yaptığınız zaman bunu pat diye geri alıyorsunuz. Bunu geri alıyorsunuz, yasada öyle yazıyorsunuz daha doğrusu. Bunu geri alıyorsunuz, burada herhangi bir şekilde verginin veya işte ikmalen ve resen savunulan verginin kesinleşmesini beklemiyorsunuz. Daha doğrusu, ikmalen ve resen savunulan verginin yargı sürecini yani kesinleşmesini beklemiyorsunuz, hemen anında bunu resen yapıyorsunuz ve bunu cezalı olarak alıyorsunuz. Sizin yaptığınız bir işlem üzerinden daha sonradan böyle bir işlem kesinleşmeden bu insanlara ceza uygulanması vergi mantığı açısından doğru bir olay mı oluyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Kesinleşmeye bağlı diyorlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, kesinleşmeye bağlı bir şey yok. Peki, öyle varsayalım, düşünün, 2018’de beyanname vermesi gerekiyor, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022. 2022 yılına kadar zaman aşımı süresi var. 2022 yılında yapılan bir incelemeden sonra pat diye 2018 yılına dönüp bütün bu cezaların hepsini uyguluyorsunuz. Yani, şimdi, birilerine iyilik yapıyoruz derken insanları böyle bir stresin içerisine, böyle bir belanın içerisine sokmanın bir manası yoktur ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, şeye katılıyorum, bence şöyle: Aslını ve faizini alalım, cezayı almayabiliriz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Üstelik de yanı mükellefin kendisinin yaptığı bir işlem değil bu, biz yapıyoruz, idare olarak siz yapıyorsunuz daha doğrusu. Dolayısıyla, burada, böyle bir düzenleme yaparken bir taraftan eşitlik ilkeleri vesaire gibi ilk genel hükümleri, diğer taraftan da yapılacak uygulamayla ortaya çıkacak olan fiilî zorlukları ve gelecekteki belaları göz önünde bulundurmamız gerekir.

Şimdi, bu arada bir de şu var: Hesaplanan vergiden yıl içinde kesinti yoluyla ödenen vergiler ve geçici vergi mahsup edilmek suretiyle bu 1 milyon liralık kısım ödenecek veya mahsup edilerek kapatılacak doğrudan doğruya. Yıl içinde kesinti yoluyla ödenecek herhangi bir şey olmazsa, herhangi bir şey yok yani nerede 1 milyon liralık uyum ödülü? Demek ki burada da yine bir ters durum var. 1 milyon liralık uyum ödülünden bahsediyoruz, yıl içinde bunu mahsup edebileceği herhangi bir şey ortaya çıkmadı, “Yok kardeşim madem sende öyle bir şey olmadı, geçmiş uyumların hepsinin...” deyip bırakıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vergi kanunlarında bu tür böyle süreli şeyler var, yararlandırma hükümleri var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, yani alt alta sıralamaya kalktığınız zaman, fazla vaktim olmadı açık söylemek gerekirse, başka ne gibi şeytanın avukatlığını yapacağımız şeyler yaratılabilir buradan bilmem ama bir vergici olarak söyleyebilirim ki bütün bunların hepsi çok kolaylıkla yaratılabilecek ve olabilecek şeyler. Dolayısıyla, insanları ödüllendiriyoruz, uyumlu mükelleflere bir şeyler veriyoruz, onları teşvik ediyoruz derken bütün bunların hepsinin yapılmasını maddenin birazcık daha çalışılması gerekliliğine dayandırıyorum, şunun üstünde birazcık daha çalışalım, çalışalım ve

birazcık kılçıksız bir teşvik verin verebiliyorsanız. Ha, bence vermeyelim ayrı bir olay ama madem bu kadar olaydan sonra verilecek hâle geldi, hiç değilse kılçıksız bir şeyler vermenin yolunu bulalım, gelecekte bu insanların başına bela olacak bir teşvikle... Ki resen yapıyoruz, adam “Ben istemiyorum.” dese de yapıyorsunuz siz. Dolayısıyla hem resen yapıp hem de gelecekte cezalarla karşı karşıya bırakmayalım derim.

Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani kısaca, Sayın Bakanımızın ifade ettiği konular önemli konular. Öncelikle, tabii, vergi hukukunda yasa koyucu, farklı sosyoekonomik gerekçelerle vergi kanunlarının uygulanması bakımından farklılıklar oluşturabiliyor. O açıdan vergi mevzuatını gözden geçirecek olursak zaman zaman bir hükümden yararlanma noktasında kısıtlayıcı hükümler getirilebilir, sadece belirli bir gruba dönük olarak bir vergi avantajı sağlanabilir. Nitekim en son çok yakın bir zamanda burada KOBİ birleşmelerinin vergi teşviki düzenlemesini getirdik ve orada da KOBİ birleşmelerinde sadece imalat sanayisinde üretim yapan işletmeler için bunu getirdik ama mesela ticaret yapan KOBİ birleşmelerine bu düzenlemeyi getirmedi. Burada da söyledik, amacımız, özellikle sanayileşme politikamızın bir parçası olarak üretim yapan firmaları özel olarak bu yolla desteklemek dedik. Burada yine nakdî sermaye artışına bağlı olarak -hatırlarsanız yine bu Komisyondan geçti- izafi faiz gideri indirimi diye bir düzenleme getirdik. Yani, nakdî sermaye artışı yapıldığında sanki kredi kullanılmış gibi gider yazılabilmek imkânı getirdik. Orada da hep beraber yine bu bankacılık sektörünü, finans sektörünü dışarıda bıraktık.

Şimdi, burada düzenlemeyi hazırlarken iki noktadan hareket ettik, uygulamalar da istatistikler de bunu gösteriyor. Firma ölçeği büyüdükçe, büyük ölçekli mükelleflere doğru gittikçe vergiye uyum artıyor. Bunun arkasında tabii ki kurumsallaşma, profesyonelleşme... Bu tür işletmeler yasal düzenlemelere uyum konusunda daha yetkin firmalar. Onun için biz bu düzenlemeyi yaparken gelen talepleri de dikkate aldık ama şöyle düşündük: Büyük ölçüde aslında uyum derecesi düşük olan firmalar bizim küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz, aslında bizim buradaki hedef kitlemiz büyük ölçüde küçük ve orta ölçekli işletmeleri bu yolla teşvik etmek, vergiye gönüllü uyumu bu yolla desteklemek. Çünkü bugün baktığımız zaman Türkiye’de gelir veya kurumlar vergisinde çok az sayıda firma çok büyük bir oranda aslında gelir veya kurumlar vergisi tahsilatını yani ödemesini yapıyorlar. Onun için iki tane meseleyi burada bir ölçü olarak kabul ettik. Yani 1 milyon liralık bir kısıtlama getirmemizin arkasında tam da bu yatıyor. Yani acaba küçük ve orta ölçekli işletmelerin bu düzenlemeden daha fazla yararlanmasını nasıl sağlarız? Bir yararlanma tavanı koyarak. Yani Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi bütün mükellefler yüzde 5 indirimden yararlanabilir ama aslında mükellefin ödeyeceği vergi arttıkça yüzde 5 oranı efektif olarak aşağı doğru gelmeye başlıyor. Ama bu da doğru, yani yine sosyal ve ekonomik amaç güttüğümüz zaman özellikle böyle bir sınır getirmediğimizde de muhtemelen şu eleştiri getirilecekti: Yani, buradaki yüzde 5’lik bir vergi gerçekten çok vergi ödeyen bir mükellef bakımından çok ciddi bir avantaj. Hani her ne kadar kurumlar vergisi matrahı bakımından oran düşük de deseniz, atıyorum, mesela 100 milyon liralık, 200 milyon liralık vergi ödeyen bir mükellefin 5 milyon lirasını burada maddeyle “Tamam, biz bunu almıyoruz.” demek belki de hepimizin sorgulayacağı bir konu olurdu. Biz o açıdan dedik ki: Burada bir yararlanma sınırı getirirsek büyük ölçüde küçük ve orta ölçekli işletmeler yararlanır ve normalde vergide adalet ilkesine de belki daha uygun olur yani ödeme gücü ilkesine göre.

İkinci olarak da yine böyle bir düzenleme getirdiğimizde yani bankacılık sektörü, finans sektörü, bütün ülkeler bakımından, ekonomi bakımından vazgeçilmez kurumlardır. Bu kurumların sağlam olması, bünyelerinin sağlam olması, güçlü olması ülke ekonomilerine katkı verir. Aynı zamanda bankalar, finans kuruluşları, aslında çok büyük oranda da vergi ödeyicisidirler hem ödedikleri kurumlar

vergisi bakımından hem ödedikleri banka ve sigorta muameleleri vergisi bakımından bu öyledir. Ama burada bir vergi indirimi yaparken belki de ilk akla gelebilecek husus, bankalar bakımından böyle bir düzenlemenin yapılmasının en azından bankalar bakımından da belki doğru olmayabileceği şeklindedir. O açıdan yani önceki düzenlemede de bu izafi faiz gideri düzenlemesinde de bankacılık ve finans sektörünü dışarıda bırakmıştık, burada da benzeri bir yaklaşımla yani toplumsal beklentiler, sosyoekonomik amaç, bankacılık sektörünün özel statüsü nedeniyle onları dışarıda bıraktık. Ama tekraren söylemek gerekirse, vergi hukukunda eşitlik prensibi bakımından bankaların dışarıda tutulması tartışılabilir ama bankalar, özel kanunla kurulan, özel statüsü olan, mükellef grupları içerisinde özel düzenlemesi olan bir grup. Biz burada meselenin, eşitlik prensibi önemli olmakla beraber, sosyal adalet ilkesi bakımından, bankalar bakımından özel olarak, işin siyasası bakımından da baktığımızda yani, 1 milyon liralık normalde onlar için de geçerli olacaktı. Ama burada, toplumsal beklentiler, hepimizin ortak vicdanında, bu sektörün dışarıda tutulmasının daha doğru olacağını düşündük. Bankacılık sektörümüzün de bu konuda, açıkçası, bu yapılan düzenlemeye karşı çok itirazı olacağını düşünmüyorum. Bazen işin sosyal boyutu daha önemli hâle gelebiliyor. Onun için, Sayın Bakanımızın yaptığı eleştiriler, çok önemli eleştiriler.

Ceza konusunda ben de Sayın Bakan gibi düşünüyorum, arkadaşlara söyledim, eğer uygun görürseniz, bir önerge verelim. Şu anlamda ben de katılıyorum: Sonuçta bir mükellefe siz belli bir tarihte diyorsunuz ki bu durumda sen bu imkândan yararlanabilirsin. Sonra, ileride, idare olarak bir denetim yaptığınız durumda bir anda o riskle karşılaşıyor, kendisinin yönettiği bir risk değil. Dolayısıyla, böyle bir durumda, bu imkândan yararlandırmayı bir de ona cezaya dönüştürmeye gerek yok. Ama şunu yapmakta bir sıkıntı yok: Geçmişte yararlandığı o tutarı kendisinden faiziyle beraber almakta bir sıkıntı yok ama vergi cezasının, vergi ziyai cezasının alınmaması bence daha doğru olur. Uygun görülürse böyle bir önergeyi de vereceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, rakamlarla ilgili, istatistiklerle ilgili bilgi istemiştin, gelmedi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetiştiremedik, arkadaşlara dedim de...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şöyle de örnekleyeyim: Kapsadığı mükellef sayısı 230 bin demişiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tahminen yani 2016 beyannamelerine baktığımızda böyle bir rakam hesapladık.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, toplam mükellefimizin yüzde 10'u değil gibi geldi bana.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu ifade edeyim de: Sayın vekilimiz daha önce söylemişti, 2018 beyanname dönemiyle başlamamızın sebebi de aslında, bu konudaki veri tabanını çok sağlıklı üretememiş olmamız. Arkadaşlar şu andaki mevcut veriye göre, süzme yoluyla bir rakam, egzersiz yaptıklarında böyle bir rakam çıktı. Onun için, “Böyle bir rakam ne olabilir?” denildiğinde size cevap verebilmek adına onu yaptık. Hatta, orada 500 milyon lira olarak ifade ettik.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O da düşük geldi bana.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar orada “Bu 230 bin kişinin tahminen ne kadarı yararlanabilir?” diye dedi; aslında o rakam daha düşüktü, ben dedim ki: Bunu düşük göstermemiz yanlış olur, bunu normalde belki 2 kat yazmak gerekir; onun için, oraya da 500 milyon lira yazdık ama onu 2018’in başında görebileceğiz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, çok basit bir hesapla, 500 firma, bilmiyorum var mı, yok mu; işte, istatistik olsa oradan görecektik. Yani 100 milyon matrahı olan, 20 milyon vergi ödeyen 1 milyon yararlanacak. Yani, kurumlar vergisi açısından 500 firma varsa böyle, zaten 500 milyon eder.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) –Yok, işte şöyle: Biz geriye dönük baktığımızda uyum oranı o kadar değil yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, Maliye Bakanlığı olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır ama şunu şey yapıyorsunuz: Birçok mükellef yatırım indiriminden, vergi kanunlarında getirilen istisnalardan yararlanıyor. Yani, o anlamda, vergi tutarı söylediğiniz gibi olmayabilir, onu söyleyeyim. Ama biz burada... Hatırlarsanız, ben size geçmişte “Arkadaşlar bu konuyla ilgili çalışıyorlar, o çalışma bir neticeye geldiğinde biz bunu Meclise getireceğiz.” dedim, arkadaşlarımız -inşallah bilgisayarda hata yapmamışlardır- yönetebileceğimiz bir maliyet olarak bu rakamları çalışıp bana getirdiler. Ben de ilk anda sizin sorduğunuz soruya benzer soruları sordum ama arkadaşlarımızın yaptığı analize göre oradaki sağlanan, aranan bütün koşullar... Çünkü bütün beyannameler bakımından her şeyin tam olması lazım. Böyle bir maliyet hesabı yaptılar. Ama tabii, onları tek tek benim gözden geçirmem mümkün değil. Ama o söylediğiniz fikir ilk anda akla geliyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Baştan da söylemiştim, geneli hakkındaki konuşmamızda, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak özellikle, vergiye uyum açısından böyle bir düzenlemeyi olumlu görüyoruz. Hem de vergisini düzenli ödeyen mükellefleri bu şekilde bir ödüllendirme yapılmış oluyor. Biliyorsunuz, özellikle, 2008 yılından bu tarafa sürekli vergi borçlarıyla ilgili yapılandırma söz konusu yani vergi ödeme bilinci iyice zayıfladı. Bu tür teşvik edici unsurların vergiye uyum sağlama noktasında önemli katkı sağlayacağını düşünüyorum. Çünkü SGK’da bunu gördük, SGK’da bu anlamda önemli bir katkı sağladı.

Sayın Bakanım, genelinde de ifade etmiştim yani ben yine, çalışanların en düzenli vergi ödeyenler olduğunu söyleyeceğim. Yani, çalışanların karnesi pekiyi, maliye açısından çalışanların karnesi pekiyi. O anlamda, biliyorsunuz, onlara ocakta verdiğiniz zam da ilk ay enflasyonuyla gitti, yüzde 3’lük zam eridi. Çalışanlara yönelik mutlaka bir düzenleme yapmamız gerekiyor Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada, beyannameli mükelleflere vergilerini süresinde ödemeleri hâlinde yüzde 5 oranında indirim yapıyoruz. Ücretliler bakımından 2008 yılında uygulamaya koyduğumuz yeni bir müessese var, asgari geçim indirimi müessesesi. Kişinin medeni durumuna göre ve sahip olduğu çocuk sayısına göre hesaplanan vergiden bir indirim yapıyoruz. Şu anda bekâr bir çalışan için bu şekilde hesaplanan vergiden yaptığımız indirimin oranı yüzde 53. Evli, eşi çalışmayan, 3 çocuklu birisi için bu oran yüzde 91 yani hesapladığımız verginin yüzde 91’ini almıyoruz. Dolayısıyla, verginin süresinde ödenmesine bağlı ise eğer, çalışanlar bakımından özel bir imkân sağladık. Düşünün, asgari geçim indirimi uygulaması beyannameli mükelleflerde yok şu anda.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Esnafa da olması lazım aslında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki taraftan borçlu çıkaracaksınız bizi.

Biz onu sadece çalışanlara getirdik çünkü vergi teorisinde ayırma kuramı, ayırma prensibi diye bir yaklaşım var. Biliyorsunuz, bizim gelir vergisi tarifemizde de ücretlilerin tarife dilimleri ile diğer kazanç sahiplerinin tarife dilimleri şu anda farklı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Onları da artırmıyorsunuz, yeniden değerlendirme oranı da artmıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O konuda eleştiriler geliyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Çok basit bir örnek vereyim: Asgari ücret bu yıl herhâlde ağustosta falan ikinci dilime yakalanacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır. Yaptığımız tahminlere göre, yine, tahminen ekim gibi olacak, ben öyle biliyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Her neyse, asgari ücret bile ikinci dilime yakalanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şöyle: Biz onu yapacağız. Yine, inşallah, eylülün önce asgari ücretle çalışanların hiçbirisinin ücreti 1.404 liranın altına düşmeyecek. Ama şuna katılıyorum: Yani burada yeniden değerlendirme oranında tarifeyi artırmış olmamızın mükelleflerin efektif vergi yükü üzerinde bir baskı oluşturduğunu kabul ediyorum, doğru yani buna herhangi bir itirazım yok. Ama bugün getirdiğimiz düzenlemede, beyannameleri mükelleflere getirdiğimiz bir imkân var. Ama ücretle çalışan yani daha doğrusu, ücret geliri elde edenlerin de beyannamelerinde olmayan avantajları var, bunlardan bir tanesi de asgari geçim indirimi. Onun için, ben de ilk bu açıklamayı yaptığımda farklı toplum kesimi temsilcileri, “Beyannamelerine bunu yapıyorsunuz, ücretliler de aynı şekilde bunu istiyor.” dediler ama ben de kendilerine bu asgari geçim indirimi uygulamasını hatırlattım. Gerçekten, bence doğru bir şey yapıyoruz. Ücretliler bakımından hesaplanan vergiden yüzde 53 ile yüzde 91 oranında vergi indirimi yapıyoruz. Bu doğru bir şey çünkü çalışana bizim mutlaka... Bazı vekil arkadaşlarımız da hep “Sermaye değil, sermaye değil; çalışan, çalışan.” der, biz de hep diyoruz ki: Çalışan da, sermayedar da aynı gemide, ayırmayın insanları, bölmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gelir adaletsizliği var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çalışan, sermayeye muhtaç, sermayedar da çalışana muhtaç.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çalışanlar kürek çekiyor, yukarıdakiler kamarada oturuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artık aranızda karar verin. Yani, sermayedar, çalışan; bizim için hepsi de kıymetlidir, hepsi de önemlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir sorum var sadece, olay bitmeden sıcaklığına sorayım diye söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu yürürlük tarihiyle ilgili galiba bir şeyi gözden geçirmek zorundayız. Daha önceden vergi barışı kapsamında matrah artırımında bulunanların vergi incelemesi yapılmayacak artırımda bulunduğu göre. Bu durumda en son hangi yıla kadar yapıldı bu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2011 mi? Yok, 2015...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 2015-2016 yılları için matrah artırımında bulunabildi. Bu durumda üç yılı nasıl bulacağız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır; yoksa...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Matrah artırımında bulunmuş, incelenmeyecek anlamına gelir mi üç yılda?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, yani matrah artırımında bulunmuşsa, biz bu durumda demek ki o yıllar için vergi incelemesi yapamayacağımıza göre 2018 Marta geldiğinde, geçmiş üç yılına baktığımda zaten inceleme yapılmadığı için yararlanacak o bakımdan ama bir şey söyleyeyim, benim bildiğim...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Matrah artırımıyla beraber bu insanlara bir de birer milyon lira mı ceplerine koymuş olduk.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok öyle değil, bir dakika...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yoksa onları incelenmiş olsalardı, itiraz etmeyen, uyumlu mükellef grubuna giremezlerdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika... Öyle bakmayın ama. Yok öyle bakmayın, matrah artırımında biliyorsunuz mükellefler geçmişte yapmış oldukları beyanlarını kendileri artırdılar. Yani beyan artırdılar, biz de o artırılan beyanı kendiliğinden yapılan bir beyan olarak değerlendiren normal süresinde yapılmış bir beyan gibi kabul ettik.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, orada bir itirazım yok, bunun yasa içerisinde herhangi bir şekilde yer almamış olması nedeniyle. Bu, mademki sürekliliği olan bir olay bunu nasıl yorumla beraber bunu bu kapsam içerisinde sayıyoruz diyeceksiniz? Bir yorum açmanız mümkün mü bu işin içerisinde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yorum olarak değil de arkadaşlar farklı bir şey varsa söylesinler yani gerçekten yanlış bir şey yapmayalım. Yani biz sadece 2018 Mart ayında vergisel yükümlülükler bakımından var olan bilgilere bakacağız. O kişiyle ilgili matrah artırımından dolayı o tarih itibarıyla zaten o dönemler için bir vergi incelemesi yapılmamışsa yapılmamış olacak, bu durumda zaten şartlardan bir tanesi bakımından denetimle ilgili, tarhiyatla ilgili bir sıkıntıyla karşılaşmamış olacak.

Bir de şöyle bir şey -Bir dakika... Arkadaşlar yine düzeltsinler- matrah artırımını bütün vergiler bakımından yapmadık. Yok, yok şunu diyorum: Biz şimdi, beyannameli yükümlülükler bakımından tarhiyatla ilgili geriye dönük ilave tarhiyat yapılmama kuralını bütün vergiler bakımından aradık; hâlbuki matrah artırımında, mesela ÖTV beyannamesi veren biri için hiçbir şekilde matrah artırımını olmadı o dönemde.

Bir de ben şunu da biliyorum, mesela, mükelleflerin bir çoğu sanki gelir ve kurumlar vergisinden değil de KDV'den matrah artırımında bulundu, gelir ve kurumlar vergisinden matrah artırımında bulunmadı. O konuyla ilgili rakamları da size verebiliriz çünkü artık başvuruları biliyoruz; düşük geldi rakamlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Herhangi bir şeyi sorguladığım için değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok doğru bir soru.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Böyle bir yasal düzenleme içerisinde ne kadar boşluk ortaya çıkabileceğini söylemeye çalışıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yo, doğru bir soru, doğru.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Söz sizde Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle başlangıç cümlesinde, bu “MÜKERRER MADDE 121” diye başlayan cümlede, lafzında bir sıkıntı var diye düşünüyorum. Yani zor okunuyor; şöyle ki: “Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç...” Yani ikisi beraber hariç gibi okunabiliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, kurumlar vergisi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, zor okunuyor.

Bakın, isteyen o bağlacı, sanki o bağlacı farklı türde anlayıp... Zor okunuyor, zor anlaşılıyor yani bir başkası...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsteşarım soruyor “Nasıl anlaşılıyor?” diye.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İkisi beraber hariç gibi de anlaşılabilir.

Şimdi, “Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile” sanki o ile diyor çünkü “bunlar hariç” diyor sonra; öyle okunabilir yani çok zorlama olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “İle” bağlacından sonra gelen yeni bir grup...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama ile “bunlar hariç” sonra diyor, yani zor anlaşılıyor, onu söyleyeyim. Siz kastınız o olduğu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok net yazalım, gelir vergisi mükellefleri, kurumlar vergisi mükellefleri...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...bankalar hariç; olur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, o hariç olan şey ayrıca ifade edilebilir yani ile deyip onlar hariç...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, şu olabilirdi yani diyelim ki şu da olurdu yani: “Kurumlar vergisi mükelleflerinden” dedikten sonra parantez açıp...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, mesela...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “...finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç” denilebilir yani onu istiyorsanız Başkanlık redaksiyon yetkisini kullansın, onu yapalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam yani zor anlaşılıyor, onu söyledim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Anladım, anladım yani biz anlıyoruz ama yine de olsun, bir tereddüt kalmasın.

BAŞKAN – Gerek yok, redaksiyonla yaparız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz yeter ki “Sermayeye veriliyor.” demeyin yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, esas meramıma geleyim.

Şimdi, bu esas amacımız nedir? Eminim sizin daha fazla amacınız, vergi ahlakını geliştirmek yani bu vergi aflarıyla da elbette bunun ciddi yara aldığını hepimiz biliyoruz ama hep böyle üst üste üst üste geliyor şartlar, işte zorlanıyoruz ve buraya sürükleniyoruz. Biz de sizi zorladık ki aman da iyi ödeyene de, pekiyi ödeyene de bir indirim getirelim diye biz sizi zorladık aynı şekilde. Ama şimdi burada gelir ve kurumlar vergisi boyutunda baktığımızda yani doğrudan vergilerde son derece kötü olduğumuzu biliyoruz yani oran olarak son derece düşük durumdayız. Özellikle de yani geniş kesimlerde o tabana

yayılmış vergilerde gelir ve kurumlar vergisi oranı son derece düşük ve burada koyduğunuz rakam 230 bin mükellef yani mükelleflerin tamamı evvallah ama şimdiki duruma göre durumu pekiyi olan bu kadar bir mükellefimiz var. Yani 500 milyon lira indirimde göre baktığımızda yani 10 milyar liralık bir gelirden bahsediyoruz, yani 10 milyar liralık bir gelir yalnızca pekiyi durumda yaklaşık olarak baktığımızda; bunun da büyük çoğunluğu herhâlde daha yüksek oranlı gelir bildirenler olarak bakabiliriz.

Sayın Bakan, şöyle: Şimdi, vergi ahlakını geliştirmek istiyorsak bunu da nasıl geliştireceğimize dair bir stratejiniz olması lazım, bununla ilgili de önerileriniz olduğunu söylemişsiniz. Yalnızca bu yetmez çünkü yalnızca gelir ve kurumlar vergisi boyutundan baktığımızda çok az sayıda mükellefi ilgilendirdiğini görüyoruz ve geçen sene yaptığınız aftan sonra dahi mevcut durumda söyleyeyim, piyasada çok elim kolum vardır, pek çok dostum vardır, inanın şu anda dahi nasıl olsa bu Hükûmet bir yıl sonra bir af daha getirir, biz yapılandırmamızı ödüyoruz, yenisini yine beklemeye aldık mecburen çünkü finansmanımız yok. Vardır, görüyorsunuzdur, belki gözlemliyorsunuzdur rakamlardan da yani yapılandırmayı ödeyenler ödüyor eski borcunu, yenisini tekrar finansman olarak kullanıyor çünkü esas yük KDV, stopaj vergileri biliyorsunuz yani esas işçinin stopajını alıyor emaneten ödemiyor, KDV'yi vatandaşın alıyor elinde tutuyor, finansman olarak tutuyor ödemiyor ve siz de bu şartlarda yani ekonominin böyle dara girdiği şartlarda mükellefin üzerine gidemiyorsunuz; bir kısır döngü. Sonra, altı ay sonra, bir sene sonra tekrar bir af söylentileri devreye giriyor, o af söylentilerinin basıncıyla da Hükûmet bir af daha çıkartıyor. Bir türlü gerçekleştiremediğimiz bir vergi ahlakıyla karşı karşıyayız.

Şimdi, Sayın Bakanım sizden beklentim şu: Şunu tartışacaktık çünkü geçen sene bunu konuştuk. Bu vergi ahlakını geliştirmek üzere yalnızca bu hani alamadığınız zaten gelir vergisinden, doğru düzgün bildirilmeyen kurumlar vergilerinden “Yüzde 5 indiriyorum.” demekle olmayacağını biliyoruz biz. Bu anlamda da başka bir plan bekliyoruz yani bu yetmez. Bu çok cüzi, çok marjinal.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öneriniz var mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elbette var; vergi ahlakı konusunda -bir sefer önerimi söylemiştim, defalarca söyledim- vergi ombudsmanlığını geliştirmek. “Asla ve asla, vergi affı bir daha bu ülkede asla olmayacaktır.” demeniz. Yalnızca gerçekten dara girmiş insanların başvurabileceği bir vergi ombudsmanlığı geliştirip o ombudsman eğer ki karar veriyorsa ki “Bu vatandaş zora girmiştir kurtarılması devlet için de millet için de sosyal anlayış için de gereklidir -binlerce işçi çalıştırıyordur diyelim ki- bu anlamda desteklenmesi gerekir.” diye yapılandırılırsa öyle yapılandırılсын yoksa “Herkes ben vergi affı getiriyorum.” dersiniz milletin o elinde tuttuğu esas vergiler şunlardır; KDV ve muhtasarlardır ki onları finansman kaynağı olarak kullanırlar, size de “Arkadaş, kriz var ödeyemiyorum.” deyip gönderirler gelen vergi memurunuzu, sizden de altı ayda, bir yılda, bir buçuk yılda bir vergi affı beklerler Sayın Bakan ve bu kısır döngüyü bir türlü aşamayız.

Benim Hükûmetimizden beklentim, bunu net bir şekilde bir daha asla olmayacak demeniz vergi affının, ombudsmanlık kurumunu geliştirmeniz ve ödemeyenin de üzerine gitmeniz. Bu çok net; gitmiyorsunuz, piyasada hiç kimsenin üzerine gidemiyorsunuz çünkü piyasa diyor ki, herkes de öyle yapar ya, kriz durumunda herkes yok çekme şeyi “Ya, durumu biliyorsunuz kriz var, bilmem ne” deyip sizi de gönderiyorlar, millet alacaklısını da öyle gönderiyor yani bu bir kısır döngü. O onu ödemiyor, o onu ödemiyor; dolaylı olarak bütün piyasada bir kriz algısı oluşuyor. O açıdan benim önerim bu Sayın Bakan, bilmiyorum, geçen sene bunu tartışmıştık sizinle, ivedi olarak Hükûmetinizin bu konuda bir plan geliştirmesi ve vergi ahlakı yüzde 10 değil -bakın, şurada mükelleflerin yüzde 10’undan veya yüzde 8’inden bahsediyoruz, öyle değil mi- yüzde 80 olan bir toplum olmamız lazım. Vergi ahlakı olmazsa toplumun ahlakı olmaz. Bir toplum vergi verirse hesap sorar, “Ben vergimi düzenli ödüyorum arkadaş,” der, gelir, sizin yakanıza yapışır, “Niye bana şu hizmeti vermiyorsun, niye bana bu hizmeti

vermiyorsunuz?” diye. Ve biliyorsunuz, vergi ahlakı toplumdaki pek çok yönden ahlakı geliştiren bir şeydir, aynı zamanda sizin bütçe açığınızı kapatan ve hep beraber daha iyi hizmet vermenizi sağlayan bir şeydir. O açıdan, önerim bu yönde yol almanız.

Sayın Bakan, bir de şunu anlamadım: Şimdi “Diğer vergilerden mahsup edilebilir.” diyorsunuz. Ya, zaten direkt olarak yüzde 5’ini düşmüyor muyuz verginin? Hani, 100 milyon lira verginin matrahı, 20 milyon lirası vergi, 1 milyon lirasını o vergiden düşüp 19 milyon lira alacaksınız. Ne diğer vergiden mahsup edilebilir diyorsunuz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın vekilim, kurumlar vergisinde de...

GARO PAYLAN (İstanbul) – O yatırımlardan dolayı mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Geçici vergiden dolayı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hesaplanan vergi.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Hesaplanan vergi yüksek ama geçici vergilerden dolayı böyle çıkıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Haklısınız, şimdi anladım, tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani o kadar vatandaşın lehine düşünüyoruz ki ödenecek verginin değil, hesaplanacak verginin...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hesaplanan verginin, doğru, tamam, şimdi oldu.

Son olarak, evet, Sayın Bakan, dediğim gibi bu öneri önemli bir adımdır, en azından düzgün ödeyenleri teşvik edici bir adımdır ama esas mesele vergi ombudsmanlığı, vergi ahlakını geliştirme, bunu hep beraber yapalım diyorum, bir an önce de önerilerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Paylan.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, ben konuşmama geçmeden önce, şimdi çok önemli bir düzenleme yapılıyor burada.

Sayın Bakan, etki analiziyle ilgili bize bir doküman vereceksiniz mutlaka, ancak bu düzenlemeden etkilenen sosyal taraflar var aramızda. Yani TÜRMOB var, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği var, TİSK var, HAK-İŞ var, TÜRK-İŞ var. Bu düzenlemeden kim ne kadar etkileniyor, ne kadar mutlular veyahut da ne kadar mutsuzlar, bir onları dinleyelim, onun üzerine benim de söyleyeceklerim var.

Sayın Başkan, eğer izin verirseniz, bize ışık ve yol göstermesi açısından da sosyal taraflar bundan ne kadar etkileniyor, nasıl etkileniyorlar, onları bir kendilerinden duymak isteriz.

BAŞKAN – Evet, lütfen, buyurun.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MÜDÜR YARDIMCISI ENİS BAĞDADIÖĞLU – Sayın Başkan, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, sosyal taraf temsilcileri, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gelir Vergisi Kanunu’nun 1’inci maddesi bizim açımızdan çok önemli. 2 Şubatta Vergi Konseyinin 120’nci toplantısının konusu da ücretlilerin vergilendirilmesiyle ilgili durum tespiti yapıldı, yine tüm sosyal tarafların katılımıyla bu konuyu tartıştık.

Vergi kamuoyuna da yansdığı şekliyle, bizim açımızdan, ücretli çalışanlar açısından çok önemli, çünkü Anayasa’nın “Siyasi Haklar ve Ödevler” başlıklı bölümünde yer alan “Vergi ödevi”nde vurgulanan olay herkesin mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü olduğu konusu.

Biz, bu konuda, ücretliler olarak mali gücümüzün çok çok üstünde vergi ödediğimizi ve bu yönüyle aslında vergi yapısının ücretliler açısından çok adaletsiz olduğu görüşündeyiz, çünkü normalde sabit gelirli olarak tanınan biz ücretliler, aylar geçtikçe azalan gelirli kesim noktasına geliyoruz.

Burada ifade edildi, 2008’de asgari geçim indirimi uygulaması başladı, doğrudur ama, daha önce 2004 yılında da benzeri bir özel indirim tutarı vardı, o kalktı, onun yerine ikame edildi ve bu bizim sorunumuzu çözmedi.

Bir örnek vermek istiyorum müsaade ederseniz, medeni durumuna göre asgari ücretin belirli bir oranı vergiden muaf tutuluyor. Bakın, önümde bir tablo var. Sayın Başkanımıza da raporumuzu yazılı olarak sunduk.

Şimdi, bu yılın başında bekâr olan bir işçinin eline 1.404 lira net olarak geçiyor. Aslında, ben, aynı zamanda Asgari Ücret Tespit Komisyonunda işçi kesimini temsilen bulunuyorum. Devletin resmî kurumu TÜİK, 1.700 liraya yakın net bir rakam tespit etmişti, sonra 1.400 lira olarak tespit edilmişti. Hâlbuki biz biliyoruz ki vergide temel kural, önce insanca yaşanabilecek bir gelirin vergi dışı tutulması. Bu yönüyle baktığımızda 1.404 lira eylül ayında 1.328 liraya düşüyor...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Düşmeyecek kardeşim.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MÜDÜR YARDIMCISI ENİS BAĞDADIÖĞLU – Pardon, bir dakika Sayın Bakanım.

...fakat yapılan düzenlemeyle bekâr bir işçinin bu tutarı 1.404 lira olarak kabul ediliyor, bu doğru, ama evli, eşi çalışmayan, üç çocuklu bir asgari ücretliyi düşündüğümüzde, yıl başında 1.484 lira alıyor iken, yılın sonuna doğru 1.421 liraya düşüyor ve bunda herhangi bir vergi iyileştirmesi söz konusu değil. Yıl sonunda 1.421 lira almaya devam edecek, yani yaklaşık 76 liralık gelirden dolayı bir kaybı söz konusu olacak.

Şimdi, buna ücretliler açısından baktığımızda, bakın, Sosyal Güvenlik Kurumunda prime esas kazanç üzerinden bir hesaplama yaptığım zaman çıplak brüt ücret 2.455 lira şu anda -en son verilere göre- net ücret ağustos ayında 1.808 liraya düşüyor ve 80 liralık bir vergi kaybı oluyor. Eğer bu ikramiye alıyorsa, sosyal yardım alıyorsa, 281 liraya kadar aylık kayıp söz konusu, azalan bir gelir.

Şimdi, vergi tarifiyesi değişti, 2017’yle ilgili Maliye Bakanlığının 27 Aralık 2016 günkü Resmî Gazete’de yayımlandı. Dilimler var, gelir vergisi tarifiyesi oranları değişmedi, 15, 20, 25 olarak geçti. Hâlbuki, biz, önceden, 2004 öncesi 15, 20, 25, 30, 35, 40 olarak vergilendiriliyorduk, sonradan 15, 20, 27, 35 ve gelir vergisinde ayırım ilkesi ortadan kalktı. Yani ücretliler ile diğer gelir vergisi serbest ücret beyanında bulunanlar aynı vergi oranında vergilendirilmeye başladılar; biz daha önce yüzde 25 öderken birdenbire o yüzde 27’ye gitti, demin de örneğini verdiğim gibi her geçen ay bizim vergimiz azalmaya başladı.

Şimdi, bunu niye söylüyorum? 2017’de yüzde 15’e tabi bizim oranımız 12.600 liraydı, sadece bu 13 bin liraya yükseldi. 30 bin lira 30 bin lirada kaldı, 110 bin lira 110 bin lirada kaldı -ki biz ücretliler en fazla bu grupta ücret alıyoruz- ve bu yıl, sadece 1’inci dilim, enflasyondan vazgeçtik yeniden değerlendirme oranının da altında kaldı ve biz, bu yıl, ücretli olarak geçen yıla oranla daha fazla vergi ödemek durumunda kalıyoruz.

Şimdi, Maliye Bakanlığının istatistiklerine girdim, 2016 yılında gelir ve kurumlar vergisinde 97 milyar lira gelir vergisi toplanmış. Bunun sadece 4,5 milyarı beyana tabi, yaklaşık 90 milyarı tevkifat, yani ağırlıklı olarak ücretli çalışanlar üzerinden alınıyor.

Şimdiye kadar biz vergimizi düzenli olarak ödedik. Bu olay gündeme geldiği zaman bütün işçi arkadaşların beklentisi, yıllardır biz vergi ödedik, sanırım bu konuda bir düzenleme yapılacak ve bizim, hem bu vergi üzerindeki yükümüz azalacak hem de sürekli kaynağında kesildiği için bir rahatlama olacak, çünkü bizim herhangi bir vergimizde beyan veren mükellefler gibi bir indirim söz konusu değil yönündeydi. Yani biz, eğitim için bir para verdiğimiz zaman veya başka harcamalarımızı gelir vergisinden düşüyoruz, otomatik olarak kaynaktan kesiliyor. En azından ücretli çalışanların da bu kapsama alınmasını talep ediyoruz, bunun beklentisi içindeyiz, belki bu, vergide adalet sağlanması açısından geçmişten bu yana ödediğimiz vergiler de dikkate alınarak ücretli çalışanlar için Meclisimizin vereceği bir karar olur diye bekliyoruz.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her şeyi yapalım ama yani her şeyin de bir temel mantığı var, onu da kaybetmeyelim. Dünyanın neresine giderseniz gidin vergide artan oranlılık diye vergi adaleti bakımından, ödeme gücü ilkesi bakımından olmazsa olmaz kurallar var. Yılbaşındaki elde edilen gelirle yıl sonunda elde edilen gelirin vergi tarifesini nedeniyle farklılaşması kadar doğal bir şey yok. Bu, sadece asgari ücrette değil bütün gelir grupları için geçerli. Dolayısıyla “Bu niye böyle oluyor?” diye soru sormak çok apaçık belli olan, Magna Carta’ndan bu tarafa da bilinen ve uygulanagelen bir gerçekliği yani tamamen yok farz etmek. Dolayısıyla “Artan oranlılığı olmasın, şunun için olmasın, bunun için olmasın.” demek mümkün değil. Diğer taraftan, unutmayın, vergi tarifesini bütün kazanç ve irat sahipleri için uygulanan bir tarife yani burada “Ücretliye gelince böyle yapalım.” E, basit usul mükellefi de veriyor beyanname, basit usul mükellefi için de ben aynı tarifeyi uyguluyorum. Gelir vergisi mükelleflerinden ticari, zirai, mesleki, kazanç mükellefleri de beyanname veriyor, onlara da aynı oranı kullanıyorum. Yani bir basit usul mükellefi 14.600 lira vergi, kazanç beyan ettiğinde aynısını ona da uyguluyorum. Dolayısıyla burada ücretliler aleyhine sanki özel bir uygulama yapılmış gibi yanlış ve eksik bilgiler vermeyelim. Artan oranlılık vergi adaletinde ve ödeme gücü ilkesi bakımından olmazsa olmazdır. Şunu tartışalım, tartışmayalım diye söylüyorum: Asgari geçim indirimi uygulaması ticari, zirai, mesleki kazanç sahiplerinde var mı? Hangi verginin yüzde 91’inin hesapladıktan sonra almaktan vazgeçiyorum? Hangi verginin yüzde 53’ünü hesapladıktan sonra almaktan vazgeçiyorum? Sadece ücretliler bakımından bu avantajı getiriyoruz. Doğru bir uygulama. Yani sosyal adalet bakımından, çalışanları vergi kanunlarında ayırma prensibi bakımından yaptığımız uygulama doğru. Sanki bu uygulama hiç yokmuş gibi, sanki yani bu beyannameleri veren... Arkadaşlar, ücretliler beyannameli mükellef değildir. Bu beyannameleri veren bu ücreti ödeyen mükelleflerdir. Dolayısıyla o kişiler bakımından eğer beyannamelerini süresinde vermezlerse eksik ödenen gelir stopaj vergisini faiziyle, cezasıyla ayrıca alıyorum. Burada dönüp diyor muyum ben ücretliye “Kardeşim, senin zamanında ücretin eksik ödenmiş, yanlış ödenmiş bunun cezasını öde.” Dolayısıyla bakın ücretleri bakımından asgari geçim indirimi uygulaması yoluyla sağladığımız ve sosyal adaleti gerçekleştiren son derece doğru bir düzenleme var, 2008’den bu yana bunu uyguluyoruz. Hiçbir hükümet döneminde bu yoktu. Hiçbir hükümetin aklına “asgari geçim indirimi” diye bir uygulama gelmedi. Bugün çalışanlar bakımından son on dört yılda hem asgari geçim indirimi bakımından hem de diğer uygulamalarla sağladığımız iyileşme ortada. Bugün hangi ölçüyle alırsanız alın, bugün çalışanın refah düzeyi 2.001’in üzerindedir ve asgari ücret dâhil olmak üzere bütün yapılan artışları enflasyon karşısına koyun her zaman için çalışan, enflasyonun üzerinde bir ücret artışı almıştır. Onun için biz burada ilk anda beyannameli mükellefler bakımından yani beyanname veren mükellefler bakımından toplumsal bir talebe dayalı olarak böyle bir düzenlemeyi yapıyoruz, bu doğru bir düzenleme. Sanki bunları ücretliler bakımından yapmazsak onlara karşı bir yanlışlık yapıyor muyuz gibi bir algı üretilmeye çalışılıyor.

Bu doğru bir şey değil. İstedığınız ölçüyü getirin ücretli, çalışan AK PARTİ hükümetleri döneminde refahı artmıştır, çalışma koşulları iyileşmiştir, sendikal haklar bu dönemde gelişmiştir, çalışanın her bakımdan satın alma gücü dâhil olmak üzere iyileşmiştir. Tartışmayı farklı bir yere çekmek için tüm bunları anlatmıyorum. Ama gerçekten çok iyi niyetli bir şekilde beyannameli mükelleflerde özellikle uyuma teşvik etmek için, daha çok küçük ve orta ölçekli işletmeleri desteklemek için bu düzenlemeyi getiriyoruz.

Şimdi, sayın vekilimiz dedi ki: “230 bin kişi yararlanıyor.” Zaten bu düzenlemenin amacı geçmişe ilişkin bir düzeltici işlem yapmak değil ki, zaten geçmiş geçmiş. Benim esas burada beklentim ileriye dönük. Ben bu düzenlemeyi yaptığımda mükellefe küçük ve orta ölçekli işletmelerden şunu bekliyorum: Eğer ben beyannamemi süresinde veririm, vergimi süresinde ödersem, vergi denetimlerinde de herhangi bir sıkıntı çıkmazsa demek ki ben yüzde 5’lik bir vergiyi ödemekten kurtulacağım. Bu, ileriye dönük olarak vergi uyumunu artırmak için getirilen bir düzenleme ve bunu da -Sayın Paylan da söyledi- doğru yani hep beraber tecrübeyle yapa yapa buraya getirdik. Onun için bu düzenlemeden sakın kimse çalışanların aleyhine bir anlam çıkarmaya kalkmasın, asla böyle bir anlamı yok, rakamlar da ortada. Yani 2001’de var mıydı bu? Yüzde 91’ini hesaplanan verginin almıyoruz, almayalım yani.

MUSA ÇAM (İzmir) – 2001’de yok da yani şimdi yanlış yapacağız anlamı taşımaz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, şunu söylemeye çalışıyorum: Yani biz burada bir açıklama yaptığımız zaman sanki o açıklayamaya karşı bir açıklama yapılarak devletin ve hükümetin yapmış olduğu bu iyileştirme yok sayılmaya çalışılıyor. Vergi tarifesi çok net. Bütün dünyada artan oranlılık ödeme gücü ilkesi vardır. Şunu tartışabiliriz, bunu ben sizden önce söyledim zaten: Tarifenin yapısı, tarifenin dilimleri, tarifenin tutarları ayrı bir şey, bakın, onları tartışırız, bu politik bir tartışma. Ama işte “Ocak ayındaki elime geçen gelir aralık ayında da elime geçmelidir.” fikri doğru bir fikir değil. Artan oranlı bir sistemde her zaman için vergi tarifesinde eğer farklı farklı dilimlere geçmişseniz, o zaman geliriniz azalır. Önemli olan yıl içerisinde elde ettiğiniz ortalama gelirdir. Sonra, vergi tarifesinde 2017 yılında 110 bin liralık rakam artmadığıysa, aynı yerinde saydıysa bu ne demektir? Üst gelir gruplarının aslında efektif vergi yükünün arttığı anlamına gelir. Yani burada alt gelir gruplarında yeniden değerlendirme oranı kadar artış olurken üst gelir gruplarında yeniden değerlendirme oranı efektif olarak artmıyorsa bu aslında vergi yükünün daha fazla üst gelir gruplarına kaydığını gösteriyor. Bunu aslında özellikle bu kötüdür mü denilmek istiyor yani onları da mı arttıralım?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

Lütfen kendinizi tanıttın.

TESK GENELSEKRETERİ NACİ SULKALAR – Öncelikle söz verdiğiniz için Konfederasyonum, Genel Başkanım ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizde iki türlü mükellef var. Basit usule tabi olan mükelleflerin sayısı 600 ile 700 bin arasında değişiyor, gerçek usule tabi mükelleflerle ilgili olarak onlar da işletme defteri tutuyorlar, onların da sayısı 1 milyon civarında. Dolayısıyla biz asgari geçim indirimine tabi değiliz Sayın Bakanımızın da söylediği gibi. Yapılan düzenlemenin doğru olduğunu, bir teşvik olduğunu düşünüyoruz ve özellikle burada basit usule tabi esnafın kazançlarının 8 bin liranın istisna tutulması konusunda da Sayın Bakanımıza özellikle teşekkür ediyorum.

Teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun lütfen.

TİSK HUKUK MÜŞAVİRİ AV. DERYA KARADEMİR - Sayın Başkan, Sayın Bakanım; söz verdiğiniz için öncelikle teşekkür ediyorum. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu adına katılıyorum. Ben de kısaca görüşlerimizi arz etmek isterim.

Yapılan düzenleme, bir öncü düzenleme. Biz bugüne kadar kayıtlı ve örgütlü işyerlerini temsil eden İşveren Sendikaları Konfederasyonu olarak kayıtlı işletmeler üzerindeki yükün hafifletilmesi, kayıtlılığın özendirilmesi noktasında hep görüşlerimizi dile getirdik. Bu yüzden yapılan düzenlemenin bir öncü düzenleme olduğunu görüyor, bunun için teşekkür ediyor ve bu noktadaki yaklaşımları desteklediğimizi arz etmek istiyorum.

Bir diğer husus da, ücretlilerimizin üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi noktasında yapılacak çalışmalar konusunda. Bu yasada olmasa bile biz de TÜRK-İŞ’le birlikte aynı fikirde olduğumuzu, ücretlilerimizin vergi yükü konusunda yeni açılımlar yapılabileceğini, Bakanlığımızla birlikte farklı çalışmalar yapılabileceğini düşünüyoruz.

Söz verdiğiniz için tekrar teşekkür ediyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

HAK-İŞ KONFEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BUĞRAHAN BİLGİN – Öncelikle Komisionumuzu, Sayın Bakanımı ve üyeleri saygıyla selamlarım.

Görüşülmekte olan teklifi genel itibarıyla HAK-İŞ olarak destekliyoruz. İçinden geçtiğimiz bu zor günlerde ekonomimizi, çalışma hayatımızı rahatlatacak maddeler ve düzenlemeler getirdiğini görüyoruz. Biz de HAK-İŞ olarak, TİSK ve TÜRK-İŞ’in talep ettiği, işçilerin de, ücretli çalışanların da bu haklardan yararlandırılması konusunda destek veriyoruz. Özellikle aynı teklifin -14’üncü maddesinde belirtilen- Bakanlığa kadın istihdamı faaliyetlerinde kullanılmak üzere bağışta bulunma hakkı getirilen sendikalar, işçi sendikaları maddesine dayanarak işçi sendikalarından ve işçilerden bir bağış talebinde bulunuyorsa Bakanlık, işçilere de benzer haklar tanınması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; efendim, biz de bu maddeyi olumlu buluyoruz, destekliyoruz, bir itirazımız yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

MEMUR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI HACI BAYRAM TONBUL – Sayın Başkanım, ben de heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Elbette ki vergisini zamanında ödeyen kişilerin bu açıdan teşvik edilmesi olumlu bir yaklaşım. Yalnız, çalışanların üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi noktasında asgari geçim indiriminin olduğu da doğrudur. Yalnız, bu asgari geçim indiriminin oranlarının eğer... Yüzde 91, yüzde 53 oranlarına baktığımız zaman, bunlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu bakımından doğru olabilir ama sözleşmeli personel ve işçiler açısından -bunların brüt gelirleri üzerinden vergi kesildiği için- bu oran aynı rakamlara tekabül etmez. Bundan dolayı da şöyle bir şey var: Biz burada gelirimizin artmasından dolayı vergimizin düşmesi veya gelirimizin düşmesinden değil, vergi tarifelerinin düşüklüğünden yakınıyoruz. 2016 yılında 12.600 liralık vergi tarifesinin ilk diliminin yüzde 15’ten 13 bin liraya

çıkartılması... Yani, burada 400 liralık bir tarife artışının az olduğunu, bunun daha yukarıya çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Yani, ya yüzde 15 gelir vergisi oranının düşürülmesi veya tarifenin yukarıya çekilmesi lazım. Bunun enflasyon oranı şeklinde mi veya hangi oranlarda yapıldığını biz de anlayamadık. Yeniden değerlendirme rakamlarıyla yapılıyorsa yeniden değerlendirme rakamları bu kadar düşük mü? Yani, 12.600'ü 400 lirayla oranladığımız zaman çok düşük bir rakam çıkıyor. Eğer bunu enflasyon üzerinden hesaplasak en azından 2 bin lira civarında bir artış sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. O açıdan da, memurların ve işçilerin, çalışanların vergi yükünü hafifletmek açısından da bu tarifenin yükseltilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Başka söz almak isteyen?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sırayla devam ediyoruz ama bir şey mi eklemek istiyorsunuz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, birden niye alevlendin, niye parladın, anlamadım. Artan oranlı vergiye itiraz eden olmadı benim gördüğüm kadarıyla. Niye patladınız, bilmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, “Artan oranlı vergi kaldırılсын.” deniyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, artan oranlı vergiye değil itiraz. Asgari ücret bile ikinci vergi dilimine giriyor, itiraz oraya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Ocak ayı ile aralık ayındaki net ücret aynı olsun.” demek “Artan oran olmasın.” demektir. Yani, söylenen şeyin ne manaya geldiğini biliyorum ben.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, 50 bin lira ücret alan için de kastetmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır, hayır. Ama, bakan, ücretin seviyesine bağlı olarak... Bakın, şöyle söyleyeyim: Mesela, yüksek gelir grubunda bir kişi şubat ayından itibaren üst gelir grubuna giriyor. Yani, düşünün ki mesela aylık ücreti 50 bin lira olan birisi ilk ayda kaç giriyor? Yüzde 27'ye giriyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakan, asgari ücret yüksek gelir mi Allah aşkına?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle demiyorum. Arkadaşlar, konunun ben farklı boyutlarını bildiğim için... Mesela, kamu çalışanları da, toplu sözleşme kapsamındaki işçi kardeşlerimiz de zaman zaman “Bizim ocak ayı maaşımız ile aralık ayı maaşımız eşit olsun.” derler ve biz her zaman “Önemli olan yıllık ortalama gelirdir. Ocak ile aralık ayındaki ücretin farklı olması ve artan oranlılık nedeniyle gelirin bir miktar aşağı gelmesi normaldir. Bu, sadece kamu görevlileri veya işçiler için değil, bütün gelir grupları için ortak olan bir husustur. Burada herhangi bir şekilde size dönük olumsuz bir ayrımcılık yok.” diye açıklarız, onu söylemek istiyorum. Onun için “Bizim maaşımız ağustostan itibaren düşüyor.” demek “Ağustostan itibaren de düşmesin, ocakta ne olduysa aralıkta da o olsun.” demektir. O zaman, efektif olarak bunun karşılığı bu durumda “Vergi tek oranlı olsun.” demektir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Anladım. Yalnız, şu bir gerçek: Asgari ücret yetersiz. gerek sendikaların gerek TÜİK'in gerekse Diyanetin bugünkü rakamlarını esas alalım. Gerçekten açıklık sınırının altında bir ücret var. Şu da bir gerçek: Daha önce Anayasa Uzlaşma Komisyonuna verilen

tekliflerde tüm siyasi partiler asgari ücretin vergi dışı kalmasını savundu. Yani, burada özellikle asgari ücretin vergi dışı kalması, tabii ki buna bağlı olarak da ücretlerde asgari ücret kadar bir gelirin vergi dışı kalması... Ha, bu Maliyeye çok yük gelir, o ayrı yani onu tartışırız ama özü itibarıyla istenen bu.

Bir de şunu söyleyeceğim Sayın Bakanım, madem konu açıldı, biraz daha ayrıntısına gireyim: Şimdi, sanayiye yönelik, esnafımıza yönelik vergi kolaylıkları, teşvikler getiriyoruz. Biz de destekliyoruz ama daha önce de ifade ettim, bugün de ifade ettim, bu gelir vergisi tarifesindeki dilimleri artırırken her nedense o yeniden değerlendirme oranı kadar artırmıyoruz. Ben rakamları vereyim hemen: Bakın, 2017’de yeniden değerlendirme oranı 3,83 ilk dilimde, artış 3,17. 2016’da 5,58; artış 5. 2015’te 10,11 yeniden değerlendirme oranı, artış 8,33. 2014’te 3,93; artış 2,8. 2013’te 7,80; artış 7. Yani, her yıl yeniden değerlemenin oranının da altında bir artış öngörmüşüz ilk dilimde. İkinci dilimde hiç artırmamışız yani bu senekine bakın, hiç artırmamışız. Ha, Bakanlar Kuruluna verilen, dolayısıyla size verilen bir yetki var “Onu kullanıyoruz.” diyebilirsiniz. Yani, hukuksuz olduğunu söylemiyorum ama artırmamışsınız, bir gerçeği ifade ediyorum. Yani, orada bir “Yüzde 5 küsurat dikkate alınmaz.” gibi bir ifade var. O yüzde 5, tabii, çok büyük bir rakam oluyor. Yani, bu oranı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu değiştirmemiz lazım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Onu değiştirmemiz lazım, aynen katılıyorum. Yani, arkadaşlarımızın da dediği gibi, bu yılki artış -hani yeniden değerlendirme oranı baz alındığı için- enflasyonun da çok altında bir artış. Bu, dolaylı olarak, çalışanın daha fazla vergi vermesi anlamına geliyor. Yani, izah edilmeye çalışılan konu bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Konunun sosyal taraflarını dinledik. Kuşkusuz, bu düzenleme, özellikle sanayi ve ticaret erbabı insanlar, vergisini veren insanlar için doğru bir düzenleme. Zaten geçtiğimiz torba kanunlar görüşüldüğünde, özellikle vergisini veren reel sektör açısından bu vergi afları, KDV indirimleri, sosyal güvenlik prim indirimleri, cezaların ortadan kaldırılması falan konuşulduğunda biz bunları hep dile getirdik ama o zamanlar kabul edilmedi, şimdi bu düzenleme yapılıyor. Hayırlı bir iş, iyi bir iş ama tabii sosyal tarafları burada dinlemek gerekiyor. Şimdi, işçi sendikalarında olsun, işveren sendikalarında olsun, haklı olarak, özellikle yıl sonuna doğru bu vergi diliminin yükselmesi nedeniyle bir mağduriyetin olduğu muhakkak. Bu, hem kamu çalışanları açısından hem de işçiler açısından böyle. Aslında, biz yıllardır söylüyoruz yani işçilerin, asgari ücretlilerin vergi dışı tutulmasıyla ilgili talep yıllardır hep söyleniyor ama ne yazık ki bugüne kadar dile getirilmedi. Şimdi, dolayısıyla hazır böyle bir düzenleme yapılıyorken bunun mutlaka göz önünde tutulması gerekiyor. İşçi ve işveren sendikalarının bu konudaki önerilerinin dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum. Ama o zaman da Sayın Bakan birden celalleniyor ve “Ya, onun için böyle düzenleme, bunun için böyle düzenleme yaparsak o zaman kim vergi verecek?” gibi bir soruyla karşı karşıya kalıyoruz. Zaten sorunun özü de bu. Biz adil bir vergi düzeni yapmadığımız sürece ve tabana yaymadığımız sürece, maalesef, hep bordrolular üzerinden bunu daha çok kesiyoruz veyahut da gerçek anlamda reel sektörün, namuslu, düzgün iş adamları vergisini veriyor, yine başkaları vermiyor, onlar için de çeşitli aflar getiriyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Ekonomi Bakanımız Sayın Zeybekci İzmir’deydi TİM ödülleri vardı, sanayi odasında ve ticaret odasında en çok ihracat yapan firmalara ödüller verildi; ben de katıldım, izledim töreni plaket alanları da tebrik ettik. Orada kimi iş adamlarıyla da bu konuyla ilgili birtakım temaslarda

yaptık. O temaslarda aldığım birkaç notu dile getirmek isterim. Bu konuyla ilgili düzenlemeyle ilgili genel kanaatlerimizi Sayın Sözcümüz ve Maliye eski Bakanımız Sayın Zekeriya Temizel dile getirdi ama İzmir'deki kimi sanayici ve ticaret erbabları şunları iletmemi özellikle söylediler:

Özellikle bu gelir vergisi mükelleflerinden yalnızca ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunanlar indirim kapsamında değerlendirilmektedir. Esasen teklifin zaten genel gerekçesine de baktığımızda amaç olarak belirtildiği üzere vergiye gönüllü uyumun artırılması dikkate alındığında, diğer gelir unsurlarının da söz konusu indirimden yararlandırılması doğru olacaktır. Yani burada sadece belli gruplar bundan faydalanan ama diğer gruplar bundan faydalanamayacak. Burada bir çifte standardın olduğu açık ve net.

Bu durumda kira geliri elde edenler, değer artış kazancı gibi kazanç sahipleri öngörülen indirimden yararlanmak ve bu indirimi sürdürebilmek için beyanlarını tam ve doğru vermek için daha yüksek gayret içinde olacaklardır bu özendirmeye beraber.

Teklife göre, haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, resen veya idarece tarhiyat yapılmış olması durumunda mükellefler söz konusu indirimden yararlanamamaktadır.

Mükellefler, zaman zaman kasıtlı olmayan çok küçük hataları, yasaları yanlış yorumlamaları gibi sebeplerle vergi kaybına neden olabilmektedirler. Bu yönüyle de dikkate alındığında çok sayıda mükellefin bu indirimden yararlanması güçleşecektir. Bu nedenle bunun da dikkate alınmasını talep ettiler.

Zira, vergi incelemelerinin ne kadarının vergi ceza önerilmeksiniz sonuçlandığına dair istatistikler bu konuda fikir verebilecektir.

Diğer yandan yaşanmakta olan sahte fatura sorunu da ayrı bir engel teşkil etmektedir. Çok sayıda vergi mükellefi gerçek alışverişleri karşılığında kendilerine verilen ve sahte olduğunu bilmedikleri faturaları kullandıkları için mağduriyetler yaşamaktadırlar.

Bu durumlar dikkate alınarak, getirilecek vergi indiriminin ihlali bakımından yapılacak değerlendirmede inceleme sonucunda yapılacak tarhiyata bir sınır getirilmesi doğru olacak düşüncesi hâkim.

Yine, bu kapsamda, yapılan incelemede yıllık 100 bin TL vergi aslı kriteri getirilmesinin ve bu tutarın altındaki vergi farklarının indirimden yararlanmaya engel teşkil etmemesi gerektiği kanaati hâkim.

Teklife göre indirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi cezaları dâhil vergi aslı bin TL olup, bu tutar günümüz koşulları için çok küçük bir tutardır. Söz konusu tutar Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılacak ihalelerde 5 bin TL olarak uygulanmaktadır. Bu kapsamda, bu tutarın daha makul bir seviyeye çıkartılması gerektiği talebi yükselmekte İzmir'deki ticaret ve sanayi odası temsilcilerinden.

Sayın Maliye Bakanı ve Maliye Bakanlığının değerli bürokratlarının olduğu bir yerde bunları da sizlerle paylaşmayı bir görev biliyorum. Ama işçi sendikaları temsilcisi arkadaşlarımın ve işveren sendikası arkadaşlarımın getirmiş oldukları bu bordrolar ve kamu çalışanlarının dile getirmiş oldukları bu bordrolar üzerindeki vergi yükünün gerçekten gözden geçirilmesi ve buna bir köklü çözümün mutlaka bulunması gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Ekleme istediğiniz bir şey...

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece Komisyonumuzun bilgi sahibi olmasında fayda gördüğüm için bunu ifade etmek isterim: Gerçekten, ücretlilerin vergilendirilmesi konusunda Hükümet olarak hassasız ve özellikle hükümetlerimiz döneminde asgari ücret üzerindeki efektif vergi yükünün aşağı gelmesi bakımından da çok önemli bir düzenlemeye imza attık.

Size bazı oranlar vereyim: Normalde –biliyorsunuz- gelir vergisi tarifesinde en düşük vergi oranı yüzde 15 yani 100 liralık gelir elde ettiğinizde 15 lira üzerinden vergi ödersiniz fakat asgari geçim indirimi uygulaması nedeniyle aslında ücretlilerin efektif vergi oranı bunun çok altında hatta sıfıra kadar düşüyor. Yani normalde, bir basit usul mükellefi, ticari kazanç sahibi, serbest meslek kazanç sahibinin efektif vergi oranı yüzde 15 yani nominal vergi oranı ile efektif vergi oranı aynı ama bu, ücretliler bakımından böyle değil. Bakın burada –yıllık gerçekleşmiş rakamlar bunlar- 2016 için vereyim: Normal nominal vergi oranı yüzde 15 olsa da bekâr bir çalışanın efektif vergi oranı yüzde 6,3. Evli, çocuk sahibi olmayan bir kişi için efektif vergi oranı yüzde 4,8; 1 çocuklu için yüzde 3,7; 2 çocuklu için yüzde 2,6; 3 çocuklu için yüzde 1,1 yani sıfıra kadar geliyor. Dolayısıyla, burada gerçekten ücretlilerin, özellikle asgari ücretliler lehine bir vergi sistemi var yüzde 6,3’ten yüzde 1,1’e kadar inen. Şunu zaten baştan hiç burada ifade edilmeden ben ifade ettim: Vergi tarifelerindeki artış oranının nispeten düşük kalmasının bütün gelir grupları bakımından –sadece ücret değil- bir miktar efektif vergi yükünü yukarıya çektiğini ben ifade ettim, orada bir sorun yok. Ama ücretliler bakımından vergi oranı yüzde 15, yüzde 20, yüzde 27 diye ifade edilmekle beraber, bunlar hep asgari geçim indirimi öncesi hesaplanan vergidir. Onun için aynen burada da yüzde 5 indirimi hesaplanan vergiden yapıyoruz. Önemli olan ödenecek vergi. Ödenecek vergi bakımından bakıldığında –dediğim gibi- yüzde 6,3’ten başlıyor yüzde sıfıra kadar iniyor; bunu da Komisyonla paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, demin Sayın Bakanın söylediği bu finans bankacılık, istihkak sigortacılık sektörlerinin Anayasa’nın vergide eşitlik ilkesine, ödeme gücüne göre alınması ilkesine aykırı olması hususunda zaten yüzde 5’lik bir sınır getirerek bir sınır koydunuz, bir sınır getirmişsiniz; uygulamada da bir sorun çıkarmayacaktır diye düşünüyorum bunu yapmamız hâlinde yani ikinci bir sınır getirerek bunları hariç tutmanın çok anlamı yok diye düşünüyorum; bir.

İkincisi, dediniz ki bu bize verdiğiniz etki analizinde: “230 bin kişiyi kapsıyor 500 milyon liralık vergiden vazgeçiliyor, ki ben bunu 2 misline çıkarttım, arkadaşların verdiği rakamı ben 2 misline çıkarttım.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha fazla olabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 250 milyondur belki siz bunu 500’e çıkarttınız.

Şimdi, 2 milyon 700 bin gelir vergisi mükellefi var, 700 binin üzerinde kurumlar vergisi mükellefi var. 2017’de galiba 46 milyar kurumlar vergisi, 116 milyar da gelir vergisi diye hatırlıyorum yani 160 milyar geçiyor. 160 milyar içerisinde 250 milyon liralık bir yer tutuyor. AĞI bile –hatırlarsanız- 1 milyar liraydı yani bu, bir teşvik değil ki. Gelir ve kurumlar vergisi hasılatına baktığımız zaman binde 2’nin altında kalıyor, bir anlamı yok artık yani bunun vergi teşviki olmasının ya da mükellefleri teşvik etmesinin, daha düzenli hâle getirmesinin bir anlamı yok. AĞI bile 1 milyar liraydı bakın. Bu, bu kadar aşağıda kalmış, anlamsız bir düzenleme olmuş, bunun daha anlamlı hâle getirilmesi lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani gerçekten doğru, Burada bankaları da hariç tutmadan bu düzenlemeyi yapmak mümkün fakat burada birçok düzenleme yaparken toplum vicdanında bazı düzenlemeler bakımından birtakım hariç şeklindeki düzenlemeleri yapıyoruz. Bundan önce de nakdî sermaye artışı düzenlemesinde de aynısını bankalara, finans kuruluşları için yaptık. Bir önceki konuşmamda da zaten bunun vergide eşitlik bakımından değil ama sosyal adalet bakımından, toplumsal beklentiler bakımından bir tercih olduğunu söyledim. Yani, bir politik tercihte bulunuyoruz. Burada bankaların böyle bir meselede, böyle bir düzenleme yapılmış olmasını çok yadırgayacaklarını düşünüyorum açıkçası.

İkinci olarak da, şimdi, yine ifade ettim, bizim burada yaptığımız etki analizinde geçmiş bir veri setini değerlendirmeye tabi tutuyoruz, mükelleflerin fotoğrafını çekiyoruz, bu fotoğrafta ödeme alışkanlıklarına bakmış oluyoruz, beyanname verme alışkanlıklarına bakmış oluyoruz ve vergi tarhiyatı yapılma durumlarına bakıyoruz. Tabii ki bu analizin ortaya çıkarttığı durum şu: Yani burada demek ki vergiye gönüllü uyumda aslında istediğimiz noktalarda değiliz. Yani burada, gerçekten, vergiye uyumu artıracak iki nokta da her zaman için vergi teorisinde konuşulur yani uygulama bakımından vergide ödemeyenlere karşı daha güçlü caydırıcılık, ödeyenlere karşı da kolaylaştırıcı yani idarelerin iki yönlü bir davranış göstermesi beklenir.

Bizim, bu maddeden aslında bugüne ve geçmişe dönük bir beklentimiz yok. Bizim, bu maddeden daha fazla ileriye dönük beklentimiz var ve benim kanaatimce bu, en fazla aslında ileriye dönük küçük esnafı bence olumlu yönde teşvik edecek. Yani bizim burada konuştuğumuz rakamlara bazen “500 milyon” diyoruz, toplam içerisinde küçük görebiliyoruz veya mükellef sayısını küçük görebiliyoruz ama bugün 100 bin lira vergi ödemesi gereken bir esnafımız için, 100 bin lira vergi ödeyecek bir esnafımız için inanın -yani biz de esnaf çocuğuyuz- 5 bin lira iyi para, 5 bin lira iyi para.

Şimdi, burada, vatandaş “Eğer ben vergime dikkat edersem, ödememe dikkat edersem, vergi ödeme zamanı geldiğinde bana 100 bin lirada 5 bin lira indirim yapılacak.” dediğinde, gerçekten mükellef için bir cazibe oluşturabiliyor. Bizim zaten beklediğimiz ileriye dönük bunun olumlu yansımaları. Burada ne olacak? Aslında yüzde 5’ten dolayı vazgeçtiğimiz vergi bize bir maliyet getirecek ama öbür taraftan tahakkuk tahsilat oranları artacak, süresinde beyanname verme oranı artacak ve vergi denetimlerinde belki de mükellef daha uyumlu davranacak. Dolayısıyla, aslında statik bir analizde maliyet gibi gözükken bir faktör, belki de bizim toplam vergi tahsilatımızda olumlu bir neticeye yani over oldu, olumlu bir neticeye varacak. Ama hepimizin çok haklı olarak söylediği zaten aynı şey yani toplamda vergi tabana yayılsın, herkes vergisini ödesin. Onun için, burada sizin haklı olarak etki analizi isteyeceğinizi bildiğim için geçmişe dönük böyle bir analiz getirdik ama burası bu fotoğrafın böyle olacağı anlamına gelmiyor. Şunu da ifade edeyim: Dilerim ki ileride özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin vergiye uyumunu kolaylaştıracak güzel düzenlemeleri de yapacağız. Mesela, arkadaşlarla şu anda üzerinde çalışmaya başladığımız bir proje var. Ben, bunun ileride mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artıracığını düşünüyorum. Özellikle küçük esnafımız başta olmak üzere tutulması gereken defterlerin elektronik ortamda, Maliye Bakanlığının sunacağı bir platformda, doğrudan doğruya mükellef tarafından kayıtların yapılabilmesine imkân sağlayalım. Böylelikle mükellefimiz gerçekten yıl içerisinde defter tutma yükümlülükleri bakımından maliyetlerden kurtulsun, doğrudan doğruya verilerini ister kendisi girsin isterse yetkilendirdiği muhasebecisi girsin ama burada olabildiğince mükellefin uyum maliyetlerini çok daha düşürecek düzenlemeler yapacağız.

Yine, sosyal kesimlerden arkadaşlar sağ olsunlar buradan ifade ettiler yani bu, ilk uygulama da değil, son uygulama da değil. Mutlaka hem kanunlarla hem de uygulamayla gönüllü uyumu teşvik etmemiz gerekiyor. Diğer taraftan, gerçekten, vergisini bilerek ve isteyerek ödemeyenlere karşı da devletin yaptırım gücünü, caydırıcı gücünü kullanması gerekir. Bunları hep beraber yapacağız.

Şunu da ifade edeyim: İnşallah, önümüzdeki aylarda, onu da çalışıyoruz, getireceğiz. Hani hep yeniden yapılandırma kanunundaki temel tartışmamız şudur: Gerçekten zor durumda olan vatandaşlarımız var yani iyi günü var, kötü günü var bu işin. Yani gerçekten zor durumda olan vatandaşımızın bu durumunu ortaya koyan bir kayıt sistemi... Bir kriter üzerinden aslında sistemi kurduğumuzda yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyacımız kalmayacak çünkü hani finansal durumunu geriye dönük eğer görebiliyorsanız, kayıtlılığı artırabiliyorsanız ve vergisini de iyi gününde ödemiş bir mükellefi bununla görebiliyorsanız, evet, benim o durumda o mükellefe bu yeniden yapılandırma kanunlarında getirdiğim imkânları hiç kanun olmaksızın sağlamam lazım. Temel sorun dönüyor dolaşıyor nereye geliyor? Gecikme faiz oranlarının yüksek olması, gecikme zammı oranlarının yüksek olması. Bunun da yüksek olması doğru çünkü öbür türlü vergiyi bir kredi aracı olarak kullandırmamamız gerekiyor. Ama öyle mükellefler var ki, iyi niyetli mükellefler, iyi gününde vergisini ödemiş ama gerçekten zor durumu var. Benim ondan gecikme zammını almamam lazım. Bunları inşallah bir proje olarak çalışıyoruz. Bunları da getirdiğimiz zaman yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyaç duymayacak bir sistemi kurmayı inanın biz de çok istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bir konuyu burada sonuçlandırmadan bu şekilde yarım bırakmak olmuyor: Biliyorsunuz, vergilenmede ayırma nazariyesi var. Emek gelirleri ile sermaye gelirlerinin ayrı ayrı vergilendirilmesi ilkesi buradan gelir. Dolayısıyla emek gelirleri, elde edenlerin özel durumları nedeniyle daha düşük oranlarda vergiye tabi tutulur. Bu da bizim şu andaki sistemimizde AGİ'yle, asgari geçim indirimi uygulamalarıyla sağlanmaya çalışılıyor. Fakat arkadaşlarımızın çok somut olarak dile getirdikleri ancak bir türlü anlatamadıkları sorunları şu: Gelirde rakamsal olarak belirli artışlar, ödeme gücündü herhangi bir artış sağlamıyor ülkedeki ekonomik durum nedeniyle. Siz “Bunlar rakamsal olarak artıyor, dolayısıyla vergi oranları da artsın, artan vergi oranları çerçevesinde bundan bir miktar daha vergi alayım.” dediğiniz andan itibaren daha önceki ödeme gücünün altına düşüyorlar otomatik olarak. Buradaki çırpınmanın nedeni de hiç değilse bu ödeme gücünü koruyabilmek. Buna kayıtsız kalmamız mümkün değil. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burada oturuyoruz, sanayi kesiminde vergiyle uyumlaştırmak için insanlara para veriyoruz, başka kesimleri teşvik etmeye çalışıyoruz. Birileri de çırpınmıyor, diyor ki: “Benim ödeme gücüm artmıyor, artsın yani gelirimdeki o küçücük nispi artışlarla ödeme gücüm de artsın, tamam, vergimi de vereyim, müterakki tarife herhangi bir itirazım yok ama ödeme gücüm artmıyor ki düşüyor, düşüyor, hem vergiyle düşüyor hem vergi almasanız bile düşüyor.” Çünkü enflasyonu karşılayamayacak, insanların geçinmesi için gereken kaynakları elde edemiyorlar. Esas olan, buna duyarsız kalamayacağımızı, uzun süre buna duyarsız kalmanın toplumda çok ciddi sorunlar yaratacağının bilincinde olmak yoksa o insanları pek fazla insan ilgilendirmiyor yani sonuç olarak eline geçen parayla bir ay önce neyi karşılıyordu, bir ay sonra neyi karşılıyor, ona bakıyor. Bir de bunun üstünden vergiyle ilgili olarak müterakki tarifenin değişmesi nedeniyle bir daha kesinti yapılıncı işte 60 liranın, 70 liranın peşine düşmek zorunda kalıyor.

Değerli arkadaşlar, buna kayıtsız kalamayız. Bu olay, gittikçe büyük temel sorun yaratmaya başlıyor. 1.300 liralık asgari ücret insanlarda bir umut uyandırdı, hemen akabinde vergi tarifeleriyle bunu bir defa daha kırpmaaya çalıştık burada çok dolambaçlı formüllerle. Hâlbuki çok basit bir şeyi vardı, “Ya, asgari ücreti vergi dışı bırakalım gitsin, ayırma nazariyesine göre de vegilemenin doğrusu olur.” denildi, buna da uymadık. Elbette mali yükü var ama bunu çözümsüz bir şekilde uzun süre sürdürmemiz mümkün değil çünkü çıkan feryatlar gerçekten kulak tıkanacak feryatlar değil. Bunu bütün Komisyon üyelerinin dikkatine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani Sayın Temizel’in, Sayın Bakanın ifade ettiği konularda bir şeyler söylemezsem eksik kalır. Yani bir kere çalışanların satın alma gücü, refah artışı, çalışma koşullarının iyileştirilmesi bakımından AK PARTİ hükümetleri döneminde yaptığımız iyileştirmeler çok açık ortada. 2016’nın başında asgari ücret yüzde 30 arttı. 2016 yıl sonunda gerçekleşen enflasyon 8,53.

İkinci olarak, yani burada gelir vergisi tarifesiyle ilgili ifade edilen hususları herhangi bir vekilimiz ifade etmeden ben başta söyledim zaten, “Gelir vergisi tarifesinin artış oranı konusunda bütün gelir grupları bakımından bir miktar zorluk oluşturduğunu ben de görüyorum.” dedim. Burada hiçbir zaman için Hükümet olarak bir meseleye yaklaşırken vergi yükü hesabı yapmıyoruz veya bütçe yükü hesabı yapmıyoruz. Burada ücretler bakımından getirilen AĞI üzerinden bir sistem var -siz de çok isabetle söylediniz- ayırma kuramına uygun bir düzenleme ama yani burada bütün çalışanların, “emekçilerin” diyelim hepsi bakımından şu son on dört yılda yaşanan gelir artışına da rakamlarla baktığımız zaman -bu da yetmez, daha da iyi olsun- bir nette kazanım olduğunu da söylemek gerekiyor. Daha da fazla yapacağız, Hükümet olarak hep beraber, sizlerin de katkısıyla şu toplumun refahını, kazancını, bereketini artıracamız. Hiçbir siyaset bunun tersini yapmak istemez ki. Hep beraber yapacağız bunu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam Sayın Bakan, söylemeye çalıştığım olay da bu, sizin söylediğiniz. Yoksa “Bu müterakki tarifedir, zorunlu olarak bunları alıyoruz.” değil, sorunu bildiğimizi göstermek için...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama şu: Sayın Bakanım, bakın, ikimiz de maliyeciyiz. Yıl başındaki gelirin yıl sonunda vergi nedeniyle azalması olmaması gereken bir şey midir? Yani buna lütfen...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, hayır, kesinlikle değil.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – O kadar, benim de söylemek istediğim bu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tarifelerle kesin olarak vergileme artar.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – E, o kadar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama, burada ödeme gücünü de aşağı düşürüp de insanların refahını daha fazla aşağıya çekiyorsanız burada bir düzenleme yapma zorunluluğu ortaya çıkıyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama şöyle: Mesela, 2015 sonunda asgari ücret 1.000 liraydı 1.300 lira yaptık ve dedik ki: “1.300 liranın altına düşmeyecek.” Buradaki tartışmamız teorik bir tartışma çünkü şöyle bir görüş var: Yani ocak ayındaki gelirle aralık ayındaki gelir aynı olmak zorunda, vergi nedeniyle hiçbir şekilde bu gelir düşmemeli. Aynı düşündüğümüzü zaten biliyorum ben.

Teşekkür ederim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam yani bu konuda en azından bir mutabık kaldık. Bu Komisyonun da önümüzdeki günlerde vergi tarifesıyla ilgili bir çalışma yapacağını vaadi olarak bunu aldığımız takdirde herkes buradan rahat çıkar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu açıklık kazandırayım, bakın ben şunu söylüyorum: Vergi tarifesı konusu ne kamu çalışanlarının konusu tek başına ne asgari ücretlilerin konusu ne de çalışanların konusu, vergi tarifesı bütün toplum kesimlerinin ortak konusudur çünkü “basit usul mükellefi” dediğimiz esnaf da bunu verir, iş adamı da bunu verir. Eğer vergi tarifesinin yapısını, müterakkiyetini yani eğimini konuşacaksa hepsi için beraber konuşalım, bu doğru bir yaklaşım. Bunun enflasyon karşısında nasıl olması gerektiğine dair bir tartışma yapalım ama sadece belirli bir kesim için bu tartışmayı yapmak eksik olur, onu ifade etmek istiyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yok, tamam. Yani en azından bu noktaya gelmemiz gelecek açısından umut verici, o nedenle ilave bir şey yapmak istemiyorum, sadece emek kesiminin ödeme gücünü de aşağıya çekebilecek şu andaki mevcut düzenlemenin bir an önce bir çözüme kavuşturulması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, şu konuda mutabık kalmış olalım: Caydırıcılığınız yok maalesef. Gerçekten, bakın, piyasada pek çok kesimle görüşüyorum, inanın caydırıcılığınız yok. Gelin, şu caydırıcılığınız konusunda maliye idaresinin... Bütün dünyada, gelişmiş demokrasilerde en çok korkulan kurum maliyedir. Yani herkes “Aman, maliyeye...” Sizden kimse korkmuyor. “Nasıl olsa bir buçuk yılda bir af getirir...”

BAŞKAN – Sen öyle zannet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gerçekten öyle. Yok, yok.

Ha, tamam, oradan para almak zordur, ayrı ama hani “Vergi için üzerime gelir, tepeme çullandır.” diye bakmıyor mükellef şu anda, gerçekten böyle. Ortalama bir buçuk yılda bir, iki yılda bir af getiriyorsunuz. Bu anlamda, gelin bu caydırıcılık konusunda çalışalım derim.

Sayın Bakan, bir şey daha yakaladım, şu konudaki merakımı da giderelim: “Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi...” demişsiniz. Şimdi, burada anladığım, kira gelirini dışarıda bırakıyorsunuz, bir de başka neyi? Faiz gelirini dışarıda bırakıyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Menkul sermaye iratları.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Menkul sermaye iratlarını yani.

Şimdi, bakın, şöyle bir durum var, ben size aklıma gelen bir örnek üzerinden söyleyeyim: AVM’si olan bir tanıdığım var, yani diyelim ki 100 milyon lira kira geliri var. Bu insan normalde faydalanamaz ama gider, hemen bir bakkal açar yani 1.000 lira cirosu olan bir bakkal...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok memnun olurum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, onu söyleyeceğim ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok memnun olurum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama şöyle bir durum var: Siz bunu dışarıda bırakmak istiyorsunuz ya...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır. Sayın Bakan oradan tabii, hemen ne demek istediğimi anlıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben anlamadım, bana da anlatın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İş yerine dönüştürsün, çok memnun olurum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, iş yerine dönüştürmeyecek, ayrıca bir ticari faaliyet yapacak. Bununla ilgili değil, AVM’yle ilgili değil, 100 milyon lira kira geliri var...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – Ticari gelir vergisiyle orantılı. İmzasını da bekliyoruz sizden.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, tamam, işte ona göre bir cevabını alırsam. Yani o nasıl giderilecek?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – Orantılayacağız. Metinde hüküm var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Metin de var mı? Ben onu kaçırmışım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIZA ÇELEN – Birinci fıkranın son cümlesinde “orantılayarak”...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “...orantılayarak vurgulanır.” diyor. Tamam, şimdi oldu.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 1’inci maddesinin dördüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

“Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının, indirimden yararlanıldıktan sonra, tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi halinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye ilişkin bir bilgi alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katıldığınız önergeyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, Sayın Başkanım.

Burada çok haklı olarak Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel Bey ifade ettiler, ben de katılıyorum, ben de daha önceden ifade etmiştim. Normalde geçmiş denetimlerde herhangi bir sıkıntısı olmadığı için bu yüzde 5 indirimden yararlanan bir mükellef daha sonraki bir tarihte yapılan vergi incelemeleri

nedeniyle indirim yapılan döneme ilişkin bir vergi tarhiyatı yapılması hâlinde bu yüzde 5 indirimden dolayı da ziyaa uğratıldığı düşünülen vergiden bir de ceza alınması öngörülüyordu, bence bu hakkaniyete uygun olmazdı. Doğru bir uyarı yapıldı, biz de o çerçevede önergeyle düzenlemeyi değiştirdik.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun “I Akitlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün “A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar:” başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri(Binde 9,48)

15.Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile ait yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri(Binde 9,48)

16.Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri(Binde 9,48)

17.Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)”

BAŞKAN – Bir adet önerge var, onu da okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahap Kavcıoğlu

Bayburt

“MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun “I. Akitlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün “A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar” başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler ile Kanuna ekli (2) sayılı Tablonun “V- Kurumlarla ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün 25 numaralı fıkrasından sonra gelmek aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri (Binde 9,48)

15.Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri (Binde 9,48)

16.Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)

17.Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)”

“26. Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kâğıtlar,””

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bilgi alacak mıyız?

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir bilgi alsak...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan katılmıyor ama önerge bizim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika...

BAŞKAN – Önemli değil arkadaşlar, önergeyi ben verdim, arkadaşlarıma imzalattım bilgi olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon, katılıyoruz.

Arkadaşlarıma da bir şey diyemem, ben Bakanım sonuç itibarıyla. Doğru, bir hata ve yanlış olabilir, önergeyi belki biz takip edemedik.

BAŞKAN – Bu sosyal projelerde bir damga vergisi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu izah edeyim Sayın Başkanım: Katılıyoruz, buna aslında bütün parti grupları da katılacaktır. Şimdi, zaman zaman kamu kurumlarının destekledikleri sosyal sorumluluk projeleri var. Bu projeler nedeniyle ilgili sivil toplum örgütü ile kamu idaresi arasında sözleşmeler düzenleniyor, bu da damga vergisine tabi. Sonuçta bu sivil toplum örgütleri gerçekten belli bir alanda sosyal proje gerçekleştiriyorlar. Bize bu yönde bir öneri geldi, Sayın Komisyon Başkanımıza da bu konuyu arz ettik, uygun görüldü. Eğer siz de uygun görürseniz bu konuyla ilgili bir sosyal amaçlı düzenleme yapıyoruz.

BAŞKAN – Sadece, yalnız, bu önergede...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela diyelim ki Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının sokakta yaşayan çocuklara dönük, bu çocukların topluma kazandırılmasıyla ilgili bir projesi olan sosyal amaçlı bir dernekle ortak bir proje yürüttüğünü varsayalım. Bu projenin, tabii, bir bütçesi de var. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu sivil toplum örgütüyle o bütçe üzerinde anlaşıyor, projenin çıktıları belli, 5018 sayılı Kanun’a göre böyle bir proje yapmak mümkün ama bu proje nedeniyle bir sözleşme imzalanması gerektiği anda, tabii ki Damga Vergisi Kanunu’nda özel bir istisna düzenlenmediği için burada damga vergisi yükümlülüğü de oluyor. O zaman ne oluyor?

BAŞKAN – Net kullanamıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, sivil toplum örgütünün üzerinde yük olarak kalıyor. Takdirlerinize sunuyoruz. Biz bunu sosyal amaçlı bir proje olduğu için ve bir tarafında kamu, bir tarafında da kabul edilen bir sosyal proje olduğu için olumlu değerlendirdik.

BAŞKAN – Sayın Çam...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaçtı, kaçta geldi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özel olarak bir sayı yok bizim elimizde.

BAŞKAN – Damga vergisini, yani kamu kurumuyla yapılan sözleşmede damga vergisini istisna kapsamına sokuyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu değerler; 9,48 kaçtı, kaçta geldi?

BAŞKAN – O zaten önerge değil, o hep 9,48’de. Sadece yazım açısından önergeyi o şekilde hazırlattım bir karışıklık olmasın diye.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bir defa, bu düzenleme, bu önergeyle ilgili. Zaten 2’nci maddede yapılması gereken şeyler burada açık ve net bir şekilde yapılmış. Şimdi, önerge Değerli Arkadaşım Şahap Kavcıoğlu’nun imzasıyla geldi. Sayın Bakan da bu sosyal projelerle ilgili son derece naif ve iyi niyetle bunları söyledi. “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının partneri olan birtakım kurumlarla, sivil toplum örgütleriyle, sokakta kalan çocuklarla ilgili projelerin desteklenmesine kullanılacak.” denildi. Bu eğer Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Kızılay, Yeşilay gibi, bu kurumların adı son derece açık ve net bir şekilde yazılmış olsa hiçbir itirazım olmaz ama “sivil toplum kuruluşları” deyince bu beş yıllık Parlamentoda ve bu Plan Bütçede yaşadığım bu olaylar bana hep şeytanın avukatlığını yapmak gibi bir şeyi getiriyor. Şimdi, ben düşünüyorum, ya, burada yine adrese teslim düzenleme yapılıyor. Acaba bu düzenlemenin içerisine yarın sivil toplum örgütleri, Ensar Vakfıyla bakanlık veyahut da bir başkası bir ortak proje mi yapacak? Veyahut da TÜRGEV bu işin içerisine mi girecek?

Şimdi, arkadaşlar, 2’nci maddede bu düzenleme yapılmış zaten. Şimdi, kalkıp getirip buraya -sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları falan- ek bir madde, 26’yı koymaya gerek yok. Yapmayalım böyle şeyler arkadaşlar. Gerçekten, insanların aklına ister istemez böyle şeyler geliyor. Gerek yok bunlara ya, yapılanlar zaten yapılıyor, bakanlıklar yapıyor bunu. Şimdi, kalkıp burada bu düzenleme... Sayın Bakanın naif söylemiyle o çizgisi içerisinde keşke kalsa. Kalmayacak, kalmayacağımı biliyoruz. Yani şu beş yıllık süre içerisinde ben bunları burada yaşadım. Dolayısıyla, bu, adrese teslim bir düzenlemedir yani, bunun böyle olmaması gerekiyor. Eğer yapılacaksa açık, Çocuk Esirgeme Kurumu, Kızılay, Yeşilay, Darüşşafaka, isimlerini yazalım bunların, hiç itiraz yok ama ucu açık düzenlemeler, önergelerle biz bu işi yaparsak arkadaşlar, bu işin cılkı çıkıyor. Bunlara izin vermeyelim, bunları yapmayalım arkadaşlar diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, şimdi, inşaat meselesinde özellikle kat karşılığı hasılat paylaşımı olarak saymışsınız. Yalnız, bakın, -Çevre ve Şehircilik Bakanımızla da görüştüm- şimdi, zaten rant olan yerlerde yani diyelim ki imar fazlalığı verilmiş, kat karşılığı yapılıyor denen yerlerde oradaki toprak sahipleri bir sıkıntı yaşamıyorlar veya hasılat paylaşımıyla verilenlerde de bir sıkıntı yok. Ama esas sıkıntı orada rant olmayan yerler. Yani zaten kaçak katlar yapılmış, dönüşüme müsait olmayan yerlerde veya diyelim ki 10 daire var o binada, tekrar 10 daire olarak yaptıracak, bir yükleniciye verilecek. Bakın, diğerlerinde, kat karşılığı verilenlerde KDV muafiyeti var değil mi? KDV’den muaf kat karşılığı verilenler, hasılat paylaşımı olanlarda da öyle ama...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok, hayır...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya da daha düşük KDV, özür dilerim.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – 150 metrekaresinin altında...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, doğru ama diğerlerinde, kat karşılığı olanlarda... Öyle değil mi arkadaşlar? Normal bir yükleniciye verdiniz, kat karşılığı olarak veriyorsanız KDV muafiyeti var. Hiçbir şey ödemiyorsanız, kat karşılığı olarak veriyorsanız, onu söylüyorum. Kat karşılığı olarak

veriyorsanız arsayı herhangi bir KDV ödemiyor ama yükleniciye eğer ki parasıyla binasını yaptırmak istiyorsa yüzde 18 KDV'si var, yani sözleşme dâhilinde yüzde 18 bir KDV var. Bu da -Çevre ve Şehircilik Bakanımıza da söyledim- kentsel dönüşümün önünde ciddi bir engel. Yani ciddi bir deprem riskinden sürekli bahsediliyor ama dönüşüm yapamayan binalar, zaten parasıyla dönüşüm yaptıracak binalar yani rant olmayan binalar. Kat karşılığı olanları zaten müteahhit geliyor "2 daire benim." diyor, binayı yapıyor. Damga vergisinde de aynı şey geçerli. Yani yalnızca kat karşılığı olan binaları koymuşsunuz buraya. Hem KDV için o uyarıyı yapıyorum Sayın Bakan hem de bu diğer yükümlülüklerle ilgili. Yani dönüştürülemeyen yerlerle ilgili bir tedbir çalışmanız gerekiyor, onlara bir teşvik yaratmamız gerekiyor ki dönüştürülsün.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Sayın Çam'ın açıklamalarından sonra sizin bu konuda herhangi söyleyeceğiniz bir şey var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, öncelikle, Sayın Çam'ın kendince birtakım argümanları olabilir ama her defasında, sivil toplum örgütleriyle ilgili getirilecek bütün maddelerde, bütün önerelerde, kendilerinin ifade ettiği vakıf isimlerini kullanmak suretiyle bütün düzenlemeler bu şekilde bir ayrımcı yaklaşıma tabi tutulacaksa bu yaklaşımı doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birtakım endişeleriniz olabilir, kendinizce ifade edebilirsiniz ama her getirilen önerenin ardından... Onun için, ben diyorum ki: Böyle bir hesabımız da yok, böyle bir gündemimiz de yok, böyle bir ajandamız da yok. Yani önerge geri de çekilebilir, Komisyonumuzun takdirine. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önerge sizin önergeniz değil.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi redaksiyon yetkisiyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin "1-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinin sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir:

"Bakanlar Kurulu, bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere, bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkilidir."

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeyle ilgili bir kısa açıklama alalım lütfen, 3'üncü madde.

Sayın Gelir İdaresi Başkanı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; bu maddeyle Harçlar Kanunu'nun tapu işlemlerindeki harçlar kısmıyla ilgili bir yetki alınmaktadır. Mevcut yetki maddemiz çok sınırlı olarak artış yapılmasına izin vermektedir. Fakat burada daha detaylı, örneğin söz konusu harca tabi gayrimenkulün türü, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, bunların sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla da veya ayrı ayrı artırım yapma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki vermektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunmadan önce söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir önceki maddede özellikle değişik konut inşaat sözleşmelerinin farklı damga vergisine tabi olması konusunda bir ayırım yaptık. Bu şu anlama geliyor aslında: Bunlar daha önceden hepsi genel hükümler çerçevesinde belirli bir parayı ihtiva eden kâğıtlar kapsamında iken bunları ayırıyorsunuz ve Bakanlar Kuruluna da bunların her birisinde farklı damga vergisi oranları tanıma yetkisi veriyorsunuz, belki şunda daha fazla yapacak, öbüründe daha düşük yapacak diye. Şimdi, aynı şeyi tapu harçları için de yapıyoruz ancak tapu harçları için verdiğiniz yetki, sınırları falan belli olmayan bir yetki, alıp başını gidiyor. Örneğin, “konut türleri” diyor. Konut türleri ne, bunu bilmiyoruz. Yani burada eğer konut türleriyle ilgili bir ayırım çok net olarak konur ise o yetkilerin hepsi ayrı ayrı verilir. Örneğin villalarla ilgili olarak veya işte, “Şu kadar metrekaresel bir konutla ilgili harç şuradan şuraya düşürüldü.” denildiği zaman da Bakanlar Kurulu bunu düşürürse bütün toplum da bunu bilir. O nedenle 3’üncü maddenin de 2’nci madde açıklığında düzenlenmesi gerekiyor. Aksi takdirde bu çok geniş bir yetki anlamına gelir, alt ve üst sınırları belirlenmemiş olan bir yetki anlamına gelir. Bunun da Anayasa’nın 73’üncü maddesi çerçevesinde hep değerlendirilmesi söz konusudur ve artık Anayasa Mahkemesi ne karar verir bilmiyoruz ama biz yine de Anayasa’ya saygılı insanlar olarak 73’üncü maddeye aykırı bir düzenleme yapmayalım deriz. Bu hüküm yani birazcık olağanüstü hâl kararnamelelerindeki düzenlemelere benzemiş. Bunu normal yasa düzenlemesi şeklinde yaparsak eğer buradaki sınıflar, büyüklükler, bulunduğu yer... Örneğin bulunduğu yer çok önemli bir olaydır, sokaklar genellikle sınırdır. Bir tarafı farklı, bir tarafı farklı sonuçlar, daha önceden çok örneklerini gördük. O nedenle de 3’üncü maddeyle ilgili gelecekte çok büyük sorunlar yaşamak istemiyorsanız, 73’üncü madde açısından da bir sorun yaşamak istemiyorsanız bu konuda bu yetkiyi ne şekilde dağıttığınızı açık açık yazalım derim.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan gerekli açıklamayı yaptı. Şunu ilave etmek isterim: Bu maddeyle Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifesinde yer alan “Tapu işlemleri” başlıklı bölümüne ilave yapılarak Bakanlar Kuruluna tapu harçlarının kanuni oranını gayrimenkulün türü, sınıfı, büyüklüğü, bulunduğu yer ve vergi değeri itibarıyla 1 katına kadar artırma yetkisi verilmektedir. Bu, tabii, ucu açık bir yetki. Bu durum bana göre durgunluk yaşamakta olan inşaat sektöründe satışları azaltabilir. Yeni veya kullanılmış gayrimenkul satışlarında gerçek değerden uzaklaşarak satış bedeli belirlemek yoluna gidilerek kayıt dışılığı da artırabilir. Belki de hazinenin bu konuda ciddi anlamda gelir kaybına neden olabilir. O yüzden çok ciddi bir şekilde bunu düşünmek gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, evet, çok sınırsız bir yasa yetkisi. Burada özellikle ben “bulunduğu yere” takıldım. Yani “bulunduğu yer” dediğiniz zaman bunu açık yazmak gerekir diye düşünüyorum veya “kalkınmada öncelikli yerler” denebilir veya başka bir şey... “Bulunduğu yer...” bir sokağa, bir mahallenin bir bölümüne, bir adaya kadar dâhil çıkarabilirsiniz. Siz böyle bir yetki alıyorsunuz. Çok büyük bir karmaşa getirir. O anlamda bunun daraltılması, daha belli bir hâle getirilmesi gerekir; il, şehir, bölge...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şimdi KDV’de de yaptık bunu. Bir tane yanlış örnek...

BAŞKAN – Evet, Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genç milletvekilleri gitti, hepsi gitti. Siz de gidebilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, hepsini ısrarla geri çağırıyorum, bakın, burada. Sayın Kuşoğlu, hepsini çağırıyorum buraya.

Evet, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, madde gerekçesine bakıyorum. Madde gerekçesinde de maddeyle aynı şey yazılmış. Yani hangi amaçla böyle bir düzenleme ihtiyacı olduğu belli değil.

Bir de, bu maktu oran maktu rakam değil, nispi oran, yani değere göre artıp azalan bir oran. Tekrar bunu bir daha ayırtışmanın... Bunlar içinde hangisi sizin için önemli ki buraya yazdınız? Yani yer açısından büyüklük mü, sınıf mı, edinim mi? Yani bir açıklık getirilirse... Çok geniş bir şey var burada.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, öncelikle şunu ifade edeyim: Burada yürütme organına verilen yetki anayasa hukuku bakımından alt ve üst sınırları belirli bir yetki. Yani tapu harcına ilişkin bir kanuni oran var, bu oranın kendi içinde kalmak koşuluyla farklılaştırma yetkisini alıyoruz. Bu açıdan Anayasa bakımından sıkıntı oluşturacağını düşünmüyorum.

Diğer taraftan, buradaki düzenlemeyi yapmaktan maksadımız, bugün tapu harcı aslında niteliği itibarıyla birbirinden çok farklı gayrimenkul türlerinden aynı oranda alınan bir vergi. Yani boş arsadan da aynı oranda vergi alıyoruz, 1 katlı, 90 metrekare büyüklüğünde bir binadan da aynı oranı alıyoruz veya çok daha değeri yüksek bir iş yerinden de aynı oranı alıyoruz. Biliyorsunuz, vergi politikasında sosyal ve ekonomik amaç güderek vergi oranlarında farklılaştırma yapmak suretiyle de vergi adaletini, sosyal adaleti, belirli sosyoekonomik hedefleri sağlayabilirsiniz. Şu andaki mevcut durum tapu harcı bakımından böyle bir imkânı sunmuyor. Yani biz bugün tapu harcında örneğin olumlu manada harcı aşağıya düşürmek istediğimizde bütün gayrimenkul türleri itibarıyla aşağı düşürmek durumunda kalıyoruz. Hâlbuki, sosyal amaçlar güderek genel harç oranından daha düşük oranda harç alınmasını Bakanlar Kurulu kararıyla düzenleyebiliriz. Mesela büyükşehirlerde olan gayrimenkuller için mevcut kanuni oran ama diğer iller için daha düşük bir oran alabiliriz veya konut bakımından farklı bir oran, iş yeri bakımından farklı bir oran alabiliriz. Gayrimenkul türlerinden burada tabii, ifade etmeye çalıştığımız, sayın bakanla haklı olarak belki konuşmak lazım, gayrimenkulün cinsi olur, türü olur ama bizim buradaki esas getirmekteki maksadımız, konut ve iş yeri tür olarak bakıldığında ana omurgayı oluşturuyor. Gayrimenkulün sınıfı konusu daha belirgin bir konu çünkü Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili mevzuatında... Biz, emlak yıllık asgari birim metrekare maliyet fiyatlarını, biliyorsunuz, değerlerini her yıl belirleriz. Orada Çevre ve Şehircilik Bakanlığının inşaatların sınıfına göre 1’inci sınıf, 2’nci sınıf, 3’üncü sınıf, lüks diye sınıfları vardır, ona işaret etmek istiyoruz.

Vergi değeri konusu belli yani asgari vergi değeri. Şunu da ifade edeyim: Biliyorsunuz, tapu harcının matrahı alım satım değeri. Normalde taraflar hangi alım satım değeri üzerinden gerçek muameleyi yapmışlarsa tapu harcını o değer üzerinden ödemeleri gerekir. Ama deminki uyum meselesi gibi, burada da biz büyük ölçüde görüyoruz ki tapudaki beyan edilen değerler vergi değerleri düzeyinde.

Burada da Katma Değer Vergisi Kanunu'nda geçmişte böyle bir uygulamayı yaptık, vergi değerinin tutarına bağlı olarak KDV oranını farklılaştırdık. Yani bugün İstanbul'da Boğaz'ın kenarındaki 150 metrekaresinin altındaki bir binanın vergi değeri çok yüksek ama biz o 150 metrekaresinin altında diye ondan yüzde 1 almamamız gerekir dedik burada ve getirdik hep beraber bunu değiştirdik. Onun için bizim buradaki aldığımız yetkilere bakılacak olursa yani sosyoekonomik amaçlara göre herhangi bir şekilde vergi oranlarında farklılaştırma yapmak istediğimizde bunları kullanalım istiyoruz ama burada kanunun belirlediği oranlar içerisinde bunu kullanacağız.

Bir de, özellikle vurgulamak istediğim konu bu gayrimenkul sertifikası konusu, biliyorsunuz, sermaye piyasasında ihraç edilebilen, konut finansmanına katkı sağlayan önemli, yeni bir enstrüman. Sermaye Piyasası Kurulu da bu konuyla ilgili düzenlemelerini yakın zamanda yaptı. Burada özellikle sermaye piyasasında ileride daha fazla ihraç edilecek bu enstrümanın daha fazla rağbet görmesini sağlayacak şekilde belki de burada da vergi oranlarında farklılaştırma yapacağız. Böylelikle gayrimenkullerin menkul kıymetleştirilmesi yoluna da buradan bir destek vermiş olacağız. O da özellikle sermaye piyasalarının derinleştirilmesi bakımından önemlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sizin söyleminiz üzerine söz aldım. Yani bu vergi değerlerinin düşük gösterilmesi meselesi, size o uyarıyı da yapmıştık. Ya, bir emlak sitelerine baksa Maliye, gerçekten yani bu kadar emlak sitesi var, bakıyor musunuz bilmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakıyoruz, bakıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama çok afaki, onu da söyleyeyim. Yani 400 bin liraya her yerde, o mahallede diyelim ki daire satılıyor. Ortalama emlak değeri 100 bin lira, tapuda da öyle gösteriliyor ve yıllardır bu böyle gidiyor. Maliye birkaç yerde bir sopa gösterse hâlbuki bu konuda belediyelerle...

BAŞKAN – Siz de amma eli sopalı oldunuz bu akşam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, göstereyim. Vergidir, emlak vergisi...

BAŞKAN – Amma devletçi bir yaklaşım bu ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, emlak vergisi son derece düşük bildirilen bir ülkede yaşıyoruz. Dünyada belki de en düşük, OECD ülkeleri içinde en düşüklerinden bir tanesiyiz. Emlak vergisini doğru düzgün almıyoruz, tapu harcını doğru düzgün almıyoruz ve elbette rant da bu anlamda emlaka doğru akıyor çünkü emlak vergilenmiyor diye bakılıyor.

BAŞKAN – Sayın Paylan, siz Bakanın yanına oturun da orada ben açayım sizin mikrofonu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, önerim, bununla ilgili de bir çalışma yapın. Hani önerilerimizi alıyorsunuz ya, şu emlaklerin net yansımaları... Tapuyla ilgili madem indirim yapacaksınız, aynı zamanda da net bildirilmesi anlamında da bir çalışma yürütünüz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum...

Değerli arkadaşlar, son maddemizdir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yarına bırakalım Sayın Başkan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Uzun bir madde, 4'ü atlayalım.

BAŞKAN - Maliyenin maddelerinden sonra diğer maddelere geçmeyeceğim için diğer Bakanlık bürokrati arkadaşlar, Maliye dışında, ayrılabilirler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 4’ü atlayalım, 4 uzun.

BAŞKAN – Biraz geç oldu ama temiz oldu, inanabilirsiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, 4 uzun bir madde, en azından iki saat sürer.

BAŞKAN – Evet, onun için zaten... Yo, sürmez, sürmez.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İki saat sürer.

BAŞKAN – Sürmez.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sürer.

BAŞKAN – Sürmez efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapmayın, yarına bırakalım. Bugün Sevgililer Günü.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Uzun bir madde... Başka bir maddeyi görüşelim...

BAŞKAN – Madde görüşmek meselesi değil, Maliyenin maddelerini bitiriyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – 4’ü atlayalım.

BAŞKAN – Hayır, Maliyenin maddelerini bitiriyoruz, o yüzden.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) Konut veya işyeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye’ye getirilmek kaydıyla, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya işyeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartların gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, ceza ve gecikme faizi yabancı uyruklu gerçek kişi ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlardan tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhım veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.)”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 4’üncü maddeye ilişkin bir açıklama alalım.

Adnan Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Teklifin bu maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanunu’nda bir değişiklik öngörülmekte ve bazı binaların, konut veya iş yeri olarak yapılan, inşa edilen bazı binaların ilk teslimlerinde -burası önemlidir- katma değer vergisi istisnası önerilmektedir fakat bu istisnanın birtakım şartları vardır.

BAŞKAN – Yani, ikinci satışı söz konusu olanlarda yok, sadece ilk teslimlerde.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Kesinliklerde orada istisna yok, ilk teslimlerde var.

Bu şartlardan birincisi, bu gayrimenkullerin Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere veya kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılması gerekmektedir. Bunu izin verirsiniz biraz

açayım. Malumunuz, bir kurumun tam mükellef kurum olabilmesi için kanuni veya iş merkezinden en az bir tanesinin Türkiye’de olması gerekiyor. Her hâlükârda bu ikisinin de Türkiye’de olmayan bir kurum olması yani tam mükellef olan bir kurumun bu kapsama girmemesi gerekiyor.

İkinci olarak: Türkiye’de ticari ya da daimî temsilcisi veya iş yeri vasıtasıyla bir kazanç elde etmemesi gerekiyor. Bu nitelikleri haiz gerçek kişiler ve yabancı kurumlara teslim edilmesi gerekiyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada sorulması ve yanıtlanması gereken soru şu: Vergiyi doğuran olay tüm mükellefler için aynı olduğu hâlde... Buradaki olayımız ne? Bir gayrimenkulün satın alınması yani vergi konusu harcamanın yapılması; olayımız bu. Bütün herkes aynı durumdayken sadece dar mükellefler lehine bir düzenleme yapılması; dar mükellefsen az vergi ödersin, tam mükellefsen çok yani “Mukimsen çok vergi ödersin, mukim değilsen az vergi ödersin.” denmesi ne dereceye kadar mümkün olacak bir olaydır? Ülkemizde yabancıların gayrimenkul edinmesiyle ilgili karşılıklılık ilkesinin geçerliliği hâlâ var dolayısıyla bu ülkede...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaldırdık karşılığı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kaldırdılar, keşke olsa.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mütakabiliyet yok.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Öyle mi? Mütakabiliyet tamamen kalktı mı şimdi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kalktı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman bu çok daha önemli bir hâle geliyor. Yani, bu koşullar altında kesin olarak ikametleri itibarıyla mukimlik göz önüne alınarak farklı vergi düzenlenmesini bizim ülkemizde ve hukukumuzda gerekli kılacak veya geçerli kılabilecek herhangi bir düzenleme yok. Bunu sadece ihracatı teşvik veya döviz gelirlerini teşvik anlamında değerlendirmeniz de mümkün olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daimî ikameti olanlar...

BAŞKAN – Dışında galiba? Daimî ikameti olanlar dâhil değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yurt dışından döviz olarak getirecek çünkü...

BAŞKAN – Daimî ikametgâh sahibi olmayacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam yani Türkiye içinden de döviz olarak alabilir o zaman. Niye Türkiye dışından getirsin?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Türkiye’nin içindeki döviz zaten Türkiye’nin içindeki döviz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, olabilir de...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önce yurt dışından...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, buradaki insanlar açısından... Bunu satın alanlar açısından bu bir ayrıcalık yaratmıyor ki. “Döviz istiyorsan bende de döviz var.” diyecek, yastığının altından çıkartıp tak diye koyuverecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, koyamaz ki.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ya da daha önceden çıkarttığınız yasal düzenlemelerle “Türkiye’ye getirirken benden hiçbir şey sorulmadı, ben de oradan getirdim.” diyecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, olmaz o.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, olmaz olayı ayrı bir olay ama hukuk karşısındaki durumu söylüyorum. Bir vergi konusu harcama var. Bu vergi konusu harcamanın mukimlik esasına göre farklı vergilere tabi tutulması konusunda da bir düzenleme yapıyorsunuz. Daha önceden bu olay denendi. Anayasa Mahkemesinden döndü, döndü, geldi; katma değer vergisi için değildi de stopaj içindi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stopaj için, KDV için değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, stopaj içindi; katma değer vergisi için değildi, stopaj içindi sonuç olarak. Dolayısıyla, böyle bir uygulamanın kabul edilmesi mümkün değil. Bu birinci konu. Bir defa daha tekrarlayayım: Mukimlik baz alınarak aynı harcamayı yapan insanları farklı vergi yükümlüsü olarak ayırmak mümkün değildir. Burada yaşayan insanların da bir hakkı vardır yani bunları indiriyorsanız hepsini beraber indirin. Nasıl ki yabancı birisine farklı bir vergi oranı uygulandığı zaman “Diskriminasyon yapıyorsunuz.” diye bütün dünya ayağa kalkıyor ise siz de burada bizim yerlilere diskriminasyon yapıyorsunuz; bu olmaz, olmaması gerekir daha doğrusu. O nedenle, bunun birinci değerlendirilme şekli kesin olarak bu.

İkinci değerlendirilme şekli de, bu konuda -bizim özellikle, şu anda, artık çok uluslu bir devlet olmamız nedeniyle, yurttaşlarımızın büyük bir kısmı değişik ülkelerde falan yaşıyorlar- bunun suistimal edilmesinin önü inanılmaz derecede açık olur. Yani, dışarıdan onların adına gönderilecek dövizlerle bunların alınmasının önüne geçecek herhangi bir olay yoktur. Kaldı ki bu durumun tespit edilmesi hâlinde de -bu nasıl bir mantıksa onu anlamakta gerçekten çok zorluk çektim- eğer bu maddedeki koşulları taşımıyorsa da, taşıyormuş gibi yapıp da buradan yararlanmışsa “Yabancı uyruklu gerçek kişi ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilcisi vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlardan tahsil edilir.” diyor yeniden ödenen şey. Adam zaten yurt dışında, çekmiş gitmiş...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ev burada.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Ev burada ama bunu başka birisine satmış, parayı da almış, çekmiş gitmiş.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sattıktan sonra teslim etmiş.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – En fazla olacak olan örnek olayı veriyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama zaten ikinci elden sattığında KDV...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, gerçek kişilerin ikinci el gayrimenkullerini satması hâlindeki vergi yükümlülüklerini de göz önüne getirin. Burada herkesin saatine baktığı bir zamanda oturup... Bu tartışma uzun bir tartışma, o nedenle yarına bırakalım diye ısrar etmemizin nedeni buydu.

Dolayısıyla, bu olay böyle sıradan bir olay değil, sıradan bir olay olarak kesin olarak görmüyoruz. O nedenle de bunun bizim vergi hukukumuz çerçevesinde gerçekleştirilebilirliğini de ben şahsen görmüyorum. Olayın bu açıdan değerlendirilmesini bütün Komisyon üyelerinin takdirlerine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, önerimi tekrarlıyorum -Sayın Bakan da söyledi- gerçekten bunu yarına bırakalım. Üzerinde çalışmamız gerekir, yorgunuz. Önemli bir madde, belki de bu torbanın en çok tartışılacak, en çok üzerine spekülasyon yapılacak maddesi.

BAŞKAN – O yüzden ben gece bu saatte dingin bir kafayla yapalım istiyorum, günün kalabalığı olmasın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, böyle kolay geçsin, yorgunken geçsin diye bakıyorsunuz. Komisyon üyelerimizde de eksikler var.

BAŞKAN – Ona da bakıyorum tabii.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ona da bakıyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani, ciddi sıkıntılar var. Bir sefer yani gerçekten, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hakkı olmayan bir şeyin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlara hak olarak verilmesi ve özellikle konut alımı gibi sosyal bir meseleyle ilgili böyle bir hakkın ortaya konulması ciddi bir ayrımcılık. Diyelim ki onu geçtik, onun uygulanması anlamında pek çok suistimal söz konusu olacak. Yani, bununla ilgili örnekler vereyim: Yurt dışından birisi geldi, 1 milyon liraya 1 daire aldı, 180 bin lira KDV avantajı var. Bu madde şunu getirmiyor: Aldı, ertesi gün bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına satar burayı 1 milyon 50 bin liraya ve gider veya 1 milyon liraya satar, “180 bin lirayı Ahmet Bey aramızda 90, 90 kırışırız.” der ve devleti dolandırmış olurlar.

BAŞKAN – En az üç sene mülkiyetinde tutma zorunluluğu getirelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – E, tamam, onu söylüyorum. Yok böyle bir şey burada. Ama, çalışmak gerekir dediğim bu işte yani yok burada böyle bir şey. Şimdi çalışmazsak -yorgunuz- yarın elleri kaldırı, indir geçti, oldubitti olacak.

BAŞKAN – Yok, yok olmaz, siz buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, bunu çalışalım.

İkinci mesele: Şirketler üzerinden bakalım, hani ihracat mıhracat diyorsunuz ya, bu da bir ihracat olacak, bilmem ne. Yani, rahmetli Özal dönemi ihracatları çok iyi biliyoruz; o hayalî ihracatların nasıl yapıldığını, nasıl edildiğini çok iyi biliyoruz. Kur Bahamalar’da bir paravan şirket, o şirketin sahibini de George yap ama Ahmet o şirkete borç veren olsun, gider 1 milyon dolar oraya borç verir, o şirketin sahibi George gözüktür.

BAŞKAN – Hans olsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse, Hans olsun.

Gelir, burada 1 milyon dolarlık 1 daire alır, 180 bin dolar KDV’den yırtar, o şirketin borçlusu, alacaklısı Ahmet gözüktür ve 180 bin dolar KDV’den yırtar. Ya, böyle bir şey bin türlü yolsuzluğa yol açar, bin türlü suistimale yol açar.

BAŞKAN – Açar mı Sayın Ertürk?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, bununla ilgili -Sayın Bakan telefonla konuşuyor ama- ben size 10 tane daha örnek sayarım ama yarın gelin, bunu çalışalım derim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım yani KDV’den muafiyette mülkiyette ne kadarlık bir süre tutacaktır, bununla ilgili bir genişletme yapılabilir mi diye bir talep var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şunu söyledim: Yani, 1 milyon liraya 1 daireyi aldık; geldi Hans buradan 1 milyon liralık daire aldı, ertesi gün sattı bu daireyi tekrar 1 milyon liraya Ahmet’e, “Aramızda da KDV’yi 90, 90 kırsalım.” der, kırışır, olur biter.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaç tane konut satacak öyle?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben George’u, Hans’ı istediğim kadar kullanırım, çok bulurum, çok buluruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – George kaç tane satacak?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başka bir George daha buluruz, Hans buluruz, Helga buluruz. Hayır, yaparlar bunu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz onu bulursanız, bulanı Maliye bulur, onun ticari olduğunu söyler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, burada kanunsuz bir şey yok ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır canım, olur mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kanunsuz bir şey yok, kanuna açık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vergilendirme muamelelerinde işin özü esastır. Dolayısıyla, bir organizasyon dâhilinde...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz yabancıları neden bulacaksınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, ben şöyle anlıyorum: Yani, içeriden birileri birtakım böyle organizasyonlar yapacak ve bu şekilde vergiyi kaçırarak diye.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kanunsuz değil ama.

BAŞKAN – Öyle değil. Yurt dışından birileri gelecek, KDV muafiyetiyle bunu alacaklar, ondan sonra Türkiye’deki yerleşik kişilere iki gün, üç gün sonra satacaklar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Üç gün sonra, üç ay sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Diyelim ki bir kişi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani, haksız rekabet...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle değil, bakın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu işi iş olarak yapar Sayın Bakanım, iş olarak yapar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bravo, çok güzel, işte bu. İş yaptığı anda konu ticari kazanç oluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, her kişiye 1 ev için muafiyet yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, öyle değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herkese 1 ev için muafiyet yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle değil. 1 kişi istiyorsa 10 tane ev alsın ama aldığı 10 tane evi satarsa ticari kazanç var diye ondan vergi alacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 10 tane ev değil Sayın Bakanı, bakın, her 1 kişi için. Burada ayrı ayrı insanlar bulunur, şebeke de kurulur, organizasyon da kurulur, düzgün de gösterilebilir, ayrı ayrı insanları getirir, akraba da olabilir ya. Yani, herkesin Alman vatandaşı dünya kadar akrabası yok mu? Getirir Alman vatandaşı akrabasını, daireyi aldırır 1 milyon liraya, ondan sonra gider başkasına 1 milyon 50 bin liraya satar. Bu, haksız rekabettir. 1 milyon 180 bin liradır dairenin değeri, o gider, 1 milyon 50 bin liraya satar. Piyasa bozucudur. Rekabet Kurumuna sordunuz mu siz bunu gerçekten?

Sonra şirketler, Sayın Bakanım, paravan bir şirket kurdunuz Bahamalar’da, o şirketin sahibi de George. Gittiniz, siz de Ahmet olarak 1 milyon dolar o şirkete borç verdiniz, borçluyu göremezsiniz çünkü siz göremiyorsunuz borçluyu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tekrar satarsa KDV’ye tabidir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, şunu söylüyorum... Kurumlar için söylüyorsunuz, tamam, şahıslar üzerinden yürüyelim o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kurumlarda sorun kalmadı, şimdi şahıslara geldik.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, kurumlarda sorun yok, şahıslarda sorun var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birden fazla bunu yaparsa...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Birden fazla yapmayacak, hep 1 kişi bulacak, hep ayrı 1 kişi bulacak, yapacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O bulan birisi de...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, zarar edeceksiniz, piyasa bozucu olacak, piyasa bozucu. Bir sınır da yok burada, üç yıl, beş yıl bir sınır yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vergi teorisinde bu hep söylenir “Vergi kanunlarını 10-15 kişi hazırlar, milyonlar da bunu nasıl kaçıracağım diye, bundan nasıl kaçacağım diye düşünür.” diye. Hiçbir vergi kanunu yani her şeyi itibarıyla her şeyi kavraması mümkün değil. Ama, biz Maliye idaresi olarak -buradaki kanunun getiriliş amacı- hiçbir şekilde Türkiye’de ikametgâhı olmayan bir yabancı Türkiye’de ikametgâh olmak üzere bir gayrimenkulü ilk defa birinci elden satın almışsa böyle bir işten böyle bir vergi avantajı getiriyoruz. Burada da temel kural, kişi o tarih itibarıyla hiçbir şekilde Türkiye’de yerleşmemiş olacak, yerleşmeye emare oluşturacak hiçbir faaliyeti olmayacak; iki, bu ödemenin dövizini de yurt dışından getirecek.

BAŞKAN – En az bir yılda mükteseplik şartı koysak ne olur?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada denilebilir ki: “Yani, birtakım insanlar bunu organize eder, şöyle, böyle yapar.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, akrabası üzerinden de yapar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle söyleyeyim: Bakın, kayıt dışılık bakımından veya vergi kayıp ve kaçığını takip bakımından en kolay alan bu alan. Neden? Çünkü bütün satışlar tapuda kayıtlı, birinci alıcısı belli, ikinci alıcısı belli. Burada vergi idaresi bir şekilde, organize bir şekilde birileri bu işi organize etmek istediğinde vekâletname bilgilerinden bile bu organizasyonu bulur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, ben açık söyleyeyim. Herkesin yurt dışında bir akrabası yok mu? Var, aşağı yukarı her aileden var bir akrabası olan. Ben bugün 1 daire alacaksam bir akrabamı çağırırım, o akrabamın adına alırım daireyi, altı ay sonra da benim üzerime tapu ettiririm. Ne oldu? 180 bin lira kaybettiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır ama o kadarlık bir döviz de yurt dışına gitti.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yurt dışına bavulla gider, bavulla gelir o döviz yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Vekilim, insanların bir gayrimenkulü aldıktan sonra bir sonraki aşamada ne yapacağıyla mı uğraşacağız? Bu doğru bir şey değil ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama rekabeti bozuyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, bugün vergi kanunlarındaki birçok düzenleme bakımından benzeri hükümler getirilebilir. Yani, biz şimdi ilk burada bir şey getirdik, kurumlar vergisinde birleşme hükmü getirdik, KOBİ’ler birleşirse imalat sektöründe... Şimdi, yarın öbür gün bu maddeden yararlanmak için de birileri burada birtakım yollar bulmaya çalışacak. Şimdi, biz birtakım insanlar bu işi muvazaa edecek diye hiç vergi kanunu yapmayacak mıyız?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, yüzde 18 çok büyük bir orandır. Bakın, yüzde 1 değil, yüzde 2 değil, yüzde 18 büyük bir rakamdır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir de şöyle bir varsayım hatanız daha var: Sanki... Özellikle konutlar için söylüyorum iş yerleri için değil, bütün konut satışları şu anda yüzde 18’e tabi değil ki, yüzde 1 de var, yüzde 8 de var, bunu da unutmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, yüzde 18’lerden bahsediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olabilir, arkadaşlar söylesin, yüzde 18’e tabi konut satışları toplam konut satışları içinde adet olarak yüzde kaç? Düşük yani burada yüzde 1 de var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Rakamlar ortada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, şundan emin olabilirsiniz: Bir kere, cesaretle bir adım atıyoruz. Buradaki amacımız döviz kazandırıcı bir faaliyet olduğuna inandığımız inşaat sektörünün özellikle yurt dışı pazarlarda büyümesi ve Türkiye inşaat sektörü de bu anlamda yurt dışında çok ciddi anlamda bir büyüme içerisinde ve gayret içerisinde. Gerçekten, Türkiye’de büyük gayrimenkul projeleri de bu anlamda talep görüyor. Bunu sadece İstanbul olarak düşünmeyin, Trabzon’da da bu talep var, Yalova’da da bu talep var. Yani, Türkiye’nin çok farklı yerlerinde insanlar konut talep ediyorlar. Bakın, burada iş yeri değil, bana önemli olan konut, konut talep ediyorlar ve bu konutu talep ettiklerinde Türkiye’yi bu anlamda daha cazip kılmaya çalışıyoruz. Yarın, öbür gün uygulamada bir sıkıntıyla karşılaşarsak merak etmeyin sizden daha fazla burada vergi kayıp ve kaçığına engel oluşturacak düzenlemeleri de buraya getiririz ama bir başlangıç yapıp inşaat sektörüne buradan güçlü bir destek vermek istiyoruz. Hâlâ inşaat sektörü diyorsunuz, benim nazarımda bu yaptığımız düzenleme Türkiye turizm sektörüne çok kalıcı bir destektir. Türkiye’de turizm sektörünü büyütecek, turizmi, turizmin ortalama süresini uzatacak; otelde kalan kişi ortalama bir hafta kalırken yazlık alan bir kişi geldiğinde burada iki ay kalacak. Sonra, “İki ay da benim diğer akrabam gelsin.” diyecek, olacak dört ay. Yani bu tür konutlar özellikle tatil yörelerinde...

BAŞKAN – Ticarete konu bir emtia olmadığında, arkadaşlarımızın itirazını da yerine getirmek için, mesela asgari bir yıl bir mükteseplik şartı getirilemez mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, biz bunu doğru bulmuyoruz. Burada önemli olan, o anda, o an itibarıyla o imkândan yararlanması ve bir şekilde kişiye belli bir süre elinde tutma zorunluluğu getirmemizin bu sistemin teşvik edici unsurunu ortadan kaldıracağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, o zaman çok yanlış bir yoldasınız. Şu anlamda söylüyorum: Şimdi, o zaman bu kişi 1 milyon lira olan bir daireyi alıp “Diğerlerine göre çok daha avantajlıyım.” deyip 180 lira avantajlı alır ve piyasaya tekrar girip hızla piyasayı bozabilir. Ama o açıdan söylüyorum ki, niye süre koymaktan çekiniyorsunuz? Zaten karşıyız, ayrı da.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu söylediğiniz kaç defa olur ki?

GARO PAYLAN (İstanbul) - Başka birisini daha getirir, farklı kişiler üzerinden yapabilir Sayın Başkanım. Ya, Allah'ınızı seviyorsanız, ne ülkeler var. Yani bazı ülkelerde bu şebekelerin, organizasyonların nasıl yürüdüğünü biliyoruz. O anlamda buna bir süre de koymamanız...

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Genel bir alışkanlık, bir sistem hâline gelir, onu söylüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Üç gün sonra satarsa bu sefer piyasayı bozar. Yani Rekabet Kurumuna sordunuz mu bunu gerçekten? Piyasa bozucu olur. Yani düşünsenize, aynı sitede 1 milyon liraya 5 kişi aldı, 1 milyon 180'e 10 kişi aldı. Altı ay sonra piyasaya çıkmaya kalksa bu insanlar yerliler büyük bir dezavantaj içinde olacaklar, dairesini satamaz, satamayacağı için de almaz. “Öbürlerinin avantajı var, benim avantajım yok.” deyip almaz. Piyasa bozucu olursunuz. Yani pirince giderken evdeki bulgurdan olursunuz. Piyasa bozulur. Bu kadar piyasa bozucu bir olayı regüle etmemiz lazım.

Sayın Bakanım, bir de şimdi yurt dışından döviz gelmesini istiyorsunuz değil mi bu maddeyle? Hani, “yabancılar” diyorsunuz da, yurt dışında ikamet eden milyonlarca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı var. Bunlar bu şeyde hiçbir şekilde düşünülmemiş. Karşıyım, o ayrı ama, vev ki geçecekse, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları burada yoklar. Belki döviz getirmek de isteyecekler, Türkiye'ye yatırım yapmak isteyecekler. Bunu bilerek mi yok saydınız, düşünmediniz mi? Onu da bir soru olarak sormuş olayım.

BAŞKAN – Yurt dışında yerleşik Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, orada çalışan, orada para kazanan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama bizim burada özellikle, bakın, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup da yurt dışında yerleşik olanlar zaten Türkiye'de bir şekilde bugün yine konut sahibi. Bakın biz burada...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olmayanlar var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın şimdi, bir dakika. O yurt dışındaki “yerleşik” dediğiniz kişi zaten dövizini Türkiye'ye getiriyor, bir sorun yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Getirmeyen çok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Getiren çok arkadaşlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Getirmeyen de çok.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Mesela üçüncü nesil bir Türk'ü düşünün. Türkiye'de tatile de gelmiyor, İspanya'ya gidiyor. Eğer mantık döviz getirmekse üçüncü nesil bir Türk'ü düşün. İspanya'ya tatile gidiyor, İspanya'dan ev alıyor. Madem mantık bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz de zaten diyoruz ya: Şu ülkede terör bitsin, huzur gelsin, insanlar tatile gelsin.

Değerli Vekilim, yani...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sizin politikalarınız yüzünden bu durumdayız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, sizin çağrı yapmanız gereken yerler belli.

BAŞKAN – Konudan sapıyoruz.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, örneği çok daha fazla somutlaştırıyorum: İngiltere’de, Londra’da oturan bir Türk, bir de İngiliz aynı apartmanı paylaşıyorlar, komşular. Birisi komşusuyla beraber Türkiye’ye gelmiş, buraları çok beğenmiş, demişler ki: “Oradan da beraber bir yazlık alalım ikimiz.” Sonra gelmişler, alıvermişler. Bir tanesi katma değer vergisi ödemiş, öbürü katma değer vergisi ödememiş.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de düşündüm hikâyeyi. Londra’da oturan o İngiliz ile Türk beraber Türkiye’ye geliyorlar, Türk bir konut almış, o arada duymuş, yabancılara Türkiye’de konut satışında KDV istisnası var. O zaman bizim Türk vatandaşımız dönüp yanındaki komşuya, “Ya, Türkiye’ye gel, bak Türkiye’de yabancılara konut satışında kampanya var, indirim var, daha ucuz. Bak, ben 1 milyon 180 bin liraya aldım, sen 1 milyon liraya alacaksın.” Bakın, bu getirecek piyasadaki hareketlenmeyi zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hikâyeyi geliştirelim. (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Sayın Temizel, sizden yeni bir karşı hikâye alalım.

Buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Neyse, iş çıkırından çıktı. Böyle kanun maddesi olmaz.

BAŞKAN – Sayın Temizel, size çok teşekkür ediyorum.

Evet Sayın Kalaycı, sizden bir hikâye alalım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Kalaycı şimdi kalaylayacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vallaha muhalefet olarak biz maliyemizi düşünüyoruz vergi kaybolmasın diye, Maliye Bakanı da farklı düşünüyor; bunda bir garabet var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ekonomiyi düşünüyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ekonomiyi biz de düşünüyoruz tabii.

Şimdi, bir defa -son sözün peşinden söyleyeyim- bu maddeye biz karşıyız. Niye karşıyız? Mehmet’ten vergi alırken Hans’tan vergi almıyorsun. Böyle bir adaletsizliği kabul etmemiz mümkün değil.

Rakam olarak neye çıkar diye baktım. Siz tabii izahatta demişsiniz ki: “Bu kapsamda yapılacak satışların miktarına bağlı olarak vergi kaybı oluşacak.” Bir tahmin çıkarılabilirdi halbuki. Geçen yıl ilk el satış ne kadar tutardadır, bellidir. Ben kabaca ödemeler dengesinde gayrimenkul satışları net rakamlara baktım, 3 milyar 980 milyon dolar 2016’da. Hatta diğer yıllara da baktım. 2015’te 4 milyar 150 milyon dolar, 2014’te 4 milyar 321 milyon dolar.

Aslında burada Sayın Başkan Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünden kimse var mı? Bize mesela geçen yılki yapılan satışlar, ilk el satış ne kadar, o anlamda bir istatistiki bilgi gerçek kişilere, tüzel kişilere ve yabancı sermaye şirketlerine yapılan satışların hem metrekaresi olarak hem de parasal tutar olarak istatistiklerini alabilirsek memnun olurum.

Biliyorsunuz, Tapu Kadastro Kanunu’muza göre müteakabiliyet şartı yok gayrimenkul satışlarında yabancılara ve ilçenin yüzde 10’una kadar satılabilir. Biz bunlara karşıyız. Yani “bir ilçe yüz ölçümünün yüzde 10’u” diyor. Yani işin içine ormanı da, şeyi de dâhil tüm yüz ölçümün yüzde 10’u, yani birçok kasabayı, köyü yabancılar alsa olabilir mevcut düzenlemeye göre. Kişi bazında da 30 hektarlık bir sınırlama var. Biz bunların yeterli sınırlama olmadığını düşünüyoruz. Yapılan düzenlemelerin yapıldığı tarihlerde de çok sert bir şekilde görüşlerimizi ifade etmiştik.

Bilmiyorum, Tapu Kadastrodan kimse var mı?

Sayın Bakanım, var mı kimse?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Emin değilim açıkçası.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok herhâlde. Yani esas bilgi orada. Ne kadar bir rakama tekabül ediyor, şeyine bir baksak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Yabancılarla konut satışı 18 bin adet işlem.” diye söylediler.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani birinci elden satış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır, değil, toplam satış. İkinci elde de aynı çünkü tapu onu birinci el, ikinci el diye ayırmıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani benim şöyle bir endişem de var işe karşı çıkmamın yanı sıra: Kaybedeceğim KDV kadar satıştan bir döviz gelecek mi, ondan endişem var. Yani kaybımı şey karşılayacak mı, gayrimenkul satışında bir artı sağlayacak mı o kadar? Onda da endişem var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yabancı birisi gelip ikinci el bir konutu satın alıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani döviz mi kaybedeceğim, döviz mi kazanacağım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Döviz kazanacağız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İşte, indirim kadar daha fazla satış yapacak mıyım? Onu bilemiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha fazla satış yapacağız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Nereden biliyorsun?

BAŞKAN – Bir projeksiyon olarak daha fazla satış yapacağız, projeksiyon.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ciddi anlamda ben bunun yabancıya konut satışını 2’ye, 3’e katlayacağını düşünüyorum açıkçası. Çok ciddi bir... Bir de biliyorsunuz vatandaş olma hakkı da getirdik. 1 milyon doların üzerinde eğer gayrimenkul edinirse kişi, diğer koşullar da olmak kaydıyla, kademeli bir şekilde vatandaş olmak da mümkün. Onun için bunun satışları çok artıracığını da düşünüyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Dediğim gibi Sayın Başkanım.

Yalnız, yarına bu Tapu Kadastrodan bilgileri alabilir miyiz?

BAŞKAN – Bugün oyladıktan sonra yarın çağırırım tabii.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu suistimale yol açma meselesine ben de aynen katılıyorum Sayın Bakanım. Madde bunu engelleyecek hükümleri taşıyor. Bunun da altını ben çiziyorum.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir önerge verin siz de bu süre konusunda. Bence iktidar partisinden gelmeli.

BAŞKAN – Ben önerge veremediğim için buradan destek oluyorum size.

MUSA ÇAM (İzmir) – Önce vermiştiniz ama.

BAŞKAN – Efendim, verdiğimde de itiraz ediyorsunuz, vermediğimde de itiraz ediyorsunuz. Ben de ne yapacağımı şaşırdım Sayın Çam.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, talep şöyle bir talep mi Sayın Bakanım? Yani, bir suçlama ya da bir eleştirme anlamında değil de. Hani, yapsatçılar yabancıları ayarlayıp, yeni bina yapıp yabancılara satacak. Onlardan gelen bir talep mi? Yani, böyle bir talep nasıl oluştu bizde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Son yıllarda bizim inşaat sektörümüz özellikle konut alanında olmak üzere İstanbul’da, Antalya’da, Muğla’da, Yalova’da, tatil yörelerinde çok ciddi anlamda bir taleple karşı karşıya yani bir arz değil, bir taleple karşı karşıya. Özellikle belirli bölgelerden gelen turistler otelde tatil yapmak yerine bir konutu satın almak suretiyle daha uzun süre burada kalmak istiyorlar. Biliyorsunuz, konutun tatil bakımından sunduğu farklı imkânlar var. Yani, bazen ben de mesela konutta kalmayı tercih ederim. Dolayısıyla, böyle bir talep var ve burada da özellikle kaynak ülkelerde bu talebi görünce organize bir şekilde Türkiye’de konut talebi oluşturuluyor yani yabancı ülkelerdeki firmalar Türkiye’deki bu talebi gördükleri için yoğun bir şekilde buraya doğru bir talep oluşturuyorlar. Firmalarımız da -burada, biliyorsunuz, birinci yıl için zaten KDV söz konusu- Türkiye’deki konut talebini artıran yurt dışından gelen bir talep, bunu karşılamaya çalışıyor. Burada her zaman için karşımıza gelen taleplerden bir tanesi, bugüne özel bir şey değil, öteden beri. Yani, biz konut sektörü olarak, inşaat sektörü olarak çok ciddi anlamda Türkiye’ye döviz girdisi sağlıyoruz. Doğrudur, gerçekten. Yani, bu düzenleme olmaksızın Türkiye’ye ciddi anlamda gayrimenkul satışı üzerinden döviz geliyor. Alan kişi yüzde 18 katma değer vergisini kendince evin maliyetini artıran en büyük faktör olarak görüyor. Dolayısıyla, burada sektörün yaklaşımı eğer katma değer vergisi bakımından bir imkân sunulacak olursa yurt dışından gelen bu talebin çok daha büyüyeceği ve böylelikle konut sektörünün çok ciddi anlamda katma değer üreteceğini...

BAŞKAN – Sayın Bakan, bilmiyorum, bir şey sorabilir miyim?

Türkiye’den almazsa gelecek turist, bu KDV’den dolayı, İspanya ya da İtalya ya da -neyse alternatif ülke- Yunanistan’a gittiğinde bu bizim yapmış olduğumuz düzenlemeye benzer, oralarda bir muafiyet mi var?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben şu anda diğer ülkelerde nasıl bir muafiyet olup olmadığını bilmiyorum ama bu imkânı bizim sunmamız hâlinde toplamda hem cari işlemler açığı bakımından hem döviz tedariki bakımından hem de oluşturacağı katma değer bakımından, oluşturacağı ekonomik büyüklük bakımından neden böyle bir fırsatı ekonomimizin yararına kullanmaktan kendimizi alıkoyalım? Soru bu. Yani, neden bu fırsatı elimizin... Şu an da talep var, bizim bu talebi daha da artırmamız lazım. Bakın, bugün inşaat sektörü, turizm sektörü deyip geçmeyin; bu kişi gelecek bu konutu alacak, bu konutun içerisine mobilya alacak, burada daha uzun süre kaldığı için daha fazla harcama yapacak. Yani, konuttan elde ettiğim getiriden çok daha fazlasını -bakın, konuttan vazgeçtim- katma değer vergisinin çok daha fazlasını bu konutun hazır hâle getirilmesi için alışlar yapacak, konutun içini yapmak için bir sürü alışlar yapacak, kendine göre içeride birtakım... Yani, şunu söyleyeyim: Totalde baktığımda vazgeçtiğim vergiden çok daha fazla bir vergiyi, katma değer vergisini alacağını düşünüyorum; bir. İkincisi, tapu harcı bakımından bir istisna yok burada. Yurt dışından gelen bütün bu konut talebinden dolayı tapu harcı gelirlerinde de bir artış olacak. Burada muhtemelen sözleşmeler yapılacak, damga vergisi gelecek. İnşaat sektörü üzerinden oluşacak ilave katma değerden ben gelir vergisi toplayacağım, prim toplayacağım. Yani, ekonomide oluşturacağı

dalga etkisi buradaki vazgeçtiğim vergiden çok daha fazla bir şekilde bana gelecek; bu iyi bir şey. Ülkeye döviz kazandıracağız, yurt dışı talebi artıracacağız, içeride istihdamı artıracacağız; bu hepimizin istediği bir şey.

Şunu söyleyeyim: Sizin ifade ettiğiniz bütün çekinceler Maliye Bakanlığı olarak bizim için de çekinceler. Bu konunun da takipçisi olacağız. Herhangi bir şekilde de... Sektöre de ben ikazda bulunuyorum. Burada devletin getirdiği bu iyi niyetli girişim bir şekilde farklı yollarla suistimal edilmek istendiğinde devlet olarak vergi kanunlarının bize verdiği imkânları kullanırız, amacı dışında bu uygulamayı yapanlardan da bu vergiyi çatır çatır alırız, burada bir sorun yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maddede bir yasaklama yok ki Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil arkadaşlar, öyle değil arkadaşlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maddede bir yasaklama yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir başkası bu verginin eksik ödenmesi için bir organizasyon dâhilinde bunları yaparsa ticari kazanç ve katma değer vergisi bize göre yine doğar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama kanun...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, bakın, sizin söylediğiniz o çekinceyi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Suç duyurusunda bulunacaksınız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil canım, vergi tarhiyatı yapacağım.

Sizin söylediğiniz çekinceyi dikkate aldığımızı söylemek için söylüyorum ama baştaki analizimi unutmayın. Toplamda, ülke olarak bu düzenlemeden hem üretim artışı hem katma değer hem istihdam hem döviz kazandırıcı faaliyette bulunma hem de diğer bütün sektörlerle yapacağı ilave değer artışından dolayı ülke olarak kazanacağız.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında, şu parantez içerisindeki hükmü bir daha sormak istiyorum. “Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu...” Parantez içerisinde, “Şu kadar ki bentte öngörülen şartların gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, ceza ve gecikme faizi yabancı uyruklu gerçek kişi ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlardan tahsil edilir.” diyor. Yani, üç seçeneği saymış, yukarıda saydıklarınızı. Nasıl tahsil edeceksiniz? Türkiye’de mukim değil, oturmuyor, bir şey yapmıyor, böyle bir işleme aracılık etmiş, arkasından kaçmış gitmiş. Bir defa daha da Türkiye’ye uğramayı falan da düşünmüyor, nasıl tahsil edeceksiniz siz bu vergileri böyle?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, Sayın Bakan, yanlış anlamayın da bu şuna benziyor: Yani, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, gelir vergisi beyanını eksik yapmış ve bu vatandaş da bu beyanını eksik ödedikten sonra yurt dışına gitmiş; şimdi, bu kişi bakımından verginin tahsil edilemezliği ne ise burada da aynı durum geçerli. Siz şunu varsayıyorsunuz: Bu konutu alan kişi aldıktan hemen sonra kaçacak. E, aynı şey Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı için de geçerli.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının buraya vatandaşlık bağıyla bağlı olması nedeniyle bizim sorumluluğumuzda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öyle değil. Olur mu? Diyelim, kişi İngiltere’ye yerleşmiş, burada maliye, vergi idaresi, bir sürü ihbarname göndermiş, adresinden geri dönüyor çünkü yok kişi; ne anlamı var?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Türkiye’de bununla ilgili olarak hiçbir iz, hiçbir şey yoksa o da gider zaten. Ama asıl, bunu çok net olarak tanımladıktan sonra parantez içi hükmü yazmanızı soruyorum. Yani, böyle bir ifade yazmışsınız parantez içerisine, “Türkiye’de mukim olmayan gerçek kişi, yabancı uyruklu kişiden bunu tahsil edeceğim.” diyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Bakın, bir dakika... Şöyle: Biz burada vergi istisnasının uygulanması bakımından şartlar getirmişiz. Demişiz ki: Bunun bedeli yurt dışından döviz olarak getirilecek. Kişi hiçbir şekilde Türkiye’de ikametgâhı olmayan bir yabancı olacak, diyelim ki bu muamele yapılmış, firma faturayı kesmiş ve buna istisna uygulamış. Daha sonradan ben bu kişinin aslında o tarih itibarıyla Türkiye’de yerleşik olduğunu öğrenmişim veya bedelin yurt dışından döviz olarak getirilmediğini öğrenmişim. O takdirde, bu kişi eğer buradaysa o kişiden bu vergiyi ben tahsil edeceğim. Bu, bunu söylüyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, bunun olması da mümkün değil, zaten işlem tamamlanmamış oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır, hayır, öyle değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Türkiye’de oturuyor, yabancıymış gibi işler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, öyle değil Sayın Bakanım, şöyle: Sonuçta bu istisnayı kim uygulayacak? Satış yapan firma uygulayacak. Biz firmaya diyoruz ki: Satış yaptığın anda bu istisnayı uygulayabilmen için o tarih itibarıyla bu kişi bakımından şu, şu, şu şartların olması lazım. Şimdi, o şartların olmadığı sonradan anlaşıldığı takdirde kendisinden vergi alınmayan kişiden o vergiyi tahsil edeceğim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu söylüyorum Sayın Bakanım, nasıl anlaşılabilir bu olay? Ya döviz getirmiştir, bunu almıştır, onun üzerine tahsil edersiniz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, öyle demeyin, şöyle olabilir: Mesela, bizim vergi kanunlarımızda kişinin yerleşik olma hâliyle ilgili süreler var. Mesela, son altı aydan fazla Türkiye’de kalmış olmak. Diyelim ki bir başka inceleme nedeniyle aslında Türkiye’de o kişinin altı aydan daha fazla kaldığı belli, ben bunu bulmuşum maliye olarak. O zaman ne yapacağım? Bu maddeyi kullanacağım. Ha, şunu diyorsanız bunu tartışalım: Ya bir dakika, bunu sadece alıcı için değil de aslında satıcı için de bunu yapmanız lazım. Yani satıcı firma da satış anında bu şartları kişinin sağlaması konusunda gerekli kontrolleri yapsın, eğer bu şartları sağlamadığı sonradan anlaşılıyorsa o takdirde ondan da... Bunu yazalım, değil mi arkadaşlar, bunu yazabiliriz yani.

BAŞKAN – Şirket nasıl yapacak bunu Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle.

BAŞKAN – Ben kaç ay kaldığını, ne kadar kaldığını nereden bileyim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değeli Başkanım, bir: Bu konuyla ilgili bir tedbir düzenlemesi yapacağız. Orada istisnanın uygulanması aşamasında firmanın sorumluluğunu düzenleyen hangi koşullarda ne tür bir belge, bilgi araması gerektiğini düzenleyebiliriz. Mükellefin bu anlamda sorumluluğunun belirsiz değil de belirgin bir şekilde şu şu şu vazifeleri yap ve istisnayı böyle uygula deriz. Bunları yapmadığını anlarsak sorumluluğu ona yükleyebiliriz.

Sayın Bakanın konuşmasından bir öneri olarak, fikir olarak sadece benim çıkarttığım, yani alıcı bakımından bu tahsilatın uygulanmasında sıkıntılar yaşanabilir çünkü kendi verdiğim örnekten hareketle söylüyorum, o tarih itibarıyla şartları taşımadığı belliyse ve firmanın da bunu bilmesi gerekiyorsa yaptığı düzenlemelere göre, o zaman firma bakımından da sorumluluk getirilebilir, bununla ilgili konuşulabilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, en azından, ama şurada söylemeye çalıştığım olay, böyle konusu mümkün olmayan bir vergi düzenlemesi yapmak mantıken de zaten mümkün değil, konusu mümkün değil çünkü. Yani, kalkıp da Türkiye’de ikamet etmeyen birisi çekmiş, almış başını gitmiş, burada bir işlem yapılmış, o işlemten sonra siz Türkiye’de olmayan birisinin peşine düşüyorsunuz. Burada işlem varsa belirttiğiniz gibi, yani iki taraflı vardır en azından.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ben size söylüyorum, iki kişi var, demin ki o Londra’dan gelen iki tane komşu; birisi Türk vatandaşı, birisi de İngiliz vatandaşı. İkisi de konutunu aldı, ikisi de Londra’ya döndü, ben Türk vatandaşı Londra’dan dönmediği sürece Türkiye’ye, onun için de vergi tarh etsem de ne fark eder?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, buradaki konutunu satıp da gittilerse aynı şey olur, fark etmez, başka hiçbir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, gördünüz mü?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, görüyorum zaten, ben de onu söylemeye çalışıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama, birisi vergi ödedi zaten Türk vatandaşı, o vergisiz değil ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle söyleyeyim, bir dakika şimdi, sizin verdiğiniz örnek gibi, diyelim ki kişi geldi buraya, o Londra’daki kişi geldi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İkisi bir arada geldiler, Türk vatandaşı olan ödedi vergisini KDV’li aldı, öbürü KDV’siz aldı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam. Peki, ben de size söyleyeyim, o Londra’dan gelen Türk vatandaşı altı ay burada ticari kazanç yaptı, iyi de gelir elde etti, o da altı ay sonra İngiltere’ye döndü, çok da güzel buradan danışmanlık ücreti geliri elde etmiş ve beyan etmedi, ne fark eti? O da başka bir vergiden kaçırıldı? O da döndü. Bu risk her zaman için geçerli.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, yani bu ikisi değil, yani bu kadar absürt konular üzerinde herhangi bir vergi matrahı oluşturmamız mümkün değil. Biz sadece birinci olarak, sadece ve sadece ikametgâhı baz alarak iki kişi arasında farklı vergilendirme yapmak hakkaniyete de aykırıdır, adalete de aykırıdır. Örnek olarak da İngiliz ve Türk’ü verdim, olay bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bu çok temel bir konu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İkinci konu: Eğer sizin buradaki amacınız döviz kazandırıcı işlem kapsamında bunları değerlendirmek istiyorsanız, bunun yolu bu değil. Döviz kazandırıcı işlem ihracat anlamına geliyor, zaten başka bir sürü konuda da bunların hepsini yapıyoruz, zaten KDV’den istisnadır. Bu durumda bu döviz kazandırıcı işlemlerle ilgili olarak Türkiye’de konutlarını yapıp da arkasından bunu döviz karşılığı Türkiye’nin dışından getirilen dövizlerle satan işletmeler açısından döviz kazandırıcı işlem sayın bunu. Zaten 2009 kararnamesinde döviz kazandırıcı işlemi olmayanlara yurt dışından kredi alma olanağı da getirmedik mi? Getirdik. İyi, bunlar da döviz kazandırıcı işlem olmuş oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ama şöyle: Siz orada firmaya döviz kazandırıcı işleme bağlı olarak belki birtakım imkânlar sağlıyorsunuz, burada esas olan talebi çekmek. Yani yabancı...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, işte, talebi onlar çekecekler. Zaten Ağaoğlu ilanlarını vermeye başlamış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, biz zaten burada...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Yabancıya en çok gayrimenkul satan şirketlerden Ağaoğlu.” diye girmiş şeyin içerisine. Dolayısıyla bu, döviz kazandırıcı işlem yapmaya başlarsa eğer, yapsın, istediği kadar getirebilir; “Dövizini getirdim, KDV’si yok.” desin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, konut talebinde burada yapılan düzenleme satıcıyı değil, alıcıyı teşvik etmek, alımı teşvik etmek, müşteriye teşvik etmek, onun için katma değer...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Müşteriyi teşvik eden biz değiliz, zaten bu koşullar içerisinde de zaten bu müteahhitler gidip bulacaklar onları.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama şimdi diyelim ki... Hayır, şöyle, burada...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, bulurlar. Almanya’da, Fransa’da, İngiltere’de hemen anında bürolarını açarlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, şey anlamında mı, bu yeni sistemle mallarını pazarlamak bakımından mı? Zaten yapmak istediğimiz bu, yurt dışından insanlar gelsin, konut alsın.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İyi işte o zaman döviz kazandırıcı işlem sayın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten biz burada netice itibarıyla döviz kazandırıcı işlem fiilen saymış oluyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, o zaman şeyler açarsın, mukimler arasında farklılık falan yaratmadan döviz kazandırıcı işlem sayın, döviz getiriyorsanız KDV almayın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, bakın şöyle: Bu maddenin içerisinde mukimliğe bağlı bir farklılaşma yapma meselesine hem vergide eşitlik prensibi bakımından hem de yani vergi hukuku bakımından farklı yaklaşabiliriz. Sizin buradaki hassasiyetleriniz doğru hassasiyetlerdir, yani burada mukimliğe bağlı, milliyete bağlı bir ayırım yapılmamalıdır. Bu, verginin önemli prensiplerinden bir tanesidir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim de temel argümanımız burada, burada yurt dışından gelip Türkiye’de yerleşik olmayan bir yabancının konut almasını teşvik etmek istiyoruz. Yine vergi hukuku, vergi kanunları içerisinde zaman zaman sosyoekonomik amaçlar güdülerek farklı vergi oranlarının belirlenmesine imkân veriyor. Burada katma değer vergisinde biliyorsunuz istisna var, vergi oranını sıfırlamak diye bir müessesemiz yok. Biz burada vergi oranını sıfırlamayı değil, istisna kullanıyoruz. Burada belki hiç tartışmaya gelmeyen konu şu: Aslında burada inşaat firmaları da bu istisnayı tam istisna olarak yararlanacaklar. Yani, bu yabancılara satmış oldukları konutlar nedeniyle yükledikleri katma değer vergisini de aynen ihracat iadesinde olduğu gibi alabilecekler. Dolayısıyla, tam manasıyla burada yabancıya satılan konutlar...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu nerede düzenlediniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 13’üncü madde zaten tam istisnayı düzenleyen bir madde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir saniye Sayın Bakanım, onu orada kalkıp da tam istisnayı düzenliyorsanız, burada niye mukimler arasında ayrılık yaratıyorsunuz ki, bunu da onun içerisine koyun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öyle değil, yok şöyle: Şimdi biz burada, yabancıya konut satışını istisna ettikten sonra, onu kısmi istisna düzenlemesi olarak da düzenleyebildik. Bu durumda, o konutun bünyesine giren KDV maliyeti mükellefin üzerinde kalabilirdi. Biz burada tam istisna yaparak o konutun imali sırasında, inşaatı sırasında oluşan KDV yükümlülüğünün de müteahhide iade etmiş oluyoruz. Ama bakın, bu tartışma...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 13'üncü madde burada DSİ maddesi Sayın Bakanım, 13'üncü maddede DSİ istisnası var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – KDV, Katma Değer Vergisi Kanunu. Biz Katma Değer Vergisi Kanunu'nda düzenleme yapıyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bakın, bir defa daha tekrar edeyim, daha da konuşmayacağım zaten, çünkü yani bu olay gerçekten birazcık fazla polemik hâline gelmiş oldu, böyle bir şey yaratmak falan istemiyoruz.

Birinci söylediğim olay: Bir ülkede mukimlik baz alınarak aynı harcamayı yapmış insanlara farklı vergiler salamazsınız. Bu, Türkiye vatandaşlarına da hakarettir, hakkaniyete de aykırıdır, vergi eşitlik ve adaleti açısından da olmaz.

İki: Türkiye'de yurttaş olmak üzere gayrimenkul satın almaya gelenler eğer vergiler nedeniyle buraya vatandaş olmaktan kaçınıyorlar ise, yani iş ta oraya kadar gittiye, bunu pek fazla inandırıcı bulmam, bu iki. Gelirler, alırlar bütün bunların hepsini.

Türkiye'de nasıl turizm gelirlerini döviz kazandırıcı işlemler grubundan sanki ihracatmış gibi değerlendiriyorsak, zaten şeyi de değerlendiriyoruz, burada ayrı hüküm var diye düşünüp onun için 13'üncü maddeye bakmıştım, buradan da döviz kazandırıcı işlemler kapsamında vergi almadan bütün bunların hepsinin satışını yapabilirler, o zaman bunu buraya niye koyuyoruz? Burada yapacağınız olay, dışarıdan döviz getirmek suretiyle satın alınmış olan gayrimenkuller için döviz kazandırıcı işlem muamelesi yaparsınız biter bu olay.

Sözüm bitmiştir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sizin sözünüz bitti, ben burada bittim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, konu biraz önce tartıştığımız gibi vergi hukukunu genel olarak ilgilendiriyor, uluslararası hukuku ilgilendiriyor, anayasal hukuku ilgilendiriyor. Uygulamada sıkıntıları var, istismara çok açık bir madde. Neden bu konuyla ilgili bir tahminde bulunmuyorsunuz? Şimdi gazetelerde yer alan haberlere göre, mesela 2016'da 18.189 konut yabancılar tarafından alınmış. Sizin bu konuyla ilgili bir tahmininiz olabilmeli, bir tahminde bulunabilmeniz lazım. Bunu niçin yapıyoruz? Ondan sonra, Mustafa Bey'in dediği hesabı da yapabilmemiz lazım yani bir kayıp mı var, yoksa bir kazancımız mı olacak; ne getiriyor, ne götürüyor, onun hesabını yapabilmek lazım.

Sayın Bakanım 1 milyon doların üzerinde Türkiye'den gayrimenkul alanlara vatandaşlık hakkı verilmesi konusu doğru mu, böyle bir şey mi var? Yani 1 milyon doların üzerinde gayrimenkul alan vatandaşlığı da alıyor Türkiye'de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakanlar Kurulu kararıyla yetki aldık ya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapıldı. O zaman bir de buna ne gerek var? 1 milyon doların üzerinde Türkiye’den gayrimenkul alan, vatandaşlık alıyorsa ilave olarak bunu vermemizin ne anlamı var? Niye bu kadar bu konuyu önemsiyoruz? Bu kadar teşvik etmeye çalışıyoruz üst üste? Yani biraz önce hani konuştuk ya inşaatçıların, gayrimenkul sektörünün imalatçılara göre daha mı fazla baskısı var da bu konuda lobiciliği daha iyi yapıyorlar, beceriyorlar onun için mi bütün bunlar oluyor? Hakikaten anlamak mümkün değil. Yani ne getirdiğini sonuç olarak sizin söyleyebilmeniz lazım. “Bizim tahminimiz bu. Ülkeye şu kadar döviz kazandıracak bu işler. Onun için biz bunu yapıyoruz, bunları feda edebiliyoruz. Şu kadar döviz getirisi olacak. bunu beklediğimiz için geçmiş yıllarda da şu kadar, şu kadar, şu kadarlık bir satış söz konusu oldu. Onun için bekliyoruz bu nedenle böyle bir fedakârlık yapıyoruz. Bunları bunları göz önüne alıyoruz.” diyebilmeniz lazım.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbir projeksiyonda bulunmuyorsunuz, epey bir soru işareti var, biz de haklı olarak bunları soruyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle: Yani inanın bir projeksiyon yapmaktan çekinmiyorum. Yani burada gayrimenkul satış sayısı itibarıyla bir 18 bin adet satış var ama onların ne kadarı birinci el diyelim, ne kadarı ikinci el, ona dair bilgimiz yok. İkinci olarak burada belli varsayımlar konulabilir. Denilebilir ki işte ortalama 10 bin konut satılsa ortalama da satış fiyatı şu olursa bunun üzerinden tahminen şu kadar katma değer vergisi hesaplanır. Bunun üzerinden indirim KDV olarak tahminen şu kadarlık bir oranla indirim KDV olur ve sonuç itibarıyla şu kadarlık bir katma değer vergisinden vazgeçilmiş olabilir. Çünkü önemli olan, satış tutarının üzerinden hesaplanacak katma değer vergisi değil. Firma sonuçta bu malı üretmek için bir katma değer vergisi yüklenimine giriyor ama birçok durumda da aslında başka işleri de bir arada yürütüyor yani bunların bir varsayım altında 10 bin konut üzerinden çünkü bilemiyorum ki ne kadar konut bu anlamda. Bu konuda diyelim ki rakam 1 milyar çıktı, 2 milyar çıktı. Arkadaşlara söyleyeyim şimdi: 10 bin konutta bir genel yaklaşım üzerinden belirli bir matrah diyelim ki yani denilebilir ki ortalama tapudaki beyan edilen konut ortalama satış değeri de 700 bin lira denilebilir 700 bin liradan 10 bin tane konut satılsa yüzde 18’den KDV’si şu yapar. Bunun üzerinden indirim KDV’si bunun yüzde 60’ıysa indirim KDV’si şu kadardır. Ödenecek KDV bu kadardır denilebilir ve ben size öyle bir şey getirebilirim ama getirmemde bir sorun yok, ben arkadaşlara o şekilde de talimat verdim ama arkadaşlar işin içinden çıkmadılar. Maliyeti gizlemek gibi bir gayretim yok fakat ben şunu söylüyorum: Bir, yaptığımız düzenleme toplamda ekonomi için farklı farklı nedenlerle katkı sağlayacak. Sadece inşaat sektörü değil, birçok diğer sektöre de katkı sağlayacak; mobilya sektörü, beyaz eşya sektörü, konaklama sektörü, inşaat sektörüne girdi sağlayan bütün sektörler çünkü temel varsayımımızın şu olması lazım: Eğer bu proje tutmazsa zaten bu işi boştan yere yapmış oluruz. Burada inşaat sektörünün gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı belli. Eğer bu düzenlemeyi yaparsak, yabancılara gayrimenkul edinimi karşılığı vatandaşlık verme düzenlemesini de yapmışsak, ikisi beraber konut sektörünü ve inşaat sektörünü büyütürse millî gelir içerisindeki payını artırırsa toplamda ekonomi olarak biz kazanırız. Bir de döviz girdisi sağlaması hasebiyle bizim ödemeler bilançosunda gayrimenkul satışları üzerinden gelen cari işlemler hesabını olumlu yönde etkileyen bir katkı sağlayacak. Katma değer vergisinden bir vergiden vazgeçiyoruz, bunun rakamını ortaya koyalım ama bu çok statik bir değerlendirme olur. Normalde şöyle yapılması lazım aslında 5018 sayılı Kanun’da yazan, bizim hâlâ beceremediğimiz şey şudur: Yapılan bir düzenlemenin orta ve uzun vadede ekonomiye katacağı değeri hesaplamamız lazım. Ben belki bugün katma değer vergisinden vazgeçiyorum ama istihdam vergisi alacağım, tapu harcından vergi alacağım, bu kişinin

konut satışından sonra o konutla ilgili yaptığı bütün alışverişlerden katma değer vergisi alacağım yani bu kişinin yabancı olmasının bana faydası şu: Dışarıdan gelen ilave bir talep bu, mevcut bir talepte yer değişikliği yapmıyorum, bu ilave bir talep. Dolayısıyla, ilave her gelen talep yurt içi talebi artıracak, dâhilde alınan katma değer vergisini artıracak, inşaat sektörü canlanırsa istihdam üzerindeki vergileri ve pirim gelirlerini artıracak. Bizim iddiamız bu düzenlemenin ekonomiye net, olumlu katkı olacağıdır, bu konuyla ilgili düzenlemeyi getirmemizin temel amacı o. Burada suistimale açık boyutları olabilir mi? Önemli hususları ifade ettiniz, idare olarak bizim bunu mutlaka takip etmemiz lazım. Orada da kendi açığa avantajlı gördüğümüz konu bütün bu satışların hani diğer mal satışları gibi değil bunların hepsi tapuda cereyan ettiği için alıcısı belli, satıcısı belli, vekâletname vereni belli, dolayısıyla her türlü risk analizi yapabiliriz. Ayrıca, herhangi bir şekilde uygulamada bir riskle karşılaştığımızda getiririz Komisyona, biz başta Maliye Bakanlığı olarak ilave düzenlemeleri öneririz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şimdi, 5-6 arkadaşımız daha var bu konuyla ilgili görüşlerini bildirecek. Vakit de epey geç oldu. Siz de yarın sabah 06.00’da yolcusunuz diye ben bunu bitirmeye çalışıyorum yani en azından maliyenin maddelerini. Rica edeyim, bütün arkadaşlarımız fikirlerini ortaya koyduktan sonra sizin görüşlerinizi almak istiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir şey söyleyeyim, özür dilerim Sayın Başkan.

Sektör diyor ki: “2016’da 18 bin konut sattık yabancıya, hedefimiz 50 bindir.” siz buna göre bile bir projeksiyon yapamıyorsunuz, bu maddeyi bu kadar ısrarla geçirmeye çalışıyorsunuz. Niye yapamıyoruz, neden bunu ortaya koyamıyoruz? Sektör bunları söyleyebiliyor, siz söyleyemiyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ayar...

HİKMET AYAR (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu düzenlemenin kesinlikle çok büyük katkıları olacağını hepimiz kabul ediyoruz. Turistin Türkiye’de kalma süresini artıracak kesin, hatta domino tesiriyle başka katkıları da olacaktır, başka katma değerler kazandıracaktır ama ben şöyle bir şey söylemek istiyorum: Benim yurt dışında bir ülkede bir konutum olduğu takdirde bütün tatillerimi orada geçirme temayülüm oluşacaktır hatta yakın akrabalarım, arkadaşlarıma dahi “ha, orada zaten konut vardır, gidin, aha anahtarını al git tatilini orada yap” diyeceğimdir. Yani bu yönünü kimsenin inkâr etmediğini de zaten konuşmalardan çıkarabiliyoruz, kimse inkâr etmiyor ancak kümülatif olarak çok büyük katkıları olacağını hepimiz kabul ediyoruz. Söyleyeceğim bir şey var burada: Yani, buradaki konuşmacıların dile getirdiği konuya ben de biraz farklı bir açıdan katıldığımı ifade etmek istiyorum. Yani burada kesinlikle suistimallere ve hüllelere olayı birazcık kapatabilme adına yani bir yıl, iki yıl ama en azından bir yıl gibi bir sürenin konulmasının çok faydalı olacağını düşünüyorum. Bakın, en azından Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına satışını engelleme gibi bir şey olabilir mi? Çünkü bu olay yani mesela ben bir yabancı uyruklu olayım, 1 milyon dolara geldim konutumu aldım, bir ay sonra 1 milyon 180 bin dolara bunu satmama engel bir durum yok, yani hülle de yapmış olmayayım. Sattım, şöyle Sayın Bakanım, şunu söylemeye çalışıyorum...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir örnek de ben vereyim yani, bir hikâye de ben anlatayım: Mesela kızım yurt dışında çalışıyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Türk vatandaşı mı?

BAŞKAN – Türk vatandaşı, elhamdülillah, onda bir sıkıntısı yok.

Ama siz bu düzenlemeyi yaptıktan sonra diyelim ki Türkiye’de bir konut almayı düşünüyor, yüzde 18 iyi bir avantaj. Mesela yanındaki iş arkadaşına diyecek ki: “Böyle bir avantaj var, lütfen konutu sen al, al sana burada parası, sen oraya transfer et orada al, ben senden on beş gün sonra devrini de Türkiye’de bana yaparsın.” dedi. Yapar, bunda bir sorun yok.

HİKMET AYAR (Rize) –Bunu yapar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne olur böyle bir durumda?

HİKMET AYAR (Rize) – Ben başka bir açılım koymaya çalışıyorum yalnız Sayın Başkanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki defa tapu harcı ödeyecek, yüzde 18 değer artış kazancı ödeyecek.

BAŞKAN – Nereye ödüyor, on beş gün sonra alıyorum, neyin değer artışı Sayın Bakanım?

Yabancıdan aldım, şahıs. Şirket falan değil.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şimdi, bu elde edilen konut eğer birden fazla ticari işleme tabi tutulursa zaten ticari iş kapsamında yapılacağını biraz önce açıklamıştık.

BAŞKAN – Bırakın, bakın, konuyu saptırmayın. Bir sefer aldı, “birinci el” dedi, KDV’yi ödemedi, on beş gün sonra devretti, onu soruyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Tamam. KDV’si kadar artırdıysa aradaki fark kadar değer artış kazancı olur.

BAŞKAN – Ne alakası var, artırmıyor, birebir veriyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Altı aydan az kaldığı için böyle oluyor.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) - Hatta zararına sattı ya, zararına sattı.

HİKMET AYAR (Rize) - Şimdi, Sayın Başkanım, tamamlamama izin verin.

BAŞKAN – Vazgeçti, kızım almıyor efendim, vazgeçtik biz, evet.

Sayın Ayar, buyurun, siz devam edin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, bir dakika, hayır şöyle yapalım mı...

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir şey diyeceğim, bir şey diyeceğim... Şöyle yapalım mı?

HİKMET AYAR (Rize) – Ama ben...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok küçük bir şey diyeceğim. Şunu yapalım da konuyu... Şunu yapalım: Bir kere bütün Komisyonun bu meseleye topyekûn olarak olumlu bakması güzel, teşekkür ediyorum ama bu söylediğimiz...

HİKMET AYAR (Rize) – Öyle mi anlaşıyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu süre kısıtlaması konusunu müsaade edin bir çalışalım, olur mu Genel Kurula kadar, tamam.

HİKMET AYAR (Rize) – Sayın Bakanım...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama “Burada geçelim.” diyorsunuz siz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, Genel Kurula kadar çalışalım.

BAŞKAN – Sayın Ayar, lütfen buyurun.

HİKMET AYAR (Rize) – Şimdi ben şunu söylüyorum: Burada birinci amaç veya amaçlardan bir tanesi şu değil mi, döviz girdisi sağlamak. Ben Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyla bir hülle yaptığını da bir tarafa bırakıyorum. Bu işi yakın takip eden bir yabancı vatandaş, yabancı devlet vatandaşı bir milyon dolara geliyor konutunu satın alıyor, bir ay sonra aynı konutu örtülü olarak... Yani şu var: Kayıt dışılık, inşaat sektöründeki kayıt dışılığı herhâlde bilmeyeniniz yok. Yani 1 milyon 180 bin dolara satar ama ya 1 milyon lira üzerinden devletmiş gibi yapar, alır parayı tekrar yurt dışına gider. Gider mi? Buna hiçbir engel yok, gider. Yani hülle de yapmadığını düşünüyorum. Alır ve çıkar. Yani buradaki döviz girdisinin herhangi bir etkisi kalmamış olacağı gibi sektöre de balta vurur çünkü haksız rekabet oluşturur. Ayrıca, burada hepimiz biliyoruz, inşaat yapanlar da en azından yapmayanlar da bir yerlerden alım satım yapmak suretiyle biliyoruz ki üçte 1'e yakın bir fiyatla devir teslimler yapılıyor. Yani 1 milyon dolara alınan bir konutun tapu tescillerinin herhâlde 300 bin, 500 bin liranın üstünde olduğunu ben hiç zannetmiyorum, uygulamadan biliyorum ben bunu. Şimdi, bunları da önleyecek tedbirler -yani bu buna engel olsun anlamında söylemiyorum- bir etki analizleri de inşallah yapılmıştır diye düşünüyorum ama sonuç olarak en azından iki yıl... Kaldı ki bakın başka bir şeyden bahsediyorum.

SALİH CORA (Trabzon) - İki yıl çok ya, bir yıl da olur.

HİKMET AYAR (Rize) – Bir şey daha söylemek istiyorum. Bakın, engelliler için taşıt alımlarında ÖTV'den muafiyet vardır ama orada beş yıllık bir süre olduğu hâlde, bakın “Beş yıl satılamaz.” kaidesi olduğu hâlde kamuoyunda ne kadar suistimal edildiğini zannediyorum takip ediyorsunuz, biliyorsunuzdur. Yani ailesinde, çevresinde bir engelli varsa orada onun üzerinde alıyor, beş yıl satmamayı da göze alıyor, biniyor, ondan sonra, beş yıl sonra satıyor, oradan o muafiyetten faydalıyor. Böyle bir toplumuz. Dolayısıyla, bu kapıyı da kapatmak adına bir yıllık en azından bir şey koymakta fayda var diye düşünüyorum.

Bütün bu olumlu tesirlerini de ortadan kaldırmaması için söylüyorum ben bunu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayar.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Şimdi, bu maddeye geçildiğinden bu yana herkesin kafasında sorular var ama bu soruların da bir yanıtı bulunamıyor ve yanıtını veremediğimiz yani özellikle Bakanlık ve bürokrat tarafının yanıtını veremediği bir madde üzerinde biz “İllaki bu akşam geçireceğiz.” diye ısrarla gidiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama iktidar geçirmeyecek.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yani sizin de kafanız karışık, sizin de aklınıza yatmış görünmüyor yani çok ilginç. İşte, tam olarak anlaşılmadan buraya getirilmiş oluyor

GARO PAYLAN (İstanbul) – Net değil.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yok, herkeste var, bunu kabul edelim.

Sayın Bakan, biz daha önce de bu tür maddeler gördük. Yani hakikaten hoş olmuyor, hakikaten inandırıcı olmuyor. Hani sizlerin bile tam inanmadığınız veya biz sorduğumuzda yanıtını veremediğiniz birtakım maddelerden yürümeye çalışıyoruz.

Şimdi, az önce arkadaşlarımız gösterdiler. Yani yaklaşık on beş gündür 4 ya da 5 tane markalı konut projesi sahibiyile basında röportaj yapılıyor sürekli, onlar da bu durumu takdirle karşıladıklarını ifade ediyorlar. Bir sürü veriler veriyorlar, rakamlar veriyorlar, gerçekten bizim burada ulaşamadığımız rakamlara onlar sahip. Biz rakamlar üzerinden bile konuşamıyoruz, ne kadar yazık.

Şimdi, ben size bir örnek vereceğim. Yani herkes bir şeyler anlattı ama ben gerçekten yaşadığım bir şeyi anlatacağım. İki üç hafta önce -tam tarihini hatırlamıyorum- bir arkadaşım beni aradı ve dedi ki: “Bu adı geçen konut projelerinden bir tanesinde -herkes hangisi olduğunu tahmin eder- bir yer bakmaya gittik” ancak dediler ki: “Şu bloklar satılık değil, biz bu blokları yabancılara satmak üzere ayırdık.” “Biz de bize gösterilen bloktaki yeri beğenmedik, konumunu beğenmedik, yatırım için zaten alacaktık.” dedi. Kendilerine şu söylenmiş, demişler ki: “Şimdi bir yasa geliyor. Yabancılara KDV istisnası olacak. Bu bloklar olduğu gibi satılacak, özellikle de Körfez sermayesine satılacak, ondan sonra hızla el değiştirmeye başlayacak ve aşırı prim yapacak. Siz beğenmeseniz bile alın. Bu primden, bu ranttan yararlanın.” Arkadaş beni arıyor, diyor ki: “Böyle bir yasa mı çıkıyor?” Dedim ki: “Yok, ben Plan ve Bütçe Komisyonundayım. Olsaydı gelirdi. Hani KHK’larla çıkarıyorlar ama ben duymadım daha.” Yani bir üç hafta filan olmuştur bunu söyledikleri. Bu, gerçekten böyle oldu. Sonra ben o konut projesini aradım ama ne zaman aradım? Ben daha evvelsi gün aradım yani cuma günü şu maddeler geldikten sonra aynı konut projesini ben aradım ve bana da benzeri şeyler söylendi. Şimdi, hani piyasada, borsada “bir haber alınıp satılır” diyoruz ya filan, aynen bu haber alınıp satılmış.

Şimdi, siz dediniz ki Sayın Bakan: “Gelecekler, burada yaşayacaklar, mobilya alacaklar, alışveriş yapacaklar.” filan. Şimdi, anketlere herhâlde bakmışsınızdır, bizler de bakıyoruz, hani bir tane anket değil, birden fazla ankette şu anda sormuşlar vatandaşa. Vatandaşların yüzde 61’i “Kendimi güvende hissetmiyorum.” diyor. Terörle ilgili, ekonomiyle ilgili bir sürü şeyler saymış, “Kendimi güvende hissetmiyorum.” diyor vatandaşların yüzde 61’i yani bu şu partiye, bu partiye oy verenler değil, totali üzerinden yüzde 61’i. Bu anket var, ben size getireyim, birkaç firmada var ayrıca.

Şimdi, böyle derken, bir taraftan da turizmciiler ağlanırken ve turist güvenmediği için gelmezken yine burada vermişimdir bir örnek bir tekstilciyle, marka bir tekstilciyle konuşuyorum, diyor ki “Sipariş vermeye gelmiyorlar, gelmelerine üç dört gün kala iptal ediyorlar. Biz ayağına gitmezsek mal satamıyoruz. Şu anda artık iki sezonluk bile vermiyorlar, tek sezonluk veriyorlar. Tekrar düşünceğiz.” Yani bu güvensizlik ortamı, herkese yansımışken o evi alıp da oturmak için filan gelmeyecek, rant sağlamak için gelecek. Böyle bir süre filan olmadığı için de sayın vekiller, arkadan dolanacak, o KDV’siz alan müşteriden onun da rantıyla, bunun da kârıyla bir şekilde onu alacak. Yani bunu buraya getirirken bir süre koymamış olmak bile çok önemli bir gaftır diye düşünüyorum Sayın Bakan, kusura bakmayın. Yani bunun artısını, eksisini düşünmeden yani bir rakam bile gelmeden... Yani bakın şu anda -size tekrar söylüyorum ki- piyasadakiler bunu konuşuyor. Yani satılacak KDV’siz, yabancılara; hemen el değiştirmeye başladığında üç ay içerisinde acayip bir rant yapacak. Yani piyasa da bunun hemen elden çıkartılacağını kabullenmiş durumda. Ben size canlı örneklerle bunu anlatmaya çalıştım. Bu nedenle...

Şimdi bir de şöyle düşünelim. Ne bekliyoruz biz bundan? İki şey beklenir: İnşaat sektörünü canlandırırın. İkincisi de döviz getirsin. Bence buradaki asıl sebep döviz getirsin. Yani yana yakıla döviz ihtiyacımız, işte, daha önce de yaptığımız, hatta KHK’larla yapılan uygulamalardan, hatta çok hesaplanıp kitaplanmadan yapılan uygulamalardan da anlaşıldığı üzere yana yakıla döviz ihtiyacı. Yani biz hiç buna “inşaatı canlandırmak için” filan demeyelim. Çünkü bu 5 tane -10’u geçmez- markalı konut projesini yansıtıyor ve o markalı konut projelerinde hep 1+1; 1+0 daireler prim yaptığı için satılıyor, yani kimsenin oturmaya filan niyeti yok, bunların prim getirmesi önemli. Blok blok zaten yatırımlık bloklar yapılmış, içlerinde 3+1; 4+1 bile yer almayan yatırımlık bloklar. Yani gidin, İstanbul’da, Maslak’ta, şurada burada, Anadolu yakasında veya işte, havaalanı civarında birkaç tane konut projesi gezin, aynen bunu göreceksiniz. Çünkü ben hakikaten, bu geldikten sonra Plan ve Bütçe Komisyonuna inceledim ve bunu bariz olarak gördüm. Ee, günlerdir gazetelerde yazıyor.

Şimdi, siz, Türk vatandaşlarına böyle bir hakkı vermiyorsunuz. Yani az önce de ben geneli üzerinde konuşurken de belirttim. Yani başka türlü ekonomiyi canlandırma yöntemlerine önem verdiğimizde zaten alım gücü yükselecek. Ama siz eğer gerçekten inşaat sektörünü bir noktaya getirmek isterseniz, ki şunun da hemen parantez içinde belirtilmesi gerekiyor: Bir ülkede gerçekten o ekonominin motoru olan inşaat sektöründen daha önce imalat sanayisidir ve imalat sanayisinin güven duyması ve yatırım yapması son derece önemlidir. İnşaat da tabii ki istihdam yaratır, katma değer yaratır ama bir imalat sanayisi sektörü kadar motor vazife görmez, bunu da hemen belirtelim. Yani eğer bu düzenlemeleri yapıyorsanız tek taraflı yapmayalım. Eğer amacınız gerçekten döviz kazandırmak, gerçekten istihdamı artırmak filansa, bu sadece inşaat sektörünü canlandırmakla da olmaz, ki buradaki ortam sadece döviz girişinin hızlanmasını çabuklaştırmaya çalışıyor, bu, çok net görülüyor.

İşte, arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, eğer inşaat sektörünü canlandırmak istiyorsanız, bunu da o zaman Türkiye’deki vatandaş için de uygulamanız gerekir. O kadar çok suistimale karşılırsınız ki, ardından da bunların geri çekilmesi veya düzeltilmesi asla mümkün olmaz, “Denedik, olmamış.” şeklinde sonuçlara ulaşırsınız ve iş işten kesinlikle geçmiş olur.

Şimdi, başka bir nokta da şu: Bugün cevabını veremediğimiz bu soru yarına kalsa, üzerinde çalışılsa, daha detaylı incelenirse ve gönül rahatlığıyla şuraya getirilse, yani buradan düzeltilmeden aşağı inme, Genel Kurula gitme. Ama biz ne yapıyoruz? Hep “Genel Kurula giderken düzeltiriz, orada düzelir.” O, garanti bir şey değil. Yani buradan çalakalem gitmesi bence çok önemli bir gaftır. Hele tekrar söylüyorum: Bir süre konmadan, ki o süre, bir yıl filan da azdır, yetersizdir, bunun altını tekrar çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, bu konudaki söyleyeceğim şeyler bitti ama söz almışken konuyla ilgisi olmayan son bir şey söyleyeceğim ben, bir cümle, şunu soracağım: Acaba biz Merkez Bankasından ne zaman sunum isteyeceğiz, izleyeceğiz Sayın Başkan?

GARO PAYLAN (İstanbul) – TÜİK de verecekti.

LALE KARABIYIK (Bursa) - Bir buçuk seneye filan vardı, hani normalde bir brifing vermeleri, sunum yapmaları lazım diye biliyorum ben, bir de bunu sormak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Biz zaman planlamasını yapamadığımız için, yani çağıracağımız kurumlar Merkez Bankasıdır, Hazine...

GARO PAYLAN (İstanbul) – TÜİK...

BAŞKAN – ...TÜİK’tir, onların hepsini sırayla sizlerle beraber programlayıp çağıracağız.

Teşekkür ederim.

Sayın misafirimiz, kusura bakmayın.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Mehmet Emin Adıyaman...

BAŞKAN – Mehmet Emin Adıyaman, sabırla beklediniz.

Buyurun.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, izah ettiğiniz gerekçeleri, işte, turizme katkısı, konut sektörünün canlanması, yabancı para, döviz girdisinin sağlanması filan anlaşılabilir sorunlar. Dileriz ki öyle olsun, turizmi, birçok sektörü etkilesin, geliştirsin, sorun bu değil. Aslında bütün arkadaşların ortak olduğu, hepimizin ortak olduğu fikir, bu düzenlemenin yaratmış olduğu belirsizlikler, boşluklar, yani suistimale müsait konular.

Bakın, mesela bankalardan kredi alır vatandaşlarımız, çoğunun kredi sicili çok iyi değildir ama hemen bir yakını bulur, onun üzerinden kredi kullanır. Yani genel tutum, genel alışkanlıklar.

Şimdi, bu anlamda, bu alan böyle genel alışkanlıklara, genel tutumlara elverişli, özellikle yüksek rakamlı konutlarda, 1 milyon, 1,5 milyon dolar düzeyinde olanlarda ciddi bir KDV muafiyeti var, dolayısıyla pek çok arkadaş da izah etti, Orta Doğu'dan tutalım Avrupa'ya ve Orta Asya'ya kadar her bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının bir şekilde komşu ülkelerle, Türkiye dışındaki ülkelerle bir şekilde bağları var, akrabalık bağları, soy bağları, yerleşmişler vesaire ve yabancılarla dostluk ilişkileri, çünkü Türkiye son derece... İşte Avrupa'nın 5 milyonu aşkını yanılmıyorsa Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı var, üçüncü nesil var, dolayısıyla bu alan genel tutum, genel alışkanlık anlamında örneğin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye'de bu muafiyetten yararlanma şansı olmayan birinin yurt dışından biri üzerinden konut edinme şansı mümkün.

Dolayısıyla bir önemli risk daha var, az önce siz de izah ettiniz, üretici olan inşaat firmalarının yurt dışında şube açmaları. Bu, aslında şu demektir: Bizatihi üretici, imalatçı inşaat şirketlerinin salt ellerindeki ürünü, yani konutu veya inşaattaki daireyi, iş yerini satabilmek için bizatihi şirketin kendisi bile bu "hülle" dediğimiz ya da "muvazaalı" dediğimiz işlemleri teşvik edebilir. Çünkü amaç KDV'den muaf, elinde üretmiş olduğu konutu bir an önce satmak. Onun derdi o, üretici firmanın. Dolayısıyla bu bahsettiğimiz, arkadaşların dile getirdiği, üzerinde tartıştığımız hülle ilişkisini bizatihi bu şirketler teşvik edebilir.

Şimdi, bunları önleyecek bir düzenleme, bir tedbir yok, sorun burada. Yoksa elbette ki, gönül ister, işte döviz akışı olsun. Doğrudur, turizmi etkiler, bilmem, imalat sanayisi, gıda sektöründen tutalım mobilya sektörüne kadar her alanı etkiler ama fiiliyatta böyle gerçekleşmeyecek. Çünkü genel alışkanlıklar var, toplumsal alışkanlıklar var. Ben, işte, 1,5 milyon dolarlık bir konut alacaksam ciddi bir vergi muafiyeti var. Ee, ne edip edip Avrupa'daki bir yakınım, dostum, arkadaşım üzerinden veya Türk vatandaşı olup Türk vatandaşlığından çıkmış bir Türk üzerinden böyle bir şeyden istifade edebilirim.

Yine, ikinci önemli bir soru çok doğrusu beni tatmin etmedi. Şimdi, uzun yıllardır Türkiye vatandaşları Avrupa'da özellikle yerleşmiş, üçüncü nesilden bahsediyoruz, dördüncü nesilden. Pek çoğu sadece Türkiye Cumhuriyeti'yle vatandaşlık bağıyla bağlı ama bütün ticari hayatını, ticari yaşamını, bütün kazancını yerleşmiş olduğu ülkede yapmaktadır, ciddi bir ekonomik güce de ulaşmış durumdalar.

Dolayısıyla, evet, Sayın Bakanım, özellikle bu yurt dışına yerleşmiş, iki nesil, üç nesildir yerleşmiş, hatta vatandaşlık bağı dışında hiçbir bağı da kalmamış, ciddi bir ekonomik güce de ulaşmış ama örneğin az önce de izah etmiştim, Türkiye'ye ayda yılda bir gelir ama örneğin işte bahsettiğimiz anlamda yatırımı İspanya'ya, İtalya'ya yapmaya düşünüyor. Şimdi, bunları da hesaba katmamız lazım, salt Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıdır diye böyle bir muafiyetten onları faydalandırmamak doğru değildir. Eğer amaç dövizse, mesela, örneğin, yurt dışındaki yurttaşlarımız için yine yurt dışından, Türkiye içindeki sermayesinden değil ama yurt dışından ilk olarak getireceği döviz koşuluyla bir sefere mahsus böyle bir fırsat verilebilir, bunda bir tuhafılık yok, süreklilik değil.

Dolayısıyla kanımca hep yabancılar üzerinden oluşturduğumuz bu döviz girdisini ciddi bir yurttaşımız da yurt dışında olduğuna göre, dediğimiz gibi birçoğu da orada artık üçüncü, dördüncü nesildir, işletme sahipleridir, vesaire, hatta hatta işçi konumunda olup belli bir standarda ya da birikime

ulaşmış yurttaşlarımız var, bunları teşvik etmek amacıyla da, hani şeyi tartışmıyorum ben, Anayasa, eşitlik ilkesi, vesaire hiç onlara girmiyorum, teknik olarak böyle bir hususu aslında dikkate almak lazım. Yoksa salt Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye’de atadan, dededen kalmış bir mirastan kalma mülkü var, ee, ikametgâhı da bir şekilde Türkiye’de görülüyor diye buna “Siz döviz getirmeyin.”, “Niye?” “E, siz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşısınız.” ya da tersine, “E, siz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşısınız, her hâlükârda döviz getiriyorsunuz.” Böyle bir kural yok. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı da nerede para kazanıyorsa yatırımını oraya yapar, çıkarı neredeyse... Paranın, ticaretin kuralıdır. Salt yurtseverlik, vatanseverlik duygusuyla örneğin eğer 5 milyon yurttaş Avrupa’da yaşıyorsa hepsi bu duyguyla döviz getirmez, ticari kaygıları hesaplar, çıkarını hesaplar. Onun için, bu fırsatı bu anlamda bence onlara da tanıma imkânı vardır.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet, buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, gördüğünüz gibi Komisyonunda tek bir kişi bile bulamazsınız herhâlde ikna olan. Hani, şey demiyorum, ben tamamen tabii ki karşıyım ama en azından şu süre konma meselesi, bu muvazaaları, hülleleri bozma konusu... Yani, pek çok arkadaşımız burada bir düzenleme istiyor.

Sayın Paşamız herhâlde, sizi destekleyen bir tek kişi var.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Ben Bakanımı destekliyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir kişi varmış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün AK PARTİ Grubu bizi destekliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yo, yo, öyle değil, herkesin bir çekincesi var yani bu süreyle ilgili, hülleyle ilgili bir çekince var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, Genel Kurula kadar bence o tür... Burada diyoruz ki Genel Kurula kadar çalışalım, gerekiyorsa orada bir değişiklik olabilir.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Temiz gitsin buradan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama ben de sizin argümanlarınızı çalışmam gerektiğini düşünüyorum. Hayır, sizin argümanlarınızın da sistem bakımından doğruluğuyla ilgili benim de bir çalışmaya ihtiyacım var. Siz zaman zaman diyorsunuz ya “Çalışmaya ihtiyacımız var.”

LALE KARABIYIK (Bursa) – Buradan böyle geçmesin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu söylüyorum: Genel Kurula kadar çalışmamızda ne mahsur var?

LALE KARABIYIK (Bursa) – Genel Kurula kadar çalışalım da buradan böyle geçmesin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım ama bakın, burada bir irade kurulacak, Plan ve Bütçe Komisyonu bir irade koyacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz Hükümet olarak getirdiğimiz önerinin arkasındayız. Yaptığımız yasal düzenlemenin doğru ve amaca uygun olduğunu düşünüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hükümet düşünmedi Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama sizin söylediğiniz endişelerle ilgili, kaygılarla ilgili giderecek herhangi...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama ondan sonra...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır, samimi. Bak, bir şey söylediğim zaman önemserim.

Genel Kurula kadar hem sayın vekilimizin söylediği bu yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları hem de bu bir yıl meselesiyle ilgili...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir yıl, üç yıl...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Neyse, bir yıl, üç yıl.

Bu konuda çalışacağım yani bu konuda Genel Kuruldan önce yine Komisyonunda otururuz gerekiyorsa konuşuruz. Sorun yok yani arkadaşlar, yangından mal kaçırmıyoruz, sadece teşvik edici bir düzeyde bir öneri yaptığımızı düşünüyoruz. Sizin eleştirilerinizi dinleyerek önemsediyimi... Önemsiyorum gerçekten de. Bakalım yani bu endişeleri giderecek belki başka bir öneri getireceğiz, “A, bu da doğru bir öneri.” olabilir yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, öneriyi siz getirmediğiniz, Sayın Mustafa Elitaş getirdi bu arada, siz çektiniz geri, Mustafa Elitaş’ın önerisini görüşüyoruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, Cumhurbaşkanlığı sistemi olduğunda artık kanun teklifleri üzerinden görüşülecek. Demek ki “evet” diyorsunuz, öyle mi anlayalım?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, mesele şu, ben sizin direncinizden şunu anlıyorum: Sizinle tanıştık aşağı yukarı bir buçuk yıldır. Yani sizin de kafanızda soru işaretleri var ama erken söz vermişsiniz yani o sektöre erken söz vermişsiniz ve o sektör çıktı medyaya bunun açıklamalarını yaptı. Yani irade burada oluşmadan sektörlere söz verilmemesi lazım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu söyleyeyim: Bir kere Hükümet olarak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Lale Hanım’ın söyledikleri çok önemli yani.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, Lale Hanım belki şey takip etmiyor, yakın zamanda şahit olduğu olay üzerinden bunun böyle olduğunu düşünüyor. Sektörün katma değer vergisi istisnasıyla ilgili çok uzun zamandır zaten talebi var. Konut sektöründe, gerçekten, yurt dışından özellikle son dönemlerde, son birkaç yıldır ciddi anlamda konut talebi var. Yani, Lale Hanım’ın söylediği gibi de değil. Bu insanlar geliyorlar, burada konut alıyorlar ve burada yaşıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Alsınlar, kalsınlar o zaman, süre olsun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şunu söyleyeceğim: Yani burada Hükümet olarak kimseye söz verdiğimiz bir şey yok, kimseye özel sipariş üzerine bir düzenleme yaptığımız yok. Biz şunu da kabul etmiyorum, ya yapmayın haksızlık yapıyorsunuz: Son bir yılda imalat sanayisi başta olmak üzere yatırım, üretim tarafından vergi maliyetlerini azaltacak, teşvik edecek o kadar çok düzenleme getirdik ki. Bana müsaade edin, gelin bir gün size yarım gün anlatayım ne kadar düzenleme getirdiğimizi.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Güven ortamı olmadan geçmiyor ama.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bir dakika ama... Yani, inşaat sektörüne getirdiğimiz düzenlemeyi bugün sanki sadece inşaat sektörüne bir düzenleme getiriyoruz, onun dışında imalat sektörünü ihmal ediyoruz, üretimi ihmal ediyoruz, yatırımı ihmal ediyoruz gibi bir cümle kullandınız, doğru değil.

LALÉ KARABİYİK (Bursa) – Güven ortamını sağlamazsanız bunun hiçbir anlamı yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, biraz önceki konuşmanızda siz “Yatırım, üretim ve imalatla ilgili hiçbir şey yapmadınız.” dediniz. Bu, doğru değil, çok şey yaptık, Sizin de katkılarınızla yaptık.

LALÉ KARABİYİK (Bursa) – “Hiçbir şey yapmadınız.” demedim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan, siz devam ederseniz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

Sayın Bakanım, şöyle bir şey var: Sonuçta Komisyonun ikna olmadığı bir konuda “Buradan geçirelim, iradeyi koyalım.” dediğimizde bizlerin sonuç olarak arkasındaki, sizlerin onayıyla, bizlerin de muhalefet şerhiyle bu Genel Kurula gidecek, kitapçık basılacak. Böyle gitmemeli, gerçekten çok kötü bir düzenleme. Yani, hiçbir sınırı olmayan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz bir çözüm getirin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır şunu söyleyeyim: En azından şu süre konusunu Sayın Bakan burada düzenleyelim, sonra siz tekrar önergeyle geri dönecekseniz tekrar dönün. Buradan böyle geçsin, böyle kötü geçirmeyelim buradan. Bu Komisyonun bir iradesi olarak geçecek bir şekilde.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Yani, AKP Grubu versin önergeyi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O açıdan, sizler verin önergeyi, biz versek olmaz da siz verin düzeltelim bunu. Sonra bir daha düzeltilmesi gerekirse bir daha düzeltiriz Genel Kurulda ama bu şekilde çıkmasın buradan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye iki defa iş yapalım, bir defa Genel Kurula kadar çalışalım, eğer mevcut düzenlememizin, mevcut önerimizin doğru olduğunu ve bu açıklıkların olmadığını düşünersek size orada izah ederiz, siz yine eleştirirsiniz ama öbür türlü, sizin belki bugün ifade ettiğiniz endişeyi biz başka bir yolla giderecek başka bir yol bulursak o zaman da gelir sizinle paylaşırız, böyle bir öneri bulduk diye.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Ama muhalefetin şeyiyle olmasın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, olur mu öyle şey? Bakın, Sayın Bakan biraz önce çok güzel bir konuya temas etti, hemen, anında önergeyi verdik, dedik ki “Ya, bu, doğru bir konu.” Yok öyle bir önyargımız yani muhalefet dedi diye yapmayız diye bir şey yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, şimdi, yarın gazetelerde, medyada bu çıkacak, işte “Komisyon bu şekilde geçti.” diye, hemen beklentiler oluşacak. Zaten beklenti bu şekilde oluşmuş. Piyasa oluşacak, lobiler bastırarak, “Aman da ne şahane geçti.” diye haberler oluşacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, bakın, böyle etkilemez.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yapmayın ama piyasa beklentileri oluşacak, herkes satışlarını bekletecek, ona göre oluşacak. Bir hafta sonra “Hadi öyle olmadı.” deyip bütün her şey berhava olacak. Yani, şimdiden doğru yürüyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, sabırdan selamet vardır. Sabredin, Genel Kurula gelsin.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Ama hakikaten sıkıntı var Sayın Bakan.

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son olarak şunu da söyleyeyim Sayın Bakan, siz değindiğiniz için söylüyorum: Yabancılar gelip konut alıyorlar, orada kalmayı tercih ediyorlar, hatta onları işletiyorlar. Yani biliyorsunuz bu “airbnb” sistemleri konusunda, vergilendirme konusunda çok geridesiniz. Yani bütün dünyada bu vergileniyor, siz bu yabancıların yabancı sitelerde işlettiği konutlarla ilgili gelip yatırım yapıyorlar, onları “airbnb” yapıyorlar. “Airbnb”yi duymuşsunuzdur yani biliyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Merak etmeyin o konuda bir çalışmamız var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani, haftalık kiralama, aylık kiralama diye sistemler kuruluyor, paralar dışarıda yatıyor, bilmem ne oluyor. Takip ediyor musunuz, var mı çalışmanız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, bir çalışma yapıyoruz şu anda, şimdi detaylarını söylemeyeyim de... Sadece bu, yabancılar için değil, bizim vatandaşlarımız da günlük...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, doğru tabii, elbette.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuyla ilgili Emniyet düzenlemeler yaptı, biz Gelir İradesi olarak da aynı konuda vergi düzenlemesi çalışmaları yapıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Paylan.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz yıl ağustos aylarında yeniden yapılandırma kanununu görüştüğümüzden sonra şöyle bir olaya tanık oldum: Çin Büyükelçiliği, İzmir Narlıdere’de büyük bir arazi içerisinde son derece görkemli bir binayı satın alıp orayı büyükelçilik binası yapmak istiyor. Dışişleri Bakanlığına başvuruda bulunuyor, Dışişleri Bakanlığı da olayı tutuyor böyle. Bu yeniden yapılandırma olduğu için -beyaz eşya satan bir vatandaşımızın mülkü burası- adam da bir an önce satıp bizim burada çıkarmış olduğumuz yeniden yapılandırmadan faydalanıp bir an önce müracaatını yapıp borçlarını da taksitlendirmek istiyor. Adam perişan bir hâlde, beni aradı, dedi ki “Sayın vekilim, böyle bir derdimiz var.” Ben de Dışişleri Bakanlığını aradım, Çin’le ilgili başkanla da konuştum, Müsteşar Yardımcısıyla da konuştum. “Sayın Vekilim, karşılıklı bir müteakabiliyet var. Biz, Çin’de bir büyükelçilik binası almak istedik, Çin devleti buna izin vermeyince biz de buna izin veremeyiz.” dedi, kaldı. Dedim ki “Ya, hiç olmazsa ilk adımı biz atalım, diyelim ki ‘Bakın, biz izin verdik, siz de bize orada izin verin.’ diyelim.”, “Yok, olmaz.” dedi ve öyle kaldı. Bunu geçtiğimiz günlerde Dışişleri Bakanlığı bütçesini konuşurken Sayın Çavuşoğlu’na da bir kez daha söyledim böyle, öyle kaldı.

Şimdi, peki ne oluyor? Bu düzenleme ile yabancılara mülk satışının önünü açıyoruz.

Sayın Bakan, son bir buçuk iki yıldır şöyle bir olay yaşıyoruz: Ülkemizde yaşanan genel siyasi konjonktür nedeniyle, yaşanan olaylar nedeniyle Didim’de İngilizler yaklaşık son on yıl içerisinde yazlığa ciddi anlamda yatırım yaptılar ve hepsinin evleri var, İngilizler Didim’de. Aydın Milletvekili Sayın Mustafa Bey de burada, kendisi de bunun tanığıdır. Son iki yıl içerisinde Didim’de İngiliz vatandaşları evlerini satıyorlar ve gidiyorlar. Alanya’da Almanlar var, Almanlar son iki yıl içerisinde evlerini satıyorlar ve gidiyorlar. Kaş, Kalkan, Fethiye bölgesinde İngilizler var, evlerini satıp gidiyorlar, yazlıklarını satıp gidiyorlar. Şimdi, peki, yani, bu güzel ülkede, bu cennet ülkede yabancılar bu mülkleri en ucuz şekilde almışken, burada hayatlarını sürdürürken son iki yıl içerisinde neden evlerini satıp gidiyorlar, ülkeyi terk ediyorlar, gidiyorlar? Genel olarak bir umutsuzluk, bir mutsuzluk söz konusu onlarda. Yabancılar elde ettikleri bu mülkleri ellerinden çıkartıyorlar.

Şimdi, biz yabancılara bu kadar kaçtığı bir dönemde onlara cazip gelebilecek, onları tekrar heyecanlandıracak bir düzenleme yapmaya çalışıyoruz. Bunun nedeni: Döviz gelmesi, yabancılara ülkemize gelmesi, işte, 1 milyon doların üzerinde bir mülk satın aldığı anda vatandaşlık da verilmesi dâhil olmak üzere son derece cazip hâle getiriyoruz. Ne kadar olacak, ne kadar olmayacak, onu önümüzdeki süreçte göreceğiz ama, şimdi, bu KDV oranlarının onlar için sıfırlanması birçok arkadaşımızın kafasında olan soru işaretlerini bir kez daha gündeme getiriyor. Nitekim, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın da son derece iyi bir şekilde değerlendirmelerinden anlıyoruz ki, evet, burada bir sorun, bir problem var, bir dert var; bunun üzerine ciddi anlamda oturup konuşmamız ve müzakere etmemiz gerekiyor. Aksi hâlde, burada birçok torba kanunda yapıldığı gibi, işte, altı ay önce yaptığımız düzenlemeyi altı ay sonra yeni baştan bir daha redakte etmek durumunda kalıyoruz. Bu tip şeyleri yapmamak için daha sakın ve daha makul bir ortamda bu konuyu tartışmak, en azından Sayın Bakanlığımızın da bu konudaki verileri bizim önümüze koyması ve bunu değerlendirmesi gerekir.

Ben bu düzenlemeyle birlikte, özellikle Kaş, Kalkan, Fethiye’de bulunan İngilizler ülkelerine giderken, Alanya’da Almanlar ülkelerine giderken, Didim’de İngilizler memleketlerine giderken Avrupalıların kısa vadede bu KDV oranı indirimiyle birlikte ülkeye girip mülk satın alacaklarına inanmıyorum. Peki, kim gelecek? O zaman, düşünüyorum, özellikle Körfez ülkelerindeki şeyhlerin, kralların, prenslerin bu KDV indirimiyle birlikte buraya gelebileceklerini ve alırlarsa onların mülk alabileceklerini, yoksa Avrupa’da Avrupa Birliği üyesi ülkelerin -İngiltere de dâhil olmak üzere- oradaki yabancılara buraya bu düzenlemeyle birlikte gelip mülk alabileceklerine çok inanmıyorum, çok tahmin de etmiyorum. Ancak gelse gelse yine Körfez ülkelerindeki şeyhlerin, prenslerin ve kralların gelip buralarda yatırım yapabileceklerini düşünüyorum ve o da bizim için ne kadar uygundur, ne kadar değildir, onu da sizlerin takdirlerine bırakıyorum.

Bu konuşmalardan sonra şöyle bir şey aklıma geldi: Acaba bu satışlardan sonra müteahhitlerin bir KDV iadesi alma imkânları doğar mı, doğmaz mı? Acaba Maliye Bakanlığından yetkili arkadaşlarımız, Sayın Bakan bu konuda bana nasıl bir yanıt verirler? Yani, kafamdaki soru şu: Bu satışlardan sonra KDV oranı sıfırlanıyor ama müteahhitler bir KDV indirimi, KDV iadesi alırlar mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Alacaklar.

MUSA ÇAM (İzmir) - Alacaklar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Tabii.

MUSA ÇAM (İzmir) - Demek ki bu müteahhitlere yine... Bir taraftan biz, bir yerden KDV sıfırlıyoruz, gelirlerimizden vazgeçiyoruz, öbür taraftan da müteahhitler bir KDV indirimi alacaklar buradan. Onları destekleyen bir başka tablo da ortaya çıkıyor ki bu, hakikaten ballı kaymaklı bir...

KADİM DURMAZ (Tokat) - Devlet 2 koldan zarar ediyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) -Hayır, hayır, öyle demeyin, yapmayın. Bütün istisna düzenlemelerindeki genel kural budur zaten. Bir yerde işlemi istisna etmişseniz, bir önceki aşamada eğer tam istisna olarak düzenlemişseniz -ki birçok durum vardır- iade zaten olur.

MUSA ÇAM (İzmir) - Anladım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Genel olarak kural bu.

MUSA ÇAM (İzmir) - Demek ki, yani, burada bir KDV iadesi olacak, müteahhitler bu konuda yine dört ayak üzerine düşecekler, onu da burada görüyoruz.

Bana göre bunu bir kez daha düşünmemiz ve yarın tekrar, bir kez daha müzakere etmemizde fayda görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Çam.

Buyurun Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, aşağı yukarı burada 20 değişik ilden arkadaşımız var. Şöyle ben son on yıldır bakıyorum, yurt dışında olan birçok yakınımız dahi -bunu arkadaşlarım da teyit edeceklerdir- ülkemizdeki mülklerini satın yaşadıkları ülkelerden mülkler almaya, bunun yanında ülkemizin de farklı birkaç noktasından bazı mülkler almaya çalıştılar. Hâl böyleyken, ayrıca turizmciler düzeyinde bakıyorum, yurt dışında bulunan birçok hemşehrimiz aracılığıyla Türkiye'deki yakınları yurt dışından turizm için rezervasyon yaptırıyor, o avantajlardan yararlanmak üzere. Şimdi, kendi yurttaşlarımızın bile yeteri kadar daha izne gelmediği bir ülkede, iki yıldır, iki buçuk yıldır çok ciddi bir güvensizlik ortamının olduğu bir ülkede yabancıların gelip mülk almasını beklemek, yani, çok hayalperest bir yaklaşım olsa gerek. Ben bu konunun biraz daha düşünülmesini... Yani Komisyonda kabul edelim, Genel Kurulda gerekli düzenlemeler yapılır ama, bakın, az önce hemen birkaç eksik konusunda burada bir şeyler yapıldı. Konunun üzerine biraz daha yoğunlaşılması gerektiğine inanıyorum. Yabancı bizim ülkemize niye gelsin? Çok doğal şartlarda, çok ucuz konutlar olacak, bu bir. Ama konut sahibi olan... Bizde de bir atasözü vardır, der ki: "Ev alma, komşu al." Şu anda bizim ülkemizde komşuluk yapılacak, yüzü tebessüm eden, gülen bir insana rastlıyor mu yabancı? Yok. Birçok sektörümüz güvensiz, yabancı bazında. Gıdada güven yok, belli şeylerde standart dışı ilaç kullanımı var, var, var, var, bir yığın olumsuzluk var. Bütün bunların yanında, evet, ülkemizde bir döviz sıkıntısı var, döviz açığımız var, hızla yükselen dövizle karşı müdahil olamayan kötü yönetimden ötürü bir Merkez Bankamız var. Hükûmetin hiçbir öngörüsü tutmuyor. 2019 Orta Vadeli Plan'da yılda 3.200 dolara bir bedel koymuşken bugün geldiğimiz nokta ortada. Hâl böyleyken bu kararın böyle alenacele geçirilmesi birtakım sıkıntıları da beraberinde getirecektir. Yargıya güven yok. AVM'lere yeteri kadar insan çıkmıyor, onlar derlti yeteri kadar müşteri gelmediğinden. Böyle bir ortamda ben yabancıların ülkemizi tercih etmesini çok şey bulmuyorum. Ve olsa dahi, az önceki arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, böyle muvazaalı satışlar... Yurt dışından gelen bir şahıs, Sayın Bakanım, 1 milyon dolara aldı, 500 bin dolara sattı, gitti; buna ne yapabiliriz biz önlem olarak? Ancak alan kişiye, bildiğim kadarıyla, o muvazaalı satıştan ötürü alıcıya hissesine düşen, belki, bir inceleme sonucu kıymet takdir bedelden bir ceza yazılabilir ama yine verilecek ceza yüzde 100 katlayıp yabancından alacağını da ortaya getirmez. Bütün bu endişeleri de tüm arkadaşlarımız dinleyince, Sayın Başkanımız da baksa da canlı örnek verecek daireden, o da vazgeçti bu olumsuzlukları duyunca.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN - Yok...

KADİM DURMAZ (Tokat) - Böyle bir yasa, böyle bir madde, yani, alenacele görüşmekten öteye, ilk etapta yarına bırakılsın, gerekiyorsa Sayın Elitaş'a buradaki konuşulanlardan bir dosya yapıp götürüyim, o da bir görsün.

BAŞKAN - Yok. Sayın Bakan, Sayın Elitaş'la görüşsün de Genel Kurula kadar baksınlar. Genel Kurulda Komisyonun genel talebi olan bir süre konulması meselesini -müktesepikte, mülkiyette- inşallah Genel Kurul aşamasında getirelim, bu önemli bir şey.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Yani, daha şu anda ülkemizde biz Rusya krizinden kaynaklanan sadece bir Antalya yöremizdeki turizmdeki döviz açığımızı Avrupa'yla kapatamadık. Avrupa'yla ilişkilerimiz iyi bir noktada değil. Neden gelsin de Türkiye'den konut alsın Avrupalı?

Ben, bu anlamda, tekrar değerlendirilmesinde yarar var diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben, bir kere daha, bunun “eşitlik” ilkesine aykırı olduğunu, Anayasa’ya aykırı olduğunu, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yabancılar arasında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları aleyhine böyle bir düzenlemeye gidilmesinin uygun olmadığını, adaletsiz olduğunu, eşitliğe aykırı olduğunu kayda geçirmek isterim.

Ayrıca da, yine geneli üzerinde yaptığım konuşmada vurguladığım bir hususa yani ülkenin güvenliğinin ve ülkedeki güven ortamının asıl belirleyici olduğunu, yurt dışından gelip burada konut alacak kişiler açısından dikkatinize getirip ülkenin genel bu olağanüstü hâlden olağan hâle dönmesi gerektiğini vurgulamak isterim. Az önce Sayın Çam “Batı’dan gelmezler, Körfez’den düşünüyorsunuz.” dedi ama Körfez ülkelerinin de ben bu kadar istikrarsız, iç barışın sağlanamadığı, bölgesinde, komşu ülkelerde sıcak çatışmanın içinde asker bulunduran bir ülkeye gelme konusunda hevesli olacaklarını düşünmüyorum. Zaten, eğer bakarsanız Körfez ülkelerinin hangi ülkelerde konut aldıklarına hiçbir zaman böyle ülkelere gitmemektedirler. O yüzden, bir an önce kendi ülkemizi demokrasi, hukuk devleti yönünde ilerletmemizde fayda var diye düşünüyorum. Bunun da sadece süre sınırlamasının yeteceği kanaatinde değilim. Bu hâliyle geçmemesi gerektiğini düşünüyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben merak ettim Sayın Bakanım, geçen yıl gayrimenkul satışlarından elde ettiğimiz katma değer vergisi gelirimiz ne kadar, toplam?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece gayrimenkul mü? Şu anda elimde yok, verelim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ayrı göremiyor muyuz? Yani tümüyle vazgeçsek ne kadar bir şey tutuyor onu görme açısından dedim yani Türk vatandaşlarına da bu istisna gelse.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakalım, alalım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir de bu yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının durumu hakikaten önemli. Bir de orada şöyle bir durum var Sayın Bakanım: Almanya, Avusturya gibi ülkelerde Türk vatandaşlığından da yani bizlerin teşvikiyle, Türkiye’nin teşvikiyle çıkıp Alman vatandaşı olanlar var yani kendi içlerinde de bir eşitsizlik gibi bir... O çok önemli bir konu.

Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, bakalım, araştıralım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, tekrar talebimizi yineliyoruz. Genel Kurul aşamasına kadar çalışmanızı ve bu süre meselesiyle ilgili bütün Komisyon üyelerimizin bir ortak kanaati var, bunun değerlendirilmesini rica ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, yarın saat 12.00’de görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 00.03